OASPEȚI LA
Cutezătorii

7 ÎNTREBĂRI - 7 RĂSPUNSURI CU

Eugenia Moldoveanu

La vîrsta voastră, aveți
nevoie de Muzică, precum
aveți nevoie de aer și apă!
Credeți-mă!...
Eugenia Moldoveanu
5 sept. 1982
București.

1. **Gîndindu-vă și la copilăria dumneavoastră, cum vi se pare copilăria anilor noștri?**

— Dacă vă referiți la joacă, trebuie să vă spun că, mică fiind, nu m-am prea jucat. Se știe, un copil care se dedică muzicii nu prea are timp de joacă. Nu mă plîng însă, pentru că îmi plăcea să cînt la pian, dar eu făceam treaba aceasta într-o cameră neîncălzită — eram îmbrăcată în palton — pînă îmi înghețau degetele. Dar dacă îmi plăcea să cînt, probabil că în felul acesta mă și jucam. Sînt impresionată, astăzi, privind viața copiilor noștri: e incomparabil mai intensă și e și mai complexă psihologic. Mă captivează de-a dreptul copilăria fetiței mele Andreea (10 ani, **n.n.**). Întrebări, idei, stări psihice complexe. Sînt mai evoluați decît eram noi, dar fără să fie mai puțin copii.

2. **Un maestru al cîntecului, cum sînteți dumneavoastră, ce gen de muzică populară românească stimează cel mai mult?**

— Doina, indiscutabil. Eu cunosc bine muzica popoarelor — și cultă,și folclorică. Doina noastră e unică.

3. **Ați avut multe succese peste hotare, mii de oameni v-au aplaudat arta. Cînd v-ați simțit mai bine ca artistă?**

— Poate la Tokio, cînd mi s-a decernat premiul I la un festival internațional. Celebra Maria Calas mi-a înmînat cupa omagială, iar în sală, ca la olimpiade, s-a înălțat drapelul României și s-a intonat „Tricolorul". Mă emoționează profund să-i aud pe oamenii de peste hotare folosind — atunci cînd se referă la mine — nu doar numele meu, ci și denumirea de „română". E înălțător să știi că ești mai mult decît o persoană particulară și că reprezinți o țară.

4. **Aveți un anotimp preferat? Se știe, cîntăreții evită... răceala!**

— Adică toamna sau iarna, vreți să spuneți. Eu însă nu. Dimpotrivă, consider un mare dar al naturii existența anotimpurilor, schimbarea lor. Viața e mai dinamică, mai plină de spectacol. Uneori am necazuri cu clima unor țări pe unde merg să cînt și nu cred că aș putea trăi unde nu există decît un anotimp sau două.

5. **Eugenia Moldoveanu, soprană de renume internațional, ar putea avea ceva de regretat gîndindu-se la propria-i copilărie?**

— Dacă vă referiți la carieră, atunci regret foarte mult că n-am făcut sport și mișcare. Mai ales că meseria mea îmi cere și formă fizică. Ce n-am făcut atunci trebuie să recuperez acum.

6. **Sînt frecvente discuțiile despre interesul sau lipsa de interes a copiilor, a tineretului, față de operă. Ați vrea să vă referiți la această temă?**

— Mai există păreri care stabilesc diverse ierarhii între genurile artei, ale muzicii — ceea ce e foarte rău. Eu ascult cu mare bucurie și jaz, dar și pe Irina Loghin, de pildă. În ceea ce privește opera, sigur că nu e nevoie să faci conservatorul ca să cumperi apoi un bilet la operă, dar un minim de pregătire este necesar. Nu poți intra în sala operei ca într-o băcănie: o cultură este înainte de toate o cultură a bunului simț. De asemenea, trebuie, odată intrat, să știi la ce te aștepți: cu urechile asurzite de Bonney M, acaparat tiranic de acest gen de muzică, cu greu vei gusta „Boema" sau „Oedip".

7. **S-ar părea că un cîntăreț de operă are mai puține contacte cu copiii, se știe însă că dumneavoastră le sînteți un statornic prieten. Oare faptul că sînteți mamă determină în mod exclusiv această atitudine?**

— Nu cred. E adevărat că de cînd o am pe Andreea sînt mai sensibilă la lumea copiilor, dar eu am avut dintotdeauna o atracție pentru aceste făpturi. M-au fascinat ca niște creații speciale ale naturii, dar mi-au trezit întotdeauna și sentimente de grijă. Nevoile copiilor lumii sînt nenumărate, și în primul rînd nevoia de tandrețe, de ocrotire. Și sînt mereu îngrijorată dacă locuitorii întregii planete vor avea întotdeauna atîta tandrețe și dragoste cît au nevoie copiii ei.

ILIE TRAIAN

CLUB TEST

La amintitul Festival internațional de la Tokio, Eugenia Moldoveanu a cîștigat premiul I interpretînd rolul eroinei principale dintr-o operă de Puccini, eroină care este de naționalitate japoneză.

Despre ce operă este vorba?

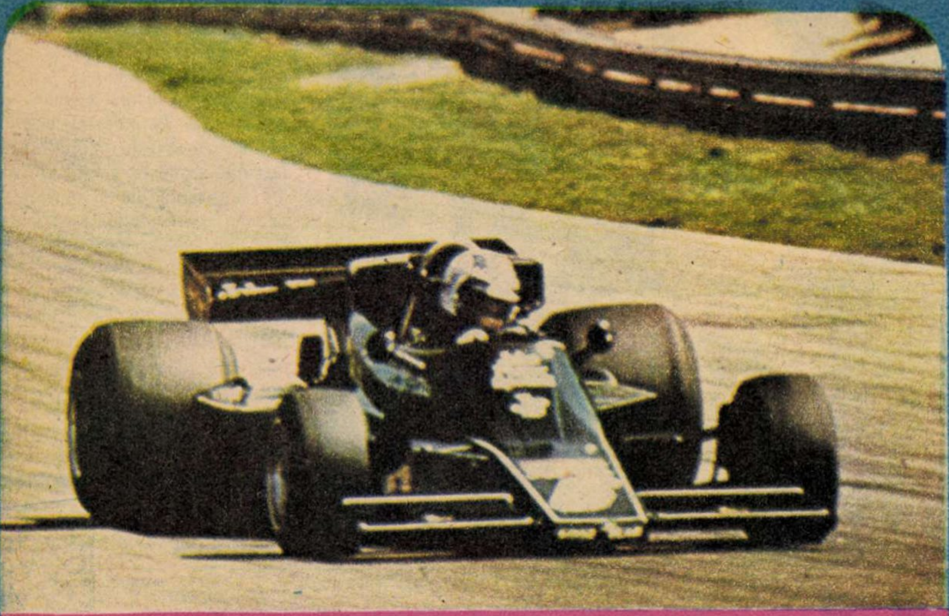

Imaginea noastră reprezintă un automobil de curse Formula 1, realizat de pilotul de aviaţie Colin Chapman şi purtînd numele Lotus John Player Special 77. Creatorul ei a debutat pe sol în 1949. Automobilul din imagine are lungimea: 4 405 mm, lăţimea: 2 030 mm, înălţimea: 915 mm şi cîntăreşte 575 kg.

Alte informaţii privind automobilele de Formula 1 şi cursele de automobile, în rubrica ilustrată *Recordul mondial pe sol* din **Almanahul «Cutezătorii» 1983.**

La toate chioşcurile de ziare: *Almanahul*

Cutezătorii

DE toate

TEST SPORTIV

Încercaţi să răspundeţi cît mai obiectiv la întrebările de mai jos!

---

1) Lipseşti de la ora de educaţie fizică fără un motiv temeinic?

2) Îţi iei întotdeauna echipamentul necesar?

3) Practici un sport în cadrul cercurilor din şcoală, la casa pionierilor şi şoimilor patriei sau la un club sportiv?

4) Faci dimineaţa gimnastică de înviorare?

5) Eşti activ, ai prezenţă de spirit pe terenul de sport?

6) Accepţi uşor înfrîngerea?

7) Cînd nu eşti „în formă", lupţi totuşi, ca să pierzi onorabil?

8) Urmăreşti diferite întreceri sportive la locul de desfăşurare, preferîndu-le relatărilor din presă, de la radio sau televizor?

9) Îţi aminteşti detaliile unei întreceri sportive urmărită cîndva?

10) Odihna activă o petreci afară, în aer liber, jucîndu-te, făcînd plimbări sau practicînd diferite sporturi?

11) Mergi în tabere, expediţii, drumeţii, excursii?

12) Te orientezi uşor?

13) Ai deseori dureri de cap?

14) Oboseşti repede, ţi se accelerează respiraţia şi pulsul la cel mai mic efort?

15) În timpul efectuării temelor faci cîte o scurtă pauză la fiecare oră de studiu, timp pe care să-l afectezi unor mişcări de gimnastică şi de respiraţie profundă?

Vă acordaţi cîte un punct pentru răspunsurile afirmative; dacă la punctele 13 şi 14 răspundeţi negativ, adăugaţi cele două puncte obţinute la punctajul general; dacă răspundeţi afirmativ la punctele 13 şi 14, vă scădeţi cele două puncte

---

Peste 11 puncte: *practici sportul cu convingere, ceea ce ajută dezvoltării tale fizice şi intelectuale.*

Între 7 şi 11 puncte: *sportul te preocupă, însă nu suficient. Deci perseverează.*

Sub 7 puncte: *Alarmă! Începe neapărat să practici un sport! Creierul are nevoie permanent de un aflux de oxigen proaspăt. Făcînd un sport, vei învăţa mai uşor!*

Prof. **TEODOR AXIOTI**

POVESTEA INSTRUMENTELOR MUZICALE

CHITARA

Instrument de origine străveche, răspîndit la toate popoarele lumii şi purtînd diverse denumiri, chitara a fost semnalată de cele mai îndepărtate documente scrise şi iconografice la egipteni, indieni, asiro-babilonieni, apoi la greci şi romani. Sub o formă apropiată de cea a zilelor noastre, chitara a pătruns în secolul al VIII-lea în Spania, fiind adusă din Orientul apropiat. În această ţară europeană au apărut generaţii întregi de virtuozi, instrumentul trecînd – în Evul mediu şi Renaştere – la aproape toate popoarele din Europa, cu predilecţie în Italia şi Franţa. Interesant ne apare faptul că în ţările române instrumentul – denumit tanbur *— a venit direct din Turcia.*

Pînă la mijlocul secolului al XV-lea, chitara a avut patru coarde, apoi patru coarde duble („coruri"), atingînd în epoca dominismului şase coarde. La curţile domneşti şi boiereşti, între anii 1750-1830, chitara a cunoscut o răspîndire largă (de regulă cîntau femeile!), ieşeanul Tudorachi Burada fiind autorul primei metode româneşti pentru acest instrument.

În secolul al XX-lea, un inginer român, Gabriel Dimitriu, a inventat un mecanism electric pentru a înlătura cutiile de rezonanţă ale chitarelor. Legate cu un fir electric de amplificatoare, noile chitare au făcut vogă în lumea muzicii uşoare şi a jazului. Din păcate, invenţia lui Gabriel Dimitriu, aplicată la vioară şi violoncel, a fost furată la Paris, astfel că adevăratul descoperitor al chitarelor electrice a rămas necunoscut.

Literatura muzicală a chitarei clasice (şase coarde ciupite şi cutie de lemn pentru rezonanţă) este extrem de vastă, începînd cu lucrările spaniolului Luiz Milan (1535) şi ajungînd pînă la Boccherini, Paganini, Verdi, Mahler, Ravel. Astăzi chitara cunoaşte o excepţională înflorire artistică, nu puţini compozitori români apelînd la culoarea timbrală atît de caldă a acestui instrument nelipsit în muzica folk.

VIOREL COSMA

NTRU toți

Expedițiile „CUTEZĂTORII”

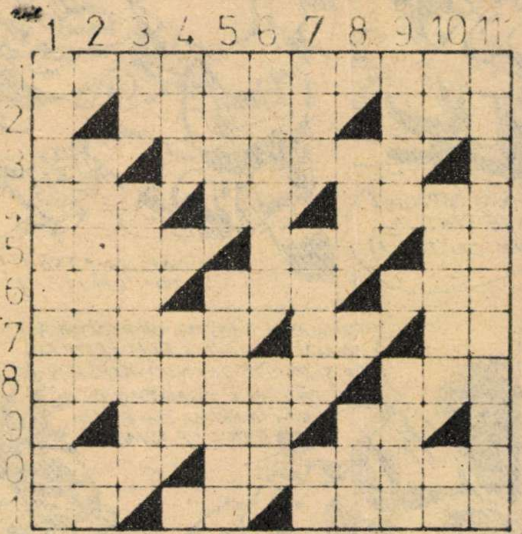

ORIZONTAL: 1) Trofeu oferit echipajului „Șoimii Făgărașului” de la Școala generală nr. 4 din Curtea de Argeș pentru dîrzenie și curaj în învingerea greutăților și dificultăților întîlnite pe traseu. 2) Cronicara echipajului „Vulturii 2”, care a primit „Pana de bronz” (Casa pionierilor și șoimilor patriei Sadu, județul Gorj). Acidul ribonucleic (abr). 3) Cristea Barbu. „Termosul de...”, oferit pentru cele mai valoroase rezultate în domeniul autofinanțării și autogospodăririi, pentru spirit colectiv și autoconducere, echipajului „Vulturii” (Școala generală nr. 3, Moldova Nouă, județul Caraș-Severin). 4) Localitate în nord-estul Olandei. Din aer! Echipaj cu indicativul „2„ al Școlii generale nr. 23 din Iași, care a primit mențiune la secțiunea trofeului „Chemarea munților”. 5) Incursiune. Rîu în nord-estul Birmaniei. Cap de egretă! 6) Prefix cu sensul „egal”. Lac în Canada. Întocmai. 7) Mult prea cald. Frunze de brad. (sing.). De la robinet! 8) Echipaj constănțean care a primit mențiune la secțiunea trofeului „Miorița”. Localitate în U.R.S.S. 9) Diminutiv masculin. Număr (abr). 10) Florica cea mică. Unul dintre obiectivele de studiu ale expediționarilor (neart). 11) Poftim. Pune întrebări. Județ din care fac parte echipajele „Șoimii Făgărașului” (deținător al trofeului „Cutezătorii”) și „Garofița 2” (mențiune la trofeul „Sfinxul Carpaților”).

VERTICAL: 1) Echipaj al Școlii generale nr. 1 din Cîmpulung care a primit mențiune la trofeul „Cutezătorii”. 2) Orașul de unde a pornit în expediție echipajul „Temerarii” al Școlii generale nr. 12 (mențiune la trofeul „Caseta de cristal”). Identic. 3) La tipar! Trofeu acordat echipajului Școlii generale nr. 3, Hunedoara, pentru cele mai reușite colecții și studii de etnografie și folclor. 4) Perioadă geologică. La Midia! 5) Localitate în India. Cel de-al XIII-lea concurs al Expedițiilor „Cutezătorii”, desfășurat în 1982. 6) Nume feminin. Uniunea Internațională a Studenților (abr). 7) Pronume posesiv. Centru urban. La distanță. 8) Rîu în Coasta de Fildeș. Element natural nedorit de expediționari. 9) Bună pe varză. Plantă de nutreț. 10) În vîrstă! Alături de fotografii, schițe, grafice și alte materiale care oglindesc activitatea expediționarilor, sînt înserate în jurnalul fiecărui echipaj (sing.). Din portul nostru național. 11) Echipaj al Școlii generale Borca, județul Neamț, care a primit Premiul special al juriului; pionierei Otilia Mărcuțeanu, cronicara echipajului, i s-a acordat „Pana de argint”.

DICȚIONAR: ERM, EAR, SNO, ZIRA, NZI.

Între cele două desene există șase mici deosebiri. Le-ați găsit?

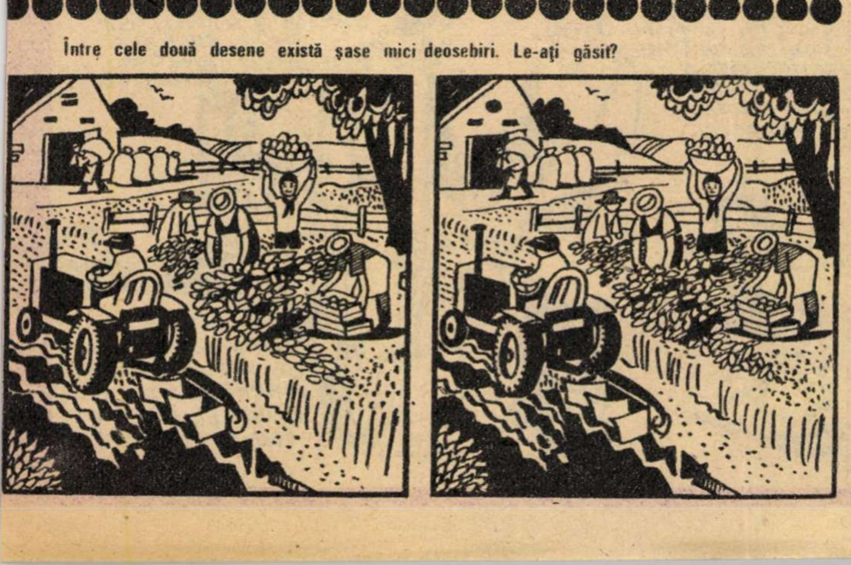

		R	A	R	A	E	T	V	Z	L	A,		
N	A	A	T	A	F	Ç	I	O	I	I	E	L	A
M	A	E	A	O	A	-N	S	R.	N	N	A	I	N
A	-N	D	C	C	R	E	O	R,	-U	G	G	N	I
M	A	R	I	E	A	T	S	C	A	Ș	A	P	Ç
B	O	A	C	R	A	Ș	E	T	P	O	S	R	A
Z	E	Ç	A	T	Ș	E	N	A	I	M	I	I	D
T	O	T	U	N	E	M	I	D	A	R	G	N	A
A,	C	S	I	R	S	A	A	R	E	D	E	D	R
×T	O	T	M	I	E	I	O	L	F	O	R	E	U
		C	E	U	Ç	O	P	R	I.	I	A		

CRIPTOGRAMĂ

Pornind din colțul indicat în grilă și urmînd o anumită direcție, veți afla două strofe din poezia „Călătorul” de Vasile Alecsandri.

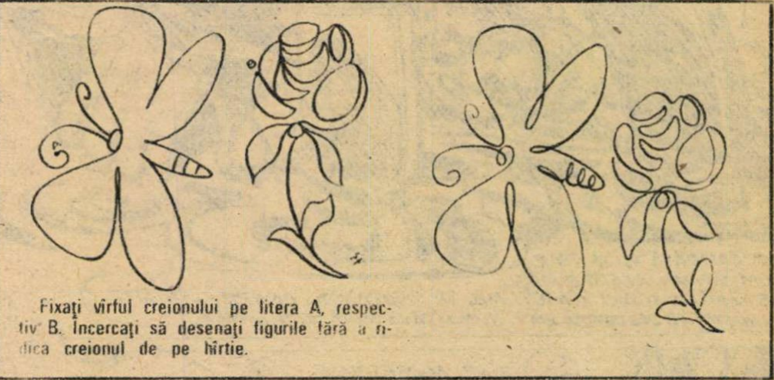

Fixați vîrful creionului pe litera A, respectiv B. Încercați să desenați figurile fără a ridica creionul de pe hîrtie.

MATEMATICA? NIMIC MAI DISTRACTIV!

Perspicacitate

(1 + 2) : 3 = 1
(12 : 3) :4 = 1
[(1 + 2) x 3 — 4] : 5 = 1
(1 x 2 + 3 — 4 + 5) : 6 = 1
{[(1 + 2) x 3 — 4] : 5 + 6} : 7 = 1
[(1 + 2) : 3 x 4 + 5 + 6 — 7] : 8 = 1
(1 x 2 + 3 + 4 — 5 + 6 + 7 — 8) : 9 = 1

Scădere

XX —
22
88

Încercați și voi

4	2	3	1
1	3	2	4
2	4	1	3
3	1	4	2

Pentru a obține suma 20 trebuie să dublați valoarea fiecărei cifre, iar pentru suma 30 înmulțiți cifrele inițiale cu 3.

Farsă aritmetică

~~1888~~

Tăiați numărul cu o linie dreaptă orizontală exact prin mijloc, astfel încît acesta să fie împărțit în jumătăți simetrice.

Dificil ? Nu!

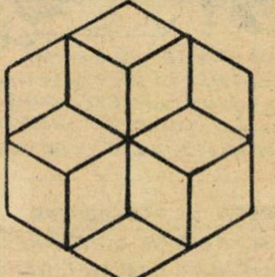

Numai cu 1

1) 11 + 1,1 = 12,1
11 × 1,1 = 12,1
2) $11 + \frac{11}{11} = 12$

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU; Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA; Secretar responsabil de redacție: ION DONCA; Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU.
Prezentare tehnică: LUCIA SICOMAȘ; Responsabil de număr: ECATERINA ROȘCA; Foto copertă: GRIGORE PREPELIȚĂ.
Redacția: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAȚIA: Editura „Scînteia”. TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137. Telex: 11226 București.
Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

VITEJII CĂPITANULUI
Scridon

Scenariu: V. BIRZĂ
C. DIACONU
Desene: PUIU MANU

7

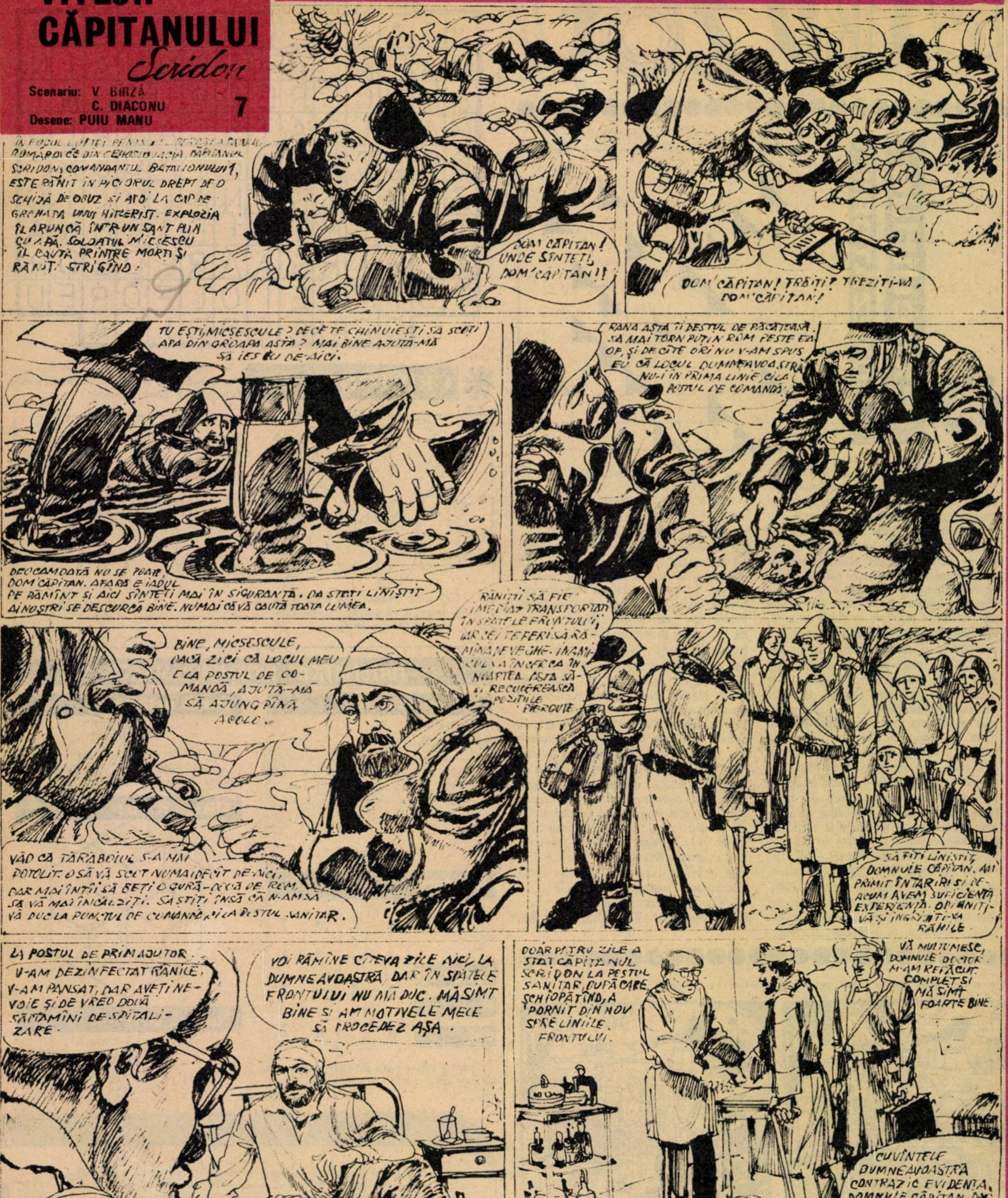
ÎN FOCUL LUPTEI PENTRU ELIBERAREA COMUNEI RUMÂROVCE DIN CEHOSLOVACIA, CĂPITANUL SCRIDON, COMANDANTUL BATALIONULUI 1, ESTE RĂNIT ÎN PICIORUL DREPT DE O SCHIJĂ DE OBUZ ȘI APOI LA CAP DE GRENADA UNUI HITLERIST. EXPLOZIA ÎL ARUNCĂ ÎNTR-UN ȘANȚ PLIN CU APĂ. SOLDATUL MICSESCU ÎL CAUTĂ PRINTRE MORȚI ȘI RĂNIȚI STRIGÎND:
DOM' CĂPITAN! UNDE SÎNTEȚI, DOM' CĂPITAN!!
DOM' CĂPITAN! TRĂIȚI? TREZIȚI-VĂ, DOM' CĂPITAN!
TU EȘTI, MICSESCULE? DE CE TE CHINUIEȘTI SĂ SCOȚI APA DIN GROAPA ASTA? MAI BINE AJUTĂ-MĂ SĂ IES EU DE-AICI.
DEOCAMDATĂ NU SE POATE, DOM' CĂPITAN. AFARĂ E IADUL PE PĂMÎNT ȘI AICI SÎNTEȚI MAI ÎN SIGURANȚĂ. DA STAȚI LINIȘTIT AI NOȘTRI SE DESCURCĂ BINE. NUMAI CĂ VĂ CAUTĂ TOATĂ LUMEA.
RANA ASTA-I DESTUL DE PĂCĂTOASĂ SĂ MAI TORN PUȚIN ROM PESTE EA. OF, ȘI DE CÎTE ORI NU V-AM SPUS EU CĂ LOCUL DUMNEAVOASTRĂ NU-I ÎN PRIMA LINIE, CICĂ LA POSTUL DE COMANDĂ!
BINE, MICSESCULE, DACĂ ZICI CĂ LOCUL MEU E LA POSTUL DE COMANDĂ, AJUTĂ-MĂ SĂ AJUNG PÎNĂ ACOLO.
VĂD CĂ TĂRĂBOIUL S-A MAI POTOLIT. O SĂ VĂ SCOT NUMAIDECÎT DE-AICI, DAR MAI ÎNTÎI SĂ BEȚI O GURĂ-DOUĂ DE ROM SĂ VĂ MAI ÎNCĂLZIȚI. SĂ ȘTIȚI ÎNSĂ CĂ N-AM SĂ VĂ DUC LA PUNCTUL DE COMANDĂ CI LA POSTUL SANITAR.
RĂNIȚII SĂ FIE IMEDIAT TRANSPORTAȚI ÎN SPATELE FRONTULUI, IAR CEI TEFERI SĂ RĂMÎNĂ DE VEGHE. INAMICUL VA ÎNCERCA ÎN NOAPTEA ASTA SĂ-ȘI RECUCEREASCĂ POZIȚIILE PIERDUTE.
SĂ FIȚI LINIȘTIT, DOMNULE CĂPITAN. AM PRIMIT ÎNTĂRIRI ȘI DE-ACUM AVEM SUFICIENTĂ EXPERIENȚĂ. ODIHNIȚI-VĂ ȘI ÎNGRIJIȚI-VĂ RĂNILE.
LA POSTUL DE PRIM AJUTOR.
V-AM DEZINFECTAT RĂNILE, V-AM PANSAT, DAR AVEȚI NEVOIE ȘI DE VREO DOUĂ SĂPTĂMÎNI DE SPITALIZARE.
VOI RĂMÎNE CÎTEVA ZILE AICI, LA DUMNEAVOASTRĂ, DAR ÎN SPATELE FRONTULUI NU MĂ DUC. MĂ SIMT BINE ȘI AM MOTIVELE MELE SĂ PROCEDEZ AȘA.
DOAR PATRU ZILE A STAT CĂPITANUL SCRIDON LA POSTUL SANITAR, DUPĂ CARE, ȘCHIOPĂTÎND, A PORNIT DIN NOU SPRE LINIILE FRONTULUI.
VĂ MULȚUMESC, DOMNULE DOCTOR. M-AM REFĂCUT COMPLET ȘI MĂ SIMT FOARTE BINE.
CUVÎNTELE DUMNEAVOASTRĂ CONTRAZIC EVIDENȚA, DOMNULE CĂPITAN. DAR VĂ ÎNȚELEG SENTIMENTELE ȘI VĂ ADMIR.

VA URMA.

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

39

JOI, 30 SEPTEMBRIE 1982,
ANUL XVI (NR. 782)

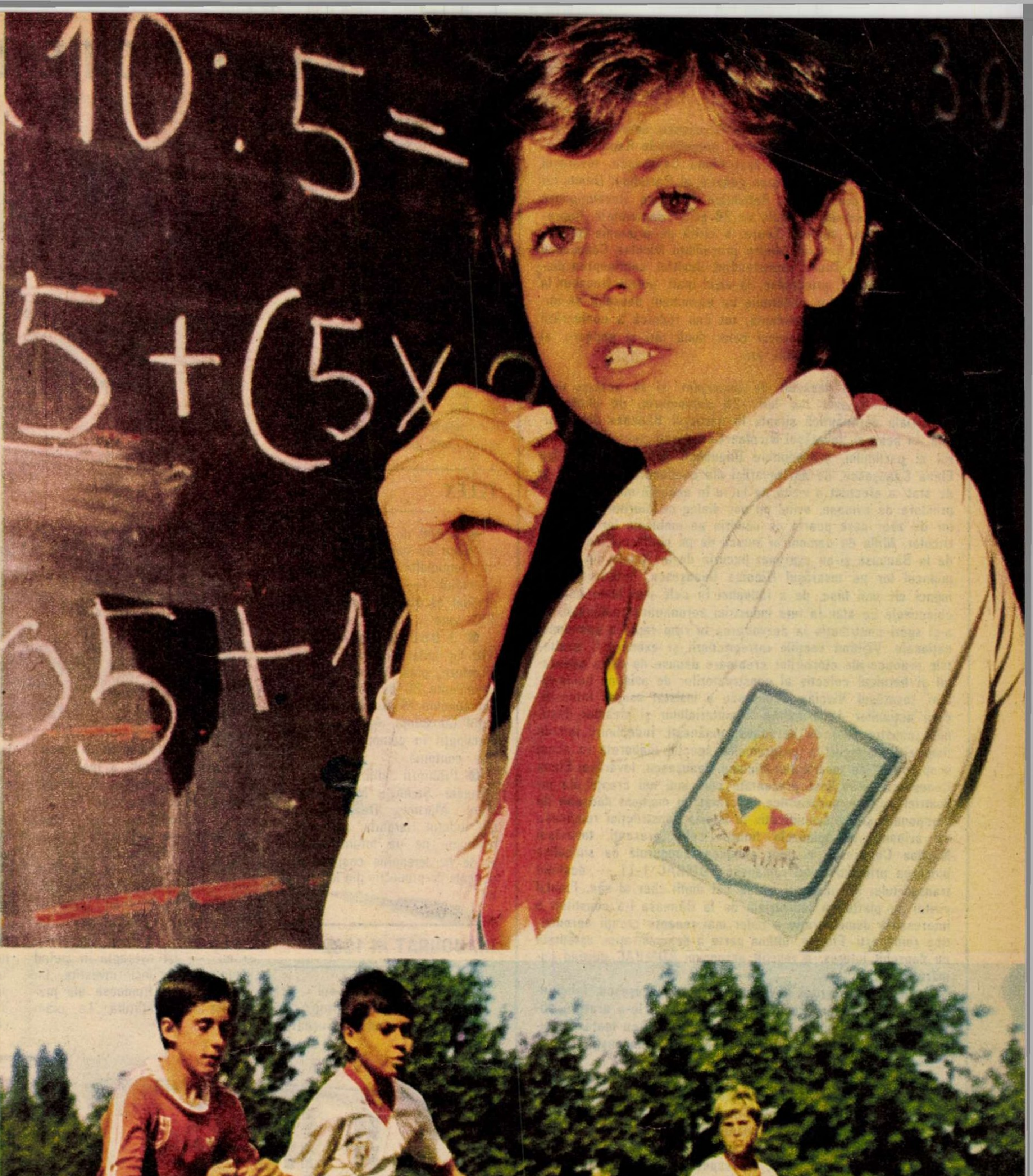

CADRAN POLITIC

La invitaţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, şi a tovarăşei Elena Ceauşescu, tovarăşul Ahmed Sekou Touré, secretar general al Partidului Democrat din Guineea, preşedintele Republicii Populare Revoluţionare Guineea, a efectuat, în zilele de 20 şi 21 septembrie, împreună cu tovarăşa Andrée Touré, o vizită de prietenie în ţara noastră. Actuala întîlnire dintre preşedinţii Nicolae Ceauşescu şi Ahmed Sekou Touré, reprezentînd, dealtfel, continuarea dialogului tradiţional, prietenesc, la nivel înalt, purtat frecvent la Bucureşti şi Conakry, constituie un eveniment deosebit de important în evoluţia ascendentă, tot mai rodnică a conlucrării româno-guineeze, în interesul celor două ţări şi popoare, al progresului şi prosperităţii lor.

Un eveniment deosebit de important, şi în acelaşi timp emoţionant, a avut loc luni, 20 septembrie, pe platforma industrială aeronautică situată în cartierul Băneasa din Capitală. În acea zi, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretarul general al partidului, preşedintele Republicii, însoţit de tovarăşa Elena Ceauşescu, de alţi tovarăşi din conducerea de partid şi de stat, a efectuat o vizită de lucru în această modernă întreprindere de avioane, avînd un nou dialog cu făuritorii aparatelor de zbor care poartă cu mîndrie pe emblema lor însemnul tricolor. Miile de oameni ai muncii de pe platforma industrială de la Băneasa şi-au exprimat bucuria de a-l saluta din nou în mijlocul lor pe tovarăşul Nicolae Ceauşescu, hotărîrea de a munci cît mai bine, de a îndeplini în cele mai bune condiţii obiectivele ce stau în faţa industriei aeronautice româneşti, de a-şi spori contribuţia la dezvoltarea în ritm rapid a economiei naţionale. Vizitînd secţiile întreprinderii şi examinînd rezultatele practice ale eforturilor creatoare depuse de către talentatul şi harnicul colectiv al constructorilor de avioane bucureşteni, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a insistat asupra intensificării acţiunilor de asimilare a materialelor şi pieselor destinate construcţiilor de aeronave româneşti, îndeplinirii într-un timp cît mai scurt a programelor special elaborate în acest scop. După ce tovarăşului Nicolae Ceauşescu, tovarăşei Elena Ceauşescu le-au fost prezentate cele mai noi creaţii ale industriei noastre aeronautice, a urmat un moment deosebit de emoţionant şi de semnificativ în istoria construcţiei româneşti de avioane: în aplauzele tuturor celor prezenţi, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a tăiat panglica inaugurală ce simboliza plecarea primului avion românesc ROMBAC 1-11 — destinat transportului de pasageri — în cel dintîi zbor al său. Finalul vizitei pe platforma industrială de la Băneasa l-a constituit o interesantă demonstraţie a celor mai [redacted] creaţii aeronautice româneşti. Fireşte, ultima parte a demonstraţiei, aşteptată cu deosebit interes, a revenit aeronavei ROMBAC purtînd numărul 1.

În încheierea vizitei, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, felicitîndu-i pe constructorii bucureşteni de avioane, le-a urat să obţină succese tot mai însemnate, să contribuie cu toate eforturile la dezvoltarea industriei aeronautice româneşti.

Continuînd amplul dialog pe care-l poartă cu ţara, cu poporul, în această perioadă premergătoare Conferinţei Naţionale a partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a efectuat, în cursul săptămînii trecute, patru noi vizite de lucru, de astă dată fiind oaspetele iubit, primit cu cele mai calde şi mai alese simţăminte de dragoste şi stimă, de respect şi recunoştinţă, al harnicilor locuitori de pe meleagurile judeţelor Teleorman, Călăraşi, Vaslui şi Iaşi. Întîlnirile de lucru ale secretarului general al partidului cu lucrătorii ogoarelor, cu colectivele de oameni ai muncii din întreprinderile vizitate, cuvîntările de o deosebită însemnătate pe care le-a rostit cu aceste prilejuri au înscris în centrul atenţiei problemele esenţiale privitoare la îndeplinirea planului cincinal, la stabilirea măsurilor corespunzătoare în vederea îndeplinirii exemplare a obiectivelor hotărîte de Congresul al XII-lea al partidului. Analiza aprofundată a rezultatelor obţinute pînă acum, măsurile stabilite la faţa locului în vederea perfecţionării activităţii au constituit un nou îndemn pentru locuitorii judeţelor Teleorman, Călăraşi, Vaslui şi Iaşi de a-şi spori eforturile, de a se angaja cu şi mai multă răspundere şi exigenţă pentru a determina o nouă calitate a muncii, aducîndu-şi astfel o contribuţie tot mai mare, în cadrul efortului general al întregului nostru popor, la înflorirea patriei socialiste.

RADAR PIONIERESC

FOTOCRONICĂ PIONIEREASCĂ

Şi în viile judeţului Buzău se lucrează fără zăbavă pentru ca aromatul fruct al toamnei să ajungă la beneficiari! Este gîndul gospodăresc care-i face pe pionierii de la Topliceni (foto 1), cît şi pe cei din localitatea Podgoria (foto 2) să muncească rapid şi cu spor.

Şi acum... la şcoală, cu ajutorul imaginii-retro, nu mai „vîrstnică" de două săptămîni: „bobocii" de la Şcoala generală nr. 6 din Rm. Sărat, în momentul lor sărbătoresc, cînd au păşit pentru prima oară pragul şcolii (foto 3).

1

2

TELEX

- ● 1 200 de pionieri din judeţul Sibiu au participat la recoltatul legumelor şi fructelor, în intervalul 1—7 septembrie a.c., reuşind să strîngă o cantitate de 950 tone.
- ● 1 050 kg tomate şi 730 kg ardei gras au reuşit să recolteze, pînă la sfîrşitul lunii precedente, 80 de pionieri harnici din comuna M. Kogălniceanu, judeţul Constanţa. Ajutorul lor neprecupeţit în campania de recoltare continuă.
- ● Pionierii din localităţile Secuieni, Şoimuşu Mic, Şoimuşu Mare, Mărtiniş, Dealu, Sîncrai, din judeţul Harghita, au recoltat legumele de pe loturile şcolare şi de pe terenurile cooperativelor agricole de producţie din localităţile lor.

INAUGURAT ÎN 1982:

„Aici am ajutat şi eu!"

Pionierii din satul Hîrtop, comuna Preuteşti, judeţul Suceava, învaţă într-un local nou de şcoală. Panglica inaugurală a fost tăiată cu puţin timp înainte de sfîrşitul precedentului an şcolar. Dar, de fapt, în actualul an şcolar a început adevărata inaugurare a celor opt săli de clasă, laborator, bibliotecă, cu mobilier şi aparatură nouă. Încît, lăcaşul la a cărui construcţie fiecare copil gîndeşte (aşa cum ne scrie pioniera Daniela Ilioaie) că „aici am ajutat şi eu" — îşi aşteaptă în curînd încununarea muncii investite. Cu roade cît mai frumoase ale pionierilor la învăţătură. Le urăm succes!

VITRINA LITERARĂ:

„Vis de azur"

Nu de mult a apărut placheta „Vis de azur" care conţine o culegere de creaţii literare selectate în cadrul taberei interjudeţene Bacău, unde s-au întîlnit pionieri şi utecişti de pe plaiurile moldovene. Dintre versurile publicate: „Mi se întîlnesc gîndurile/ Cu ale unui alb porumbel/ Care poartă pe aripi văzduhul,/ Seninul cerului,/ Străluciri stelare în ochii copilăriei..." **(Corina Corduş,** clasa a VI-a, Şcoala generală nr. 1, Suceava).

3

ÎNCĂ O ŞCOALĂ ÎN CARE A RĂSUNAT ECOUL PRIMULUI CLOPOŢEL!

Pe pantofii şi hainele de lucru ale Mihaelei cea cu ochii luminoşi stăruia încă pulberea alburie a varului şters de pe bănci, geamuri, măturat din atîtea şi atîtea clase, alături de sora ei mai mare, Georgeta Stan, utecistă la Liceul industrial Dîmboviţa. Mihaela nu va învăţa în această şcoală. De ce? Pentru că, deşi este în clasa a IV-a A a Şcolii generale nr. 112 din sectorul 3, a venit aici dintr-o vie curiozitate de a vedea o şcoală „nou-nouţă"... şi de a da – dealtfel ca şi acasă, unde mai are încă doi fraţi – o mînă de ajutor la curăţenie.

Aşadar, aici, în svelta clădire cu trei etaje a **Şcolii generale nr. 133 din sectorul 4 al Capitalei,** *înconjurată de salba blocurilor, hărnicia şi prietenia i-au unit pe viitorii elevi şi la aranjarea curţii, precum vedeţi în această imagine. În 15 septembrie, aici, a răsunat ecoul primului clopoţel.*

M. PETROVICI

Centenar Vasile Pârvan

Istoria – temelia prezentului și a viitorului

BVREBISTA
ARGEDAVA
DECENEV
OROLES
DROMICHETES
SEC IV-III î.e.n.
DECEBAL
SCORILO
DVRAS
DICOMES
SEC I e.n.
COTISO

În „Descrierea Moldovei", voievodul cărturar Dimitrie Cantemir afirmă că, dacă muntele Ceahlău, cu măreția lui, ar fi fost cunoscut de scriitorii antichității, el ar fi fost tot atît de vestit ca și muntele Olimp din Grecia, unde mitologia spune că ar fi sălășluit însuși Zeus. Și este adevărat. Muntele și piscul acesta din Carpații noștri, care după unii ar fi chiar Kogheon-ul, pomenit de istoricul antic grec, de Herodot, părintele istoriei, ar fi intrat în conștiința istoriei și a omenirii ca un element cu totul deosebit și interesant, prin măreție și frumusețe. Și încep cu această afirmație a lui Cantemir, pentru că și alte multe realități din geografia patriei noastre, și alte multe fapte săvîrșite de străbunii noștri au rămas necunoscute, pentru că nu s-a găsit, la vremea potrivită, un condei care să le descrie, să le povestească, sau un poet care să le cînte în vers nemuritor. Plaiurile Ceahlăului le-au pomenit doar, în stihurile lor, alcătuitorii populari, anonimi ai doinelor sau ai neîntrecutei balade „Miorița", ori cei care și-au imaginat legenda Dochiei, sora lui Decebal, care, în vremea ei a fost așa de frumoasă și de înțeleaptă, încît l-a vrăjit pe însuși împăratul Traian, cuceritorul Daciei.

Tezaurul cunoașterii vieții strămoșilor noștri geto-daci s-a îmbogățit de-a lungul timpului cu date noi, prin numeroasele descoperiri aduse de arheologie. În ultimul veac și jumătate cu deosebire, această știință ne-a oferit tot mai multe fapte și nume care vorbesc despre istoria geto-dacilor. De cînd harnicii arheologi au dat la o parte stratul gros de pămînt, depus peste ruinele rămase de la strămoși, sîntem mult mai informați, mai bogați în cunoștințe și înțelegem cel puțin două lucruri foarte importante: că teritoriul României a fost unul din leagănele de seamă ale civilizației umane, încă din preistorie, și că am avut strămoși vrednici, creatori de civilizație.

Dar aceste spuse despre arheologi se mai acordă și cu faptul că, în acest septembrie 1982, sărbătorim centenarul celui dintîi arheolog român, istoric și gînditor de talie mondială: Vasile Pârvan. Cu un veac în urmă, nu cunoșteam unde a fost Sarmizegetusa, cetatea de scaun a lui Burebista și Decebal. Și nu știam prea multe despre coloniile grecești de pe țărmul Mării Negre. Și nici nu ne închipuiam că pămîntul patriei noastre păstrează urme de civilizație omenească încă din paleolitic. Am zis „urme"; dar, de fapt, adevărate comori de metale prețioase. Căci Vasile Pârvan și arheologii din școala creată de el, lucrînd cu răbdare și migală, au scos la iveală prețioase informații despre istoria dacilor, despre războaiele daco-romane, despre romanizarea dacilor, despre formarea poporului român și despre aportul strămoșilor noștri la istoria și civilizația lumii. Azi știm, datorită arheologilor, și îndeosebi lui Constantin Daicoviciu, că Sarmizegetusa Regia era așezată în Munții Orăștiei, pe culmea numită Grădiștea Muncelului. Știm, și putem vedea, că zidurile acestei cetăți, care a înfruntat legiunile lui Traian, erau măestrit construite. Ruinele descoperite la Grădiștea Muncelului dovedesc, fără putință de tăgadă, că dacii știau să construiască, sus pe înălțimi, fortificații greu de cucerit. Arheologii au dovedit că acel istoric antic care a scris că dacii „au întărit munții cu ziduri" a spus un mare adevăr. Și dacă prin hărnicia și priceperea lor au descoperit valoroase urme preistorice, cum au fost uneltele primitive de piatră, bronz sau fier, dacă au scos la iveală vasele de lut și statuetele de teracotă din epoca neolitică, așa cum sînt vasele pictate de la Cucuteni, Hăbășești sau Frumușica, arheologii ne-au arătat, totodată, și unde, pe harta țării, au fost așezate vechile „dave" geto-dacice Piroboridava, Petrodava, Ziridava, Apulum, Argedava, Napoca, Potaissa și așa mai departe. Azi, spre pildă, se știe că, pe înălțimea numită Bîtca Doamnei, de lîngă Piatra Neamț — Petrodava —, s-a aflat o cetate dacică foarte asemănătoare cu cea de la Grădiștea Muncelului. Adică se știe azi că Sarmizegetusa Regia a avut, ca să zicem așa, niște surori, doveditoare ale stadiului de civilizație superioară creată de strămoșii noștri, pe teritoriul țării noastre. Și cred că nu putem aduce un omagiu mai înalt memoriei lui Vasile Pârvan, autorul unei lucrări de mare valoare științifică precum este „Getica", decît amintind și învățînd toate acele denumiri de vechi așezări umane și acele nume de fruntași geto-daci, unele din ele deosebit de sonore: de la Dromichete la Burebista, de la Cotiso la Roles, Dicomes, Dapyx, Zyraxes, Decebal, fiul lui Scorilo...

Cunoscînd aceste nume de strămoși, ne simțim mai bogați, mai înrădăcinați în timp; ne simțim stăpîni aici la noi, acasă, mai mîndri și mai încrezători în noi înșine

Prof. univ. DUMITRU ALMAȘ

TIBERIU UTAN

Laudă pentru cuvinte

Ilustrație: DONE STAN

Rotund rostit cuvîntul cade
sonorizat în marile cascade
a sufletului nostru cumsecade.

Mor pietrele în viscol ori de soare,
multe din celelalte-s pieritoare
dar limba românească-n veci nu moare.

Menit i-a fost în farmec să întreacă
și limba latiniei, și cea dacă,
și multe-multe alte limbi oleacă.

Grai sfînt iscat din suflet de popor,
tu ai avut drept unic ziditor
Luceafărul prin nopți răzbunător.

Laud frumsețea fără-asemuire
a limbilor rostite de-omenire
ci ne-ntrecînd străbuna mea rostire.

Laud cuvintele acestei limbi
cu sîmbure de foc și tainic nimb
ce ne-au făcut nemuritori prin timpi.

Laud zicala verbului român
cît muntele cel falnic de bătrîn
că „apa trece, pietrele rămîn."

Partidul

Partidule măreț, cutezător,
Cu chipul ca o floare din grădină,
Ne ocrotești copilăria fericită
Ca un părinte iubitor.

Pe drumul larg de tine luminat
Neabătut noi, pionierii, te urmăm
Și la chemarea ta vom ști ca să luptăm
Sub steagu-n vînt desfășurat.

Felicia Sabău
cl. a IV-a,
Cenaclul literar „Vlăstare de lumină"
Casa pionierilor și șoimilor patriei
Zalău.

Țara mea

Țara mea e vatra-n care
Arde foc străbun,
E-un pămînt cu munți și mare
Lan cu sonde și furnale
Și cu dulce tril de ciocîrlii.

Țara mea e vers și cîntec
Într-al nostru grai,
Este cartea cea mai sfîntă
Care-n zori de zi se-avîntă
Peste-al nostru plai.

Țara mea e-o dulce doină
Zisă din caval,
E plai mîndru cu mioare
Care-și scînteie în soare.
Rîuri de cristal...

Țara mea este o floare,
E un zori de zi,
E un murmur de izvoare
E un zbor înalt spre soare,
E un imn de sărbătoare.

Delia Moga
cl a VIII-a F,
Școala generală
nr. 27, Timișoara.

JURNAL DE BORD pionieresc

UN NOU PALMARES AL HĂRNICIEI

Bogata cronică 1982 a hărniciei pionierești marchează străduința ca, pînă la data de 1 octombrie, să se realizeze integral, valoric, angajamentul de muncă patriotică asumat pentru acest an. Însă multe dintre unitățile de pionieri din țară l-au și depășit. Printre acestea se numără nu mai puțin de **64 de unități** din județul **Teleorman!** Spațiul nu ne permite să le enumerăm aici, vom nota însă sortimentul care deține un loc prioritar — cu 175%! — în cadrul acestor depășiri: creșterea viermilor de mătase; adică — în loc de 4 tone gogoși de mătase cît fuseseră prevăzute — s-au realizat 7 tone!

Din județul **Bistrița-Năsăud** ne-a parvenit știrea că în perioada 18—28 septembrie s-a desfășurat o amplă acțiune de muncă patriotică, reunind toate forțele pionierești din municipiul Bistrița în cadrul „Decadei colectării deșeurilor și materialelor refolosibile". Că a fost rodnică, o ilustrează chiar cifrele înregistrate în finalul ei: s-au colectat 5 000 kg maculatură, 10 000 kg fier vechi și o mare cantitate de sticle și borcane.

Ne-am amintit acum de o scrisoare trimisă de către reporterii subredacției din **Vaslui**, chiar înainte de încheierea anului școlar. Ea începea așa: „Anotimpul vacanței mari constituie prilej minunat pentru excursii și drumeții. Ele sînt deosebit de îndrăgite de noi, pionierii vasluieni, mai ales atunci cînd au și o finalizare rodnică". La ce „finalizare rodnică" se refereau ei? Răspunsul l-ar putea da, între altele, și „Plafarele" care au primit din partea acestor pionieri o mare cantitate de plante medicinale. „Exploratorii farmaciști" sînt din comunele **Zăpodeni, Stănilești, Delești, Codăești, Gîrceni, Ivănești, Bogdana, Vutcani, Dănești, Epureni, Deleni.**

— Alo! Caraș-Severinul transmite!

— Sîntem pe recepție!

— Vă rugăm să notați cîteva unități de pionieri fruntașe pe județ în îndeplinirea valorică a angajamentului de muncă patriotică: școlile generale **nr. 6** și **11 — Reșița, nr. 2** și **3 — Oravița, nr. 3 — Moldova Nouă;** apoi din localitățile **Eftimie Murgu, Obreja, Horodic, Naideș, Băile Herculane, Dognecea, Ciudanovița, Măru, Marga, Topleț, Pligor.** În continuare: școlile generale **nr. 1, 2** și **7 — Caransebeș, nr. 1 — Oțelu Roșu, nr. 1** și **2 — Anina.** Ați scris?

— Da. Cu felicitări la adresa acestor pionieri harnici!

I. PIȚA

Sunetul clopoțelului și al lirei

Toamna e un anotimp cu cărți și copii, cu livezi pline și struguri, un anotimp cu toate catargele ridicate spre viitor. Acum fiecare clipă are aripi, fiecare idee devine faptă; tot așa cum imaginile și gîndurile pot deveni cîntec și, nu de puține ori, poezie.

- La cenaclul literar din școala voastră, cum este întîmpinată noua „stagiune"? - o întreb pe Felicia Ciobanu, pionieră la Școala generală Sadu, din Gorj.

- Îmi place mai ales că la cenaclul literar se învață cum să gîndești, să scrii, să exprimi frumos un gînd..., cum să iubești o carte, cum să faci cuvintele să respire... Știți, eu consider că toate cuvintele pe care le spun îmi sînt prietene. Dar numai cele frumoase. Iată o idee adîncă: toate cuvintele frumoase ne sînt prietene. Și, într-adevăr, nicăieri nu se leagă între noi o prietenie și o dragoste mai adevărată decît în cenaclul literar.

Mai devreme sau mai tîrziu, orice copil înzestrat are ceva frumos de spus; dar acest lucru se va întîmpla mai ales în condițiile însușirii temeinice a limbii române, a celor mai înalte valori spirituale naționale. Numai astfel se explică, spre exemplu, de ce un cenaclu literar pionieresc, cum este cel de la Casa Centrală a pionierilor și șoimilor patriei din București, a obținut rezultate valoroase atît în creație cît și în participarea la diferitele festivaluri literar-artistice sau concursuri, de la nivel municipal pînă la nivel republican, prin acestea prezența acestui cenaclu în Festivalul național „Cîntarea României" fiind pe deplin meritorie. La acest cenaclu literar s-a cultivat, pe lîngă latura creativă propriu-zisă, și cea recitativă, de „efect la scenă deschisă", cum s-ar spune, a creațiilor; și prin aceasta limba română se însușește cu atît mai mult, distinct și frumos.

Pionierii de la Școala generală nr. 11 din Botoșani activează, creează și își însușesc „frumusețea cuvîntului" într-un cenaclu literar în care se pune preț mai ales pe ceea „ce ne-au lăsat luceferii poeziei și limbii române" de pînă la noi. „Nu de puține ori noi scriem printre cărți, gîndim printre ele", spunea un cenaclist.

În linia unei experiențe interesante, a creației „totale", se înscrie activitatea cenaclului „Zburătorul" de pe lîngă Casa pionierilor și șoimilor patriei din municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Aici, copiii creează poezie, proză, teatru, umor, epigrame, reportaj, povestiri, într-o dispută continuă cu tot ce-i mai nou și valoros în frontul creației, fără a neglija nici o clipă limba, parfumul și lumina cronicarilor, a operelor lăsate de Văcărești, Alecsandri, Eminescu, Slavici, Sadoveanu, Caragiale, Coșbuc, Arghezi, Labiș. Există în acest cenaclu o adevărată luptă de-a ajunge la un rezultat cît mai elevat, atît în însușirea limbii cît și a celor mai profunde modalități de cunoaștere a căilor creației. Talentul, hărnicia și însuflețirea au făcut dintr-un asemenea cenaclu un frumos titlu de referință. Cum nu mai puțin valoroase sînt și cenaclurile de pe lîngă Casa pionierilor și șoimilor patriei din Hunedoara sau cel de la Borșa din Maramureș.

A sunat clopoțelul în școală; în același timp s-a auzit și sunetul lirei în toate cenaclurile literare pionierești. Vom reveni. Succes!

ION CRÎNGULEANU

Cutezători la școala muncii

Ne aflam la Jilava, aproape de clădirea Școlii generale nr. 123, cînd ne-a atras atenția pe drum o căruță trasă de un cal alb, voinic. „Căruțașul" era un băiat de la școală și conducea excelent. A cîrmit și mai mulți copii s-au grăbit veseli să-l întîmpine deschizîndu-i poarta. „E Fănică! A adus mîncarea pentru iepurași..."

În scurt timp erau cu toții la adăposturile unde țopăiau nerăbdători cîteva zeci de iepuri. Se putea deduce că, beneficiind de-o îngrijire atît de afectuoasă și de pricepută, aveau toate șansele ca, pînă la finele anului, numărul lor să

Agenda pionierului comandant:

ALEGERILE PIONIEREȘTI– moment de analiză și fructuoase dezbateri

Iată-vă, dragi prieteni, în pragul unui eveniment la care, începînd de mîine și pînă la sfîrșitul lunii octombrie, veți participa cu toții în grupele și detașamentele din care faceți parte, iar apoi la nivelul unității: **alegerile pionierești.** *Este un prilej de analiză a activității desfășurate de-a lungul unui an, de evaluare a calității muncii voastre de pionieri, de școlari, a modului în care v-ați preocupat de creșterea voastră în cadrul organizației, dar și de jalonare a activității viitoare.*

V-ați pregătit, desigur, pentru acest important eveniment al vieții de organizație, astfel încît să vă spuneți cuvîntul cît mai mulți dintre voi, și nimeni să nu se simtă în postura de „spectator".

În cele ce urmează ne propunem să vă oferim cîteva sugestii privind desfășurarea adunărilor de alegeri.

Atît la grupă cît și la detașament, aceste adunări au cîteva momente deosebit de importante, care trebuie să rețină atenția tuturor participanților – toți pionierii, precum și școlarii din colectivul respectiv: prezentarea informării asupra activității desfășurate, dezbaterile și alegerea propriu-zisă. Și într-un caz și în altul, informarea va fi prezentată verbal de către pionierul comandant.

Informarea, *care va oglindi activitatea desfășurată de grupă sau detașament, nu trebuie să fie doar o enumerare de acțiuni, ci o analiză a modului în care acestea au fost îndeplinite, arătîndu-se și cum s-au angajat pionierii la realizarea lor, care a fost aportul fiecăruia și în ce măsură aceste activități și-au atins scopul și au condus la întărirea colectivului, la mai buna lui pregătire, sub toate aspectele. Ea trebuie să fie astfel prezentată, încît să trezească atenția tuturor, să stimuleze o participare cît mai bogată la* **dezbateri.**

Nu vă sfiiți să luați cuvîntul și să spuneți ceea ce gîndiți despre modul în care s-a muncit în grupa sau în detașamentul vostru!

De modul cum decurg dezbaterile, de propunerile pe care le veți face pentru **programul de activități al detașamentului,** *depinde rodnicia muncii voastre viitoare. Acest moment de apreciere a activității proprii cere sinceritate, obiectivitate. Gîndiți-vă că nu trebuie să fiți doar beneficiarii unor acțiuni, ci și inițiatorii și organizatorii lor. Nu ocoliți critica, dar nici... autocritica, recunoscînd deschis neîmplinirile. Numai privind astfel lucrurile puteți urca mereu spre mai bine.*

Fiecare idee, fiecare propunere venită de la voi crească simţitor.

...Este una dintre multiplele scene ale muncii gospodăreşti căreia i se dedică fiecare, cu mic cu mare, din tot sufletul, copii şi profesori. De aceea cartea lor de vizită se prezintă remarcabil: lotul şcolar a fost cultivat „la milimetru" şi recolta obţinută răsplăteşte din plin eforturile, livada este bogată în roade, atelierul de lăcătuşărie a devenit o mică întreprindere, care asigură autodotarea, interiorul şcolii este deosebit de adecvat şi de frumos îngrijit. Cei aproape cinci sute de elevi, cîţi are şcoala, au promovat sută la sută anul şcolar trecut şi şi-au depăşit angajamentul de muncă patriotică încă din primăvara acestui an.

Spiritul gospodăresc, respectul faţă de muncă creează o stare de întrecere, ceea ce numim emulaţie, încît nu ne era greu să presupunem că şi în şcolile vecine vom constata aceeaşi bucurie de a munci şi de a învăţa cît mai bine. Într-adevăr, la Şcoala generală nr. 107, lotul şcolar de 800 mp, unde nu poate să intre tractorul, a fost lucrat cu uneltele de mînă într-un mod uimitor de eficient. Marea mîndrie a copiilor de aici este solarul, realizare recentă. La montarea lui, profesorii şi copiii au muncit într-o zi cu un vînt nemaipomenit, de parcă s-ar fi aflat pe puntea unei nave în vreme de furtună.

În catalogul unei şcoli de onoare, Şcoala Muncii, toţi aceşti pionieri de ispravă din sectorul agricol Ilfov au obţinut nota 10, pentru care-i felicităm!

MARGA MICU

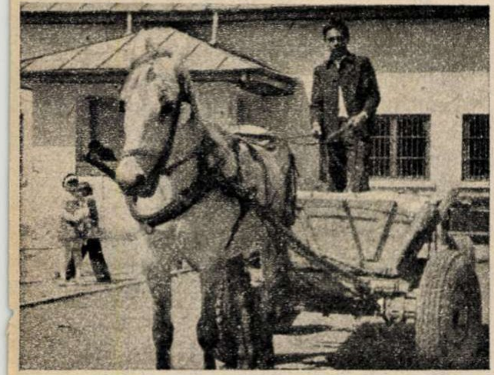

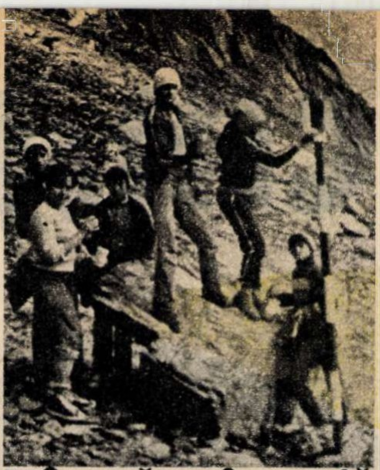

O nouă performanţă a Temerarilor din Dărmăneşti

E greu, foarte greu să atingi „Fereastra Zmeilor" din munţii Făgăraşului, chiar şi atunci cînd eşti un turist montan cu „vechi state de serviciu" şi cînd n-ai în spate nici o greutate. Tocmai de aceea ne gîndim cît de greu le-o fi fost lor, nişte copii ca toţi copiii, să urce pînă acolo împovăraţi cu ciment şi cu vopsele, cu stîlpi metalici şi cu alimente. Şi totuşi au urcat. Şi nu numai atît.

...Ne referim la acei pionieri şi şcolari argeşeni care an de an, în timpul verii, cu energia şi cu entuziasmul caracteristice vîrstei lor, ne dăruiesc tuturor noi şi noi trasee turistice în munţi. Ne gîndim la cei 109 pionieri care, înfruntînd vremea potrivnică în tabăra de la Piscu Negru, au încheiat nu de mult, cu succes, o nouă acţiune de acest gen. Ne referim la echipajul „Temerarii 10" din Dîrmăneşti... De ce 10? Pentru că înaintea lui, în anii trecuţi, alte nouă echipaje din Dîrmăneşti, tot temerari, şi tot sub conducerea prof. I. Niţă, au făcut acelaşi lucru. „Temerarii 10" au stăruit aici pînă ce vremea s-a înduplecat să-i lase să-şi realizeze angajamentul. Pe locuri dificile, fără potecă, au cărat opt stîlpi de fier şi au făcut aproape 200 de semne, realizînd astfel un traseu turistic nou, într-o zonă pe cît de dificilă, pe atît de frumoasă: cabana Capra — căldarea glaciară Fundul Caprei — Creasta Făgăraşilor, pînă în punctul Fereastra Zmeilor.

De-acum, poposit la Capra, turistul poate parcurge traseul dus-întors de cîteva ore. Şi turiştii de creastă surprinşi de vreme rea îşi găsesc acum mai repede şi în siguranţă adăpost în cabană.

C. PĂLTINEANU

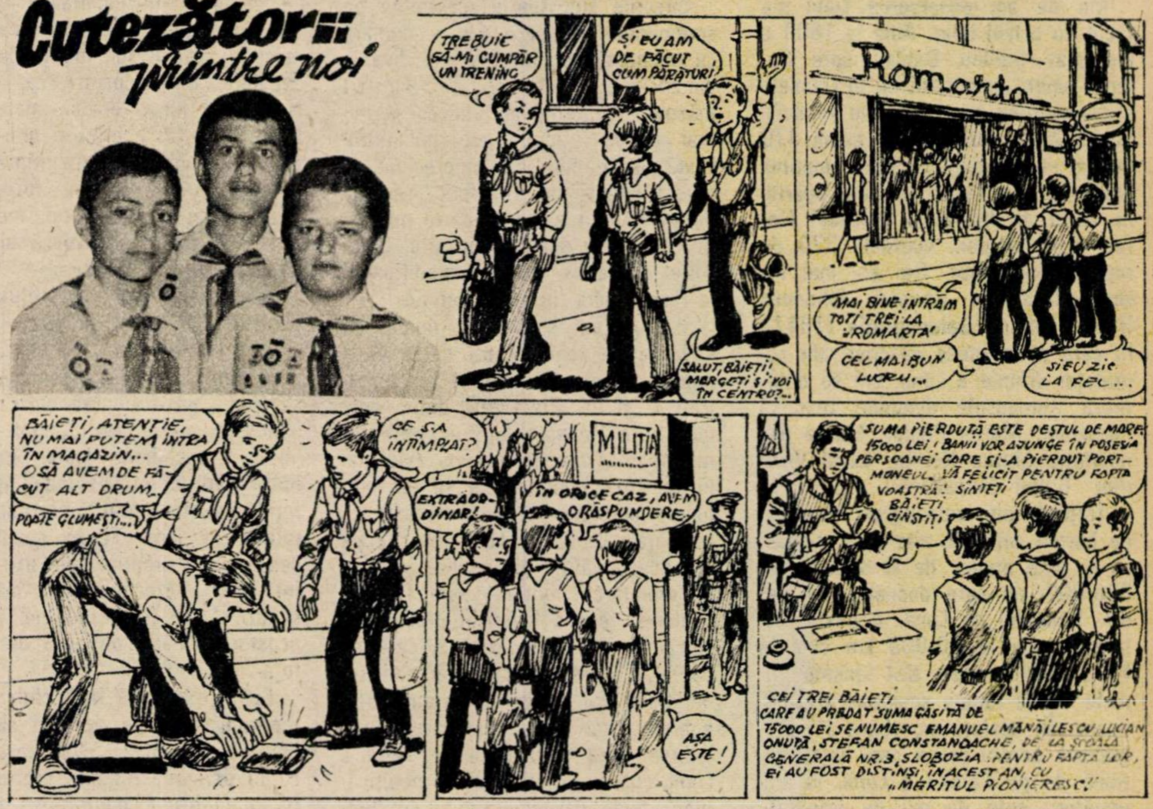
Cutezătorii printre noi
TREBUIE SĂ-MI CUMPĂR UN TRENING
ŞI EU AM DE FĂCUT CUMPĂRĂTURI
SALUT, BĂIEŢI! MERGEŢI ŞI VOI ÎN CENTRU?..
Romarta
MAI BINE INTRĂM TOŢI TREI LA „ROMARTA"
CEL MAI BUN LUCRU...
ŞI EU ZIC LA FEL...
BĂIEŢI, ATENŢIE, NU MAI PUTEM INTRA ÎN MAGAZIN... O SĂ AVEM DE FĂCUT ALT DRUM...
POATE GLUMEŞTI...
CE S-A ÎNTÎMPLAT?
MILIŢIA
EXTRAORDINAR!
ÎN ORICE CAZ, AVEM O RĂSPUNDERE.
AŞA ESTE!
SUMA PIERDUTĂ ESTE DESTUL DE MARE: 15000 LEI! BANII VOR AJUNGE ÎN POSESIA PERSOANEI CARE ŞI-A PIERDUT PORTMONEUL. VĂ FELICIT PENTRU FAPTA VOASTRĂ! SÎNTEŢI BĂIEŢI CINSTIŢI
CEI TREI BĂIEŢI CARE AU PREDAT SUMA GĂSITĂ DE 15000 LEI SE NUMESC EMANUEL MANĂILESCU, LUCIAN ONUŢĂ, ŞTEFAN CONSTANDACHE, DE LA ŞCOALA GENERALĂ NR. 3, SLOBOZIA. PENTRU FAPTA LOR, EI AU FOST DISTINŞI, ÎN ACEST AN, CU „MERITUL PIONIERESC"!

are valoarea ei, căci oricît de multă încredere acordaţi pionierului comandant de grupă sau comandamentului de detaşament, aceştia nu pot suplini gîndirea fiecăruia în parte şi a tuturor. Atît la grupă cît şi la detaşament dezbaterile pot reliefa, de asemenea, calităţile unor colegi de-ai voştri, calităţi pe care le-aţi descoperit cînd le-au fost încredinţate unele sarcini pioniereşti.

După încheierea dezbaterilor şi supunerea la vot a activităţii desfăşurate de pionierul comandant de grupă, iar la detaşament, de către comandament, urmează alegerea propriu-zisă – adică propunerile şi votul.

Alegerea comandantului de grupă, a comandamentului detaşamentului este un act de decizie important şi nu manifestarea unei simple preferinţe pentru un coleg sau altul. *Gîndiţi-vă bine înainte de a face propunerile. Colegul pe care doriţi să-l alegeţi trebuie să fie un pionier sîrguincios, cu rezultate foarte bune la învăţătură şi în activitatea pionierească, dar nu numai atît. El trebuie să aibă o comportare frumoasă, în orice împrejurare, să se bucure de stima şi aprecierea voastră a tuturor şi să manifeste iniţiativă şi spirit organizatoric, să insufle încredere tuturor. Cel ce face propunerea va şi argumenta, adică va arăta motivele pentru care consideră că pionierul propus de el merită să fie ales. Şi chiar dacă există mai multe propuneri, votul va fi acordat celui mai bun. Atenţie deci! Înainte de a ridica mîna „pentru", gîndiţi-vă la calităţile pe care le întruneşte cel propus. Puteţi vota doar pentru o singură propunere. La grupă, în cazul în care există mai multe propuneri, va fi ales acel pionier care întruneşte unanimitatea de voturi sau cel puţin jumătate plus unu din numărul total al membrilor grupei.*

La detaşament, adunarea de alegeri începe şi se încheie cu ceremonialul pionieresc. *Odată cu informarea asupra activităţii desfăşurate, prezentată verbal de către pionierul comandant de detaşament, va fi adus la cunoştinţă şi proiectul programului de activităţi pe trimestrul întîi al noului an şcolar.*

Reţineţi că la nivelul detaşamentului, comandamentul este format din comandanţii de grupă şi 2—3 alţi pionieri. *Şi aici, fiecare propunere pentru aceştia din urmă trebuie susţinută de o scurtă caracterizare. După ce fiecare propunere a fost discutată în parte şi, dacă nu există obiecţii, se supun la vot propunerile pentru comandamentul detaşamentului.* **Pionierul comandant de detaşament** *este ales din rîndul membrilor comandamentului şi trebuie să întrunească cel mai mare număr de voturi. Ceilalţi pionieri din activul nou ales vor primi responsabilităţi pe domenii de activitate.*

Cu prilejul adunării de alegeri la detaşament este desemnat **pionierul comandant-instructor al grupei de şoimi ai patriei şi ajutoarele acestuia, precum şi pionierul responsabil cu activitatea sportivă din comandament,** *care să facă parte din consiliul asociaţiei sportive pe şcoală. Tot acum se stabilesc de către comandament* **stegarii, trompetiştii** *şi* **toboşarul detaşamentului.**

Într-un număr viitor vom reveni cu precizări privind alegerile la unitate. Pînă atunci, dragi pionieri, vă dorim succes în desfăşurarea alegerilor la grupă şi detaşament. SĂ FACEM DIN ALEGERILE PIONIEREŞTI UN MOMENT DE DEOSEBITĂ IMPORTANŢĂ AL VIEŢII DE ORGANIZAŢIE. Acţionaţi astfel încît adunările voastre să constituie un prilej de dezbateri cît mai rodnice, în care democraţia pionierească să se manifeste din plin.

ECATERINA ROŞCA

PRIETENII ADEV

CĂLĂTORIE PE *

Atunci cînd prima Expediţie „Cutezătorii" se va pregăti să pornească spre Lună, cea dintîi grijă a sa va fi să-şi procure o hartă a ei.

Operaţia este relativ simplă. De pe acum există un atlas al Selenei şi chiar un glob selenar. Expediţionarii se vor adresa unei librării specializate şi vor primi întreg setul de hărţi necesare.

Parcurgîndu-le, spre a-şi stabili itinerarul, unii dintre ei îşi vor aminti poate că între hărţile Terrei şi cele ale Lunii există o diferenţă fundamentală: în vreme ce primele au fost întocmite de geografi pe măsură ce călătorii au descoperit continentele, cartografierea Lunii s-a efectuat înainte ca omul să pună piciorul pe solul acesteia!

Mii de ani observarea Lunii s-a făcut cu ochiul liber. Abia în 1609 a îndreptat Galileo Galilei, spre Selena, luneta construită de el (numele instrumentului nu vă spune nimic?). În 1612 — adică exact acum 370 de ani — italianul La Galla imprima prima hartă a Lunii! A doua, tipărită în 1645 de flamandul Michael Florent van Langren, cuprinde 270 de repere topografice. Doi ani mai tîrziu, astronomul german Johannes Hewel publica **Selenografia** (1647), în care apar ample descrieri ale suprafeţei vizibile a Lunii. Lui se datorează frumoasele denumiri Oceanul Furtunilor, Marea Ploilor, Marea Seninătăţii, Marea Norilor, Lacul Visurilor, Golful Curcubeului etc.

Treptat, alţi selenografi transcriu pe hărţile selenare alte date, culese, ca şi pînă atunci, de la distanţa de 380 000 km care desparte, în medie, Pămîntul de Lună. Această distanţă scade la 60 000 km abia în 1959, anul în care sînt lansate primele sonde lunare sovietice şi americane. În acelaşi an, „Luna-3" fotografiază pentru prima oară faţa invizibilă de pe Pămînt a Lunii. În anii următori, sute de mii de fotografii înregistrează fiecare piatră de pe satelitul natural al Pămîntului. În 1966, „Luna-9" transmite primele imagini luate chiar de pe solul astrului. Din 1968, navele „Apollo" dau ocol Selenei, observînd cu atenţie fiecare accident de teren şi alegînd locul primei aselenizări a omului. Pentru a se evita orice posibilitate de eroare, „Apollo-10" lansează spre Lună un modul care coboară pînă la 15 km de solul astrului. Iar la 21 iulie 1969, primii oameni păşesc pe Lună.

Realizată într-un timp scurt, cartografierea „de aproape" a Lunii este rezultatul unor observaţii extrem de amănunţite, al studierii şi prelucrării prin calculator a milioane de fotografii. Expediţionarii noştri se pot bizui pe hărţile astfel întocmite.

Circuri fără... trapez!

Selenografii moderni au păstrat frumoasele denumiri tradiţionale. Pe harta Lunii vom întîlni astfel continente, mări şi... circuri. Desigur, mările sînt lipsite de apă, iar circurile ne trimit înapoi cu gîndul la originea acestui cuvînt (în latină circus înseamnă şi cerc).

Continentele sînt accidentate şi înalte, mai deschise la culoare şi străbătute de lanţuri muntoase, cu vîrfuri de peste 8 000 m — uriaşe dacă ţinem seama că Luna reprezintă numai 0,02 din volumul Pămîntului şi 0,01 din masa lui. Albul suprafeţei lunare se datorează oxizilor de calciu, aluminiu şi siliciu care alcătuiesc solul continental.

Mările sînt regiuni plane şi relativ întunecate, efect al unor străvechi revărsări de lavă. În compoziţia lor predomină bazaltul bogat în fier.

Circurile sînt foarte răspîndite pe continentele selenare. Ele se numără cu milioanele şi au cele mai diverse dimensiuni, de la cei 230 km cît măsoară diametrul lui Clavius, la numai cîteva fracţiuni de milimetru. Două dintre cele mai impresionante circuri situate pe emisfera invizibilă de pe Pămînt a Lunii poartă numele a doi savanţi din ţara noastră: Spiru Haret şi Janos Bolyai. Expediţionarii le vor studia în amănunţime.

Ei vor ţine seama nu numai de salturile de temperatură de la zi la noapte (fiecare de cîte 14 zile terestre), ci şi de diferenţele dintre cele două feţe ale satelitului nostru natural. Relieful reversului Lunii este mai liniştit. Aici continentele se ţin lanţ, mările aproape lipsesc, în vreme ce pe faţa vizibilă a Lunii ele ocupă aproape jumătate din spaţiu. Se pare că orientarea continuă spre Terra a aceleiaşi feţe a favorizat producerea vulcanismului, seismicitatea, care au dat feţei îndreptate spre Terra un relief mult mai accidentat şi au dus la apariţia unor mări incomparabil mai întinse. Faţa vizibilă de pe Terra a Lunii suferă şi influenţele modificărilor rapide de temperatură din timpul eclipselor, inexistente pe cealaltă faţă a ei.

Primul „mister"

Expediţionarii vor putea întreprinde pe Lună şi cîteva cercetări detectivistice. Mai multe mistere se cer elucidate. Primul priveşte mai sus amintitele circuri selenare. Cum s-au format ele? Sînt opera unor meteoriţi gigantici sau pitici, după caz? Posibil, de vreme ce, în lipsa unei atmosfere, căderea unor asemena meteoriţi nu ar fi putut fi încetinită. Dar dacă sînt produsul unor erupţii de gaze mai puternice sau mai slabe, prin solul granulat, cu aspect nisipos al Selenei?

Mai toate circurile au panta exterioară lină, iar cea interioară abruptă. De ce? În plus, uneori cavitatea centrală (cîteodată adîncă de 7 000 m!) este garnisită cu un pisc tronconic. În ce fel a apărut el?

Iată cîteva teme de studiu demne de o „Busolă de aur"!

Al doilea „mister"

De ce Selene înfăţişează Pămîntului mereu aceeaşi faţă? Studiul interiorului Lunii a stabilit că structura ei nu e omogenă, iar diferitele sale părţi componente nu sînt situate concentric, aşa ca în cazul Pămîntului, ci haotic. În numeroase locuri au fost detectate anomalii gravitaţionale, în special sub mările de formă circulară. Se socoteşte că, demult, cînd solul lunar era în mare parte fluid, meteoriţi enormi şi grei au căzut, străpungînd scoarţa. Materia din interior s-a revărsat formînd o „mare", iar concentratul meteoritic aflat sub scoarţă provoacă anomalia gravitaţională.

Această ipoteză nu a putut fi încă verificată. O vor face poate expediţionarii noştri! Dacă nu vor lansa o altă ipoteză, şi mai ingenioasă: concentrarea pe o singură parte a Lunii a acestor mase gravitaţionale mari a putut dezechilibra Luna, încetinindu-i, printr-un proces îndelungat, rotaţia pînă la situaţia prezentă, cînd rotirea în jurul Terrei coincide cu cea în jurul propriei sale axe. Dealtfel, acest dezechilibru se mai vede şi azi, Luna înfăţişîndu-ne, datorită acestor oscilaţii, nu 50% din suprafaţa ei, ci 59%.

Cum se explică însă căderea meteoriţilor mari pe aceeaşi suprafaţă lunară? O ipoteză avansează ideea că în perioada întîlnirii prezumtivului roi meteoritic Luna înfăţişa Terrei o altă faţă. Bombardată cu deosebire pe faţa deschisă spre cosmos, treptat această parte a Lunii a cîştigat în greutate, suficient ca, într-un moment favorabil, să se răsucească, sub atracţia gravitaţiei terestre, cu această faţă a ei spre Pămînt.

Încă o ipoteză de verificat!

Al treilea „mister"

Coborînd pe Lună, primii selenonauţi au remarcat că solul este alunecos. „Ciudat pentru o suprafaţă prăfoasă!" şi-au zis specialiştii. Analiza solului a pus în evidenţă cauza: o treime din nisipul selenar este format din fragmente sticloase de forma unor bile, a unor bule alungite, ţigări etc. Geneza lor este cu desăvîrşire obscură. Se crede că aceste vitrificaţii apar sub influenţa temperaturii şi presiunii ridicate ce s-ar produce la căderea unui meteorit. În momentul impactului, solul s-ar vaporiza. Substanţa vaporizată s-ar concentra în bile vitroase etc. Ceva în genul producerii diamantelor artificiale, pe Lună adăugîndu-se saltul termic de la temperatura de topire a solului la frigul cosmic înconjurător şi scăzîndu-se aportul gravitaţiei terestre, mult mai puternice.

Aceste ipoteze îşi aşteaptă şi ele verificarea!

„Misterul" dezlegat!

Aţi privit vreodată Luna Nouă? Atunci se vede partea ei întunecată. Ne-am exprimat bine: o vedem nu prin absenţă, ca o pată neagră pe cerul înstelat, ci o zărim efectiv, ca o suprafaţă foarte slab luminată. Originea acestei „lumini cenuşii" a reprezentat şi ea un mister. Unii socoteau că Luna răsfrînge lumina planetei Venus, alţii — strălucirea stelelor. Abia Leonardo da Vinci a dedus că „lumina cenuşie" este oferită Lunii chiar de Pămînt, care o luminează cu o suprafaţă de 13,5 ori mai mare decît cea cu care Luna luminează Terra.

Fără să insiste asupra acestui mister dezlegat, expediţionarii pe Selene îşi vor putea oferi totuşi, după o zi de activitate intensă, un ceas de odihnă în care să admire, visători, un... clar de Pămînt!

HARTA LUNII

Sfaturi pentru... viitorii călători pe Lună!

Atunci cînd ne pregătim să facem o călătorie într-o regiune necunoscută, avem grijă ca înainte de plecare să culegem cît mai multe informaţii. Ele ne ajută să ne alcătuim programul călătoriei şi, de asemenea, să ne facem cît mai chibzuit bagajele, ştiind dinainte ce trebuie şi ce nu trebuie să cuprindă ele. Viitorii călători pe Lună — şi sînt convinsă că voi, cei care citiţi aceste rînduri, veţi fi printre ei — vor face la fel. Pregătirea bagajelor este foarte importantă: să nu uităm că fiecare gram în plus în bagaje înseamnă o cantitate sporită de combustibil pentru racheta de lansare!

Aşadar, iată cîteva sfaturi pentru viitorii călători pe Lună:

1. Nu vă uitaţi acasă costumul de cosmonaut! Fără el nu încercaţi să părăsiţi nava şi să păşiţi pe Lună. Temperatura pe Lună este fie mult mai ridicată, fie mult mai scăzută decît pe Pămînt. Ziua, cînd Soarele străluceşte pe cer, temperatura poate ajunge la +150 de grade, adică depăşeşte cu mult temperatura de fierbere a apei. În schimb, în timpul nopţii, se lasă un ger „de crapă pietrele", cu temperaturi mai joase decît —170 de grade. Costumul trebuie să fie însoţit de o rezervă de oxigen, căci Luna nu are atmosferă şi nici oxigen. Costumul are rolul de a-l proteja pe călător şi a reproduce condiţiile de pe Pămînt.

2. Înarmaţi-vă cu un aparat pentru comunicarea între călători! Nu încercaţi să vorbiţi între voi pe Lună, căci nu veţi auzi nimic. Să nu credeţi că în timpul călătoriei aţi devenit... surzi; cauza este tot lipsa atmosferei pe Lună. Fără atmosferă nici un fel de sunet nu se poate propaga, oricît de tare aţi vorbi.

3. Să nu vă uitaţi proviziile! Pe Lună nu există apă şi nici un fel de forme de viaţă: nici o plantă, nici un animal.

4. Fiţi atenţi cum vă mişcaţi! Nu săriţi prea tare, căci s-ar putea să aveţi surprize. Luna fiind mult mai mică decît Pămîntul, forţa gravitaţională cu care atrage diversele obiecte de pe ea sau de lîngă ea este de aproape şase ori mai mică decît în cazul Pămîntului. Prin urmare, dacă unul dintre voi pe Pămînt cîntăreşte 36 kg, pe Lună va avea doar 6 kg. Şi deoarece noi, pe Pămînt, ne-am obişnuit, pentru a ne mişca, să facem eforturi pentru a învinge o forţă gravitaţională mare, ajunşi pe Lună vom constata că sîntem uşori de tot, că putem să facem paşi de uriaşi, că putem sări cîţiva metri în sus. Desigur, în felul acesta vă veţi putea deplasa mai uşor, dar este posibil şi ca la un moment dat să nu mai puteţi să vă controlaţi mişcările şi să vă treziţi pe cine ştie ce orbită...

5. Nu stîrniţi prea mult praful! Unele regiuni de pe Lună sînt acoperite cu un strat destul de gros de praf, care, dacă este ridicat, se linişteşte destul de greu — aceasta tot din cauza forţei gravitaţioale reduse.

6. Dacă simţiţi că se cutremură solul lunar, nu vă neliniştiţi. Pe acest astru cutremurul poate să dureze şi o oră...

7. Fiţi atenţi la meteoriţi! În sistemul solar există nenumăraţi meteori, unii dinte ei avînd abia cîteva fracţiuni de gram, alţii ajungînd pînă la mii de kilograme. În cazul Pămîntului, majoritatea materiilor reuşesc să ardă în atmosferă, din cauza vitezei mari cu care pătrund în ea. Pe Lună însă, atmosfera lipsind, toţi meteorii pe care îi întîlneşte ea ajung pe suprafaţa astrului, devenind ceea ce numim de obicei meteoriţi. Spre deosebire de Pămînt, pe cerul Lunii ei nu lasă acea dîră luminoasă cu care sîntem obişnuiţi.

P.S. Aţi dedus, probabil, că în cazul acestui voiaj puteţi renunţa la umbrelă...

Dr. astronom CORNELIA CRISTESCU

Un proiect cutezător

În căutare de materii prime, cercetătorii au ajuns şi pe Lună! După cît se pare, solul ei conţine metale în proporţie de 30%. Nimic nu ne împiedică să le folosim... în afara distanţei!

Cunoscînd eforturile necesare pentru trimiterea pe Lună a unei rachete şi costul unei asemene expediţii, se naşte întrebarea: de ce ne mai punem problema importului de materii prime selenare? Nu cumva drumul de la Lună la Pămînt e mai scurt decît cel de la Pămînt la Lună?

Nu, drumul nu e mai scurt, dar... este mult mai ieftin! Viteza necesară pentru a părăsi Terra este de 11 km/secundă, în vreme ce aceea necesară desprinderii de Lună este de numai 2,4 km/secundă, adică sub un sfert!

Un proiect cutezător prezentat în ultimii doi ani prevede brichetarea preliminară a minereurilor extrase de pe Lună şi apoi expedierea lor liberă spre Terra prin „tragere la ţintă" cu ajutorul unui... tun electromagnetic. Un număr de containere metalice deschise, ca nişte gigantice găleţi, vor fi încărcate cu minereu brichetat, apoi supuse acţiunii unui flux electromagnetic de-a lungul unui „tun" în lungime de... 4 km! Accelerate pînă la viteza desprinderii de Lună, containerele vor fi frînate brusc. Ce va face încărcătura? Îşi va contiua liber drumul, în virtutea inerţiei. Restul depinde numai de calculul corect al traiectoriei. Brichetele de minereu vor parcurge distanţa Lună-Pămînt într-un timp record, înscriindu-se pe o orbită circumterestră şi alcătuind astfel un original... inel terestru! Navetele spaţiale ar încărca minereul de pe orbită şi l-ar aduce pe sol. Containerele goale s-ar îndrepta din nou spre staţia de încărcare şi astfel ciclul s-ar relua.

Întrebare: De unde cantitatea imensă de energie necesară?

Răspuns: De la Soare. Amenajarea unor mari suprafeţe selenare ca centrale fotoelectrice ar furniza energie din belşug. Gravitaţia lunară redusă şi lipsa oricărei frecări în sistem ar ridica randamentul instalaţiei pînă la 90%.

Fantezie? Deocamdată. Oricum, fantezie ştiinţifică, dublată de cele mai exacte calcule energetice şi economice.

Cine va fi primul miner selenar?

Bibliografie

I.M. Ştefan: Ghidul cosmosului, Editura Minerva, 1980.

Almanahul „Anticipaţia", editat de revista „Ştiinţă şi tehnică", 1982.

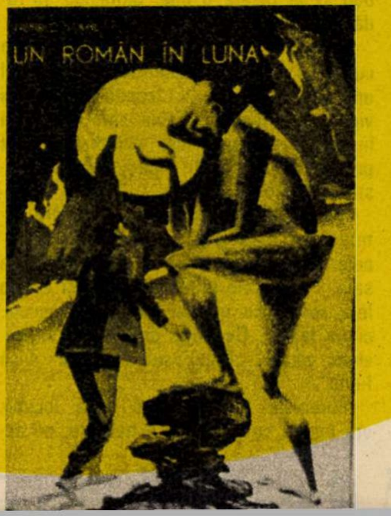

Primul român a poposit pe Lună în... 1914, prin romanul lui Henric Stahl. Om de vastă cultură, creatorul unui sistem original de stenografie, autor de studii istorice, paleografice, privind expertiza grafologică, H. Stahl a scris şi literatură. Romanul — căruia îi reproducem coperta ultimei ediţii — narează, la nivelul cunoştinţelor de la începutul secolului, descoperirea Lunii de către un astronaut care atinge suprafaţa ei cu ajutorul unui „aerosfredel"... O carte care se citeşte cu plăcere şi astăzi.

Trei trepte de lumină

Lumina rodniciei

Trupul nostru e însăşi Patria
De-a pururi lumină şi purure
Floare spre rod, bucuria
Izvorului pornit să murmure.

Glasul nostru e însăşi pămîntul
Înflorit în toate anotimpurile grav:
Munte valah, zbor transilvan
Şi sunet cosmic moldav.

Cîntă prin toată natura seminţele,
Muncile noastre sînt decolări
Cu mult mai adînci şi cardinale
Decît fluviile din mări.

Lumina păcii

Nimeni nu-şi cunoaşte palmele
Şi inima decît luminînd din lumină,
Cum pacea e însuşi izvorul
Izvorît din linişte şi grădină.

Fiecare o e un semn al mirării,
Ridicat vertical din vis şi rod;
Un popor e cît nesfîrşirea mării,
Fiecare inimă e un norod.

Din sufletul nostru şi pragul şi fîntîna,
Certitudinea pîinii pe masă
Toate aceste şi încă Patria
Ni-s pace eternă şi casă.

Lumina vetrei

Oh, ţară a munţilor şi-a seminţelor,
Românie, în pururе, binecuvîntată
De avuţie şi frumuseţe, tu eşti
Voce cosmică, totodată;

Din constelaţii te auzi murmurînd
Ritmul inimii acestui limpede popor,
Şi eşti atît de înavuţită cu aripi
Spre viitor!

Vatra noastră pulsează struguri şi
trandafiri
Din toate părţile cardinale
Şi toate cuvintele ce se aud luminînd
Nu-s decît razele inimii tale...

ION CRÎNGULEANU

GRÎUL de aur

SCHIŢĂ DE Vasile Băran

În faţa lor, titlul părea ca o carte înţesată de tablouri pe care crescuseră păduri. Ca s-o deschizi îţi trebuia nu numai putere, ci şi imaginaţie. Deocamdată, coborau pe coperţile ei urşi mătăhăloşi călcînd zmeurişul şi răsturnînd scorburi cu miere. Erau, se vede, sătui. Şi vulpea, şireata, le făcea cu ochiul gata să-i ducă în iarnă şi să le taie coada cu un ferăstrău de gheaţă.

„Poveşti — îşi zise Corneliu — toate sînt poveşti, eu vreau să ştiu ce s-a petrecut cu adevărat!"

Intrară în sat. De departe se auzea bătaia ciocanului pe nicovală. Şi parcă şi un sunet de ascuţit de coasă. Gresia trecută ritmic pe tăiş. Nici o teamă că ai să rămîi fără degete! Întîmplarea asta nu s-a petrecut niciodată. Omul nu şi-a pierdut mîna la plug sau la seceră, ci în împrejurări cărora li s-a dat numele de războaie. Dar ce se petrecea în aşezarea în care coborau? Era acolo o vatră străveche de agricultori şi de olari. Toate casele se înălţau din lemn. Numai temelia se alcătuia din piatră, pietre mici de rîu lipite între ele cu mortar.

— Cu mortar?

— Da, cu mortar.

— Ce e mortarul? întrebă Ina.

Tiberiu se dădu drept meşter:

— Un aluat din humă şi din var nestins.

— Nestins?

— Am greşit. Din var stins. Oamenii îl aduc din munţi, fac o groapă mare în bătătură şi toarnă apă peste el.

— Peste ce?

— Peste var. Varul seamănă cu o stîncă sfărîmată. Cînd îl îneci cu apă scoate aburi, ca un vulcan, şi se face pastă. Dacă intri în ea, rămîi fără picioare. Pe urmă lipeşte.

— Nu înţeleg? se miră Titi.

— E ca pelicanolul, rîse Ina.

— Ce ştii tu?

— Ştiu. Mortarul e o invenţie veche.

— Şi ce mai e?

— Ar trebui să-ţi scrii într-un caiet: tot ce nu e o creaţie a naturii e o creaţie a omului.

— Nu prea înţeleg! Omul nu e natură?

— Ai să înţelegi! Notează: tot ce este o creaţie a omului e o creaţie a naturii. Dar a naturii organizate. A naturii care gîndeşte!

— Mulţumesc...

— N-ai de ce: ai fi putut să-mi spui şi tu mie acelaşi lucru.

Cercetară casa: era, într-adevăr, toată din lemn, de la temelie pînă la acoperişul de şindrilă. Bucăţi de scîndură subţiată pe care cei vechi o numeau şiţă. Ceva ca nişte solzi de peşte — modelul păstrăvului. Păstrăvul e un peşte pe care nu-l găseşti decît în locul său. Nu emigrează. Du-te la munte: îl găseşti printre apele dintre stînci. Acolo au stat şi dacii.

— Vezi cărămida arsă? Marii noştri daci aveau fierării şi oţelării. Să-ţi dau un exemplu. Adică, să-ţi povestesc ceva: un fapt frumos. Nu-i vorba de zei, ci de un om de rînd care a folosit focul pentru potcovitul cailor, dar mai înainte a dat oamenilor marea lui invenţie: a pus în pămînt un bob de grîu cu gîndul să răsară din el o mie. Atunci s-a născut ştiinţa. Nu e formidabil? Omul se gîndea la îmblînzirea naturii, dar, totodată, se gîndea şi la modelarea propriei sale firi.

Tiberiu îi spuse că ar trebui să se apuce de scris, să nu le ţină prelegeri.

Ina îi răspunse:

— Gîndiţi-vă doar cum i-a chemat Burebista pe strămoşii noştri la unitate! Nu poţi să nu ţi-l imaginezi pe acest rege al dacilor decît frumos, plin de elan, dar şi de elocinţă. Eu îl cunosc, aşa trebuie să fi fost.

— Şi povestea grîului?

Corneliu interveni:

— Pe timpul regelui Burebista au fost stîrpite o parte din vii. Grîul a luat locul viilor. Aşa cum s-a spus: să pui un bob şi să răsară o mie. Cîntecele au rădăcini extrem de adînci.

Burebista voia ca pămîntul lui să fie curat. El voia ca pămîntul lui să fie al unor oameni lucizi. El conducea oameni viguroşi, puternici şi voia să-i fie numai în acest fel credincioşi. Burebista a fost prinţul lucidităţii. Un măreţ rege al cinstei şi onoarei.

Ina se îndreptă spre cetate. Tînăra cetate a lui Burebista. Erau acolo soţia, fiicele şi fiii săi. Erau acolo neamurile sale. Erau acolo primii săi sfetnici cărora le-a spus: „Eu nu de sfaturi am nevoie, ci de fapte". De unde probabil şi străvechea zicală: „Omul se cunoaşte după fapte".

Burebista nu stătea o clipă locului, era mereu cu gîndul la o hotărîre, nu admitea cearta asta dintre Cezar şi Pompei, nici nu voia să audă despre încurcătura iscată, unde se va duce lumea?

Între timp, în munţii Daciei, oamenii curăţau pomii de crengile uscate, iar cei de la cîmpie pregăteau o mie de boabe pentru fiecare bob de grîu pe care-l aveau să-l semene: grîul de aur.

Şi în tot acest timp Corneliu, Titi, Tiberiu şi Ina făcură ocolul vechii cetăţi cu gîndul la marele trecut de muncă şi înţelepciune.

OASPEŢI LA Cutezătorii

7 ÎNTREBĂRI - 7 RĂSPUNSURI CU

Cornel Dinu

1. **Ce v-a învăţat fotbalul despre oameni?**

— În lumea de azi, mai ales la oraş — relaţiile dintre oameni sînt mai distante şi ele riscă să devină de-a dreptul reci. Trăieşti o viaţă alături de-un vecin de palier cu care abia te saluţi. Ce să mai spun că niciodată nu ştii cu cine ai călătorit în tramvai! Fotbalul, sportul în general, e un mod de-a reface legăturile dintre oameni: rapid şi fără ocolişuri. E o formă de sinceritate, de dragoste, dacă vreţi. Sînt dese momentele cînd se îmbrăţişează nu doar coechipierii pe teren, ci şi spectatorii (necunoscuţi) din tribune.

2. **Fiindcă veni vorba despre spectator: ce nu înţelege omul care nu joacă?**

— Nu înţelege uneori că un spectacol sportiv are întotdeauna doi învingători potenţiali. O logică elementară trebuie să-l împiedice să vrea victoria cu orice preţ. Ce ne-am face noi, cei din teren, dacă am da curs îndemnurilor de genul „Arde-l!", „Dă-i la oase!" etc. Nu înţelege, mai ales, că a accepta o înfrîngere logică, îl ridică pe învins la acelaşi nivel de nobleţe cu învingătorul.

3. **În meciul R.F.G. — Franţa, de la recentele mondiale, după prelungiri, la executarea penaltiurilor, un jucător vest-german i-a şoptit la ureche portarului propriu în ce parte are obiceiul să tragă unul din jucătorii francezi, coechipier al său la o echipă de club. Şi portarul a apărat, iar Franţa a pierdut calificarea. Vi se pare faptul o lipsă de fair-play?**

— Nicidecum. Six — pentru că despre el e vorba — trebuia să se aştepte la asta. Fotbalul e un mod de a rezolva nişte situaţii de luptă, nişte probleme, şi trebuie să gîndeşti asupra tuturor împrejurărilor care ţi-ar putea apăra şansa. Dealtfel, în mod frecvent, adversarii se studiază reciproc: boxerii între ei, echipele între ele. Tocmai de aici începe lupta inteligentă.

4. **O nefericită „tradiţie" opune, în viaţa şcolarului, mingea şi cartea. Cum s-o fi ivit ea?**

— Copiii ţăranilor de altă dată nu ştiau ce e joaca, aveau prea multe lucruri serioase de făcut. S-a creat de aici, probabil, ideea că joaca este opusă muncii, că automat cel ce o practică trebuie privit cu admonestare. Astăzi însă lucrurile s-au limpezit în bună măsură. A face fotbal cum trebuie, e la fel de important cu a practica orice meserie cum trebuie. Nu joaca îi împiedică pe copii să înveţe, ci cu totul altele sînt cel mai adesea cauzele. O joacă bine gîndită ar fi exact ajutorul cel mai de preţ al şcolarului.

5. **Aţi jucat pe atîtea stadioane, cu adversari de diferite naţionalităţi. Care credeţi că ar fi modul specific de exprimare în teren al românului ca fotbalist?**

— Ca toţi latinii, avem imaginaţie şi rapiditate. Dar în plus faţă de ei, românul exprimă în fotbal şi o anumită îndîrjire, dorinţa aprigă de a învinge. El caută o compensaţie în joc, în izbîndă; caută un fel de revanşă pentru marele efort depus, în teren, de către coechipierii săi.

6. **S-au văzut pe terenurile de fotbal oameni plîngînd, bărbaţi în toată firea. Or, se ştie, adulţii plîng extrem de rar, mai ales bărbaţii. Ce anume e atît de dureros într-o înfrîngere, încît omul e năpădit de lacrimi?**

— În mod firesc şi înfrîngerea

intră în viaţa oricărui sportiv. Ea este mult mai aproape de victorie decît crede omul din afara terenului. Dacă sportivul plînge touşi, înseamnă că situaţia afectează straturi foarte adînci ale fiinţei sale. Unii plîng de ruşine, interpretînd înfrîngerea ca pe un semn de neputinţă. Cine nu e sportiv, nu are o viaţă de luptă, adesea nici nu ştie cît de neputincios este — altminteri ar vedea că înţelegerea acestui adevăr e foarte greu de suportat. Foarte des însă sportivii plîng pentru că n-au putut sluji un ţel foarte drag lor, foarte înalt: o victorie dedicată mamei, copilului lor; patriei pe care o reprezintă. Să te afli atît de aproape de acest vis şi să-l ratezi nu e deloc uşor de suportat.

7. **Aveţi prieteni buni?**

— În primul rînd, soţia mea. În rest, există mulţi oameni alături de care trăiesc momente de bucurie. Dar nu-mi place să fiu ipocrit şi nici uşuratic: prietenia e un lucru serios, de-a dreptul grav. Cu toţii avem multe cunoştinţe, dar puţini prieteni. Important este, cred eu, să-i ştii pe oameni de cunoştinţe şi să-i tratezi de prieteni.

Club-Test

În copilărie, în oraşul său natal, Cornel Dinu juca... fotbal, desigur. Dar nu oriunde, ci cel mai adesea pe un teren aflat sub umbra unor celebre vestigii istorice (ruine din acest oraş). Dacă vă vom spune că ele au fost cîntate de poeţii Vasile Cîrlova, Heliade Rădulescu şi Grigore Alexandrescu, aţi putea ghici mai uşor despre ce ruine este vorba?

ILIE TRAIAN

CLUB TEST
CÎŞTIGĂTORII ETAPEI A II-A:

VOINEA MIHAELA, Str. Libertăţii nr. 2, Caracal, jud. Olt; DUMITRACHE AUREL, com. Pierşinari, jud. Dîmboviţa; NEGRU SIMONA, Bd. Cetăţii nr.52, et. III, ap. 15, Timişoara; CORBAN GABRIELA, com. Podu Ilioaiei, jud. Iaşi; DACĂU MIRELA, Str. Băiculeşti nr. 13, Bloc B 9, ap. 20, et.IV, Bucureşti; BALCANGIU PAUL, Str. Giurgiului nr. 22, Zimnicea, jud. Teleorman; ANGHEL PAULA, com. Ciorogîrla, Str. Pîinii nr. 47, jud. Giurgiu; MARIUS BOGDAN CĂTANĂ, Com. Şanoviţa, nr. 275, jud. Timiş; PALAMAR DESPINA-DOINA, Str. Samoil Isopescu nr. 30, Bloc L-3, Suceava; GÎNDA TIBERIU, Str. N. Bălcescu nr. 1, ap. 157, Bacău; IORGA BOGDAN, Str. Delea Veche nr. 37, sector II, Bucureşti; BUGNARU BRÎNDUŞA, Str. N. Bălcescu nr. 12, scara H, ap. 13, Bacău; ILIE CECILIA, Str. Stejarului nr. 7, loc. Modelu, jud. Călăraşi.

Dintre mai vechii noştri prieteni şi colaboratori, reamintim răspunsurile foarte bune a trei dintre premianţii primei etape: ANCA PĂTRAŞCU din Bucureşti, MIOARA BĂGNARU din Craiova şi NEGRĂU DORIN din Husasău de Tinca, Bihor. În dorinţa de a lăsa şansa (de-a deveni cîştigător la Club Test) şi altor cititori, răspunsurile lor nu le-am inclus în concurs, considerîndu-i de-acum consacraţi ai acestei preocupări, un fel de invitaţi de onoare ai Club-Testului. Îi felicităm cu acest prilej şi îi asigurăm că primim scrisorile lor, întotdeauna, cu bucuria cu care întîlneşti pe unul „de-al casei".

La încheierea etapei a II-a, remarcăm atît creşterea numărului celor ce răspund cît şi îmbunătăţirea calităţii răspunsurilor. De asemenea, remarcăm faptul că mulţi cititori practică sistemul de a trimite într-un plic răspunsurile la mai multe Test-Cluburi, ceea ce e foarte bine. Pe curînd în paginile viitoarelor ediţii ale rubricii Club 14, la startul etapei a III-a a concursului, etapa ce începe de la Nr. 35 al revistei.

I.T.

Ecouri

Ne surprinde în mod plăcut faptul că deşi noi, de luni de zile, n-am revenit asupra acestei condiţii, cititorii noştri n-au uitat că rubrica **„Club 14"** încearcă să îndeplinească cu prioritate propunerile de invitaţi ale acelora dintre ei care dau răspunsuri cît mai multe şi cît mai frumoase. După mai multe luni de apariţie, una din două scrisori se termină cu o propunere de invitat pentru „7 întrebări". Să privim fenomenul un pic mai de aproape.

La început erau solicitaţi aproape în exclusivitate cîntăreţii de muzică uşoară şi actorii de film. După cum s-a observat însă, rubrica noastră şi-a lărgit cercul invitaţilor şi — surpriză: unele dintre cele mai frumoase răspunsuri le-am primit la Test-Cluburile unor invitaţi ca Hadrian Daicoviciu (istoric), Mircea Sîntîmbreanu (scriitor), textilista Maria Diaconu, Erou al Muncii Socialiste, Corneliu Orosz (voleibalist), Dan Hatmanu (pictor), Andrei Floroiu (pilot), Mircea Vintilă (folkist) etc. Ceea ce înseamnă că voi ştiţi mai multe decît afirmaţi „la prima vedere" şi mai ales că doriţi să ştiţi mai multe. Dovadă, faptul că, în ultima vreme, propunerile voastre şi-au lărgit mult aria; apar mai des Eroi ai Muncii Socialiste, oameni de ştiinţă, scriitori, sportivi, muzicieni, interpreţi de muzică populară.

Ca să parafrazăm un înţelept proverb românesc, spune-mi pe cine propui ca să-ţi spun cine eşti, cît de mult ai crescut şi cît de mult vei creşte. Vom continua deci această strategie largă a clubului nostru, convinşi fiind cu toţii — realizatori şi cititori — că una din condiţiile succesului la **„Club 14"** o constituie **diversitatea**: a invitaţilor, a ideilor prezentate, a învăţămintelor ce se desprind.

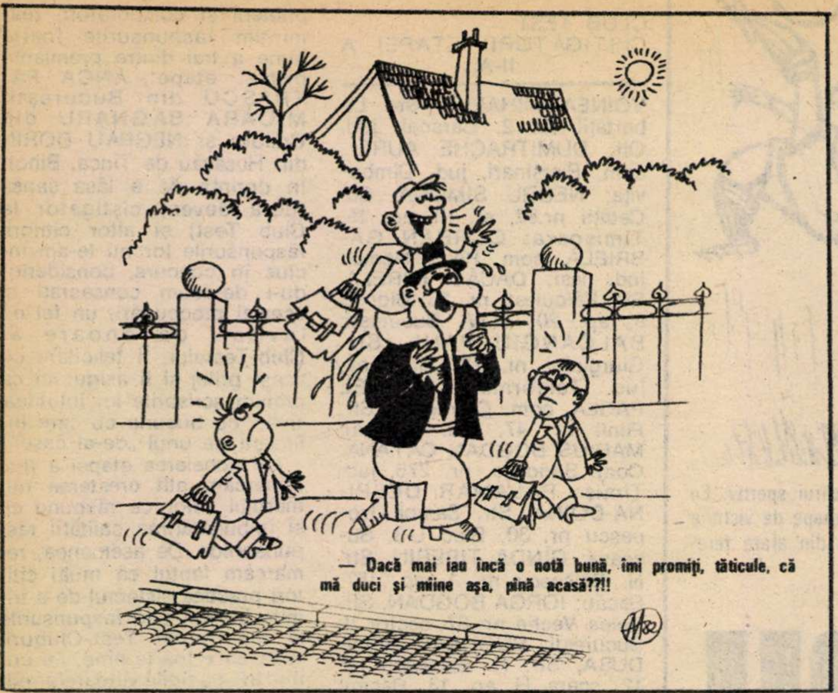

— Dacă mai iau încă o notă bună, îmi promiţi, tăticule, că mă duci şi mîine aşa, pînă acasă??!!

ZOO MONDIAL

Ceea ce atrage atenţia la această pasăre este ciocul enorm, de culoare galbenă, pe care se află o ridicătură ca o cască, o creastă ori un corn osos — de unde i-a venit şi denumirea de pasăre-rinocer. După mărimea lui impresionantă, ciocul pare a fi foarte greu — te şi miri cum îl poate purta o pasăre. În realitate ciocul cu creasta lui masivă este extrem de uşor, datorită structurii interne spongioase. Cu toată aparenţa greoaie a capului împodobit astfel, păsările-rinocer sînt foarte bune zburătoare, ele deplasîndu-se cu mare uşurinţă şi pe ramurile copacilor. Pe pămînt au un mers mai greoi. Vînătorul le urmăreşte în special pentru carnea lor, dar nu sînt o pradă uşor de prins.

Păsările din acest grup (denumite de oamenii de ştiinţă Bucerotide) sînt răspîndite în sudul Asiei, insulele Malaeze şi Africa, în pădurile dese, unde găsesc din belşug broaşte, şopîrle, insecte, seminţe, fructe, ouăle altor păsări etc.

Deosebit de interesantă şi emoţionantă este grija acestor păsări pentru puii lor. Femela depune ouăle în scorbura unui copac, iar masculul zideşte intrarea în cuib, lăsînd numai o mică deschizătură prin care să-şi poată hrăni soaţa şi puii. Tatăl îşi hrăneşte astfel familia pînă cînd puii sînt destul de „voinici” ca să poată zbura singuri. În acest moment mama părăseşte împreună cu puii cuibul care a apărat-o de inamici.

După perioada de clocire, păsările adulte sînt slăbite. Femela a năpîrlit în cuib şi nici nu mai poate zbura, iar masculul este epuizat de efortul făcut în asigurarea hranei pentru întreaga familie.

În general aceste păsări trăiesc ca perechi, uneori şi în grupuri alcătuite din adulţi şi puii lor. Atente la cel mai mic zgomot, nu lasă vînătorul să se apropie de grupul lor, semnalizînd rapid orice pericol din mediul înconjurător.

DEtoate

UN MILION DE PRIETENI

PREFAŢĂ LA O ORĂ DE LIMBA ROMÂNĂ

Puţine dintre manifestările specifice omului sînt exprimate printr-un număr atît de mare de verbe precum actul de a comunica.

Aşadar, noi **vorbim, zicem, spunem, grăim, rostim, cuvîntăm, glăsuim, întrebăm, răspundem, şoptim, strigăm, povestim, chemăm, glumim, ne răstim, relatăm** etc.

Deci fiecare are ceva de transmis şi ceva de recepţionat; omul comunică în permanenţă, aceasta fiind una din trăsăturile fundamentale ale condiţiei umane. Limba (al cărei „creier” este gramatica) constituie instrumentul fără de care nu numai comunicarea, dar nici procesul gîndirii şi nici existenţa, progresul civilizaţiei umane n-ar fi fost posibile.

Istoria fiecărei limbi este o oglindă a istoriei poporului care o vorbeşte. Istoria limbii române reflectă fidel istoria poporului român. Avem o limbă extraordinar de frumoasă, de sugestivă şi de bogată pentru că însăşi istoria noastră multimilenară este alcătuită din fapte a căror rezonanţă eroică alcătuiesc atît fiinţa patriei cît şi fiinţa fiecăruia dintre noi. Studiind limba română, sîntem pătrunşi de emoţia cunoaşterii formării ei prin înflorirea latinei pe terenul fertil al limbii dacilor. Cuvîntul „moş”, de origine dacică, avea şi sensul de „moştenire”; în vechile acte se scria că un părinte lasă fiului său un anumit „moş de pămînt”, adică o bucată de pămînt. Cuvîntul fundamental „ţară”, care vine din latinescul „terra”= pămînt, ne arată cît de timpuriu s-a născut în conştiinţa noastră sentimentul de a aparţine acestui pămînt românesc care, la rîndul său, ne aparţine şi pe care îl locuim dintotdeauna.

Limba noastră este singura limbă de origine latină în care prin „român” se păstrează străvechiul cuvînt care-i denumea pe cetăţenii imperiului roman. Istoria cuvintelor — adică etimologia — ne spune multe. Substantivul „maidan” (de origine turcească) a dispărut din limba vorbită odată cu mizeria realităţilor care îl aduseseră. Cuvîntul „cîmp” (din latinescul campus) a rămas însă şi va rămîne pentru veşnicie. Cuvîntul „a citi” este de origine slavă, dar cuvîntul „a scrie” este de origine latină. Or, acţiunea de a scrie se petrece întotdeauna **înaintea** celei de a citi (cum să citeşti ceva care nu este scris?!), aşa încît ne putem lesne imagina vechimea culturii daco-romane. Învăţaţii au descoperit multe indicii care vorbesc despre scrierea în limba română cu mult înaintea celebrei scrisori a boierului Neacşu.

Aceste scrieri circulau pe întregul teritoriu al ţării. Faptul că niciodată n-au existat deosebiri esenţiale între felul de a vorbi al românilor de pe diferitele meleaguri ale României este grăitor atît pentru vechimea noastră de la începutul începuturilor pe aceste meleaguri cît şi pentru unitatea care a existat dintotdeauna între locuitorii patriei. Există ţări în care vorbitorii diferitelor dialecte cu greu s-ar înţelege între ei dacă n-ar utiliza limba literară a ţării respective. La noi însă, **toţi** locuitorii din spaţiul carpato-danubian-pontic au vorbit întotdeauna la fel.

Limba română este limba în care au fost create de timpuriu opere literare, istorice şi filozofice fundamentale. Gîndiţi-vă la literatura populară, la scrierile lui Miron Costin, Ion Neculce, Neagoe Basarab, Dimitrie Cantemir, Nicolae Bălcescu. Pentru strălucirea limbii române au lucrat cu neodihnă creatoare Samuel Micu şi Petru Maior, Alecsandri, Maiorescu, Odobescu, Haşdeu, Sadoveanu — şi în primul rînd extraordinarul Mihai Eminescu.

A exista ca fiu al României este tot una cu a exista ca fiu al limbii române, aşa cum eşti fiul părinţilor tăi. Nu poţi cunoaşte şi nu poţi simţi istoria patriei, nu poţi deveni un om cult şi inteligent, un membru destoinic al societăţii noastre fără a studia profund limba română, respectînd-o şi exprimîndu-te corect atît verbal cît şi în scris. Fie că este vorba de o teză la română sau de o scrisoare către un prieten, fie de o expunere în public sau de o convorbire între amici — grija pentru exprimarea corectă, sugestivă şi precisă **trebuie să fie aceeaşi.** Cine se exprimă incorect înseamnă că şi gîndeşte incorect.

Nu credem că există cineva care nu cunoaşte căile de însuşire temeinică a limbii române! Aşadar, cît mai multă lectură (cărţi bune, clasici, Creangă, Sadoveanu, Eminescu, Rebreanu, Marin Preda, Nichita Stănescu — ştiţi foarte bine!). Obişnuiţi-vă cu consultarea dicţionarelor limbii române, fiţi oaspeţi statornici ai bibliotecilor şi librăriilor.

OVIDIU ZOTTA

ŞI ACUM, UN CONCURS PENTRU VOI:

Încercaţi să comentaţi expresia „A DA SFOARĂ ÎN ŢARĂ” (originea sa, semnificaţiile). Cel mai bun comentariu va fi *PUBLICAT* ***în revistă, autorul primind ca*** *PREMIU* ***un almanah „Cutezătorii” pe 1983.***

Specificaţi pe plic, alături de adresa redacţiei: *pentru rubrica „Un milion de prieteni”.*

ntrutoți

cutezătorii

MULT SUCCES ÎN NOUL AN ŞCOLAR, DRAGI „CORONIŢE"! O urare pe care o adresăm atît pionierilor **Maria Magdalena Burducea, Ginel Drîmbă şi Claudiu Butnaru** de la Şcoala generală nr. 4 — Mangalia Nord (din fotografia alăturată), cît şi tuturor cititorilor noştri.

COPIII VĂZUȚI DE COPII

Irina învaţă să scrie...

Fotografie de **Radu Costinel**

UMOR

V. D. POPA

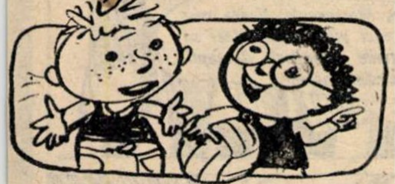

— Titele, vrei să joci în echipa noastră fotbal?

— Habar n-am cum se joacă.
— Atunci tu vei fi arbitrul!

*

— Să ştiţi, copii, că Pămîntul se învîrteşte în jurul Soarelui.

— Tovarăşe profesor, dar cînd sînt nori pe cer, în jurul cui se mai învîrteşte Pămîntul?

*

Dai de bănuit uşor
Că vrei să te faci actor:
Şi la lecţii, stînd stingher,
Ai nevoie de sufleor...

— Poftim, du-te la film şi lasă-l pe tăticu' să exerseze; ai uitat că anul ăsta ai început geometria??!!

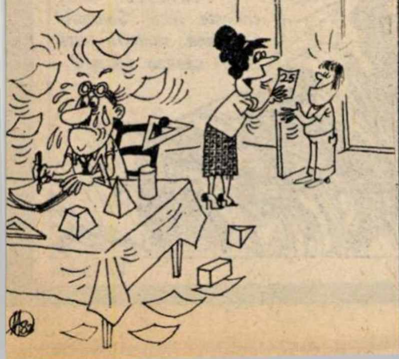

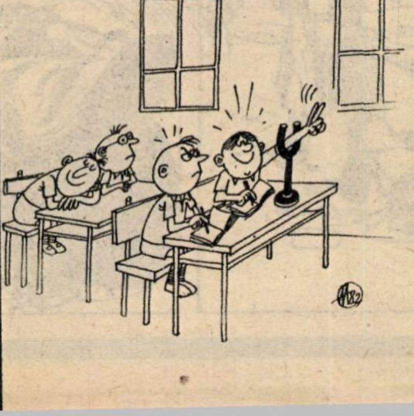

LI-TE-RA-RĂ

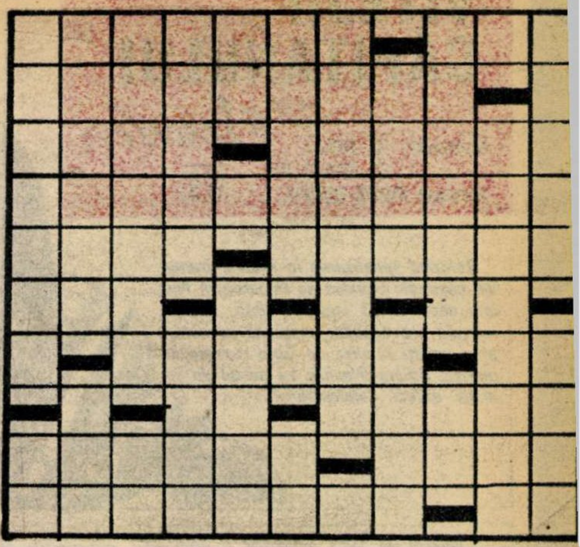

ORIZONTAL: 1) Formulare concisă a unei cugetări, a unui adevăr filozofic. Jumătate de refren. 2) Povestire a unor întîmplări reale sau imaginare. 3) „Calculatorul" celor foarte mici. Centru de colectare a plantelor medicinale. 4) Materie primă pentru meşterii ceramişti. Dă impuls unei acţiuni (fig.). 5) Sclav la spartani. Urmează fulgerului (pl.). 6) Broasca de la uşă, prin Transilvania. Final de expoziţiune. 7) Foloseşte o figură de stil caracterizată printr-o uşoară sau amabilă luare în rîs. Primele din alfabet! 8) Unitatea de timp din anale. Prăjitură făcută din aluat fraged, în care se introduc fructe şi cremă. 9) Vers alcătuit dintr-un dactil, un troheu sau spondeu. Munte în S.U.A. 10) Ansamblul trăsăturilor psihologice ale unui personaj literar. Are umor!
VERTICAL: 1) Studierea planului unei opere literare, a ideii dominante, a corelaţiei dintre idei etc. Arma ironiei. 2) Specie a genului epic în proză sau în versuri, în care personajele sînt animale, plante, lucruri puse în situaţii omeneşti şi din care se desprinde o morală. Poezie lirică exprimînd sentimente de admiraţie, preamărind un erou, o faptă eroică, patria etc. 3) Iscusit în arta vorbirii (pl.). Sau. 4) Alături de broască şi de ştiucă, este un personaj dintr-o fabulă de Al. Donici. Bubă. 5) Speteaza din ghicitoare! Vocale sau silabe pe care cade accentul (sing.). 6) Izvor care ţîşneşte cu putere. Costin Tănase. 7) Bucuros. 8) Localitate în India. Consiliul de Ajutor Economic Reciproc (abr.). 9) Cuvînt, vers sau grupare de versuri repetate după fiecare strofă, spre a întări o idee sau un efect artistic. Soarele din literatură! 10) Clădire amenajată pentru prezentarea de spectacole. 11) Piesă de teatru scurtă, cu caracter moralizator, în acţiunea căreia se foloseşte comicul de situaţie (pl.). Specie a genului epic (popular sau cult), în cuprinsul căreia se povestesc întîmplări fantastice, puse pe seama unor personaje.
DICŢIONAR: EARS, NAON.

Cutezătorii

O poveste interesantă, un documentar ştiinţific de ultimă oră, un concurs interesant? În „Cutezătorii"!

Modalitatea de a nu scăpa nici un număr? Simplu: abonaţi-vă din timp la „Cutezătorii"!

Redactor şef: MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacţie: OVIDIU ZOTTA; Prezentare artistică: ION DONCA;
Prezentare tehnică: ION MIHĂESCU; Responsabil de număr: ILEANA PIŢA; Foto copertă: GRIGORE PREPELIŢĂ.

Redacţia: Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAŢIA: Editura „Scînteia" TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137. Telex: 11226 Bucureşti.

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

VITEJII CĂPITANULUI Scridon

(8)

Scenariu: V. BÎRZĂ
C. DIACONU
Desene: PUIU MANU

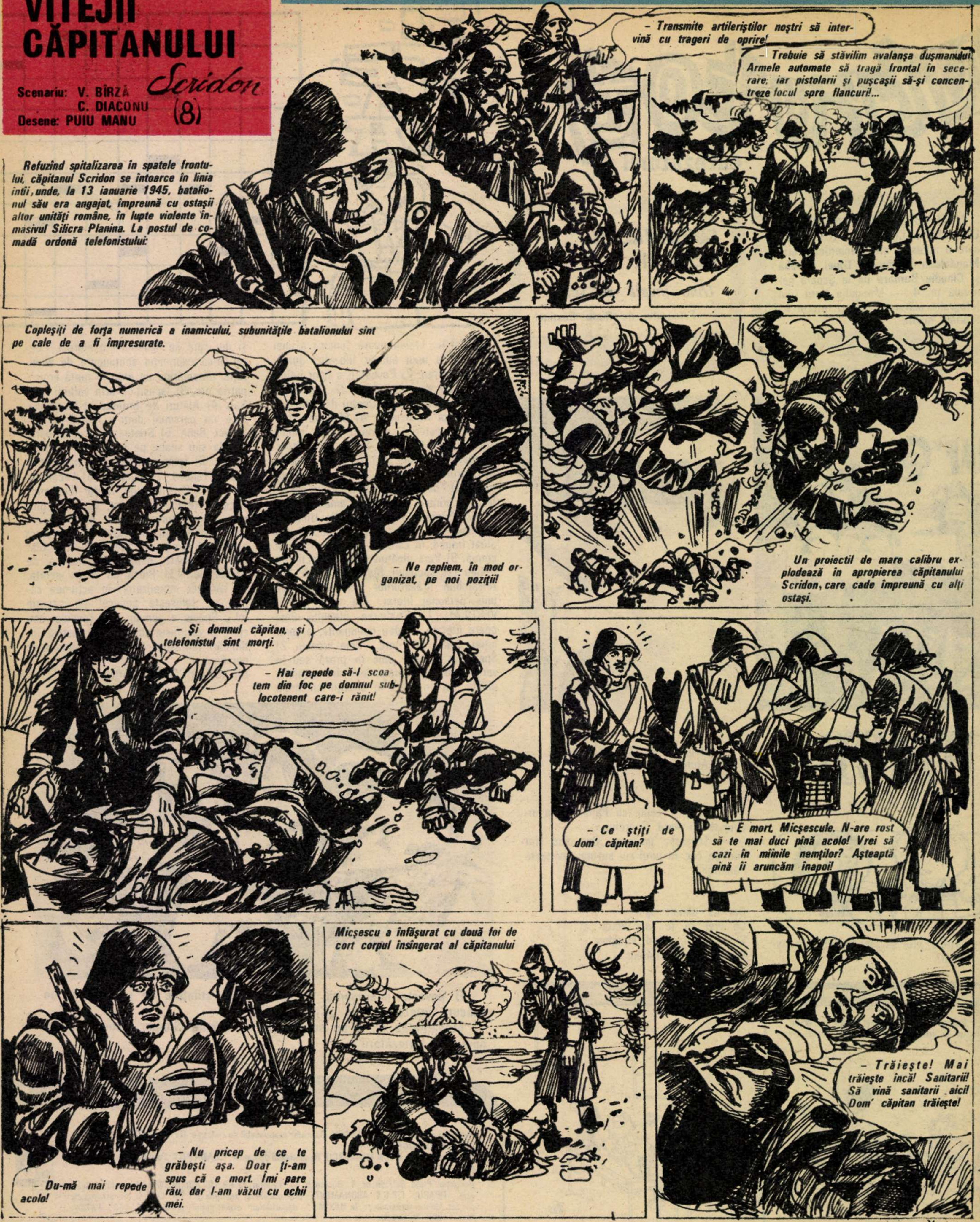
Refuzind spitalizarea în spatele frontului, căpitanul Scridon se întoarce în linia întîi, unde, la 13 ianuarie 1945, batalionul său era angajat, împreună cu ostașii altor unități române, în lupte violente în masivul Silicra Planina. La postul de comadă ordonă telefonistului:
– Transmite artileriștilor noștri să intervină cu trageri de oprire!
– Trebuie să stăvilim avalanșa dușmanului! Armele automate să tragă frontal în secerare, iar pistolarii și pușcașii să-și concentreze focul spre flancuri!...
Copleșiți de forța numerică a inamicului, subunitățile batalionului sînt pe cale de a fi împresurate.
– Ne repliem, în mod organizat, pe noi poziții!
Un proiectil de mare calibru explodează în apropierea căpitanului Scridon, care cade împreună cu alți ostași.
– Și domnul căpitan, și telefonistul sînt morți.
– Hai repede să-l scoatem din foc pe domnul sublocotenent care-i rănit!
– Ce știți de dom' căpitan?
– E mort, Micșescule. N-are rost să te mai duci pînă acolo! Vrei să cazi în mîinile nemților? Așteaptă pînă îi aruncăm înapoi!
– Du-mă mai repede acolo!
– Nu pricep de ce te grăbești așa. Doar ți-am spus că e mort. Îmi pare rău, dar l-am văzut cu ochii mei.
Micșescu a înfășurat cu două foi de cort corpul însîngerat al căpitanului
– Trăiește! Mai trăiește încă! Sanitarii! Să vină sanitarii aici! Dom' căpitan trăiește!

Va urma.

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Cutezătorii

40

JOI,
7 OCTOMBRIE 1982,
ANUL XVI
(NR. 783)

Pionierii
și șoimii patriei-
două vîrste
ale
aceleiași
copilării fericite
sub soarele
României socialiste.

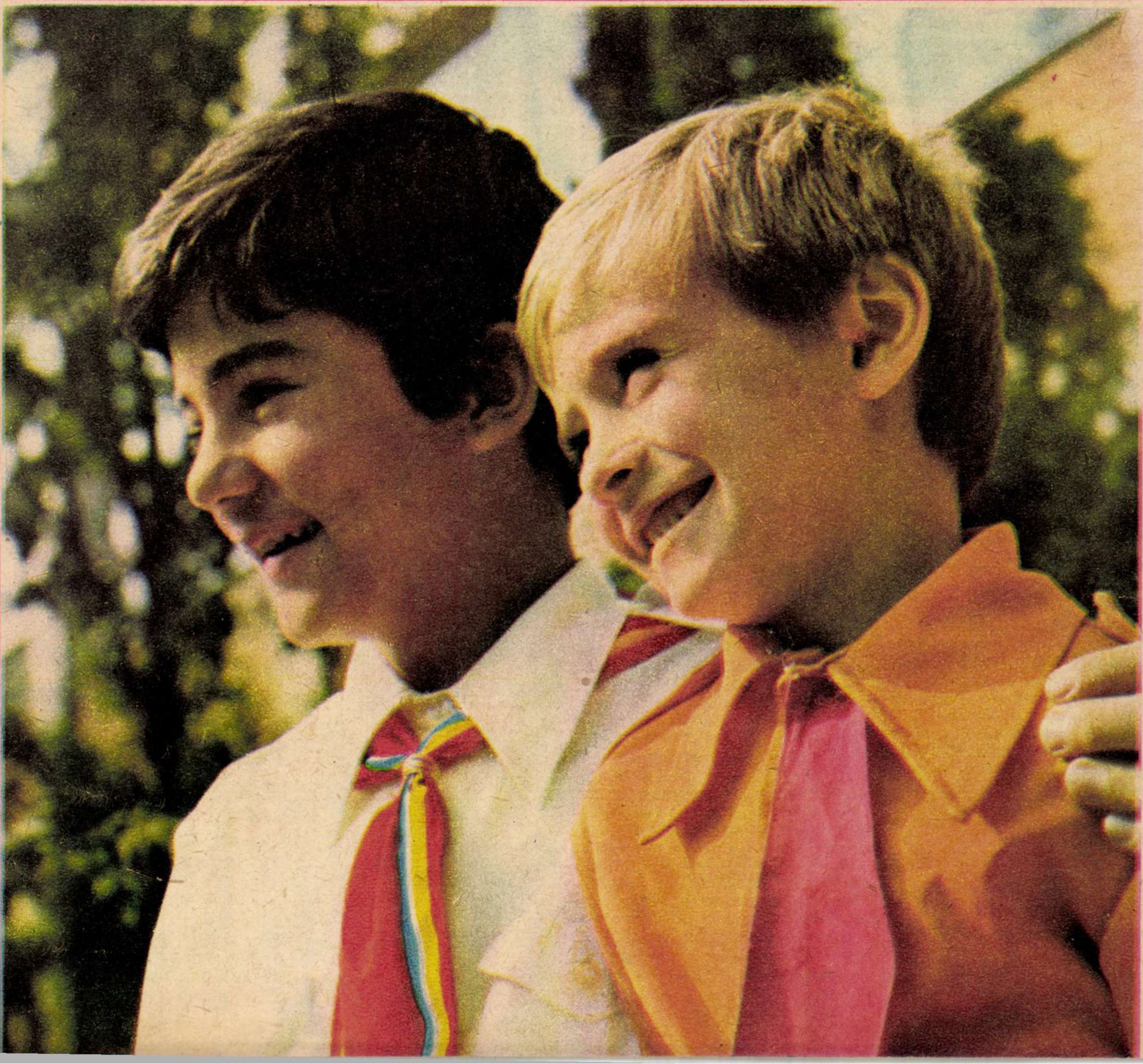

CADRAN POLITIC

VIZITA DE LUCRU A TOVARĂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU ÎN JUDEŢUL COVASNA

Ca şi în celelalte judeţe recent vizitate, secretarului general al partidului i s-a făcut o deosebit de caldă primire. Oamenii muncii din judeţul Covasna — români, maghiari sau secui — ,trăind şi muncind înfrăţiţi de veacuri pe aceste meleaguri rodnice, au primit înalta vizită cu sentimente de adîncă stimă şi preţuire faţă de secretarul general al partidului, cu mîndria de a-şi prezenta realizările.

În prezenţa tovarăşului Nicolae Ceauşescu, a tovarăşei Elena Ceauşescu, a fost inaugurată, în Piaţa Libertăţii din municipiul Sfintu Gheorghe, compoziţia sculpturală „Mihai Viteazul" — monument artistic de aleasă ţinută dăruit locuitorilor acestui oraş, ca o mărturie a preţuirii pe care poporul nostru, sub conducerea partidului, o acordă trecutului său glorios, eroilor neamului.

La marea adunare populară care a avut loc în Piaţa Libertăţii, zeci de mii de locuitori ai oraşului şi din localităţile învecinate şi-au manifestat bucuria de a-l avea în mijlocul lor pe cel mai iubit fiu al poporului, reafirmîndu-şi prin ovaţiile şi aplauzele lor ataşamentul faţă de politica partidului, dragostea şi recunoştinţa faţă de secretarul general al partidului.

În încheierea marii adunări populare, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a rostit o amplă cuvîntare primită cu însufleţire şi entuziasm.

Vizita de lucru a tovarăşului Nicolae Ceauşescu a constituit pentru locuitorii acestui judeţ o adevărată sărbătoare, un prilej de adîncă angajare patriotică, revoluţionară, pe calea muncii, a progresului, a bunăstării.

SEMNAL

Casele pionierilor şi şoimilor patriei din întreaga ţară şi-au inaugurat noua stagiune, 1982–1983.

Zeci şi zeci de mii de pionieri au păşit cu bucurie spre aceste lăcaşuri de cultivare a pasiunilor şi talentelor în cele mai diferite domenii. În acest nou an de activitate, ei îşi vor materializa gîndul creator în ingenioase lucrări tehnice, în frumoase lucrări de artă, îşi vor îmbogăţi cunoştinţele teoretice şi practice, vor obţine noi performanţe cultural-artistice şi sportive, înscriind rodnice pagini în luminoasa carte a copilăriei fericite din patria noastră.

Activităţilor desfăşurate în cadrul caselor pionierilor şi şoimilor patriei le vom dedica un amplu reportaj într-un număr viitor.

Ţara muncii

Subredacţiile pionereşti „Cutezătorii" transmit:

Răspunzînd prin fapte îndemnurilor părinteşti ale tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU, adresate cu prilejul începerii noului an şcolar, de a creşte şi a vă forma în spiritul dragostei de muncă, al respectului faţă de avuţia ţării, sînteţi prezenţi pretutindeni acolo unde este nevoie de munca, de ajutorul vostru.

Acum cînd întreaga suflare a satelor se află angajată cu toate forţele la recoltat, prin rodnicia faptelor voastre de muncă dovediţi că sînteţi cu adevărat harnici şi gospodari. Pentru că, în fiecare nouă zi de lucru, în grădini şi pe cîmp, în livezi şi podgorii, alături de părinţi, de sătenii cooperatori faceţi ca „munţii" de rod ai toamnei, fluviile de aur ale avuţiei ţării să crească mereu.

GIURGIU. Pionierii reporteri *din acest judeţ îşi însoţesc relatarea şi cu cîteva sugestive imagini care vorbesc despre hărnicia celor mai tineri gospodari ai satelor.*

Un popas – în comuna **Găujani.** *Aici i-au găsit pe pionieri la strînsul tomatelor, al păstăilor de fasole şi la depănuşatul porumbului (foto 1). „Se vede, de bună seamă, că de hărnicie nu ducem lipsă" – spune tovarăşul primar Florea Petroşeneanu, mîndru de vrednicia copiilor satului. Aflat aici, alături de ei, ţine însă să le anunţe şi o surpriză: la sfîrşitul culesului, pionierilor li se va oferi, ca şi altă dată, o frumoasă excursie în judeţul lor.*

Iată-i în plin lucru pe pionierii din comuna **Malu,** *comună situată la 11 km de Giurgiu. Pe terenurile fermei legumicole din cadrul Asociaţiei intercooperatiste Vedea, reporterii noştri i-au întîlnit la strînsul tomatelor. Cum fiecare dintre ei şi-au propus să culeagă cîte... 150 kg ! – iată cum găleţile pline umplu rînd pe rînd camioanele care aşteaptă să transporte tomatele fie spre fabrica de conserve din Giurgiu, fie spre consumatori (foto 2). În această întrecere a hărniciei mulţi pionieri au cules mai mult decît şi-au propus, aşa încît, la ora bilanţului zilei de lucru, a fost anunţat, cu felicitări, numele fruntaşilor. Printre ei – Mariana Trifana, Silvia Daia, Daniel Gealatu.*

La **Vedea** *-aceeaşi atmosferă de muncă entuziastă: pionierii şi elevii şcolii se află la strînsul tomatelor şi al cartofilor din grădinile Fermei nr. 4. Reporterii din Giurgiu menţionează şi numele cîtorva dintre pionierii care deţin locurile fruntaşe: Silvia Craiciu şi Tudorina Mogoş.*

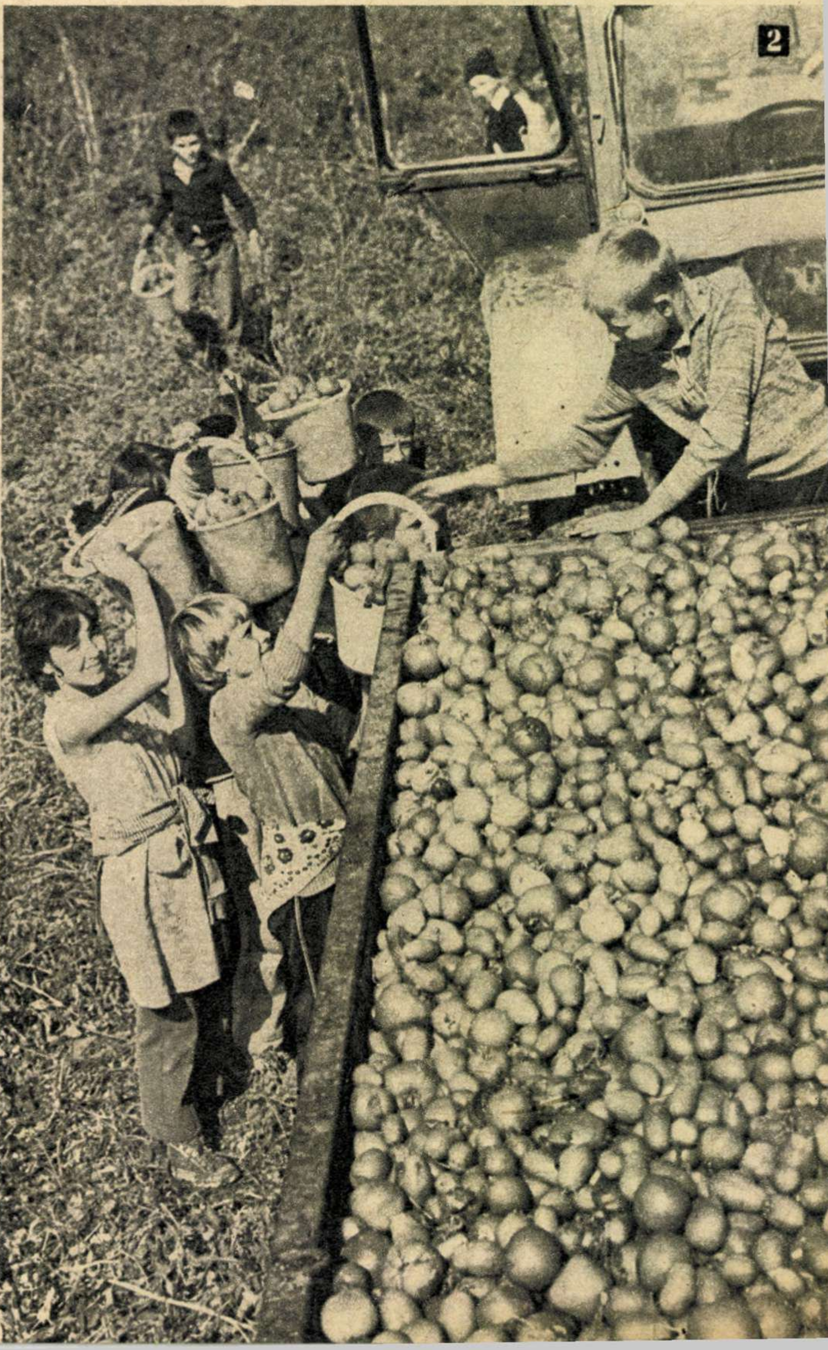

TIMIŞ. „Pe ogoarele hărniciei răspundem prezent!" *– ne comunică pionierii timişeni din localităţile* **Şag, Parţa, Variaş, Periam, Lovrin, Sînnicolaul Mare, Lenauheim, Coşteiu, Criciova, Belinţ.** *În aceste ore fierbinţi ale toamnei, ei s-au aflat la culesul legumelor din grădinile C.A.P.-urilor. Legume care acum sînt la îndemîna cumpărătorilor sau se află pe benzile de prelucrare pentru a fi transformate în conserve de iarnă.*

*

HARGHITA. Din telexul *transmis din judeţul Harghita aflăm că la strînsul car-*

ţara învăţăturii

3

tofilor au participat pionierii din zona **Ciucului** *şi* **Gheorghienilor**, *iar la recoltatul inului toţi pionierii şcolilor existente pe teritoriul localităţilor* **Atid, Şiclod, Bisericani, Şoimuşul Mic, Corund, Lupeni, Praid** *(cu care sîntem cunoştinţe mai vechi),* **Mărtiniş, Moreşti, Sînpaul, Daia, Elieşti, Mihăileni, Siculeni, Lăzarea, Ditrău, Remetea, Topliţa.** *În timp ce la culesul fructelor pionierii din* **Cristuru Secuiesc, Cobăteşti, Feliceni, Lupeni, Odorheiu Secuiesc** *îşi dovedeau hărnicia, colegii lor din* **Lutiţa, Mugeni, Sîncrai,** *ca şi cei din* **Miercurea Ciuc** *(de la Şcoala generală nr. 3), se întreceau la strînsul legumelor.*

✻

IAŞI. Dinspre dealul Cătălina, *dinspre colinele bătrînului* **Cotnari** *răsună iarăşi glasuri de copii şi zvon de hărnicie. Ca-n fiecare toamnă, imensele sale amfiteatre de podgorii sînt împînzite de pîlcuri de copii-culegători din* **Horodiştea, Zbereni, Cotnari...** *Potrivit tradiţiei de faimoasă vrednicie, cotnărenii au urcat la lucru dimineaţa, pentru ca apoi, înspre amiază, să coboare uriaşul „convoi" de coşuri încărcate cu dulci struguri aurii spre locul unde aşteaptă şirul de camioane.*

✻

BRAŞOV. *Subredacţia braşoveană „Steluţe carpatine" ne transmite prin reporterii săi Oana Brumaru şi Dănuţ Ene aceste imagini (foto 3 şi 4), reprezentînd participarea pionierilor din judeţ la campania agricolă de toamnă. Cei pe care îi vedeţi sînt pionierii de la şcolile generale din Stupini, Ghimbav şi nr. 3 şi 5, din Braşov. Dar explicaţiei celor două imagini trebuie să-i adăugăm şi o cifră edificatoare pentru hărnicia lor. Fiindcă, pînă în clipa în care i-a... surprins obiectivul aparatului foto al reporterilor aflaţi la faţa locului, recoltaseră legume şi cartofi de pe o suprafaţă de 15 ha!*

✻

BISTRIŢA-NĂSĂUD. *Şi livezile C.A.P.-ului din comuna* **Şieu,** *scăldate în soarele cald al acestei toamne, au răsunat de veselia copiilor dornici de a munci, de a da o mînă de ajutor părinţilor. Culesul s-a dovedit a fi bogat, pe măsura hărniciei pionierilor: doar într-o singură dimineaţă povara înmiresmată a merelor culese de pionierii din clasa a VIII-a a cîntărit 1 500 kg. Colegii lor mai mici din clasele a V-a şi a VII-a, din împrejurimile comunei, au recoltat 70 kg de măceşe. Dintre numeroşii performeri ai acestui cules îi amintim pe Toader Podar, Lenuţa Andreuţ, Liliana Podor, Covacs Tünde şi Ionel Timar.*

COPIII ŞI DRUMURILE DE RODNICIE ALE TOAMNEI

Iată, îmi spun, toamna înveşmîntă în mantiile ei policrome văzduhul şi rîul, grădina şi dealul, arborii şi seminţele pe care, de pe acum, vestiţii semănători le seamănă cu dorul de primăvara viitoare. Iată, îmi spun, în această blîndă lumină distilată în frunzele care au mireasma aurului topit, rămîne ceva şi din sufletul nostru necontenit însetat de armonii. Pe potecile dulci ale toamnei, la cumpăna viselor, aici unde au pîrguit grădinile mari ale patriei, în mijlocul unei cîmpii milenare, urmînd un tainic şi mereu ritual ni se întîlnesc gesturile. Noi înşine revenim, pentru încă un anotimp, copii alături de copiii noştri care n-au uitat că toate drumurile spre lumină trec prin cîmp. Aşadar, iată-i, ca în fiecare toamnă, pe purtătorii cravatelor roşii cu tricolor, pe colegii lor mai mari, revenind în cîmp, ajutînd după puterea mîinilor lor la strînsul recoltelor. Spre bucuria lor şi mîndria părinţilor, copiii noştri deprind de pe acum, cu migală şi devoţiune, cu încredere şi tenacitate, tîlcul înalt al lucrării pămîntului.

Îi privesc şi-i admir cum mînuiesc o greblă, cum adună fînul de pe miriştea arămie, cum îşi dau silinţa să nu lase nici un bob de porumb în cîmp, cum se urcă în meri şi culeg merele domneşti, cum adună strugurii din viile încărcate de rod, cum îi orînduiesc în coşurile largi, împletite de ei din fire de răchită, cum le ridică pe umeri, doi cîte doi, şi le duc acolo unde părinţii şi fraţii lor îi aşteaptă. Este acesta încă un argument că satul şi rădăcinile lui ne recheamă permanent şi ne învaţă mereu cultul muncii şi al omeniei. Tot ce-i mai nobil ca sentiment, tot ce ne va lumina peste ani drumurile zvelte în lumea profesiunilor contemporane, spre vastele amfiteatre ale cărţii, trece şi prin acest orizont al satului, prin livada casei părinteşti, prin aerul dens al colinelor natale. Aici, toamnă de toamnă, se coc nucii şi gutuii, prunii ne ies în cale cu coroanele lor aromind adînc, merii ne fac daruri merele lor cele cu gust de proverb şi neastîmpăr. Albastre, mişcătoare, splendide punţi se alcătuiesc între noi şi lumea din care descindem. Ochii mari şi frumoşi ai copiilor, iată, îmi spun, şi în această mirifică toamnă a roadelor îmbelşugate, pretutindeni în ţară, se cuprind de înţelesul înalt al culesului. Cine ştie să semene, cine învaţă aceasta de timpuriu va avea necontenit satisfacţia gestului rotund, al lucrului bine făcut, aşa cum părinţii şi dascălii noştri dintotdeauna ni l-au lăsat prin îndemn şi exemplu personal. Lumea se învaţă din cărţi, dar mai cu seamă din lume, adică de aici, din miezul acestei vaste cîmpii a patriei unde ai noştri au ştiut să rămînă cu muncile şi secolele lor. Iată, îmi spun, o melancolică muzică, o veşnic vie zvîcnire de seve, o înţeleaptă mişcare de aripi şi de unelte ne readuce — părinţi şi copii — pe cărările fermecătoare ale toamnei româneşti.

GEORGE CHIRILĂ

Gînd de toamnă

Pictură cu toamnă bogată,
culorile curg ca un vis;
atîtea miresme te-mbată,
pe cer un cocor pare scris.

Pe cîmp, prin livezi şi prin vii
la strînsul recoltei copii;
pe pleoape de frunze de toamnă
un cînt închinat hărniciei.

E toamnă-n penar, trei castane
aşteaptă să rostogolească
poveştile viei şi cîntul,
şi joaca mult copilărească.

E toamnă-n coperţile cărţii
şi-i blîndă ca palma bunicii
ca veghea roşcată de mere
ca blana vărgată-a pisicii.

E toamnă-n caiet printre linii
cu nuci, cu brumate renglote,
e toamnă bogată de-acum
chiar şi în carnetul de note.

CLEOPATRA LORINŢIU

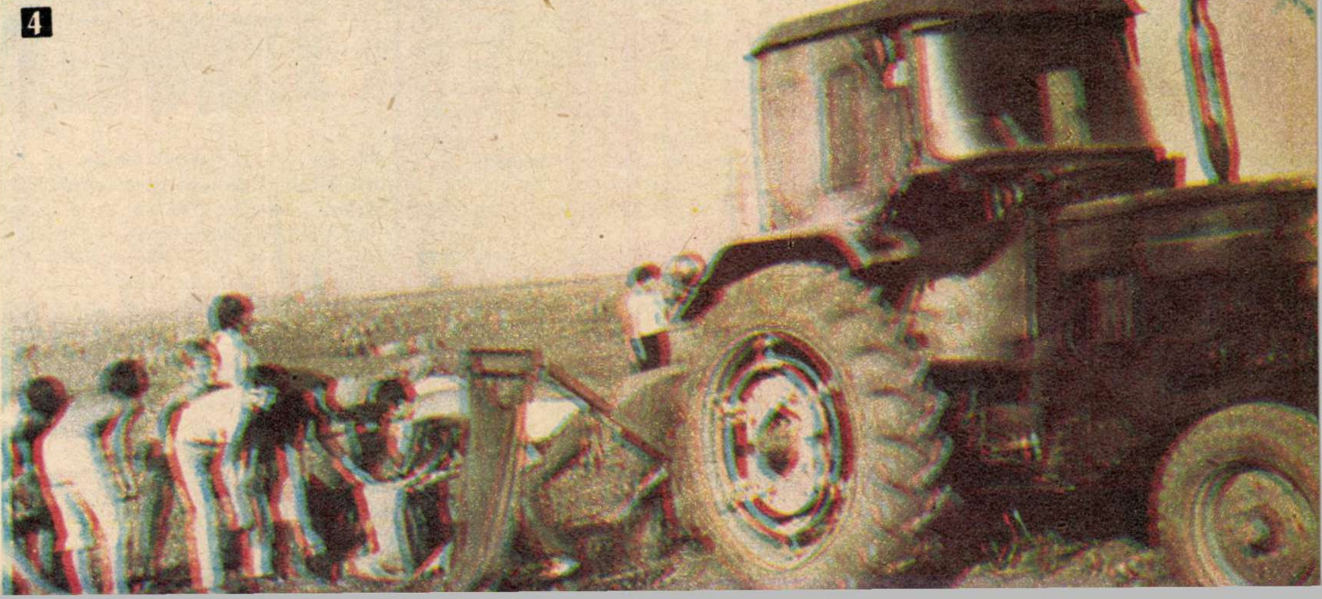
4

De la tribuna Forumului — în activitatea practică a unităţii !

Daniel ŞI PRIETENII LUI

Daniel Călinoiu, un băiat mărunţel de statură, mereu cu zîmbetul pe buze, dar foarte serios, preocupat, energic, cînd e vorba de făcut treabă, învaţă la Şcoala generală din satul Drajna de Jos. S-a aflat printre delegaţii pionierilor prahoveni la Forumul naţional al pionierilor de la Timişoara. În dezbaterile forumului, el a arătat că, potrivit opiniei comandamentului unităţii sale, „nu stăm prea bine în privinţa activităţii cercurilor tehnico-aplicative, în comparaţie cu cele ştiinţifice şi ne-am propus să mai înfiinţăm noi cercuri cu profil agricol. De asemenea ne-am propus să acţionăm pentru o mai mare cuprindere a pionierilor în cercurile din şcoală, astfel încît în anul şcolar 1982—1983 să ajungem la proporţia de 75 la sută..."

Facem o paranteză pentru a nota că această preocupare a pionierilor din comuna Drajna vine în concordanţă perfectă cu un obiectiv urmărit în acest nou an şcolar de pionierii din judeţul Prahova — acela de a-şi extinde numărul cercurilor agrobiologice şi de tineri mecanizatori.

Dar să ne-ntoarcem la Daniel şi prietenii lui... De cum s-a deschis noul an şcolar, comandamentul unităţii a şi luat primele măsuri pentru ca angajamentul rostit de Daniel la forum să prindă viaţă. **Semaforul** şcolii a început să popularizeze noile cercuri de pomicultură, agricultură şi de tineri mecanizatori ce-şi aşteaptă „învăţăceii". Pe de altă parte, s-au făcut sondaje în fiecare detaşament pentru opţiuni. Putem spune că noile cercuri nu înseamnă ceva inedit pentru copiii de aici! E adevărat că ei sînt familiarizaţi cu muncile agricole. Aşa cum îi caracterizează şi profesorii, şi părinţii, sînt copii care nu se sfiesc de muncă, lucrează cu multă plăcere, munca la ţară fiind o deprindere însuşită de la fragedă vîrstă. În acest an, ca şi în cei precedenţi, copiii s-au aflat mereu, de cîte ori era nevoie, în grădinile de legume ale C.A.P.-urilor, în livezi şi mereu pe lotul lor şcolar. Atunci să vedem ce semnificaţie **nouă** are pentru copiii de aici activitatea în asemenea cercuri... Ei şi-au dat seama încă din zilele sondajului, cînd profesorii îndrumători i-au condus la „atelierele" în aer liber, adică în livadă, în grădina de legume, la staţiunea de

maşini agricole, că vor munci metodic, sistematic... Dar vor efectua, totodată, cercetări interesante şi în micuţa lor livadă experimentală, unde au sădit meri pitici. Vor studia, de asemenea, maşinile agricole de la C.A.P. În activităţile noilor cercuri vor învăţa care sînt mijloacele cele mai potrivite, metodele cele mai moderne de a lucra pămîntul, pentru a obţine recoltele dorite. Se vor pregăti adică şi mai mult ca în viitor să devină agricultori competenţi şi chibzuiţi.

*

Comuna în care trăiesc şi învaţă copiii de la şcolile generale **Drajna de Jos, Drajna de Sus** şi **Ogretin** se află aşezată pe dealuri, aproape de cunoscuta localitate Vălenii de Munte. Din comună se vede pînă departe frumoasa vale a Teleajenului. Dealurile sînt acoperite de livezi ce-şi deschid, în lunile de toamnă, panere uriaşe cu prune grase şi mere aromate. Tocmai la cules de prune i-am întîlnit pe proaspeţii pomicultori, copiii din Drajna. Îi cităm mai întîi pe cei dintr-a VIII-a, un detaşament fruntaş (unde Daniel este comandant), pe colegii lui inimoşi şi foarte buni elevi Luisiana Matei, Aniela Gavrilă, Ancuţa Iordache, Felicia Ciobanu, Augustin Median, Gabriel Dragomirescu... Nenea Dudu, unul dintre brigadierii de la C.A.P., cînd i-a văzut venind... a zîmbit! Asta le place copiilor: nenea Dudu îi ştie ca pe nişte colaboratori foarte serioşi şi vrednici. Într-adevăr, ei culeg repede, aşază prunele foarte grijuliu în lăzi, iar acestea se umplu văzînd cu ochii. Apoi nenea Dudu îi zoreşte să meargă acasă, să ia masa, să se odihnească, să se joace, că au fost lucrători buni. Şi deodată zîmbeşte oarecum, văzînd cum cîţiva se întorc tot uitîndu-se pe jos.

— Aţi pierdut ceva?

— Nu, voiam doar să verificăm dacă n-au rămas ceva fructe nestrînse...

— Bravo, rîde nenea Dudu, nici măcar o prună să nu se risipească. Măi, voi o să fiţi oameni gospodari. Să trăiţi, să fiţi sănătoşi!

MARGARETA MICU

Drumul iniţiativei — deschis tuturor!

Pentru fiecare dintre noi, începutul de an şcolar a însemnat încă un pas pe drumul ascendent al pregătirii noastre pentru viitor. Iar de modul în care privim încă din primele zile de şcoală îndeplinirea îndatoririlor noastre va depinde şi calitatea muncii pe care o vom desfăşura ca pionieri, ca şcolari pe parcursul întregului an.

Pionierii braşoveni, şi printre ei şi cei de la Şcoala generală nr. 2, sînt hotărîţi ca **învăţătura** să se afle permanent în atenţia tuturor. În acest scop şi-au propus generalizarea experienţei colegilor de la şcolile generale nr. 1, 2, 3, 10, 15, 19, 21, 23 şi 26, care la sfîrşitul anului şcolar trecut au fost toate integraliste.

În aceste şcoli, comandamentele pionereşti au avut cîteva iniţiative cu efect stimulator în rîndul tuturor pionierilor şi şcolarilor. Acţiunea **„Banca de onoare"** a autodepăşirii la învăţătură şi comportare, întîlnirile şi discuţiile pe teme de învăţătură în cadrul „Tribunei pionierului", acordarea unor ecusoane acelor pionieri care au înregistrat progrese vădite — sînt cîteva dintre mijloacele prin care comandamentele de la şcolile amintite au reuşit să-şi mobilizeze colegii în obţinerea unor rezultate bune la învăţătură. Toate acestea vor fi preluate şi de cele-

ÎN PRIM PLAN, DE LA BUN ÎNCEPUT:

Învăţătura

Anul acesta şcolar trebuie să ne aducă noi şi cît mai multe satisfacţii în munca noastră, să fie un an al înaltei calităţi la învăţătură! Este o preocupare pe care ne-au dezvăluit-o şi cîteva pioniere-comandante din judeţul Tulcea:

„În anul şcolar trecut, ne spune **Irina Ioniţă,** *de la Şcoala generală* **Dăeni,** *vreo şase copii n-au prea venit la şcoală. Îmi pare rău, dar trebuie să spun că o piedică a fost lipsa de înţelegere a părinţilor acestor copii. Totuşi în detaşamentul nostru, spre exemplu, doi copii aflaţi în această situaţie au izbutit să ne devină, practic, colegi. De la bun început, adică din primele zile de şcoală, i-am vizitat acasă, i-am înconjurat cu dragoste, iar cînd au venit în clasă, nu i-am izolat şi am reuşit să-i convingem că numai urmînd şcoala îşi pot construi un viitor sigur. Acum sîntem optimişti. Frecvenţa – o condiţie indiscutabilă pentru a învăţa – va fi mai bună."*

„Mi-am dat seama că bogata activitate din cercurile tehnico-aplicative pioniereşti ne ajută să învăţăm şi mai bine, spune **Monica Bratosin,** *de la Liceul pedagogic Tulcea. De aceea vom căuta să realizăm cît mai reuşite lucrări în aceste cercuri. Cred că munca practică e hotărî-*

lalte unități din municipiul Brașov și sperăm că ele vor da roadele așteptate. Drumul inițiativei rămîne însă deschis pentru toate comandamentele, pentru că fiecare, în funcție de situația existentă în fiecare detașament, în fiecare unitate, trebuie să caute mereu mijloacele tot mai potrivite, astfel încît fiecare pionier, fiecare școlar să privească cu responsabilitate îndatorirea de a învăța.

Ioana Letcă
Școala generală nr. 2, Brașov,
pionier locțiitor al președintelui C.N.O.P.

Efortul pentru calitate — o preocupare permanentă

Îndemnurile tovarășului **Nicolae Ceaușescu** la deschiderea noului an de învățămînt ne-au înflăcărat tuturor inimile, ne-au mobilizat pe toți să învățăm și să muncim astfel ca în acest an școlar să obținem rezultate calitativ superioare celor din anul trecut atît la învățătură cît și în celelalte domenii ale pregătirii noastre.

În anul școlar precedent, toate detașamentele din unitatea Școlii generale nr. 1 au fost integraliste. Acum, atenția noastră se concentrează nu doar asupra promovabilității, în general, ci și **asupra modului în care promovăm**. Ne preocupăm, adică, **de calitatea învățăturii** noastre, astfel încît să nu mai lăsăm loc în cataloage notelor mediocre. Cu mai multă sîrguință din partea fiecăruia și prin urmărirea îndeaproape a acestui aspect de către toate comandamentele pionierești, sînt convins că vom obține rezultatele pe care ni le dorim.

Aceste gînduri îi preocupă pe toți pionierii din județul nostru, care au dovedit de multe ori că, atunci cînd sînt hotărîți, pot duce la bun sfîrșit orice și-ar propune. La **Doroltț, Pomi, Culciu Mare** și **Doba**, de pildă, pionierii sînt fruntași pe județ în îndeplinirea angajamentului la muncă patriotică. Alți colegi de-ai noștri din 28 de localități (**Odoreu, Sanislău, Măguri, Vetiș, Turț, Cehal, Viile, Satu Mare** ș.a.) și-au dovedit hărnicia participînd alături de părinții lor la culesul merelor și al strugurilor, la recoltatul de morcovi, cartofi și roșii. Pînă la 23 septembrie ei au strîns peste 400 tone de legume și 200 tone de fructe.

Meleagurile noastre natale sînt încărcate de o istorie glorioasă, pe care noi copiii, o cinstim cu dragoste prin faptele noastre. Dacă în timpul unor excursii, colegii noștri din alte județe ar poposi la **Medieșu Aurit** pentru a vizita cuptoarele dacice descoperite aici, cred că ar fi plăcut surprinși să constate că ghizii acestei zone arheologice sînt pionieri. Dragostea pentru pămîntul strămoșesc, pentru faptele de vitejie ale ostașilor români, în luptele pentru eliberarea țării, din 1944, i-au mobilizat pe pionierii din Carei să se angajeze într-o pasionantă acțiune de descoperire a unor documente și obiecte ce vorbesc despre acele zile eroice. Roadele acestei acțiuni vor contribui la îmbogățirea muzeului de istorie din localitate.

Sînt cîteva din preocupările noastre, izvorîte din dorința de a crește și a ne pregăti ca tineri revoluționari, fii de nădejde ai patriei noastre socialiste.

Călin Ruba
Școala generală nr. 1, Satu-Mare,
pionier locțiitor
al președintelui C.N.O.P.

---

toare pentru noi în a reuși să dăm viață chemării noastre – „Nici o notă sub 7".

„Efortul de a te autodepăși este foarte stimulativ, e de părere **Monica Guriță,** *de la Liceul „Spiru Haret". Trofeul* **„Banca de onoare"** *ne-a fost tuturor foarte drag. M-am bucurat că Daciana Ionescu, Daniela Chirilov, Marian Andrei și alți colegi au reușit să se autodepășească la învățătură. Sînt alături de ei. Eu însămi mă voi strădui ca în acest an să depun eforturi mai mari pentru că știu că pot!"*

„Unitatea noastră de pionieri, ne spune **Daniela Dogaru,** *de la Școala generală nr. 1, Tulcea, este considerată fruntașă. Aceasta nu înseamnă că totul poate să ne meargă ca pe roate. În orice caz, pentru noi ștacheta se află sus. Nu-i de mirare că deviza noastră este foarte pretențioasă: „Să fim totdeauna de nota 10!", „Să fim o școală de nota 10!"*

Așteptăm ca aceste frumoase năzuințe și decizii să se împlinească!

DOMNIȚA DIACONU

„Agricultori totali"?

DA! spun Cutezătorii

Comuna Baia din județul Suceava, ca dealtfel toate comunele patriei, se află, cum se spune, în plină campanie de recoltare a rodniciei autumnale. Oamenii acestor pămînturi sînt nepoți și strănepoți ai răzeșilor de pe vremuri, gospodari „adînci la gînd" și „înalți la faptă". Dar nu mai puțin și fiii lor. Iată, spre exemplu, pionierilor din Baia, de cîțiva ani încoace le este familiară expresia de „agricultor total". Cum încearcă ei s-o traducă în mod real? Pe lîngă școala generală din această comună există o microfermă în care sînt îngrijite și crescute cele 60 de oi; tot la această microfermă, numai în acest an, au fost puși la îngrășat 15 porci sub îngrijirea pionierilor. Dacă mai adăugăm și cele 20 000 de flori pe care tot ei le-au crescut și valorificat în paralel cu activitățile din spațiile grădinăritului, expresia de mai sus prinde contur și limpezime.

— Totuși în aceste zile bătălia se dă mai ales la recoltatul cartofilor, ne spune Mihai Trezeru din clasa a VII-a, care tocmai se îndreaptă spre tarla.

— Dar și la culesul roșiilor, morcovilor, cepei, tot bătălie se dă, subliniază Traian Goliacu.

Pentru lămurirea acestor informații, Mariana Oiaga și Vasile Muraroșu ne explică faptul că zilnic numărul tonelor de varză, roșii, ardei și morcovi este în întrecere cu piramidele de cartofi. Faptul că se pricep la animale și flori nu exclude și faptul că pionierii din Baia, după cum s-a văzut, își pun umărul și la munca din cîmp. Agricultura totală e creație, dar și pricepere...

PROBLEME DE... FRUMUSEȚE ȘI HĂRNICIE

Iulian Boiangiu și-a amînat răsfoirea „Culegerii de probleme" pe mîine. Cu toate că...

— Vezi, viața asta-i făcută și din matematică, îi zice el colegei sale Aurelia Cepoi, în timp ce culeg la roșii de zor.

— Fii mai clar, îl obligă fata.

— Dacă stau și mă uit, constat că fiecare zi, de cînd te scoli și pînă te culci, e o culegere de probleme!

— ?

— Uite-așa: spune, amenajarea școlii noastre pentru începerea anului școlar nu-i o problemă?

— E! Dar a fost rezolvată!

— Dar ceapa... nu-i o problemă?

— Pînă la ora patru, se rezolvă și... ceapa. Ce probleme mai ai?

— 'mda... La roșii cum stăm?

— Fă și tu înmulțirea: 23 de zile a cîte 40 de tone...

— Dar la ardei și la ceapă, cum ne prezentăm?

— Iar cu... ceapa? Nu știi că-n zece zile s-au și recoltat 30 de tone de ceapă și ardei?

Deodată, cum lucrau și dialogau cei doi, mai la o parte de „brigada de foc" a culegătorilor de roșii, cum erau numiți pionierii de la Școala generală din Cujmir, numai ce se trezesc asaltați de vreo 15... iepuri.

— Dar din ce parte vin acești musafiri, făcu Boiangiu, foarte surprins, aproape speriat.

Și cînd colo, ce credeți?!... „Tribul rozătorilor" era dirijat spre culegătorii de morcovi și roșii de către Aurelia Păvălan și Viorel Iacob, unul de-a V-a, altul de-a VI-a... crescători de „iepuri de școală", cum li se spune urechiaților, îngrijiți de către pionierii din Cujmir, județul Mehedinți.

Apariția iepurilor în cîmp... „întoarcerea lor la natură", cum ar zice filozoful, a fost de un foarte vesel augur. Și așa era începutul pauzei de prînz! Și-atunci... E de la sine înțeles că toată „brigada de foc" a luat loc la o veritabilă masă cîmpenească împreună cu neamul lui Iepurilă...

Și muncă, și frumusețe, și veselie, și copii, și rodnicie...

Și toate cu atît mai frumoase, mai omenești, cu cît fac parte din... cartea de probleme zilnice a Cujmirului.

ION CRÎNGULEANU

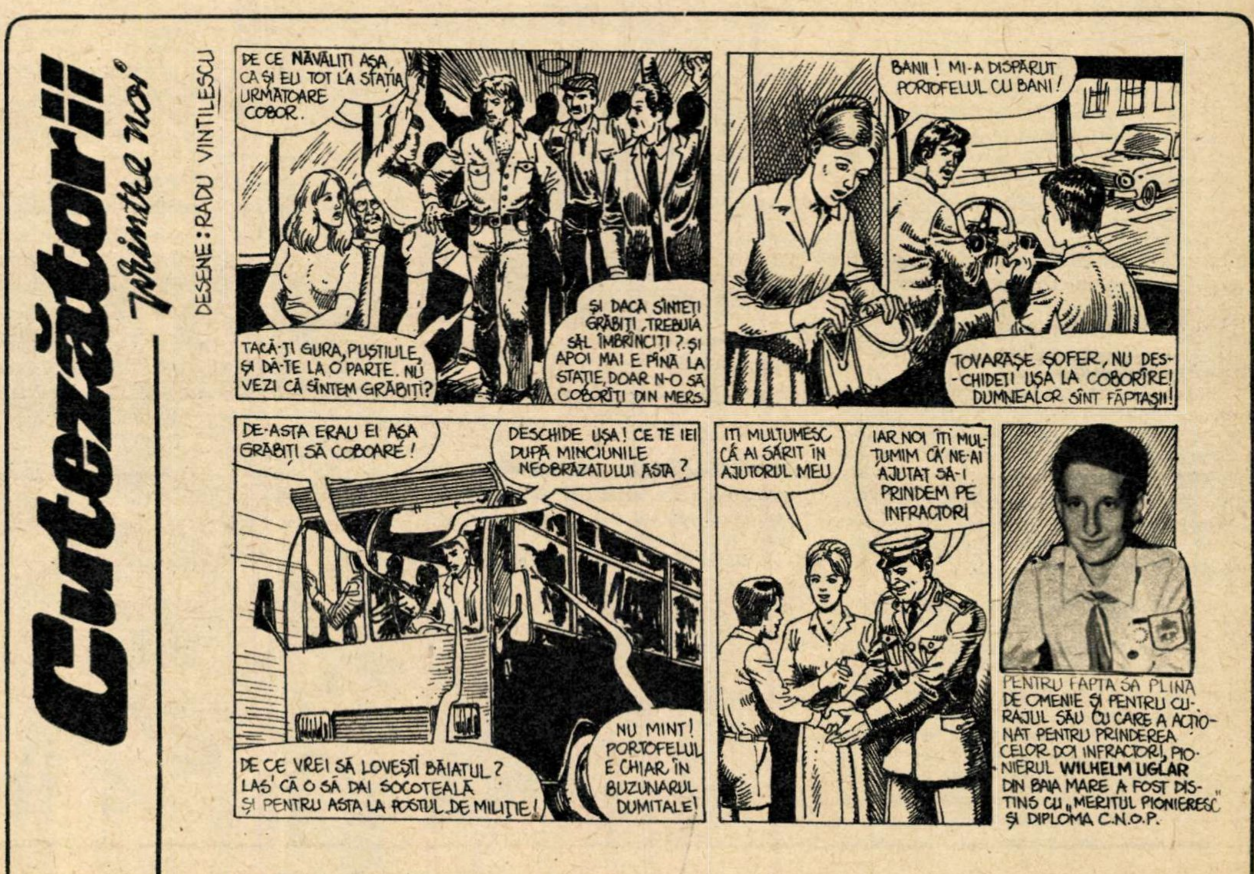
Cutezătorii
printre noi
DESENE: RADU VINTILESCU
DE CE NĂVĂLIȚI AȘA, CA ȘI EU TOT LA STAȚIA URMĂTOARE COBOR.
TACĂ-ȚI GURA, PUȘTIULE, ȘI DĂ-TE LA O PARTE. NU VEZI CĂ SÎNTEM GRĂBIȚI?
ȘI DACĂ SÎNTEȚI GRĂBIȚI, TREBUIA SĂ-L ÎMBRÎNCIȚI ?. ȘI APOI MAI E PÎNĂ LA STAȚIE, DOAR N-O SĂ COBORÎȚI DIN MERS.
BANII ! MI-A DISPĂRUT PORTOFELUL CU BANI !
TOVARĂȘE ȘOFER, NU DESCHIDEȚI UȘA LA COBORÎRE! DUMNEALOR SÎNT FĂPTAȘII!
DE-ASTA ERAU EI AȘA GRĂBIȚI SĂ COBOARE !
DESCHIDE UȘA ! CE TE IEI DUPĂ MINCIUNILE NEOBRAZATULUI ĂSTA ?
DE CE VREI SĂ LOVEȘTI BĂIATUL ? LAS' CĂ O SĂ DAI SOCOTEALĂ ȘI PENTRU ASTA LA POSTUL DE MILIȚIE !
NU MINT! PORTOFELUL E CHIAR ÎN BUZUNARUL DUMITALE!
ÎȚI MULȚUMESC CĂ AI SĂRIT ÎN AJUTORUL MEU
IAR NOI ÎȚI MULȚUMIM CĂ NE-AI AJUTAT SĂ-I PRINDEM PE INFRACTORI
PENTRU FAPTA SA PLINĂ DE OMENIE ȘI PENTRU CURAJUL SĂU CU CARE A ACȚIONAT PENTRU PRINDEREA CELOR DOI INFRACTORI, PIONIERUL WILHELM UGLAR DIN BAIA MARE A FOST DISTINS CU „MERITUL PIONIERESC" ȘI DIPLOMA C.N.O.P.

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ

ISTORIA PATRIEI ÎN GRAIUL DOCUMENTELOR

> „Avem un trecut glorios care reprezintă cea mai prețioasă moștenire a poporului nostru. Avem datoria să ridicăm pe o treaptă nouă și să îmbogățim cu noi cuceriri materiale și spirituale această prețioasă moștenire, să ridicăm pe noi culmi de civilizație poporul, națiunea noastră socialistă."
>
> NICOLAE CEAUȘESCU

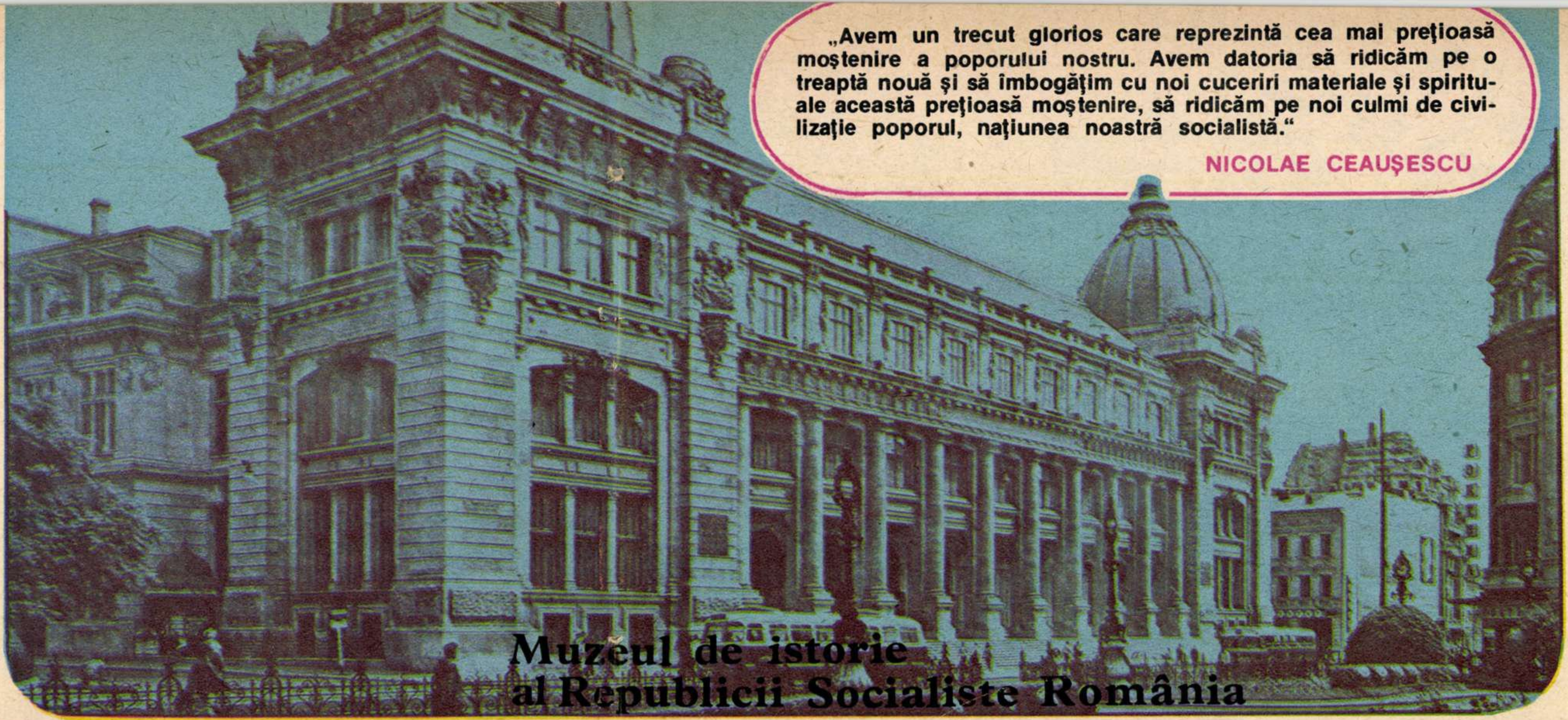

Muzeul de istorie
al Republicii Socialiste România

Pornind pe Calea Victoriei, această veche arteră a Capitalei, spre capătul ei te intîmpină o clădire monumentală. Scările largi, coloanele puternice de marmură, ferestrele împodobite cu adevărate „broderii" de sculptură impresionează prin măreție. Clădirea aceasta, una dintre cele mai impozante construcții ale Bucureștiului de altădată, a fost înălțată la sfîrșitul secolului trecut după planurile arhitectului Alexandru Săvulescu. Pînă în 1969, în acest edificiu și-a avut sediul poșta centrală, după care dată a fost reînnoit și amenajat în vederea organizării Muzeului de istorie al R.S.R

La 8 mai 1972, lucrările fiind gata, are loc inaugurarea acestei importante instituții de știință și cultură, înființată din inițiativa secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Numeroasele documente expuse constituie o însemnată modalitate de cunoaștere a vieții materiale și spirituale a poporului nostru de-a lungul mileniilor.

CĂLĂTORIE PRIN MILENII

Intrînd în sălile Muzeului de istorie, începem o emoționantă călătorie. Ai impresia că o miraculoasă mașină a timpului ne duce înapoi în negura veacurilor, făcîndu-ne să retrăim vremurile din viața moșilor și strămoșilor care de milenii au trăit pe aceste locuri, au dat la iveală prin muncă bogățiile pămîntului și l-au apărat cu prețul vieții. Iată-ne în primele săli care aduc în fața noastră începuturile cele mai indepărtate ale vieții pe teritoriul țării noastre. Ne uimesc primele unelte de lucrat pămîntul, prin ingeniozitate. Cercetăm cu atenție vitrinele cu o vastă gamă de unelte descoperite pe întreg teritoriul țării, în Transilvania, Moldova, Muntenia, Dobrogea, toate asemănătoare, care ne vorbesc despre o viață economică în plin progres, desfășurată în zeci de mii de ani.

Intrăm în altă sală și mașina timpului ne poartă către veacul al III-lea dinaintea erei noastre. Pe o hartă ce se întinde pe un întreg perete se aprind numeroase beculețe colorate și putem urmări aria largă de răspîndire a geto-dacilor pe întreg teritoriul locuit de noi azi și primele lor formațiuni politice. Așadar, acești oameni mîndri și viteji au trăit odinioară pe teritoriul țării noastre. De la ei ne tragem obîrșia. Pentru o clipă, ne oprim și privim cu ochii minții înfloritoarele cetăți geto-dacice de la Cotnari (Iași) și apoi la Popești (Ilfov), cu harnicii meșteșugari, crescători de animale sau agricultori.

O întreagă sală este apoi dedicată creării primului stat centralizat dac condus de Burebista. Aici se află și vestita inscripție de la Dionysopolis, în care se află consemnat: *„Burebista cel dintîi și cel mai mare dintre regii din Tracia"*.

Cum trebuie să fi arătat o zi într-o așezare de pe vremea lui Burebista? Răspunsul ni-l dau uneltele de fier, bine concepute, bine meșteșugite — destinate metalurgiei, agriculturii, lemnăriei —, rod al muncii, al iscusinței strămoșilor noștri. Acestea au fost descoperite în așezări și locuințe geto-dacice din perioada de maximă înflorire — sec. I î.e.n. — sec. I e.n. O trusă medicală descoperită la Grădiștea Muncelului ilustrează cunoștințele dacilor în domeniul medicinii. Alături, o pagină dintr-o lucrare a unui învățat grec, din antichitate, în care se găsesc menționate cu denumirea dacică numeroase plante medicinale.

Există în muzeu un exponat, o stelă funerară a veteranului Iulius Crescens (sec. II e.n.), descoperită la Cășei (Cluj). Romanul Crescens se înfățișează îmbrăcat într-o sarică, așa cum obișnuiau să poarte dacii. Documentul nu este altceva decît o secvență a începutului conviețuirii daco-romane. Dealtfel, în călătoria noastră întîlnim numeroase mărturii ale împletirii civilizației romanilor cu cea a dacilor, mărturii ale continuității neîntrerupte în Dacia și după retragerea armatei și administrației romane.

Statueta romană (bronz sec. II e.n.) din Sucidava (Celei, Olt).

Bombarda de bronz, cea mai veche piesă de artilerie cunoscută pînă acum în Moldova. A fost descoperită în cetatea de pămînt de la Bîrlad, 1476

O fibulă de aur din Tezaurul de la Pietroasa (sec. IV și V e.n.).

CÎTEVA VEACURI ÎNTR-O PAGINĂ

Continuăm călătoria în istoria patriei noastre. Mașina timpului ne poartă, într-o clipă, între secolele VI—XIV, pentru a urmări crearea, pe meleagurile unde odinioară au trăit daco-romanii, a statelor feudale românești independente de pe meleagurile Transilvaniei, Moldovei, Munteniei, Dobrogei. Dar ca ființa națională a acestor state să se poată păstra s-au dus lupte grele.

Impresionantă este galeria portretelor din muzeu ale unor domnitori: Mircea cel Bătrîn, Vlad Țepeș, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, care s-au ridicat plini de cutezanță împotriva jugului otoman.

Iată o fotografie care ne face o impresie deosebită. Prezintă o casă. Zidurile ei vechi, bolta întunecoasă a intrării, puse în valoare de o lumină specială, dau fotografiei un aer plin de mister. Aceasta este casa din Sighișoara, care a aparținut lui Vlad Dracul, și unde s-a născut Vlad Țepeș. Cum să fi fost oare jocurile de copil ale acestui domnitor, cunoscut pentru neîndurarea sa față de nedreptate? Probabil ca ale tuturor copiilor din toate timpurile. Și în continuare șirul exponatelor ne duc în alte și alte epoci importante ale istoriei. Luptele pentru dreptate socială, pentru Unire, care au constituit permanențe ale istoriei noastre, sînt de asemenea foarte bogat ilustrate. Și, fiindcă spațiul reportajului e neîndestulător, vă propunem să continuați singuri călătoria în milenii vizitînd voi înșivă — de cît mai multe ori! — muzeul, adresînd revistei impresiile voastre.

Macheta așezării Tîrgoviștei, așa cum arăta în secolele 15—16 și în prima jumătate a secolului 17, cînd a fost capitala Țării Românești.

- **Suprafața de expunere** a muzeului este de 15 000 mp.
- **Numărul exponatelor** depășește 750 000 — începînd cu cele mai vechi dovezi ale existenței omului pe teritoriul patriei și ajungînd pînă în zilele noastre.
- **Primul muzeu** de istorie naturală și antichități a luat ființă în cadrul Colegiului Sf. Sava din București în anul 1834. În același an a luat ființă la Iași Muzeul istorico-național, iar în 1850 s-au pus bazele Muzeului de antichități din Transilvania, pe lîngă liceul din Blaj.
- **Oameni de cultură**, cărturari însuflețiți de fierbinte patriotism, cum au fost Cezar Bolliac, Dimitrie Papazoglu, Alexandru Odobescu, Petrache Poenaru ș.a., au adus o importantă contribuție la îmbogățirea colecțiilor, precum și la sprijinirea activității muzeale.
- **Dacă doriți** să vedeți monedele geto-dacilor, ale romanilor sau oricare alt fel de alte monede, care au circulat pe teritoriul României, vizitați Cabinetul numismatic al muzeului.
- **Columna lui Traian** este prezentă aici prin excepționala copie care acoperă 1 700 mp.
- **Renumitul tezaur** de la Pietroasa (Buzău), denumit popular „Cloșca cu puii de aur", se află expus, alături de alte colecții de obiecte lucrate din metale prețioase, la secția „Tezaur istoric" a muzeului. Tezaurul cîntărește aproape 19 kg aur.
- **Un laborator** dotat cu aparataj modern este destinat restaurării și conservării pieselor de muzeu. De curînd, în acest laborator a fost restaurat din fragmente „Coiful de argint de la Agighiol", celebru vestigiu geto-dac din sec. IV î.e.n.
- **Cea mai nouă donație** făcută muzeului este costumul de cosmonaut pe care l-a purtat Dumitru Prunariu în timpul zborului în cosmos.

Monedă din prima emisiune a statului feudal Țara Românească (avers și revers).

*Cu prof. doctor **Florian Georgescu**, directorul Muzeului, despre istoria din manual și de dincolo de el*

— Ce poate însemna pentru un pionier o vizită la Muzeu?

– Înseamnă o ilustrare vie a celor învățate din manual, dar și o trecere dincolo de manual. În sălile muzeului nostru, copiii pot urmări, prin mijlocirea a numeroase documente, ca un fir roșu conducător, atestarea multimilenară a vechimii, continuității și unității noastre în spațiul carpato-dunărean-pontic. Patrimoniul muzeului nostru este de o inestimabilă bogăție. Fiecare document poartă pecetea originalității noastre, a vredniciei poporului nostru, a contribuției pe care a adus-o la înflorirea civilizației universale.

Nu o dată mi s-a întîmplat ca însoțind prin sălile muzeului delegații străine, personalități ale vieții politice sau culturale din alte țări, să aud aprecieri admirative și competente asupra istoriei noastre. Avem de ce fi mîndri. Pe pămîntul țării noastre a existat una dintre cele mai înfloritoare civilizații preistorice ale Europei. În antichitate am fost pe continent unicul stat dincolo de granițele Imperiului Romei. Am barat timp de cîteva secole drumul Imperiului otoman către centrul și apusul Europei. Am

(Continuare în pag. 8)

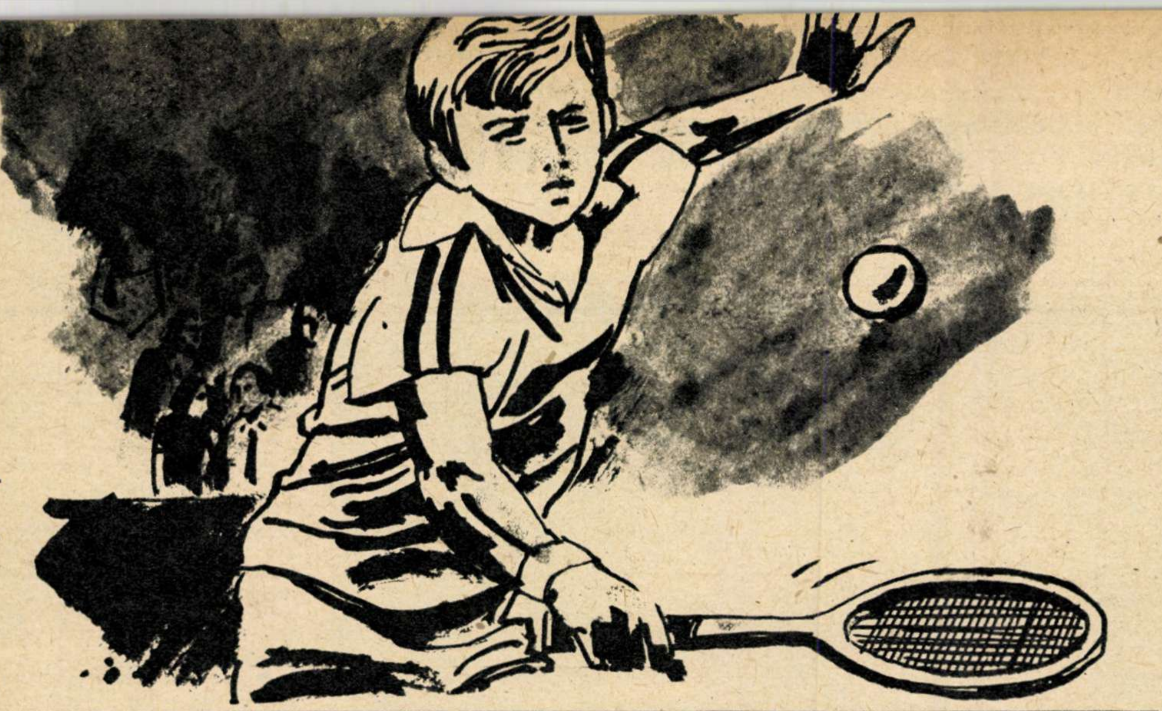

✱ ILUSTRAŢIE: Francisc Kolab

Cel mai frumos meci pierdut...

● Schiţă de **ILIE TĂNĂSACHE** ●

Racheta lui Florea zvîcni scurt şi...

— Dacă mă iei cu „aşi", mă faci praf în două seturi, rosti Valeriu.

Curios: în glasul lui nu se distingea nici cea mai mică undă de reproş. Ba chiar sunau admirativ cuvintele rostite. Or Valeriu — era clar pentru Florea — nu făcea parte din rîndul generoşilor. Jucaseră de atîtea ori tenis împreună. Cum ziceau ei, pe viaţă şi pe moarte. Fiind veri, şi-au petrecut atîtea vacanţe pe terenurile de tenis. Iar ambiţia asta nemăsurată îl ajuta pe Valeriu să cîştige aproape de fiecare dată. Cu atît mai mult nu se va lăsa acum, în finala pionierească pe judeţe.

Ultimul serviciu de la ghemul decisiv al setului întîi îl avu tot Florea. Era 40—30 pentru el. Minge de set, întrucît conducea cu cinci ghemuri la patru. Bătu pe pămînt sfera galbenă, pufoasă, neîmbibată încă de praf. Soarele de octombrie turna şi el aici, în terenul din parc, o lumină spre ruginiu. Racheta zvîcni iarăşi scurt, cu putere. Exact pe linia despărţitoare. Ar fi fost un nou „as" dacă... Dacă un reflex extraordinar al lui Valeriu n-ar fi azvîrlit mingea peste fileu, exact în colţul opus lăsat descoperit de Florea.

40—40!...

Aplauzele sunau parcă înăbuşite de lumina aceea nefirească, mai mult mîngîietoare decît fierbinte, străvezie. Valeriu zări în tribuna minusculă, între colegii lui, pe tatăl său. Flutura într-un anume fel mîna dreaptă; poate voia să-i reamintească ce-i spusese la plecarea de acasă, într-o clipă cînd Florea, care dormise la ei, nu se afla de faţă. Valeriu întoarse şi el gestul, cod numai de ei ştiut.

— De data asta tu m-ai făcut praf, îl lăudă Florea.

— Mai bine ai servi...

Florea bătu iar mingea de covorul roşu de zgură. De cinci ori se plimbă mingea peste fileu. A şasea oară Valeriu n-o mai ajunse la un stop bine executat şi, avantaj Florea. Urmă din nou un egal, apoi un avantaj tot pentru Florea şi, în sfîrşit, ghemul şi setul. La pauză, Valeriu îl lăudă din nou. În felul lui, se-nţelege:

— Dacă şi în urmă cu două luni ai fi jucat la fel, nu-ţi suflam eu nici un ghem.

— Poate-i racheta de vină. E nouă.

— Oricum, tot „Reghin"?

— Tot.

Veni mai aproape şi tatăl lui Valeriu:

— Joci foarte frumos, Florea.

— Mulţumesc, unchiule... Cu Valeriu însă nu ştii niciodată...

— Lasă, lasă...

Valeriu prinse din zbor, tocmai cînd se ridica de pe scaun, vorbele şoptite ale lui taică-său:

— Aşa... Lasă-te cît mai greu bătut...

Lumina amiezii scurte de toamnă venea acum orizontal pe vîrfurile copacilor. Parcul arăta parcă incendiat. Setul al doilea se desfăşură în baia asta de lumină calmă şi bună. Conduse la început Valeriu cu două ghemuri. Florea atacă la fileu şi, prin stopuri impecabile, restabili egalitatea, luă chiar conducerea cu un ghem. Mica tribună fierbea. Cîteva lovituri în lung ale lui Valeriu aduseră iar echilibrul. Un ultim ghem, fulminant, cu mingi rapide de o parte şi de alta şi...

1—1 la seturi.

Pauză binevenită pentru odihnă şi refacerea marcajului.

— Florea, cînd ai învăţat voléul ăsta, formidabil?

— Dar tu lobul care m-a costat un set?

Au izbucnit instantaneu în rîs, amîndoi. Cînd se ridică pentru a reintra în teren, Valeriu surprinse din nou gestul acela la tatăl lui. Răspunse la fel, semn că n-a uitat, că totul e în regulă. Servi Valeriu. Mingi noi, pe care le arătă lui Florea. Primul serviciu, în plasă. Al doilea, deşi mai „moale", as.

15—0...

— Hai Valeriu!... Hai Valeriu!...

Aşteptă să se stingă vacarmul. La urma urmei colegii lui trebuiau să ştie că nu se află pe stadion, la fotbal. La tenis, galeria se cuvine a fi mult mai puţin zgomotoasă. Chiar deloc...

30—0!...

Cînd toată suflarea era convinsă de 40—0, Florea, cu un rever de toată frumuseţea, reduse din handicap: 30—15. Apoi: 30—30 şi, cu alte două revere, ghem contra serviciu.

Cîştigă şi Valeriu pe serviciul adversarului, după care merseră, cum se spune, umăr la umăr. Florea un ghem, Valeriu un ghem. Soarele coborîse mult spre orizont şi atingea copacii acum, cu razele sale, dintr-un unghi de jos în sus. Cerul curat se împurpurase mai mult ca de obicei, încărcat de această lumină fantastică.

La 5—4, la ghemuri, pentru Florea, Valeriu prinse iar privirea din tribună a tatălui său. Intră pe teren încurajat frenetic. Conduse chiar cu 30—0, apoi din nou reverul acela formidabil al lui Florea, încă unul, şi încă unul, şi încă unul, şi soarta meciului fu pecetluită: 2—1 la seturi, pentru vărul lui...

— În sfîrşit, te bat şi eu o dată la mare luptă, desigur, îl lăudă la fileu Florea.

— Nici o grijă că-mi iau eu revanşa, îl asigură Valeriu cu ochii ţintă la tatăl său.

Iar în vreme ce Florea radia de bucurie primind cupa, tatăl lui Valeriu îl felicita pe acesta din urmă:

— Bravo, băiatul meu, te-ai purtat frumos...

— În treacăt fie spus, cred că l-aş fi bătut destul de greu.

— Lasă, lasă asta acum. Du-te la Florea şi spune-i că nu mai e timp de duş. Vă aştept în maşină.

— Şi cine-i spune că mama lui s-a îmbolnăvit atît de grav?

— Ei, pînă-n oraşul lor avem de mers 50 de kilometri. E destul timp... Important e că ai cîştigat cel mai frumos meci din viaţa ta.

— Dar am pierdut, tată! se miră Valeriu.

— Nu, băiatul tatii. Ai cîştigat. Repet, poate cel mai frumos meci din viaţa ta. Să nu uiţi asta niciodată!

ISTORIA PATRIEI

ÎN GRAIUL DOCUMENTELOR

(Urmare din pag. 7)

fost printre primele ţări din Europa în care s-a creat întîiul partid politic al clasei muncitoare. Nu pe vorbe, ci pe asemenea fapte din istorie ne tragem izvoarele patriotismului. Cei care trebuie să le cunoască în primul rînd sînt copiii, să ştie cui îşi datorează personalitatea, demnitatea, aleasa limbă pe care o vorbim, cultura – şi deci să-şi iubească patria din adîncul inimii pentru că tot ceea ce sîntem se datorează patriei.

— Ce înseamnă pentru dumneavoastră istoria?

– Pentru mine istoria înseamnă aşezările getice de la Popeşti, pe Argeş, Răcătău, pe Siret sau Costeşti, şi Tilişca în Transilvania, ale căror imagini pot fi văzute în muzeul nostru şi care ne arată nivelul de civilizaţie al strămoşilor noştri, înseamnă rezultatele ultimelor cercetări care demonstrează că din acele uniuni de obşte daco-romane s-au dezvoltat apoi voievodatele conduse de Gelu, Glad, Menumorut sau cele conduse de Litovoi

OASPEŢI LA
Cutezătorii

şi Seneslau. Documentele se află tot în muzeu şi constituie argumentul în plus al permanenţei noastre pe locurile în care trăim şi azi. Pentru mine istoria este alcătuită din toate paginile care arată strălucite exemple ale iubirii de ţară, ale spiritului de abnegaţie ce i-a călăuzit pe strămoşii noştri. Ei au rămas neclintiţi pe aceste locuri în faţa tuturor vijeliilor. De aceea noi putem spune cu mîndrie că sîntem aici dintotdeauna. Copiii noştri trebuie să-şi întipărească în minte şi în suflet fiecare rînd din toate paginile cărţii de istorie şi cu puterea inteligenţei, cu forţa inimii să-i pătrundă sensurile.

— Ştim că în fiecare an muzeul organizează acţiuni anume pentru pionieri. S-a adăugat în acest an şcolar ceva nou?

– Fiecare pionier trebuie să ştie că organizăm în sălile noastre lecţii şi expuneri pe teme de istorie, ilustrate cu exponate aflate în muzeu. Multe şcoli îşi desfăşoară la noi dezbaterile politico-ideologice; organizăm concursuri şi expoziţii de desene ale copiilor pe teme istorice. În anul acesta vom inaugura foarte curînd Cabinetul de istorie pentru pionieri şi şcolari.

— Ce înseamnă un asemenea cabinet?

– Într-o încăpere special amenajată, tinerii noştri oaspeţi vor găsi cărţi, reviste, documente, fotografii ilustrînd diferite perioade din istoria ţării, de care se interesează în mod deosebit. Specialiştii noştri vor răspunde la întrebări, îi vor ajuta pe şcolari să cerceteze, cu puterile lor, anumite epoci din istorie. Pionierii vor putea găsi materiale ajutătoare în vederea organizării unor adunări speciale cu prilejul unor evenimente şi pentru organizarea unor concursuri din cadrul şcolii.

---

7 ÎNTREBĂRI— 7 RĂSPUNSURI CU:

Constanța Câmpeanu

1. **Opereta şi copilăria; vi se pare inadecvată această asociere?**

— Nicidecum. Opereta e o lume a bunei dispoziţii, a optimismului. Întotdeauna finalul este tonic, victorios, armonios. Dacă vreţi, ca şi în basm. Iată deci că asocierea poate fi triplă: operetă, copilărie, basm.

2. **Există nemulţumiri în legătură cu „cantonarea" copiilor, a tinerilor, în lumea muzicii uşoare; explicaţia ar fi că această muzică exprimă o sensibilitate modernă. Poate opereta să-l intereseze pe tînărul dornic de modernitate?**

— Voi răspunde evocînd unul dintre sondajele în public întreprinse de teatrul nostru. Spre marea noastră surpriză şi bucurie, răspunsurile cele mai numeroase şi mai întemeiate le-au dat tinerii. Iar ei nu vin doar la „Oklahoma" sau „My Fair Lady", unde se aud ritmurile moderne, ci în aceeaşi măsură la opereta clasică. Adică la muzica de valoare. Modernitatea nu e o modă, cum ar fi blugii, ci o altă faţetă a valorii.

3. **Artistul de operetă este deopotrivă cîntăreţ, actor şi dansator. Aţi dansat, desigur, de multe ori pe scenă, dansuri româneşti. Dar în viaţa particulară? Apreciaţi în mod deosebit un anume dans popular românesc?**

— M-am născut în Beclean, pe Someş. Sînt ardeleancă deci. În adolescenţă, desigur, participam la viaţa localităţii noastre, care era mai mult sat decît oraş. Mai pe urmă, în cadrul unui turneu în Negreşti Oaş, am dansat în hora sătenilor. În ce priveşte dansul preferat, trebuie să mă întorc din nou pe Someşul natal: este dansul „De-a lungul". E un fel de poveste dansantă; plină de reflexie, cu o anumită desfăşurare, cu o anumită ceremonie.

4. **Binecunoscuta interpretă a poştăriţei Cristinel (din „Vînzătorul de păsări") mai practică, mai agreează — azi, în epoca telefonului — comunicarea prin scrisori? Copiii şi tinerii se pare că nu.**

— Desigur, ca multora dintre noi, îmi place mai mult să primesc scrisori decît să scriu. Dar consider că a compune scrisori la vîrsta copilăriei, adolescenţei, este un excelent exerciţiu autoeducativ. E un fel de a-ţi construi propriul interior, ca să nu mai spun că înveţi efectiv să gîndeşti, să foloseşti limba natală. Eu personal obişnuiesc mai ales atunci cînd fac excursii să-mi notez gîndurile, impresiile pe care le trăiesc. Nu-mi amintesc acum cine, dar un nume mare spunea că o zi nenotată e ca o zi netrăită. Or, cînd e trăirea vieţii mai intensă decît în tinereţe?

5. **Ce parte a zilei vă place mai mult?**

— Dimineaţa, fiindcă înseamnă o nouă zi, o nouă promisiune, o nouă şansă. Nu-mi place noaptea fiindcă mă obligă să dorm. Şi cum spunea Blaga „...pierd o lume cînd adorm; cînd trec punţile de somn".

6. **Munca actorului de operetă e o activitate de grup: cînd vă e de ajutor şi cînd nu partenerul?**

— Să trecem peste problema stilului fiindcă e limpede că deosebirea de stil te deserveşte în timp ce asemănarea te ajută. Cel mai important factor însă este **intensitatea trăirii**. Dacă partenerul nu „intră în priză", cum spunem noi, dacă el cîntă ca un funcţionar care abia aşteaptă ora închiderii, scade automat şi angajarea ta, scade întregul spectacol. La noi, de aceea, solidaritatea este un principiu de viaţă. Mi-aduc aminte că sînt dese situaţiile cînd în seara debutului cuiva, noi ceilalţi sîntem atît de emoţionaţi **pentru el**, încît devenim emoţionaţi **în locul lui**. Ca urmare, el îşi face rolul fără greşeală, în timp ce noi ne trezim „bîlbîindu-ne" de emoţie!

7. **Publicul vă crede o persoană care iubeşte umorul. Mai daţi-ne o dovadă, povestiţi-ne o întîmplare veselă.**

— De cînd e lumea, în teatru se fac diverse farse. Mie, ca ardeleancă, probabil, îmi plac glumele, dar cu condiţia să nu aibă loc pe seama spectacolului. Într-o seară jucam în „Mam' zelle Nitouche". Conform scenariului, la un moment dat trebuia, însoţită de un trimis, să iau umbrela şi o valiză şi să cînt o arie lungă cu ele în mînă înainte de a părăsi scena. Mi se aduce valiza, orchestra atacă fondul muzical, eu dau să iau valiza, cînd deodată simt că-mi cade umărul: era plină cu pungi de nisip. Aud în culise rîsete şi înţeleg că sînt victima unei farse. Repede iau o hotărîre şi introduc în libret următoarea frază: „Cavalere, te rog, fii bun şi dă-mi o mînă de ajutor". „Cavalerul", însoţitorul meu adică, rămîne mai întîi perplex, dar îşi dă seama că publicul consideră că replica face parte din spectacol şi n-are încotro: o ia şi o ţine în mînă. Partea cu adevărat veselă este că, din întîmplare, „cavalerul" era tocmai autorul farsei!

ILIE TRAIAN

Cineva spunea că opereta este „surîsul muzicii".
Mi-ar place să cred că gîndurile împărtășite
vouă, aici, vă vor aduce spre operetă...
deci vom surîde împreună!

Constanța Câmpeanu.

Club-Test

Statornică iubitoare a copiilor, invitata noastră preţuieşte cu deosebire o cugetare aparţinînd unui mare sculptor român, autorul celebrei „Coloane a infinitului", al unui celebru „Cap de copil".

El spunea că omul trăieşte cu adevărat numai atîta vreme cît se simte copil. Cine este sculptorul pe care îl admiră Constanţa Câmpeanu?

APLAUZE PENTRU DELFINI

ARETA ȘANDRU

✲

Foto:
DAN MIHĂESCU

Mingi colorate , cercuri suspendate în aer, un portativ muzical, o poartă pentru un joc preferat: polo. Fiecare număr stîrnea ropote de aplauze. Aplauze pentru Tomy, Michi, Gill, Sanda, Maria și Iulia. Nume date simbolic pentru că, pînă acum, nici unul dintre delfini nu a reacționat la numele puse de dresori. Dacă noi nu-i deosebim, în fața noastră delfinii fiind aproape identici, atît dresoarea cît și biologul Gabriela Plotoagă, de la care am primit date foarte interesante, ne prezintă delfinii, făcîndu-le fișa fizică și psihică. Și, de ce nu, se stabilesc chiar ierarhii în cadrul grupului. Tomy este lacom, mănîncă întotdeauna primul, neacceptînd să o ia altul înaintea lui la masă. Este dezvoltat foarte frumos, dar agresiv în raport cu ceilalți. În același timp este primul la exercițiile pe care și le însușește rapid și le execută cu mult zel. Michi este un delfin inteligent. A fost izolat într-una din zile pentru că devenise irascibil, se certa cu ceilalți delfini. N-a suportat să stea după plasa unde fusese pedepsit și izolat. A spart-o furios, ieșind în întîmpinarea grupului. Se pare însă că și-a înțeles pedeapsa, pentru că ulterior s-a purtat bine.

Gill este la rîndul lui un delfin mare, frumos și echilibrat. Dresarea, ni se spune, se face pe baza unor reflexe condiționate de hrană. Hrana este numai pe bază de pește. În bucătăria special amenajată în Delfinariu, tocmai se pregătea masa următoare pentru delfini. Decongelat, tăiat în bucăți foarte mici, li se oferă în fiecare zi 4–5 kg de stavrid, sardină, pește în general variat în așa fel încît delfinii să nu facă mofturi și să se acomodeze diferitelor specii de pește. Astfel hrana este eșalonată, fiind oferită o mare parte din ea în timpul spectacolelor. Există obiceiul ca la fiecare început de spectacol publicul să fie avertizat că este interzisă aruncarea oricărui fel de obiect în apă. Bani, biscuiți, înghețată, o serie de nimicuri spun unii, nu e mare lucru pentru un stomac ca al delfinului. Și totuși este. Pentru că aruncarea în apă a obiectelor enumerate, și nu numai ele, le este fatală delfinilor. Aceștia nu au acizi pentru digerarea altui tip de hrană. Se consemnează dealtfel un caz trist, cînd unul din delfini a murit din cauza unui cocean de porumb aruncat din tribună în apă și spre care delfinul s-a indreptat încrezător, înghițindu-l rapid, în cîteva secunde. S-a pierdut atunci unul din cei mai buni delfini.

În 1973 practica de dresare a delfinilor s-a îmbogățit prin popularea Delfinariului și cu alte specii de delfini din Marea Neagră. Aceștia sînt: Delphinus delphis ponticus și Tursiops truncatus ponticus alături de specia Phoeaena phoeaena relicta cu care delfinariul și-a început activitatea. De la vestitul Harly, primul delfin dresat în Delfinariul din Constanța, și care a constituit revelația anului 1972, au trecut 10 ani. Între timp, numărul de dresori s-a înmulțit, s-a acumulat experiență.

Puține animale dovedesc capacitatea de a învăța și a executa cu multă ușurință salturi acrobatice în afara apei. Nu s-ar spune că jocurile distractive nu le sînt pe plac, dimpotrivă. Preferă dresajul cu cercul, aportul la obiecte, elemente de baschet, handbal, salturi peste ștachetă la înălțimi. Oricît de grele ar fi exercițiile, ele sînt deprinse de delfini dacă se lucrează cu blîndețe și răbdare. Și stresul? întrebăm. Stresul este o problemă care poate interveni în procesul de dresură. Motivele: fie dintr-o îndelungată rutină, fie din aplicarea unor tehnici necorespunzătoare la dresaj sau din manipularea neatentă a animalelor. El poate fi evitat prin dresarea rațională și asocierea animalelor noi capturate cu animale deja acomodate.

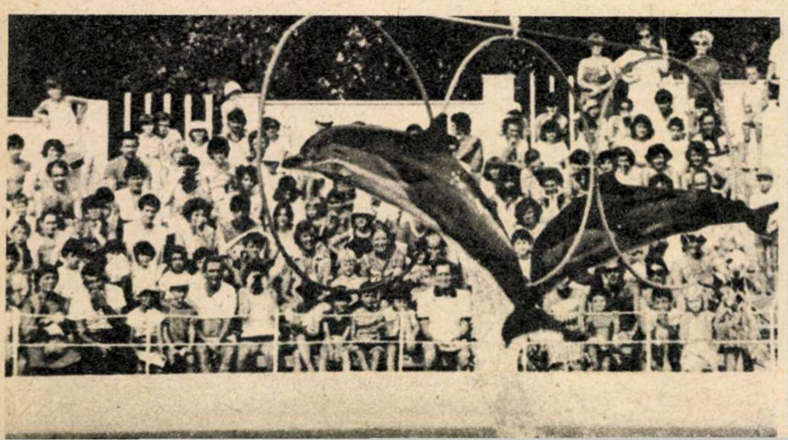

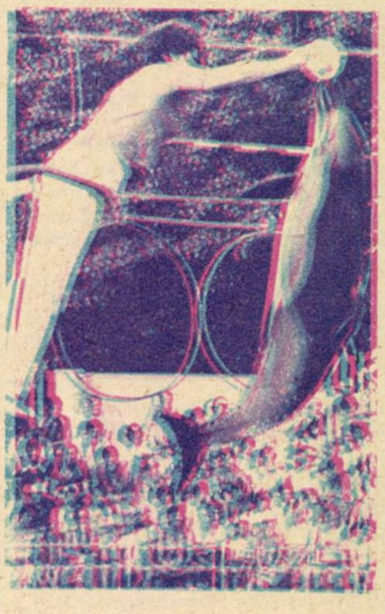

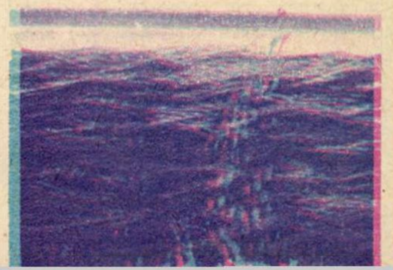

Coborîm după spectacol cele cîteva trepte care dau în subsolul piscinei. Aici, biologul Gabriela Plotoagă cheamă la una din ferestre un delfin. Nu a fost de fapt necesar decît să atingă geamul cu unghia și din celălalt capăt al bazinului în cîteva fracțiuni de secundă a venit, ca la o chemare, unul dintre ei. Trece prin dreptul ferestrei o dată, de mai multe ori, se întoarce, se lasă privit. Tomy, Gill, Michi? Care din ei? E Gill, ni se spune. E recunoscut după dorsala cea mai înaltă pe care o are dintre delfini. Tomy o are curbată. Pe Michi îl recunoaștem după o pată, ni se explică.

Cercetările întreprinse au demonstrat că delfinii pot produce peste 25 de tipuri de sunete cu semnificații deosebite. Astfel de sunete sînt: fluierături (în caz de agitație), lătrat (în timpul urmăririi pradei), mieunat (în vreme ce se hrănesc), clămpănit de maxilare (pentru intimidarea și sperierea indivizilor din aceeași specie).

Cum era de așteptat, i-am auzit în timpul spectacolului mai mult „mieunînd" și nu numai o dată, pentru că după fiecare număr executat se aliniau cuminți în fața dresoarei, ieșind pe jumătate afară din apă, proptindu-se în coadă și solicitînd recompensă. Sensibilitatea lor constă în aceea că ei pot recepționa atît infrasunetele cît și ultrasunetele, depășind în acest fel de 10 ori posibilitatea auzului omenesc. Dacă urechea omului recepționează sunete între 16 și 20 000 Hz, urechea delfinilor recepționează orice fel de sunete pînă la 180 000 KHz.

Aici, la malul mării, cîțiva oameni au început și continuă și azi dresarea cu succes a unui grup de delfini. Depinde de ingeniozitatea și efortul dresorilor ca numerele lor să fie din ce în ce mai complexe. Depinde de blîndețea lor, de atașamentul față de animale, de răbdarea lor ca numerele să fie tot mai spectaculoase. Va fi o zi poate cînd oamenii aceștia minunați – consemnăm numele cîtorva dintre ei: Marcel Stanciu, Dumitru Dumitru, Gabriela Plotoagă, Undureanu Elisabeta – vor avea satisfacția de a auzi un delfin reproducîndu-le cuvintele?

UMOR

Pistonul

de MIRCEA SÂNTIMBREANU

Aflat în concediu, tatăl, cunoscut critic de artă, avea, în sfîrşit, mai mult timp pentru educaţia propriului fiu Bebică, elev în pragul „treptei întîia". Metodic ca întotdeauna, persuasiv pînă în pragul pedanteriei de care însă îl salva însufleţirea şi un retorism pedagogico-enciclopedic bine dozat, el stabili atît programa analitică a acestei „diriginţii la domiciliu", cît şi metodica ei. De fapt, metoda putea fi una singură, cea pe care o practicase toată viaţa: colocviul intensiv. În ceea ce priveşte „conţinutul", acesta urma să fie stabilit în mod creator, de la caz la caz. Iată, de pildă, îşi zicea, acuma este momentul potrivit ca să discut cu Bebică despre limbaj. Doar să încheie el această interminabilă discuţie la telefon, în care de treizeci de minute nu rosteşte decît două cuvinte:

— Mişto! Nasol... Nasol! Mişto...

Aşa se face că îndată ce băiatul puse receptorul în furcă, tatăl îşi convocă odrasla în biroul său şi începu:

— Dragul meu, dacă jargonul ăsta cu mişto-nasol şi nasol-mişto s-ar datora doar unei bubiţe pe vîrful limbii sau teribilismului tău juvenil, mai treacă-meargă. În definitiv, bolile copilăriei trec repede şi cele mai multe imunizează. Ceea ce poate şi trebuie să te îngrijoreze este însă nu atît textul cît subtextul acestei epidemii. Căci un tînăr care la 14 ani, ca tine, evaluează totul, pînă la saţietate, cu cele două mizere parafe idiomatice, nu prezintă numai o maladie a limbii. Pistonul acesta acţionat non-stop ca de o bielă dereglată, şlefuieşte pînă la luciu sărăcia de spirit. Mai mult. Ca înşfăcată într-un darac, realitatea cu miile ei de faţete şi nuanţe este ea însăşi sfîşiată, zdrenţuită, prefăcută în două amorfe ghemotoace: Mişto-nasol! Nasol-mişto!...

— Vezi tu, Bebică, pistonul acesta, ajustat cu timpul pe toată aria creierului cuiva, schilodeşte şi aduce la acelaşi numitor totul: opere de artă, meteorologie, modă, oamenii, un oraş, o provincie sau un continent, cunoscutul şi necunoscutul.

Încălzit de pledoarie, tatăl nu întîrzie să-şi deschidă aripile şi să se înalţe spre parabolă:

— Se spune, dragul meu, că, nemaiputînd suporta această reducţie, un papagal inteligent şi dornic de conversaţie a înnebunit. Fugit de acasă, el se dădea cu capul de toţi stîlpii de telegraf şi cîrîia fără oprire: „mişto-nasol!" Apoi din vaierul iscat, contagiindu-se un vînticel, acesta a luat-o şi el razna pînă cînd, sătul de sine însuşi şi dezgustat, s-a înecat într-o baltă. Şi cică aceasta bolboroseşte de atunci, mişcîndu-şi băşicuţele într-un fel leneş grohăit, fie că e senin, fie că plouă sau tună: „mişto-nasol-mişto..." După un timp, pe locul acela ar fi crescut o trestie care şi ea... O, dar mi se pare că am ajuns la mitologie! Aceasta e, de fapt, povestea urechilor de măgar ale lui Midas...

Băiatul în blugi peticiţi care asculta îl privi alb, apoi fără grabă şi nazalizînd articulă concluzia:

— Midas? Mişto poveste!

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

Fără cuvinte

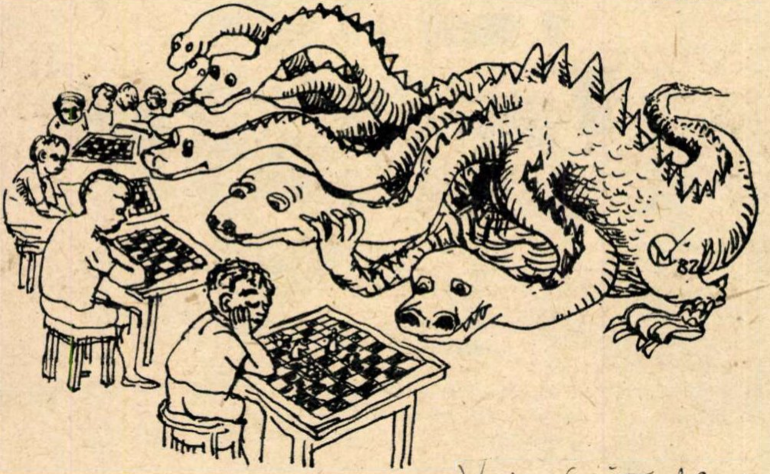

Vasile Craiță Mândră

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

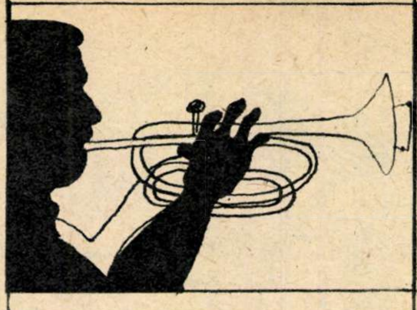

POVESTEA INSTRUMENTELOR MUZICALE

TROMPETA

De la cornul de animale din antichitate pînă la instrumentul de alamă cu pistoane pentru degete, de astăzi, trompeta a parcurs un drum lung, anevoios, plin de peripeţii şi de inovaţii. Sculpturi, monede, reliefuri în marmură şi piatră, gravuri, picturi, desene, tapiserii etc., create din cele mai vechi timpuri pînă azi, demonstrează că trompeta a fost un instrument folosit în toate împrejurările: război şi pace, sărbătoare şi triumf, spectacole de circ şi teatru muzical, operă, balet şi concert. Instrument militar, solemn, concertant, trompeta a contribuit la exprimarea sentimentelor de vitejie, bărbăţie, strălucire, după cum a dat glas şi accentelor tragice. „Timbrul trompetei este nobil şi strălucitor" – scria compozitorul Hector Berlioz în urmă cu peste 150 de ani.

Forma actuală a fost stabilită în 1818, la Berlin, de constructorii germani Blühmel şi Stölzel, dar forma cu trei pistoane s-a definitivat abia în 1830. Instrumentul comportă un tub de alamă de aproape un metru lungime, o ambuşură pentru buzele suflătorului şi un tub conic cu pistoane. În epoca Renaşterii a apărut surdina, menită să tempereze sunetele prea stridente.

Se cunosc mai multe tipuri de trompete: de cavalerie (fără pistoane, denumită şi goarnă), de jaz, de concert (acestea cu pistoane şi tub încolăcit). În orchestră, trompeta ocupă etajul superior al scării muzicale, instrumentul dispunînd de o întindere foarte mare. Poate executa melodii lirice, semnale marţiale şi „răcnete" (printr-un procedeu de învîrtire rapidă a limbii). De obicei trompeta atacă în pasajele de explozie sonoră a orchestrei. Dar poate dubla şi vocea feminină în operă sau concert.

Viorel Cosma

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	G	●	A	V	A	R	●	N	U	C
2	R	O	D	I	T	O	R	●	S	R
3	A	M	A	N	●	D	U	L	C	E
4	V	E	N	U	S	●	M	A	A	M
5	I	N	●	R	E	C	O	L	T	A
6	T	A	R	I	●	A	●	E	A	●
7	A	●	A	●	A	R	T	A	●	A
8	T	A	R	T	I	N	A	●	A	M
9	I	R	●	A	R	O	M	A	T	A
10	E	S	O	P	●	S	A	M	A	R

Coş cu fructe

ORIZONTAL: 1) „Strîngător" peste măsură. Pom cu fructe acoperite de o coajă lemnoasă tare. 2) Cu fructe comestibile. Sere! 3) De sub penelul acestui pictor a ieşit pînza „Struguri şi mere". Gustul apreciat al fructelor. 4) Denumirea în mitologia romană a zeiţei frumuseţii, care, în schimbul mărului de aur atribuit ei de către Paris, i-a promis acestuia cea mai frumoasă muritoare. Oraş în Irlanda. 5) Plantă textilă. A aduna fructele. 6) Ca sîmburii de măsline. Dînsa. 7) Oglindeşte realitatea în imagini estetice. 8) Prăjituri cu fructe. Posed. 9) Pîrguită! Parfumul unor fructe (fem. sing.). 10) Fabulist grec, creatorul fabulei „Rodiile şi merele". Încărcătură pusă pe un animal de povară.

VERTICAL: 1) Sugerată lui Newton de căderea unui măr. 2) Numele unei vaci întîlnită în epopeea populară finlandeză "Kalevala", însemnînd în traducere: măr. Copt prea tare! 3) Pictor francez (1839-1902). Preţios. 4) Produs din struguri (pl.). Alături de capră. 5) Printre ionatane! În seră! Podiş muntos în sud-estul Saharei. 6) Fruct. Are un miez. 7) Rumoare! „Coş cu fructe". 8) Olandezii au o pasiune pentru ele (sing.). O felie de lămîie! 9) Poame păstrate pentru iarnă (sing.). Pletele acului. 10) Dulciuri preparate din fructe (sing.). Migdalele lui Topîrceanu (sing.).

DICŢIONAR: MAAM, ADAN, AIR, RUMO.

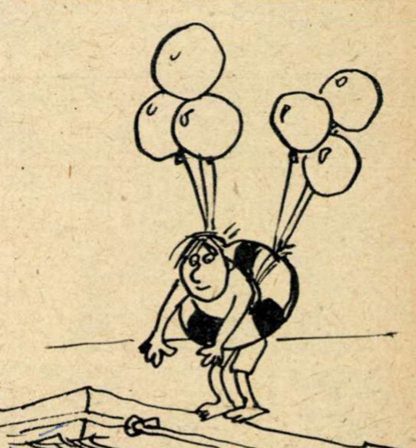

Erată: *În poezia* „Laudă pentru cuvinte" *de Tiberiu Utan, apărută în numărul trecut, versul al 12-lea se va citi: „Luceafărul prin nopţi răzbătător".*

Redactor şef: MIHAI NEGULESCU: Secretar responsabil de redacţie: OVIDIU ZOTTA:
Prezentare artistică: Pompiliu Dumitrescu
Prezentare tehnică: Lucia Sicomaş. Responsabil de număr: ILIE TRAIAN. Foto copertă: GRIGORE PREPELIŢĂ.
Redacţia Piaţa Scînteii nr. 1 Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAŢIA: Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.T. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137. Telex:11226 Bucureşti.

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

VITEJII CĂPITANULUI *Scridon*

9

Scenariu: V. BÎRZĂ
C. DIACONU
Desene: PUIU MANU

9

Un obuz explodează în apropierea căpitanului Scridon, care este împroşcat de schije. Doi ostaşi îl descoperă, dar, crezîndu-l mort, îl părăsesc. La cîteva ore, soldatul Micşescu descoperă că în pieptul căpitanului Scridon inima continuă să bată.

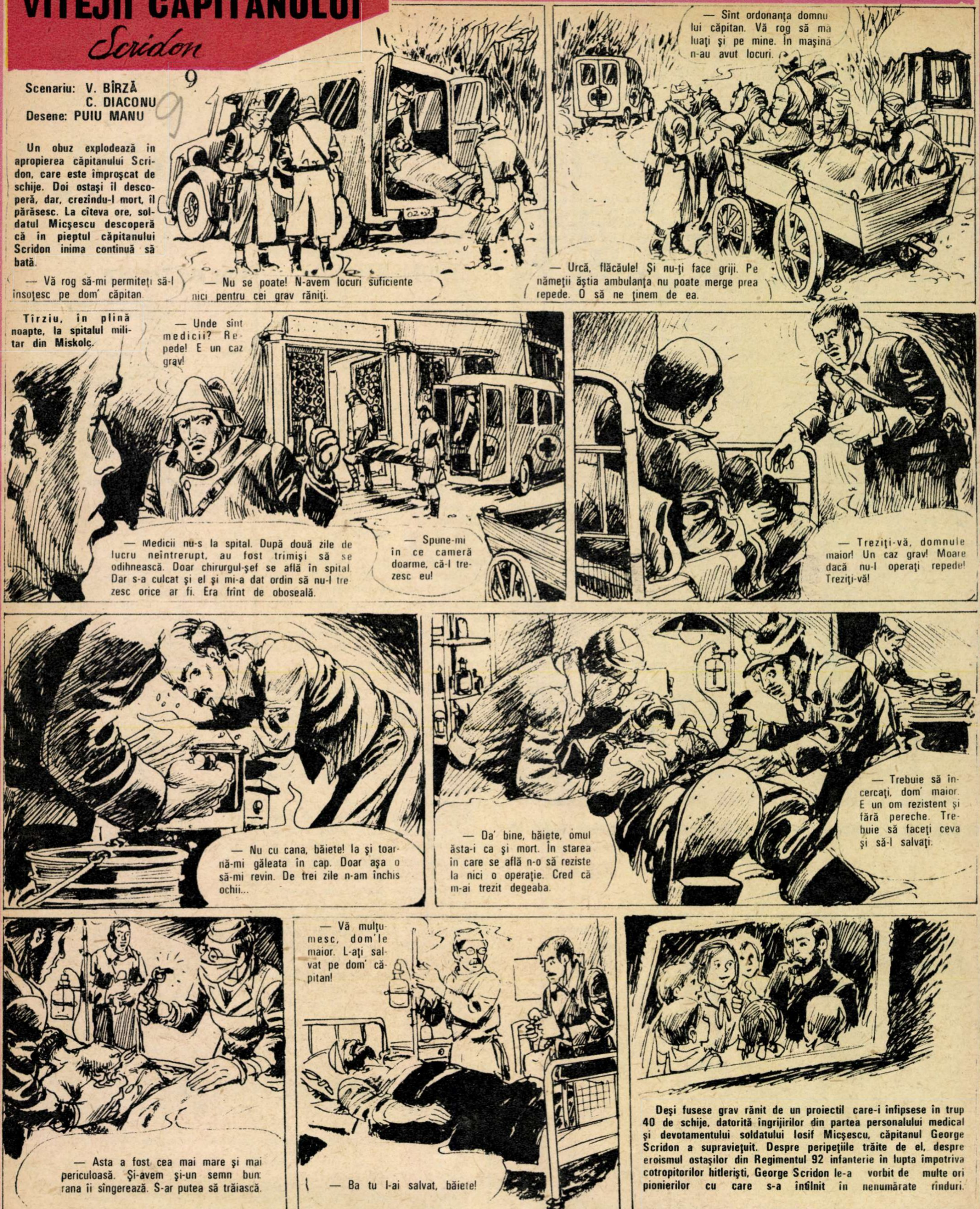
— Vă rog să-mi permiteţi să-l însoţesc pe dom' căpitan.
— Nu se poate! N-avem locuri suficiente nici pentru cei grav răniţi.
— Sînt ordonanţa domnului căpitan. Vă rog să mă luaţi şi pe mine. În maşină n-au avut locuri.
— Urcă, flăcăule! Şi nu-ţi face griji. Pe nămeţii ăştia ambulanţa nu poate merge prea repede. O să ne ţinem de ea.
Tîrziu, în plină noapte, la spitalul militar din Miskolc.
— Unde sînt medicii? Repede! E un caz grav!
— Medicii nu-s la spital. După două zile de lucru neîntrerupt, au fost trimişi să se odihnească. Doar chirurgul-şef se află în spital. Dar s-a culcat şi el şi mi-a dat ordin să nu-l trezesc orice ar fi. Era frînt de oboseală.
— Spune-mi în ce cameră doarme, că-l trezesc eu!
— Treziţi-vă, domnule maior! Un caz grav! Moare dacă nu-l operaţi repede! Treziţi-vă!
— Nu cu cana, băiete! Ia şi toarnă-mi găleata în cap. Doar aşa o să-mi revin. De trei zile n-am închis ochii...
— Da' bine, băiete, omul ăsta-i ca şi mort. În starea în care se află n-o să reziste la nici o operaţie. Cred că m-ai trezit degeaba.
— Trebuie să încercaţi, dom' maior. E un om rezistent şi fără pereche. Trebuie să faceţi ceva şi să-l salvaţi.
— Asta a fost cea mai mare şi mai periculoasă. Şi-avem şi-un semn bun: rana îi sîngerează. S-ar putea să trăiască.
— Vă mulţumesc, dom'le maior. L-aţi salvat pe dom' căpitan!
— Ba tu l-ai salvat, băiete!

Deşi fusese grav rănit de un proiectil care-i înfipsese în trup 40 de schije, datorită îngrijirilor din partea personalului medical şi devotamentului soldatului Iosif Micşescu, căpitanul George Scridon a supravieţuit. Despre peripeţiile trăite de el, despre eroismul ostaşilor din Regimentul 92 infanterie în lupta împotriva cotropitorilor hitlerişti, George Scridon le-a vorbit de multe ori pionierilor cu care s-a întîlnit în nenumărate rînduri.

SFÎRŞIT

Cutezătorii

JOI, 14 OCTOMBRIE, 1982
ANUL XVI (NR. 784)

REVISTĂ SĂPTAMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

41

DIN SUMAR:

- Toate pînzele sus! (pag. 2—3)
- De la comuniști învățăm cutezanța (pag. 6—7)
- Un nou serial — TUDOR (pag. 12)

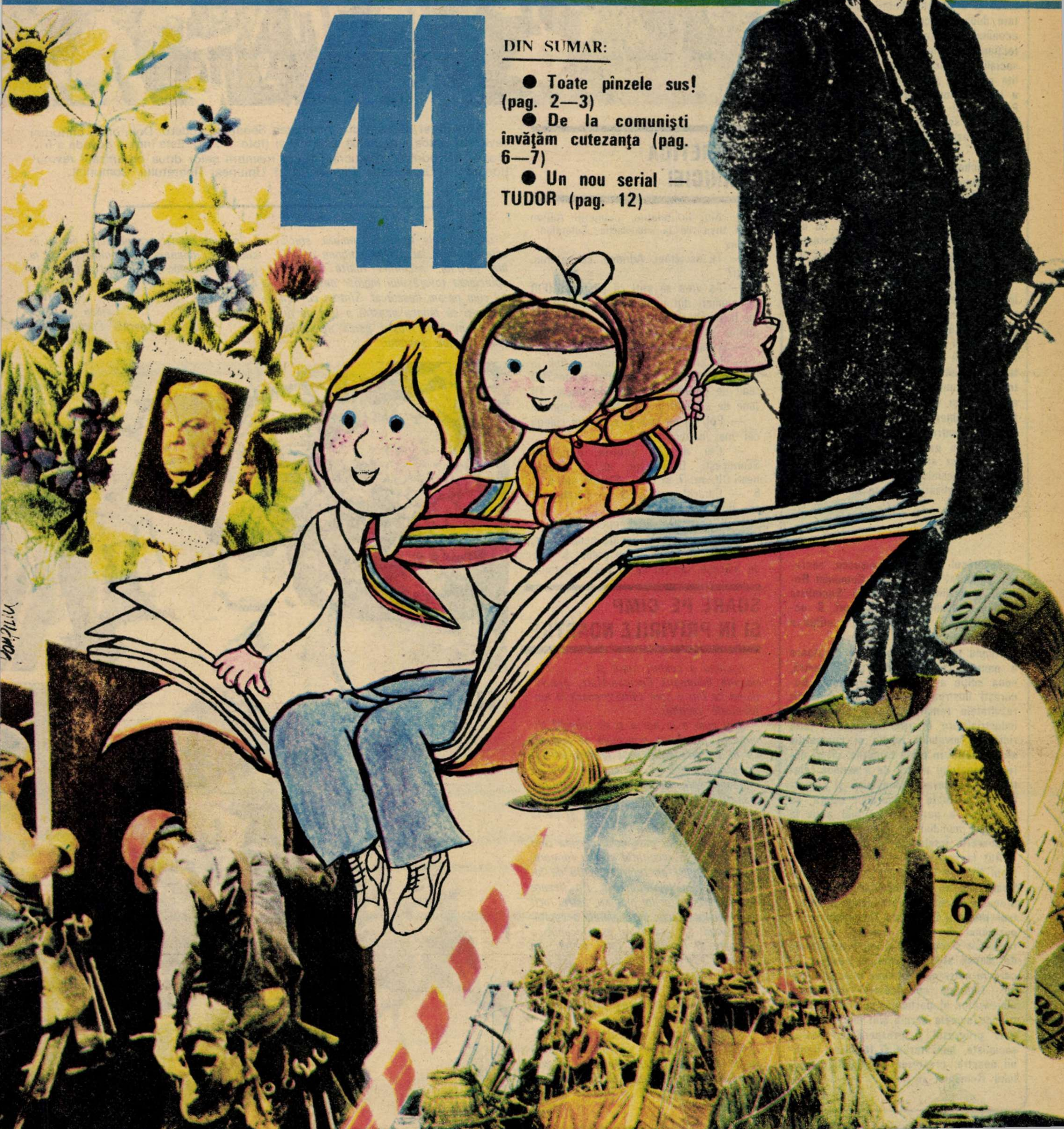

CADRAN POLITIC

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, în zilele de 7 și 8 octombrie 1982 s-au desfășurat lucrările plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român. Plenara a dezbătut și a adoptat hotăriri de însemnătate deosebită cu privire la dezvoltarea economică și socială a țării și la perfecționarea conducerii societății noastre socialiste. Hotăririle și măsurile stabilite au drept scop înfăptuirea neabătută a prevederilor Congresului al XII-lea, a Programului partidului privind făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism.

În încheierea lucrărilor plenarei, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit o amplă și deosebit de importantă cuvîntare care a fost urmărită de cei prezenți cu viu interes și deosebită atenție, cu deplină aprobare și profundă satisfacție, fiind subliniată, în repetate rînduri, cu puternice și însuflețite aplauze.

Plenara și-a afirmat convingerea că importantele documente adoptate vor întruni adeziunea întregului popor, vor găsi un larg și profund ecou în conștiința întregii națiuni și și-a exprimat încrederea că eroica noastră clasă muncitoare, harnica țărănime, intelectualitatea, toți oamenii muncii vor acționa, cu abnegație și dăruire revoluționară, pentru transpunerea în viață a hotărîrilor stabilite, pentru întîmpinarea Conferinței Naționale a partidului, a cărei convocare a fost stabilită pentru zilele de 16—18 decembrie 1982, cu noi și însemnate realizări în toate domeniile de activitate.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a inaugurat, miercuri, 6 octombrie 1982, cea de-a VIII-a ediție a Tîrgului Internațional București.

Amplu tablou al capacității creatoare a oamenilor muncii din țara noastră, noua ediție a Tîrgului Internațional București ilustrează în mod elocvent atît rezultatele remarcabile ale politicii de industrializare în ritm susținut a țării, ridicarea nivelului tehnic și competitiv al producției în toate ramurile, cît și dorința poporului nostru de a extinde relațiile de cooperare economică și comercială cu toate popoarele, voința sa fermă de a participa tot mai activ la schimbul mondial de valori, la întărirea colaborării, înțelegerii și păcii în lume.

Atît la sosire, cît și la plecare, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu au fost înconjurați cu multă dragoste și căldură de miile de bucureșteni prezenți în incinta Complexului expozițional din Piața Scînteii. Ei și-au reafirmat și cu acest prilej sentimentele de aleasă stimă și profund respect pe care le nutresc, asemenea întregului popor, față de conducătorul înțelept și clarvăzător al partidului și statului nostru, de numele căruia sînt indisolubil legate progresul și prosperitatea patriei socialiste, bunăstarea și fericirea națiunii noastre, creșterea prestigiului și rolului României în lume.

Pionierii și utecistii din localitatea Segarcea, județul Dolj, oferă cititorilor revistei o salbă autumnală a hărniciei (foto 1, 2, 3). Este încă o dovadă a frumoasei și rodnicei conlucrări dintre membrii celor două organizații revoluționare — Organizația Pionierilor și Uniunea Tineretului Comunist.

ARITMETICA HĂRNICIEI

— Alo, la telefon, pionierul Adrian Radu Ursu, de la subredacția „Cutezătorii", Slatina.

— Te ascultăm, Adriane, ce ne transmiți?

— Aș vrea să știți că peste 40 000 de pionieri din județul Olt participă zilnic la recoltatul legumelor, fructelor, strugurilor și porumbului.

—Și rezultatele cum sînt?...

— În cifre, ele spun totul: astfel, în ultima săptămînă am recoltat peste 700 tone de porumb, 30 tone de fructe, 70 tone de struguri și 500 tone de legume.

— Poți să ne spui și care sînt colegii cei mai harnici?

— Cei de la școlile generale Scornicești, Brastavățu, nr. 2 Drăgănești-Olt, nr. 7 și 8 — Slatina, nr. 5 și 6 — Caracal, nr.2 și 3 — Corabia, și cei din Stoicănești.

— Ultima veste recepționată?

— Pionierii de la Școala generală nr. 5 Caracal au strîns și au predat 5 tone de măceșe, iar cei de la Teslui, o tonă.

SOARE PE CÎMP ȘI ÎN PRIVIRILE NOASTRE

Toamna a coborît aurie și în comuna noastră bihoreană Cociuba-Mare, prinzîndu-ne ca într-o horă sărbătorească în amfiteatrele recoltei.

Știți cum e la noi o zi de muncă? Dimineața, pe strada principală se aud din ce în ce mai mulți pași grăbiți, însoțiți de glasurile zglobii ale copiilor care se îndreaptă spre școală. Sîntem cu toții îmbrăcați în haine de lucru pentru că vom participa la munca de la C.A.P. și de la ferma din apropierea satului.

În curtea școlii parchează mașina care ne va duce la recoltatul sfeclei furajere.

Odată ajunși pe terenul nostru de lucru, nu stăm la zăboveală. Pe fiecare rînd lucrează cîte doi pionieri, astfel încît unul scoate sfecla, iar celălalt o curăță, o sortează. Și dacă lucrul este început cu dragoste și însuflețire, totul merge „ca pe roate". În pauză ne așezăm, pe grupuri, la umbra plopilor și ne luăm gustarea. Avem poftă de mîncare, nu glumă. Apoi ne mai jucăm, facem puțin sport și, din nou, la lucru!

Tovarășul inginer ne arată cum să procedăm în continuare: să rupem frunzele de la sfeclă și s-o așezăm apoi în grămezi. Dăm din nou zor... Cîteva grupe de copii încep să cînte și toți le urmăm exemplul.

Cînd soarele trece de amiază, sfecla este curățată, iar noi ne odihnim la umbra plopilor, ascultînd foarte bucuroși aprecierea tovarășului inginer despre felul cum ne-am descurcat. Sîntem cu toții bucuroși că munca noastră a fost de folos și în ochii noștri parcă am strîns toată lumina soarelui.

În zilele următoare ne puteți întîlni la culesul și depănușatul porumbului, și la culesul fructelor. Vom fi tot atît de harnici și veseli.

Ana Brota
clasa a VIII-a,
Școala generală Cociuba-Mare,
județul Bihor.

TOATE PÎNZELE SUS!

FIECARE PIONIER, ÎN ÎNTRECERE CU EL ÎNSUŞI SPRE REZULTATE CÎT MAI BUNE LA ÎNVĂŢĂTURĂ ŞI COMPORTARE

Iată, am intrat din plin în noul an şcolar! Fiecare oră de curs, fiecare zi petrecută în tovărăşia manualelor, în ateliere vă apropie tot mai mult de împlinirea voastră ca viitori tineri cu o cît mai bună pregătire pentru viaţă, ca fii de nădejde ai patriei socialiste. De aceea este firească dorinţa pe care o manifestaţi de a învăţa **„mereu mai mult, mai bine şi mai temeinic"**, de fapt, modul cel mai firesc în care puteţi răspunde condiţiilor minunate de viaţă şi de învăţătură asigurate de către partid, grijii permanente cu care vă înconjoară întreaga noastră societate.

În acest nou an şcolar, în care fiecare dintre voi trebuie să muncească astfel încît să obţină la învăţătură rezultate superioare celor de anul trecut, acţiunea „Banca de onoare" vă va stimula, sîntem siguri, în întrecerea cu voi înşivă. În această idee, vă propunem să vă consideraţi cu toţii posibilii „locatari" ai mult rîvnitei „Bănci de onoare"! Pentru aceasta vă sfătuim să nu-i uitaţi pe prietenii de drum: tovărăşia, prietenia, spiritul de întrajutorare.

Considerînd că startul pentru cucerirea locului în „Banca de onoare" a autodepăşirii la învăţătură, în activitatea practică şi comportare a fost luat, vă reamintim cîteva puncte esenţiale din regulament:

● PARTICIPĂ pionierii claselor V-VIII.

● DISTINCŢIA „Banca de onoare" Cutezătorii-Start spre viitor poate fi obţinută prin muncă perseverentă, comportare exemplară şi prin continuă autodepăşire. Ea va fi atribuită acelor colegi de clasă care, în raport cu propriile rezultate anterioare, se străduiesc şi realizează (fie că sînt deja fruntaşi, fie că nu sînt încă, dar se străduiesc să devină, deci se autodepăşesc) ridicarea ştachetei la învăţătură spre o nouă calitate.

● ÎNTREGUL DETAŞAMENT, în fiecare lună, hotărăşte, în cadrul unei adunări, cui i se acordă distincţia. Aceasta poate fi atribuită o singură dată într-un trimestru aceloraşi colegi de bancă. În celelalte trimestre ea poate fi redobîndită.

Dorindu-vă tuturor succes, aşteptăm cît mai curînd la redacţie veşti şi imagini care să vorbească despre strădaniile şi izbînzile voastre din cadrul marii acţiuni „Banca de onoare", care vă cheamă să vă întreceţi cu voi înşivă, să vă mobilizaţi permanent forţele spre mai bine.

Chenar de onoare

Dovedind perseverenţă, dragoste şi dăruire pentru învăţătură — ca primă îndatorire patriotică a elevilor, pionierii şi şcolarii din judeţele **MEHEDINŢI** (ciclul primar), **HUNEDOARA** (ciclul primar şi gimnazial), **DOLJ** (ciclul primar şi gimnazial), **GORJ** (ciclul primar), **TIMIŞ** (ciclul gimnazial), **ARAD** (ciclul gimnazial), **SĂLAJ** (ciclul gimnazial), **ALBA** (ciclul gimnazial) au încheiat anul şcolar care a trecut cu rezultate foarte bune la învăţătură, fiind hotărîţi ca şi anul acesta să se numere printre fruntaşi, ridicînd ştacheta calităţii muncii lor şi mai sus. Felicitîndu-i, SĂ LE URMĂM CU TOŢII EXEMPLUL ÎN NOUL AN ŞCOLAR!

MICROINTERVIU ÎNTR-O RECREAŢIE

Ne aflăm la Şcoala generală nr. 190 din sectorul 4 al Capitalei. Într-o recreaţie am intrat în clasa a VII-a C. Lîngă prima bancă de la fereastră, cîţiva pionieri discutau cu Iulia Bucilă şi Simona Jianu. Pe pupitrul celor două fete se afla cunoscutul însemn al acţiunii noastre – „Banca de onoare".

– L-aţi şi obţinut?

– Nu încă. E prea devreme ca să ştim cărora dintre colegii noştri le va reveni, dar l-am pregătit – ne lămureşte Iulia Bucilă.

– Anul acesta, cu toţii vrem să învăţăm mai bine decît anul trecut. E firesc să fie aşa pentru că sîntem de acum mai mari şi trebuie să dovedim că putem mai mult – îşi completează colega Simona Jianu.

—Şi cum vedeţi voi îndeplinită această dorinţă a voastră, a detaşamentului?

– În primul rînd, printr-un mai mare efort din partea fiecăruia, atît la clasă cît şi acasă. Să nu lăsăm nici un lucru nelămurit, iar acasă să ne chibzuim timpul astfel încît să ne pregătim lecţiile foarte bine. Uneori, ajuns acasă, eşti tentat să te uiţi la televizor sau să te mai joci, înainte de a-ţi pregăti temele. Trebuie să rezişti acestor tentaţii dacă ai hotărît să te întreci cu tine însuţi – explică Iulia, despre care aflăm că a fost realeasă comandantă de grupă.

Modeste, prietenoase, Iulia şi Simona ne spun, printre altele, că rezultatele obţinute anul trecut în activitatea lor şcolară – premiul al III-lea şi, respectiv, menţiune – nu le-a mulţumit. Ambiţioase, cele două colege de bancă ţin să ne asigure că şi-au propus să fie şi mai sîrguincioase. Dealtfel, în ce o priveşte pe Simona, am aflat că, de curînd, primele ei strădanii au şi fost răsplătite cu un prim 10 la algebră.

Să le urăm, prieteni, succes atît Simonei şi Iuliei, cît şi celorlalţi colegi ai lor care ştiu că saltul spre notele cele mai bune şi spre „Banca de onoare" poate fi făcut numai prin sîrguinţă.

MARIA PETROVICI

Cutezătorii – START spre viitor

Banca de onoare

A AUTODEPĂŞIRII LA ÎNVĂŢĂTURĂ ŞI COMPORTARE

Numele *clasa*

LA ZI...

...Alegerile pioniereşti

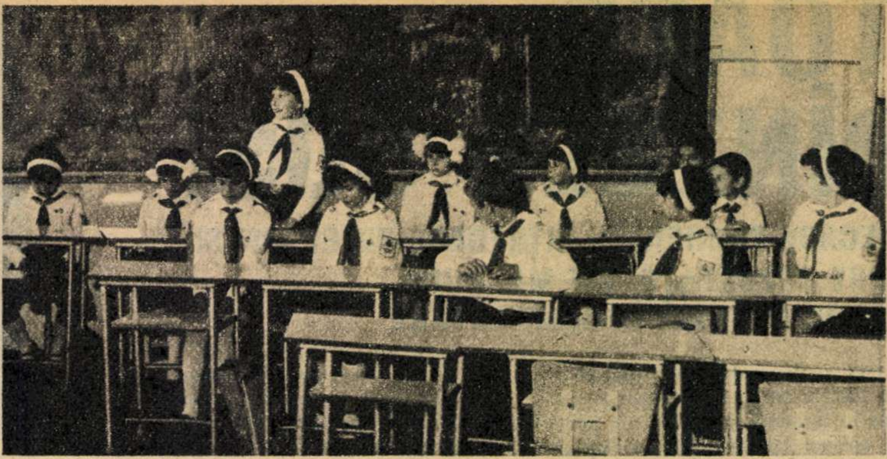

Foto: Subredacţia pionierească judeţeană Bistriţa-Năsăud

IOANA MARIA URSEANU

CARMEN TARAZA

CLAUDIU DANILOV

ALEXANDRA MUREŞAN

CEI MAI HARNICI, CEI MAI INIMOŞI

La clasa a VI-a de la Liceul „I. L. Caragiale" din Capitală, alegerile la grupe s-au încheiat. Pionierii sînt bucuroşi că în fruntea celor patru grupe ale detaşamentului au fost aleşi, în unanimitate, cei mai harnici, cei mai sîrguincioşi şi stimaţi colegi ai lor.

Vreţi să-i cunoaşteţi?

Sînt **Ioana Maria Urseanu, Carmen Taraza, Claudiu Danilov** şi **Alexandra Mureşan.**

Calităţile lor de foarte buni colegi, de inimoşi organizatori şi fruntaşi la învăţătură au făcut ca în cursul anului şcolar trecut detaşamentul lor să se înscrie printre cele fruntaşe în activităţile pionereşti din unitate.

Hotărîţi ca în acest an să obţină rezultate şi mai bune, atît la învăţătură cît şi în celelalte domenii ale muncii lor de şcolari, de pionieri, membrii celor patru grupe şi-au ales comandanţii cu certitudinea că împreună cu aceştia vor face ca întreaga activitate pionierească să fie cît mai bogată în împliniri.

Cu cele mai multe voturi

Cei doisprezece pionieri de la grupa I a detaşamentului clasei a IV-a C, **Şcoala generală nr. 4 Bistriţa,** *şi-au ales comandanta. Este Ramona Pop, o fetiţă apreciată de colegi pentru hotărîrea cu care-şi îndeplineşte întotdeauna sarcinile primite. Mai mult, are un fel al ei, foarte apropiat, de a-i mobiliza şi pe ceilalţi pionieri atunci cînd în grupă sau în detaşament se organizează o acţiune.*

Prin exemplul personal, Ramona a făcut ca întreaga grupă să-şi îndeplinească integral angajamentul la munca patriotică cu mult înainte de termenul stabilit.

Cu toate că pionierii grupei se gîndiseră şi la fosta comandantă, Ioana Mircea, ca şi la Narcisa Kotoc, Ramona a întrunit cele mai multe voturi. Îi felicităm pentru alegerea făcută şi le dorim o participare cît mai activă în toate activităţile pe care le vor întreprinde.

RECOMANDĂRI METODICE PRIVIND ALEGERILE PIONIEREŞTI LA NIVELUL UNITĂŢII

În perioada 20–30 octombrie vor avea loc alegerile la nivelul unităţilor. Pregătirea acestui important moment al vieţii de organizaţie trebuie să fie realizată cît mai temeinic, iar comandamentul unităţii se va preocupa de popularizarea lui prin toate mijloacele propagandei audio-vizuale existente în şcoală, astfel încît fiecare participant să fie bine pregătit pentru adunare.

În unităţile cu efective de pînă la 400 de pionieri, la adunarea de alegeri **participă toţi pionierii şi şcolarii.** *Dacă efectivul unităţii este mai mare, la adunare participă* **pionierii reprezentanţi ai tuturor detaşamentelor, desemnaţi în cadrul adunărilor de alegeri la detaşament.** *La adunare vor participa, în calitate de invitaţi, şi şcolari care nu sînt membri ai organizaţiei.*

Prilej de bilanţ, de analiză şi de dezbatere a activităţii desfăşurate, dar şi de stabilire a activităţilor viitoare, adunarea de alegeri la unitate trebuie să fie astfel pregătită încît în cadrul ei democraţia pionierească să se manifeste din plin, să-şi spună cuvîntul cît mai mulţi participanţi.

Informarea scrisă pe care o prezintă pionierul comandant al unităţii are un rol stimulator în participarea la dezbateri. Aceasta trebuie să se refere la modul în care s-a acţionat pentru îndeplinirea sarcinilor ce au revenit unităţii de pionieri din documentele de partid, la modul în care au fost înfăptuite orientările şi indicaţiile secretarului general al partidului, tovarăşul **Nicolae Ceauşescu,** *pentru educaţia patriotică, revoluţionară, prin muncă, pentru muncă a copiilor.*

Foarte important este ca atît din informare, cît şi din dezbateri să reiasă şi activităţile întreprinse în vederea creşterii calitative a primirii în organizaţie, modul cum a fost sprijinită activitatea grupelor de şoimi ai patriei şi cum s-a realizat conlucrarea cu fraţii voştri mai mari, uteciştii.

Şi acum, cîteva precizări cu privire la desfăşurarea adunării de alegeri.

Adunarea se deschide şi se încheie cu **ceremonialul pionieresc.** *Este condusă de comandantul-instructor de unitate.*

Pionierul comandant de unitate, care prezintă informarea, va face cunoscut adunării şi proiectul programului de activităţi al unităţii pe trimestrul I al noului an şcolar, pentru ca în timpul dezbaterilor pionierii să facă propuneri de îmbogăţire a acestuia. După încheierea dezbaterilor, activitatea comandamentului unităţii este supusă la vot, după care acesta îşi încheie mandatul.

În continuare se trece la alegerea comandamentului unităţii, care va conduce întreaga activitate pionierească pînă la viitoarele alegeri.

Odată comandamentul ales, se trece la stabilirea pionierului comandant al unităţii, ca şi a locţiitorilor acestuia. Propunerile sînt discutate individual, iar apoi supuse la vot. Este ales comandant de unitate acel pionier care a întrunit cel mai mare număr de voturi (nu mai mic de jumătate plus unu). Acesta trebuie să fie un pionier cu experienţă în munca de conducere. La fel se procedează şi pentru locţiitorii pionierului comandant. În cazul şcolilor cu clasele I–VIII se va avea în vedere ca unul dintre locţiitori să fie din ciclul primar.

Tot în adunarea de alegeri la unitate vor fi prezentaţi şi aprobaţi pionierii aleşi ca responsabili cu activitatea sportivă la detaşamente şi care sînt propuşi să facă parte din consiliul asociaţiei sportive pe şcoală; vor fi aleşi şi pionierii delegaţi pentru adunarea reprezentanţilor comandamentelor unităţilor de pionieri la nivelul respectiv (comună, oraş, municipiu).

Cu prilejul adunării de alegeri la unitate, din rîndul comandanţilor-instructori ai grupelor de şoimi ai patriei se desemnează pionierii care vor face parte din comisia Organizaţiei Şoimii patriei de la nivelul şcolii, şi se repartizează detaşamentele de pionieri care vor sprijini grupele de şoimi ai patriei.

La unitate, noul comandament ales va avea sarcini deosebit de importante, de îndeplinirea cărora depinde întreaga activitate a unităţii. Vă recomandăm ca în momentul propunerilor şi al votului să vă gîndiţi că membrii acestuia trebuie să fie foarte activi, buni organizatori, capabili să cunoască îndeaproape viaţa fiecărui detaşament.

În munca sa, comandamentul nou ales trebuie să aibă în vedere faptul că în viaţa unităţii **fiecare domeniu de activitate este important,** *acordîndu-i deci, de la bun început, atenţia cuvenită şi nelăsînd „pe mîine" ce se poate face astăzi. Numai lucrînd astfel şi mobilizîndu-i pe toţi pionierii la îndeplinirea sarcinilor ce le revin, activitatea pionierească a întregii unităţi poate atinge cote tot mai înalte.*

Vă dorim succes tuturor!

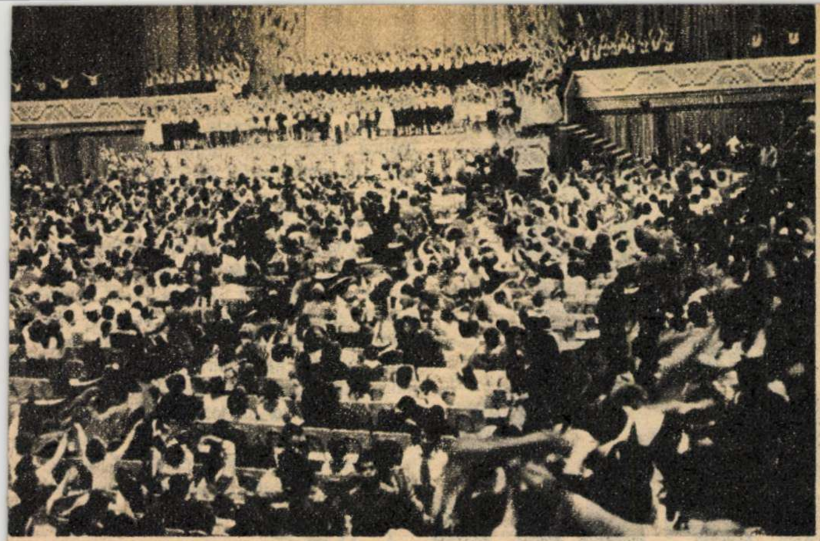

..Un nou start la casele pionierilor şi şoimilor patriei

Numeroşi pionieri bucureşteni au participat duminică, 3 octombrie, la festivitatea de deschidere a noului an de activitate a caselor pionierilor şi şoimilor patriei. Evenimentul a fost marcat printr-un amplu spectacol susţinut pe scena Palatului sporturilor şi culturii de către cei mai talentaţi pionieri interpreţi, de către prestigioase formaţii ale caselor pionierilor şi şoimilor patriei din Capitală, laureate în cadrul Festivalului naţional „Cîntarea României".

Pe marea scenă, inundată de bucurie şi lumină, au evoluat corurile reunite ale liceelor „Ion Creangă", „Gheorghe Şincai" şi Şcolii generale nr. 110, ansamblul de dans tematic al Casei pionierilor şi şoimilor patriei din sectorul I, grupul vocal-instrumental şi ansamblul „Românaşul" de la Casa Centrală a pionierilor şi şoimilor patriei.

Finala spectacolului — emoţionant moment de participare a tuturor pionierilor şi şoimilor patriei prezenţi la această festivitate de debut a stagiunii 1982—1983 — a reunit într-un cor de inimi şi de cînt gîndurile şi simţămintele de fierbinte recunoştinţă faţă de patrie şi partid, faţă de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, de tovarăşa Elena Ceauşescu.

În aceeaşi zi, pe aleile din Parcul Tineretului, au avut loc demonstraţii pionereşti de modelism, carting şi radiogoniometrie. Pionierii specialişti au fost aplaudaţi de mii de spectatori.

Ucenici la şcoala cultivării talentelor, a creativităţii

În sute de lăcaşuri ale copilăriei lor fericite — casele pionierilor şi şoimilor patriei —, cei mai pasionaţi, mai înzestraţi pionieri, care s-au remarcat în „Cîntarea României", în concursurile de creaţie tehnică sau cultural-artistice, îşi desăvîrşesc ucenicia tehnico-ştiinţifică sau literar-artistică. Şi, tot aici, se afirmă noii performeri ai întrecerilor sportive.

Loc de confluenţă al pasiunilor, al preocuparilor care prefigurează viitoarele voastre profesii, casele pionierilor şi şoimilor patriei sînt, într-adevăr, lăcaşele voastre de ştiinţă şi tehnică, de artă şi cultură — ale celor mai tineri tehnicieni, inventatori, cercetători, artişti, poeţi, prozatori, pictori, sportivi...

„PIONIER—INVENTATOR"

Sigur, voi sînteţi captivaţi în primul rînd de cel mai apropiat viitor — şi ca dovadă ar trebui să deschidem o listă întreagă cu numele celor care au cucerit titlul de pionier-inventator. Dar ne vom referi acum doar la două nume aflate pe lista cea mai recentă a concursului **„Start spre viitor"**. Doi pionieri bucureşteni (a căror lucrare a fost distinsă cu premiul II) — **Dragoş Georgescu** şi **Daniel Poenaru**, de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din sectorul II al Capitalei au proiectat şi construit un aparat care se numeşte „Magnesil".

Ce este acest „Magnesil"? Un aparat medical portativ destinat tratamentelor din cadrul secţiilor de balneologie. Numele lui nu vă spune cum acţionează el asupra locului în care bolnavul simte dureri reumatismale? Vedeţi că ştiţi: desigur, prin producerea unui cîmp magnetic care, precum s-a dovedit în testările efectuate de inventatorii lui împreună cu medici specialişti de la Spitalul Brîncovenesc (din Capitală), are un bun efect curativ. Cînd şi-au propus să creeze un asemenea aparat, Daniel şi Dragoş s-au gîndit nu numai la bunicii lor, ci şi la ai voştri. Dacă doriţi şi amănunte, le puteţi obţine scriindu-le pe adresa menţionată mai sus. Prilej cu care veţi mai afla că ei şi-au propus să înceapă chiar o „producţie de serie" a „Magnesilului", intenţionînd, totodată, şi unele îmbunătăţiri tehnice la care s-au gîndit în răstimpul vacanţei.

PROIECTE NOI PE PUPITRELE DE LUCRU... AUTOMATIZATE

Unii dintre voi aţi realizat, la scara machetei funcţionale, edificiul propriei voastre case a pionierilor şi şoimilor patriei. Precum pionierii vîlceni sau cei sibieni — şi nu numai ei, desigur. Ne-am amintit însă că vîlcenii s-au gîndit că pînă se vor muta în viitoarea şi moderna construcţie pe care au proiectat-o, să-şi modernizeze mai întîi actualele ateliere de lucru. Şi iată că, începînd cu acest an, în atelierul de electrotehnică fiecare pionier dispune de un „minilaborator personal"! Fiecare îşi are sertarul propriu cu inventarul de unelte necesare, sertar ce se deschide şi se închide automat de la pupitrul de comandă al maistrului-instructor; pe ecranul aflat în faţa fiecăruia apar temele de lucru programate pentru ziua respectivă şi nu lipsesc, fireşte, prizele pentru tensiuni de curent alternativ sau continuu. Dar iată că pe ecran a şi apărut tema care se referă la cel dintîi proiect al acestui an de activitate : punerea în funcţiune a instalaţiilor electrice şi de dotare a unei microhidrocentale ce va fi realizată în machetă tehnică funcţională, după concepţia pionierilor: **Florin Orăşanu, Luigi Popescu** şi **Iulian Creangă**. Însă colegii de la cercul de hidrotehnică (înfiinţat în acest an) îi concurează cu un proiect şi mai îndrăzneţ: şi-au propus să construiască şi ei o microhidrocentrală, dar... în mărime naturală! Amplasată pe rîul Olăneşti, ea va alimenta cu curent electric o tabără amenajată în corturi.

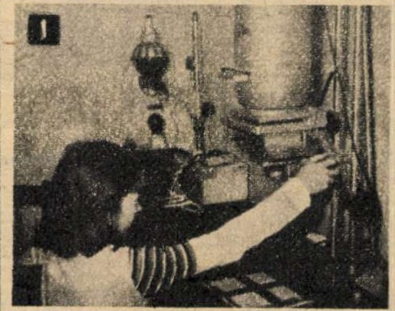

SECVENŢE—RETRO, DAR ŞI ÎN PERSPECTIVĂ!

Fotoreporterii din Botoşani ar putea părea niţeluş... sentimentali, dacă-i judecăm după fotocaleidoscopul trimis recent redacţiei. Fiindcă ei ne prezintă, la debutul noului an, secvenţe-retro din activitatea atît de bogată şi pasionată desfăşurată de către colegii lor. ● O fetiţă şi un aparat! Aparatul de mărit nu-i cam... mare pentru ea?! Fiţi fără grijă — ştie bine a-l mînui şi, precum vedeţi în continuare, fotografiile sînt chiar reuşite. (foto. 1 .) ● „Mai facem o revizie" înainte de concurs — par să ne spună pionierii inventatori ai binecunoscutei maşini agricole universale. (foto 3.). Vă reamintim că ei au obţinut „Marele premiu colectiv" la ediţia din acest an a concursului „Start spre viitor" ● Colegele noastre sînt pasionate naturaliste. Linişte! Nu le deranjaţi: studiază cu atenţie exemplarele din colecţia de coleoptere. (foto. 2.) ● Atenţie şi... start! Iată că aşii minivolanului au şi demarat într-o nouă competiţie-antrenament. (foto. 4 .).

Foarte sugestive toate aceste secvenţe-retro —, dar să vedem şi ce se anunţă în perspectivă: 1. O nouă maşină cu aplicabilitate în agricultură. Asupra performanţelor ei tehnice, pionierii proiectanţi ţin să păstreze încă „secretul". 2. În cadrul laboratorului de electrotehnică sînt prevăzute o serie de lucrări care îşi propun să rezolve soluţii tehnice legate de realizarea unor aparate şi dispozitive aflate în planul de invenţii şi inovaţii al unor întreprinderi botoşănene. 3. Stagiunea pionierească permanentă va propulsa pe scenele sale cît mai multe talente interpretative — fapt ce va determina şi continua îmbogăţire, împrospătare a repertoriului artistic. Şi... enumerarea va continua cînd pionierii din Botoşani vor reveni cu secvenţe din plin lucru.

ILEANA PIŢA

(Continuare în pag. 8)

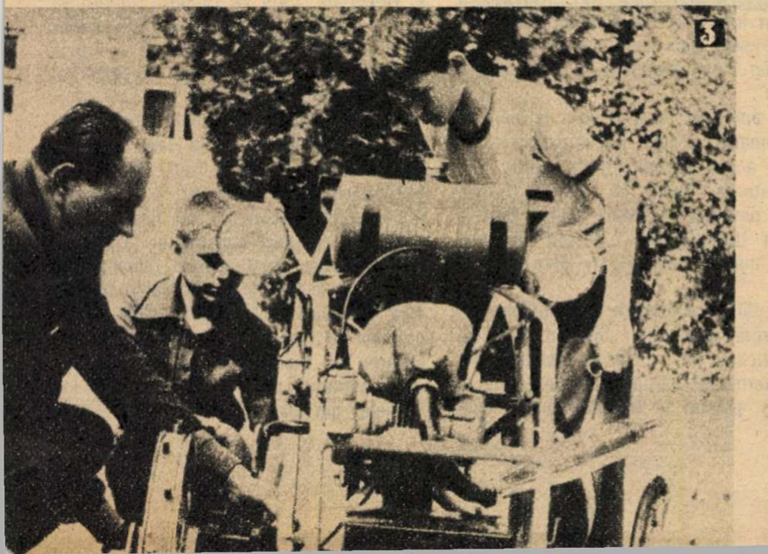

DE LA COMUNIŞTI ÎNVĂŢĂM CUTEZANŢA

1

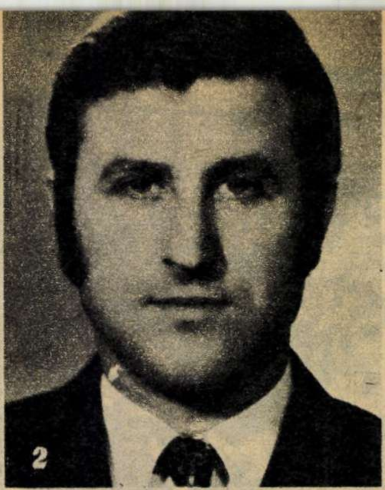
2

OAMENI CARE NU CUNOSC CUVÎNTUL „IMPOSIBIL"!

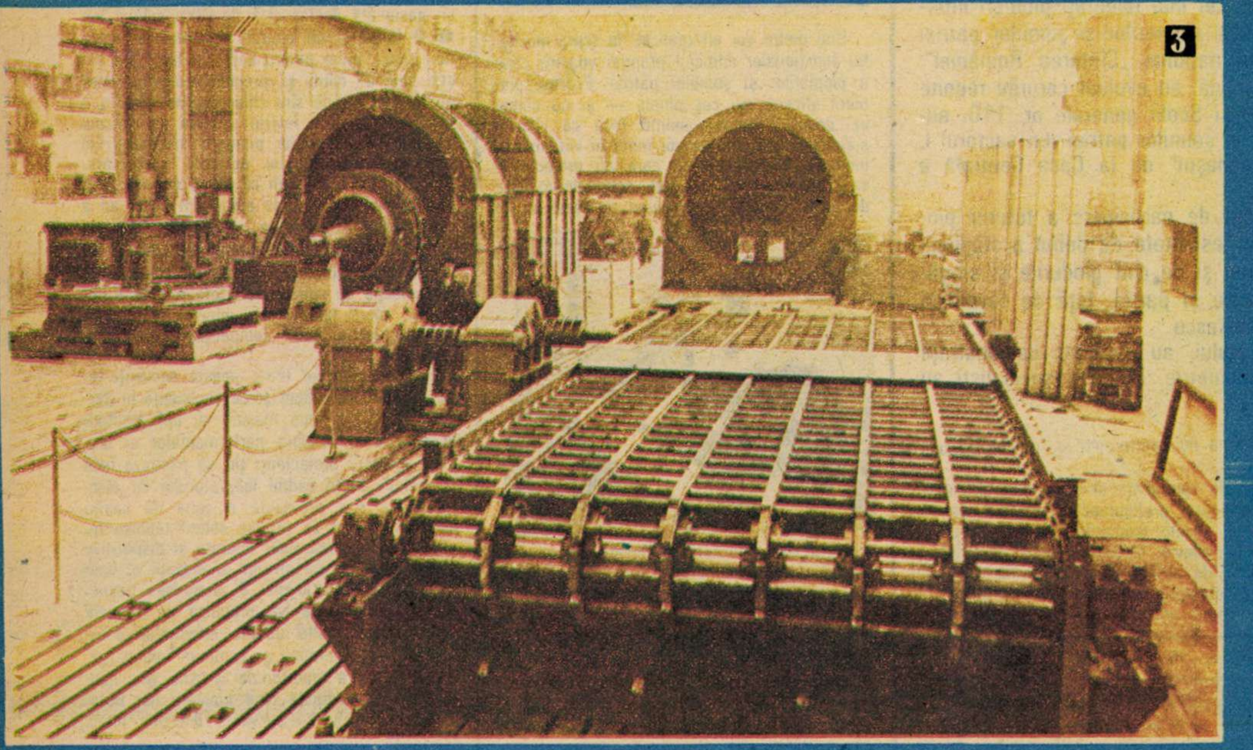
3

Comunistul Mihai Ştefănescu, inginer la Întreprinderea „Vulcan", către cititorii revistei noastre:

„Îmi plăcea matematica şi fizica încă din pionierie. Două aripi îmi erau. Le simţeam la umeri şi la tîmple. Aşa începeam să înţeleg că devin un om al muncii, al curajului. Dar şi munca, şi curajul puteau deveni adevăr numai prin străduinţă; am înţeles că tot ce învăţ cere corespondenţă perfectă cu practica. Aceasta a fost ideea prioritară care a stat la baza pregătirii omului muncii care pornea — elev fiind — să facă paşi spre marele univers al uzinei.

Am aflat că **întreprinderea** este o **realitate** şi o **realizare** care se întrupează încă din şcoală; este o sinteză a muncii, pornind chiar din catalog! Încă din atelierele şcolii am început să înţeleg cum maşinile-unelte dau curs lucrurilor, piesele evoluau sub ochii mei; mîinile mele învăţau alfabetul forţei creatoare. Cînd am devenit student, am avut zi de zi revelaţia intrării în marele univers al uzinei. Şi, iată, în această perioadă s-a întîmplat ceva extraordinar: eu, Mihai Ştefănescu, studentul aflat în practică, a trebuit să devin „stăpînul" unui strung de la Uzinele „23 August" pînă cînd tovarăşa Elena Ionescu — strungăriţa — avea să termine specializarea pentru care fusese trimisă în străinătate pe timp de trei luni.

Astfel, studentul Mihai Ştefănescu devenea pe deplin şi adevărat strungar; am încercat să realizez norma în numele ei, să realizez — ca să fim exacţi — în fiecare zi 140 de bucşe în două trepte de oţel — piese destul de pretenţioase. Am încercat? Am **vrut** să reuşesc, ăsta-i cuvîntul.

Toată strădania mea a devenit o realitate superbă cînd, în anii următori, mi-am realizat alt vis în practica de student; deja montam pe maşini-unelte produse de „Vulcan" pentru întreprinderile din Borzeşti şi Săvineşti. Vreau să subliniez că munca practică ajută la gîndirea de aşezare şi amplasare a temeiului, a meseriei. Ce-a urmat?! Bineînţeles, am terminat institutul. Pe diploma mea scria că-s inginer. Deci am început să lucrez în atelierul de cazangerie a Întreprinderii „Vulcan".

Aici am avut bucuria de-a fi membru al faimoasei echipe Basamac, care pe vremea aceea asambla filete ionice pentru tratarea apei. La şcoala uzinei, munca devenise de mult pentru mine o pasiune. Întreprinderea „Vulcan" însemna pentru mine pasul decisiv spre maturitate.

Cred că orice uzină e o treaptă hotărîtoare spre maturitate. Sînt în stare să spun oricărui tînăr că uzina înseamnă focul puternic al bărbăţiei; trecerea de la visuri şi planuri la **înfăptuirea** lor. Este marea responsabilitate a unui om care-şi doreşte să devină o personalitate.

V-am spus aceste puţine cuvinte înainte de-a defini uzina noastră „Vulcan". Ea este un fel de „ţară" cu mii şi mii de oameni ai curajului; ştiaţi că Întreprinderea „Vulcan", cu profilul ei de utilaj energetic, este singura furnizoare de cazane energetice din ţară? Fără cazanele Întreprinderii „Vulcan" n-ar exista curent electric, căldură la blocuri, apă caldă (profit de ocazie: toate acestea trebuie folosite gospodăreşte, raţional, fiindcă multă cheltuială şi efort cer ele!).

Uzina este o personalitate plurală, o forţă a bucuriei. Mai mult, este o şcoală a spiritului revoluţionar comunist, o putere gravă ridicată în soare de palmele şi tîmplele muncii.

Cine vine la „Vulcan" vine la bărbăţie, la turnătorii de oţel, la forje; aici lucrează marii tratamentişti, excepţionalii prelucrători de metale, strungarii virtuozi, uzina are peste 30 de hale şi 60 de poduri rulante, unde macaragiii par nişte cosmonauţi, iar frezorii sau ţevarii, zidarii termici şi proiectanţii sînt cu toţii experţi de înaltă clasă! Dar, mai ales, uzina e casa noastră, viaţa, familia noastră. Din bunici spre fii şi nepoţi noi sîntem o familie!"

Inginerul Mihai Ştefănescu, tînăr şi „cu gîndurile în toate părţile", cum ar zice poetul, ca să ne convingă de familia uzinei, ne face cunoştinţă cu...

...„Mulţimea" Dobrescu!

Marele Gheorghe — tatăl — a „domnit" ca muncitor la „Vulcan" — maistru la centrala de forţă, timp de 45 de ani. Marele Gheorghe — tatăl — trăieşte şi azi în temperaturile şi legile bucuriei, ale muncii de la „Vulcan." Marele maistru Gheorghe Dobrescu — om de „largă avere şi privire", cum îi spuneau ai lui, a adus în uriaşa muncă a uzinei toată familia, toată casa! Primul dintre copii, „care se ia după tata", e Dumitru — maistru energetic la sectoarele calde încă din 1950. Soţia lui, tovarăşa Maria Dobrescu, devine peste puţin timp proiectantă la „Vulcan". Din urmă, vine şi Gheorghe, frate cu Dumitru, hotărît să devină maistru la întreţinerea „de atelier forje-tratament tehnic", partea a II-a a sectoarelor calde. E urmat de soţia lui, Elena — azi tehniciană.

Cineva spunea că uzina face putere. Cineva spunea că uzina face mîndrie. Constantin Dobrescu, fratele celorlalţi fraţi, devine şef de atelier la ventilatoarele morilor de cărbune, iar fiica lui, Elisabeta — arhitect constructor la investiţiile vulcanice. Fişa acestui roman muncitoresc îl include şi pe Daniel Dobrescu, elev în clasa a XII-a la „Şincai", ce-şi propune să devină forjor de înaltă clasă. Intrarea la „Vulcan", Daniel şi-o propune prin Institutul politehnic. Verişoara lui, Daniela, din clasa a IX-a, pasionată de

Partidului, un cîntec

Întreaga frumuseţe omenească
Şi raza viitorului, ne sînt
Din tine izvorîte, să-nflorească
Alesul fruct al păcii pe pămînt.

În piscul avuţiei noastre, tricolorul
E sufletul întregii bucurii;
Din fruntea ta se-naltă viitorul,
Imn comunist spre anul 2000.

Sîntem în jurul tău acelaşi trup şi viaţă
Cu tot pămîntul României luminat
De glasul tău înalt ce ne învaţă
Cum să urcăm, să apărăm tot ce-am
urcat!

chimie, se doreşte încă de pe acum un om al „Vulcanului".

Mulţimea Dobreştilor are deci o explicaţie! Iată ce ne spune primul dintre ei, Dumitru: **„Tatăl meu devenise un simbol. Ne trăgea spre uzină ca spre un miracol. Cînd am luat contact cu uzina, prin el, am început să cred că însuşi tata e uzina! Din acea clipă, în mintea mea şi a fraţilor mei s-a ivit dorinţa de-a fi egal cu tata, cu uzina. Aşa se face că aici am început şi terminat şcolile profesionale, liceale, facultăţile.**

Nu vreau să impresionez pe nimeni, dar vă spun că viaţa mea este însăşi uzina, colectivul meu format din cei 68 de strungari, electricieni, oameni harnici şi „pătimaşi" în a fi cu personalitate. Noi sîntem gata pentru a interveni oricînd.

Noi toţi împreună cu toţi muncitorii uzinei sîntem unul! Proba celor spuse o verifică însăşi munca noastră!"

Ce este „moştenirea"?

„M-am întrebat, ne spune Gheorghe Dobrescu, **în ce fel să devin şi eu cineva? Bineînţeles că-l invidiam pe fratele meu care muncea deja la „Vulcan". Şi-atunci mi-am zis: „De ce numai el să-l moştenească pe tata?" Mi s-a propus să merg şi la alte întreprinderi mari din Bucureşti. Am tăcut în gîndul meu şi mi-am zis „las' că le arăt eu lor, tatii şi lui frate-meu". Într-o zi de luni, toamna, s-au trezit cu mine în „Vulcan". Şcoala profesională, liceul, „personalitatea" mi le-a dat uzina.**

Azi sînt maistru principal în compartimentul „întreţinere" la atelierul forje şi tratament. Credeţi că-s lipsit de modestie dacă vă spun că noi dăm viaţă utilajelor din aceste ateliere şi le menţinem la parametrii nominali de funcţionare naţională? Băieţii noştri, alde Crişu, Burlacu, Mustăciosu, Capră, Iuga sau Florea sînt nişte personalităţi ale uzinei, „forţă", cum li se spune. Moştenirea noastră este însăşi uzina; scopul ei principal: realizarea prin muncă. Puterea şi adevărul vieţii noastre zilnice".

Pagini realizate de
ION CRÎNGULEANU

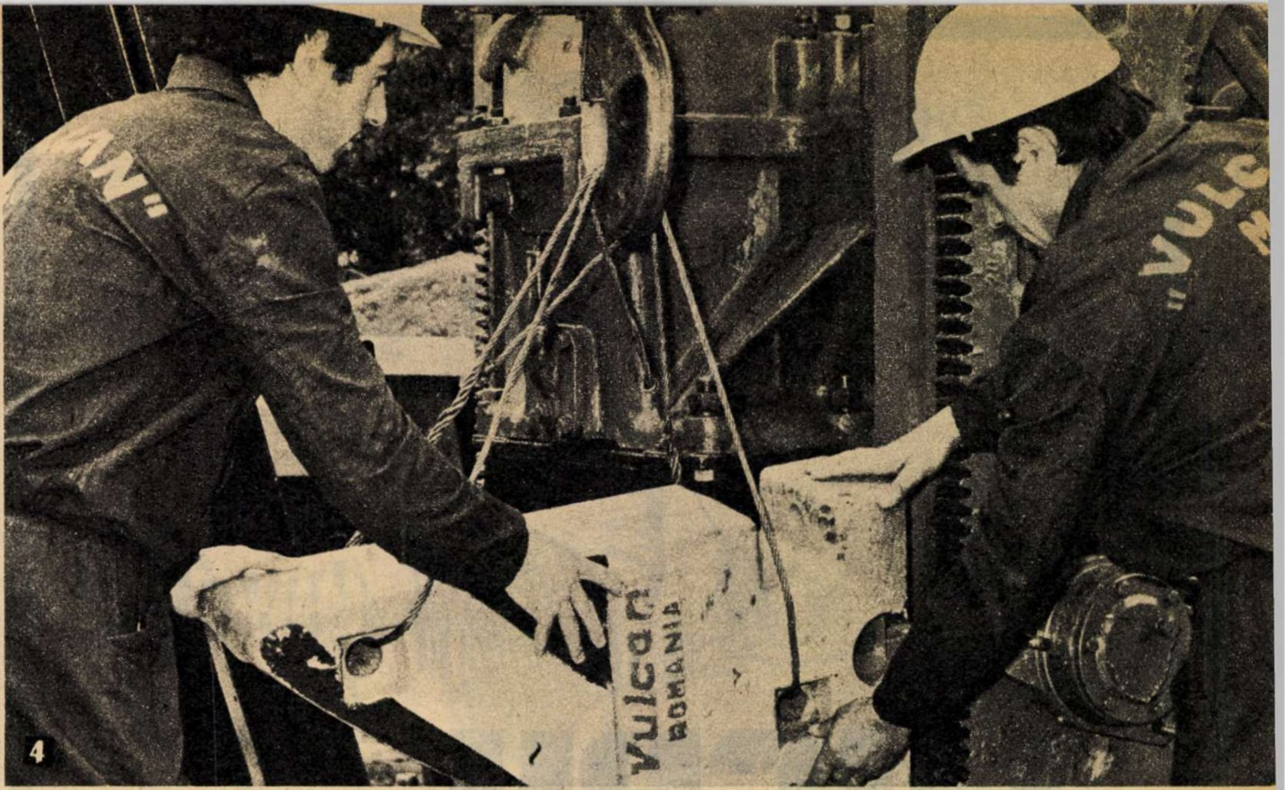

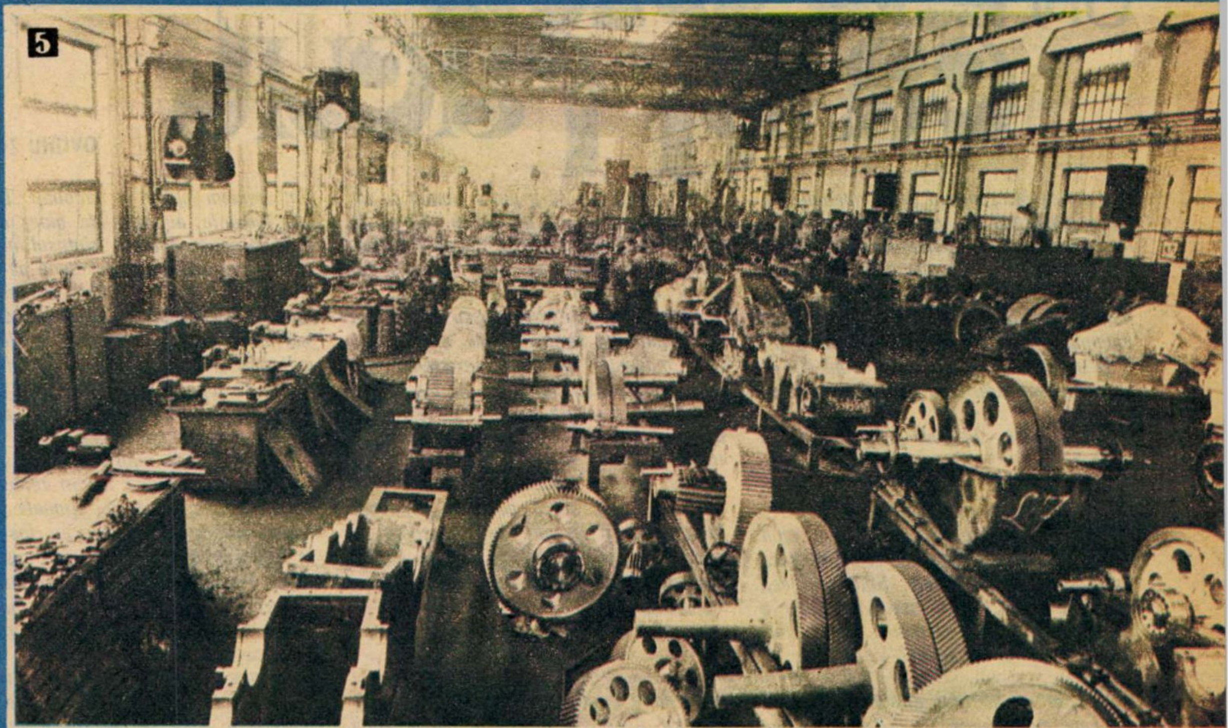

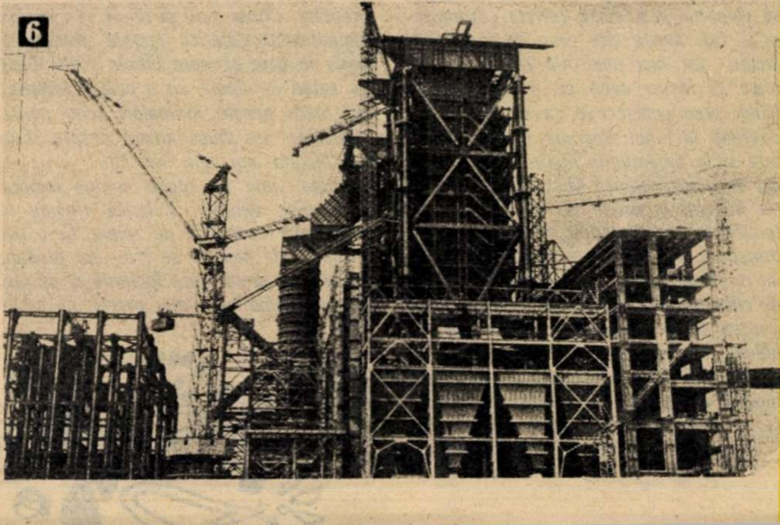

EXPLICAŢII FOTO

1. Maistrul Dumitru Dobrescu;

2. Tînărul Gheorghe Dobrescu maistru principal în compartimentul întreţinere;

3. Marea secţie de rotoagregate Berceni.

4. A fi muncitor la „Vulcan" înseamnă a fi un om de creaţie;

5. Ştiinţă, precizie, ritmicitate;

6. Turnuri ale industriei, la întrecere cu „Intercontinentalul" bucureştean.

Fotografii de C. SPĂTARU

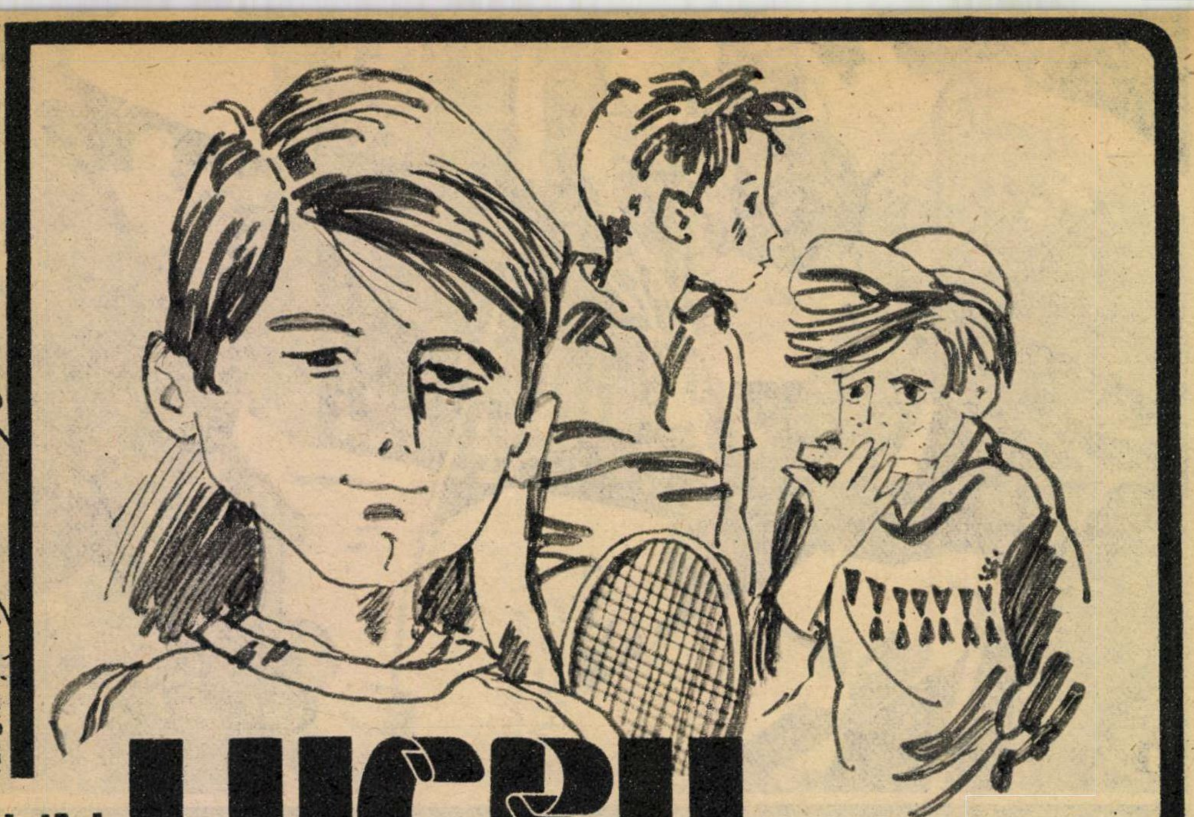

ILUSTRAȚIE DE Francisc Kalab

UN LUCRU ca și făcut

OVIDIU ZOTTA

Valerică Micșunescu privi îndelung dulapul bibliotecii pe care promisese să-l înzdrăvenească și ajunse la concluzia că se grăbise; i-ar fi plăcut incomparabil mai mult să vadă noul film de la Cinematograful „Miraj“ decît să înlocuiască balamalele la nu mai puțin de patru uși – și astea fragile, din sticlă. Cum dai cu ciocanul mai tare, cum te trezești plin de cioburi.

– Nistoroaia, ia vino puțin, chemă el în șoaptă.

Nistoroaia Ion era un băiat care nu refuzase niciodată pe nimeni.

– Nistoroaia, te rog eu foarte mult să-ți încerci tu puterile cu biblioteca asta, știu că te pricepi. Soră-mea cea mare se mută, ar fi cazul să-i dau o mînă de ajutor la casă nouă. Ce zici, faci un sacrificiu pentru mine? Vezi tu de bibliotecă.

– Cum să nu, dar am de lipit eșantioanele pe planșa cu „plante medicinale“...

– Nu-i nimic, mă ocup eu de ea, să n-ai nici o grijă.

– ...pînă mîine dimineață trebuie terminată!

– Dragă, eu cînd promit un lucru e ca și făcut! Pa, îți mulțumesc, gata, fug!

În curtea școlii, Valerică Micșunescu, amintindu-și brusc că nu reușise niciodată să știe precis care-i pojarnița și care-i coada șoricelului, îl trase de o parte pe Mihăiță Achim:

– Mihăiță, de ce ești tu atît de modest? A venit vremea să te afirmi, dragă! O să faci tu planșa cu plante medicinale în locul lui Nistoroaia care e un neserios; caută tot felul de pretexte să scape de ea!

– Bine, dar era vorba să fie făcută repede! Eu acum sînt ocupat cu terenul de tenis!

– Asta nu-i o treabă pentru tine, ești prea talentat ca să-ți pierzi timpul cu lucruri mărunte. Dacă promit că văd eu de teren, e un lucru ca și făcut! Hai, bătrîne, demarează pe căile științei, ai să-mi mulțumești, om te-am făcut!

Competența lui Micșunescu în materie de pregătit un teren de tenis era însă cu totul modestă, ba chiar inexistentă, dar cum îi plăcea să creadă că nu lasă nimic nerezolvat îl căută grabnic pe Stroescu Emilian, rugîndu-l cu cele mai convingătoare cuvinte să se ilustreze el cu această operă. Stroescu era foarte ocupat, instala o cușcă pentru iepuri, dar Micșunescu îl asigură că ia asupra sa acest lucru întrucît biologia în general și creșterea iepurilor în particular sînt pasiunile lui, ce, nu se știe?! Așa că și adăpostul iepurilor este, se înțelege, ca și făcut.

Marinoiu Victor verifica microfonul și difuzoarele pentru serbarea de duminică; Roșioru Andrei îi învăța pe cîțiva copii dintr-a-ntîia un cîntec la muzicuță; Stratulat Cezar altoia merii cei tineri din livada școlii; Petrică Donici se pregătea să împartă prin clase revista „Cutezătorii“... Toți aveau cîte ceva de făcut, toți lucrau, dar nici unul n-a reușit să termine el însuși ceea ce începuse. Erau băieți prea cumsecade ca să rămînă indiferenți la tonul afectuos, la glumele istețe și la rugămințile rostite atît de delicat de către Valerică Micșunescu. Proiecția filmului începuse de mult, ba se și terminase, dar Valerică încă mai alerga, transpirat, de la unul la altul, cu carnețelul în mînă, pentru că acum avea nevoie de carnețel, dar nici cu carnețelul nu mai izbutea să se descurce în complicata problemă „cine să facă ceea ce l-am rugat eu să facă pentru că altul nu mai face fiindcă am promis eu că fac și nu știu ce să mai fac?!“

Din fericire, colegii lui Micșunescu sînt oameni calmi și ordonați. Datorită lor, lucrurile au fost de bine, de rău, duse la capăt. E drept, cîntecul învățat în ziua aceea de „muzicuțe“ sună pe alocuri cam fals; fileul terenului de tenis are „burtă“; pe planșa cu plante medicinale, sub nalbă scrie „pătlagină“, iar deasupra indicației „mentă“ a apărut inexplicabil o frunză de lobodă; difuzoarele sînt cam răgușite și patru iepuri și-au luat valea din cușca încheiată anapoda.

Toate acestea n-au răpit însă nimănui buna dispoziție fiind lucruri remediabile. Spre exemplu, după senzaționale și îndelungi investigații, iepurii au fost găsiți în tufișurile din parc, de către însuși Valerică Micșunescu. S-a amuzat formidabil cu această aventură. Dificila expediție a durat însă aproape o zi și din pricina ei Valerică n-a mai ajuns la școală decît la penultima oră. Acum umblă să i se motiveze absențele, plîngîndu-se că nu de plăcere a lipsit, ci pentru a rezolva o problemă de interes general. Este contrariat și necăjit. Îl mîngîie însă faptul că se găsesc destui inocenți care îi dau dreptate. Cîțiva s-au și oferit să-i explice simpaticului Valerică lecțiile predate la orele în care el, spre binele școlii, făcuse safari la iepuri, iar o colegă inspirată de toate aceste întîmplări scrie pentru „Semafor“ un duios articol despre „Cum ne ajutăm noi unii pe alții“.

Viața, cum se spune, merge înainte! Săptămîna viitoare, Valerică trebuie să organizeze concursul de zmeie. Ce-o mai răsări și de aici nu se știe, dar probabil că pînă la urmă toate lucrurile or să iasă aproape bine sau, mai precis, ca și făcute...

Ucenici la școala cultivării talentelor, a creativității

(Urmare din pag 5)

INVITAȚIE LA EXPOZIȚIE

Colegii voștri din Cisnădie (județul Sibiu) s-au gîndit — și-au și trecut la fapte chiar din ultimele zile ale vacanței — că cea mai frumoasă invitație către pionierii orașului lor, pentru reluarea activităților din cadrul Casei pionierilor și șoimilor patriei, ar fi o expoziție cu cele mai reprezentative lucrări realizate în cursul precedentei stagiuni. Atunci cînd „expoziția-invitație“ a fost gata de... vernisaj, aveau pregătit și un foarte bogat repertoriu inaugural, destinat festivităților desfășurate în cursul întregii zile de 3 octombrie.

Secvența pe care v-o prezentăm (foto **5**....) surprinde un moment al acelor febrile pregătiri cu... dublu scop — și veți vedea de ce. Pentru că binecunoscuții ceramiști din Cisnădie aveau să-și prezinte lucrările atît în cadrul expoziției amintite, dar și cu prilejul tradiționalului „Tîrg al olarilor“. Exponatele lor au fost, ca și în edițiile precedente ale festivalului „Cibinium“, foarte apreciate și de juriu — care le-a acordat pentru a treia oară consecutiv premiul I — dar și de... foarte mulți cumpărători. Știți ce-au declarat ei la reîntîlnirea cu colegii din celelalte cercuri și ateliere? „Sîntem deciși să reedităm succesul și a... patra oară!“ Ei bine, după felul în care au și început să lucreze — avem toate motivele să credem că așa se va și întîmpla.

CERCETĂTORI LA VÎRSTA PIONIERIEI

Că știința biologiei îi pasionează grozav pe membrii cercului cu acest profil de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din sectorul IV al Capitalei, o dovedesc și activitatea lor de cercetare, și cea practică, precum și premiile pe care le obțin de trei ani la rînd în cadrul concursurilor pe municipiu desfășurate sub egida Muzeului „Grigore Antipa“. Sigur, ei lucrează de mai multă vreme cu rezultate meritorii în horticultură, acvaristică, apicultură. O grupă este specializată în realizarea mulajelor destinate cabinetelor de biologie școlare. Mulți sînt pionieri cu „vechi state de experiență“ în domeniile enumerate mai sus, însă acum s-a ivit un proiect care vizează anul de activitate care abia a început. E un debut care se referă la munca de laborator, de cercetare. „De ce să nu știm adică — se întreabă cu scop și științific, și practic, **Daniel Avrămuță** și **Camelia Popa** — să preparăm un decoct, un sirop, un ulei din plantele medicinale pe care le-am adunat în timpul vacanței?“ Chiar așa: de ce n-ar încerca dacă tot știu atîtea lucruri? De ce să nu-și extindă aria preocupărilor?

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI am primit, de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Călărași, o veste cu titlul de premieră, dar și de... informație pentru pionierii din județ. Inițiativa colegilor din Călărași de-a înființa o crescătorie de iepuri a dat rezultate mai mult decît promițătoare. Aceasta poate asigura acum o adevărată „matcă“ pentru cei care doresc să le urmeze exemplul. O generoasă invitație, nu-i așa?

OASPEȚI LA
Cutezătorii

7 ÎNTREBĂRI—7 RĂSPUNSURI CU: DEM RĂDULESCU

1. **Erați, așa cum inclină să creadă admiratorii dumneavoastră, un copil hazliu?**

— Nicidecum. Nici hazliu și nici precoce. Eram aproape posac, iar semne de talent actoricesc am dat abia la 17 ani, recitînd un cuplet. Și probabil că „semnul" a fost un... semn bun, fiindcă asta fac și azi.

2. **Ați interpretat adesea roluri de țăran isteț, dar care face pe naivul. Dacă ne amintim fie și numai de Creangă și personajele lui sau de celebrul Moromete, s-ar putea zice că această atitudine e sursa unui umor specific românesc. E greu de jucat un astfel de rol?**

— Noi, românii, a trebuit de atîtea ori să supraviețuim ca popor în condiții istorice deosebit de vitrege. Ca să ne păstrăm pămîntul, am luptat cu armele; ca să ne păstrăm limba și obiceiurile, am închegat tradiții și am luptat cu cuvîntul; ca să ne păstrăm încrederea în propria noastră înzestrare, am învățat să ne educăm, am sădit înțelepciunea; am conservat-o acolo unde „inamicul" nu se aștepta: pe malul opus.

Sigur că o astfel de comportare e plină de nuanțe și pune actorul la încercare. Că e o atitudine complexă, elaborată inteligent, o dovedește și faptul că, de regulă, astfel de roluri sînt interpretate bine de actorii inteligenți — așa cum un rol de cabotin este interpretat cel mai bine nu de un cabotin, ci de un actor de mare talent. Exemplul ilustru — pentru cazul al doilea — este Lawrence Olivier în... „Cabotinul".

3. **Sînteți profesor la I.A.T.C. Ca atare, mulți cititori de-ai noștri v-ar întreba: cum e cu talentul acesta de actor?**

— E un fel de „ghici ciupercă ce e", dar, în același timp, și un lucru deosebit de complex care dă bătaie de cap și oamenilor de știință. Marele Caragiale spunea că omul are niște resurse interioare, un fel de corzi ca ale viorii, în stare să se emoționeze, să vibreze. Actorul nu face altceva decît să activeze aceste corzi. Nu poți transforma un insensibil în sensibil, poți însă pune în mișcare întreaga sensibilitate a omului. Fiindcă așa cum există zăcăminte încă neexplorate, există și resurse de sensibilitate nevalorificate. Ambiția, insistența candidatului la actorie nu-i aduc mare lucru: dacă n-ai avut talent prima dată, nu prea ai de unde să faci rost a doua sau a treia oară.

4. **Care dintre reacțiile cunoscute ale spectatorilor — rîsete, aplauze etc. vă plac mai mult? Care credeți că vă confirmă reușita în mai mare măsură?**

— Rîsul, desigur. Aplauzele la teatru sînt uneori o convenție. Acolo copiii trebuie, în primul rînd, să fie atenți, să priceapă semnificațiile. Și cînd zic rîsul, nu mă refer la rîsul zgomotos, cumva vulgar, ci la **starea de zîmbet.**

5. **O întîmplare cu copii?**

— Eu am norocul să beneficiez de popularitate în rîndul copiilor, așa că am multe astfel de întîmplări. Mi-a plăcut în mod deosebit aceasta: mă aflam cu Florin Piersic într-un magazin din Constanța cînd, deodată, un băiețel de vreo 6 ani vine la noi, ne ia pe amîndoi de mînă și strigă către maică-sa: „Mamă, sînt vii!" E vorba aici, desigur, și de naivitate, dar, cred eu, mai mult de plăcerea sincerității, plăcerea de a vedea că ceea ce e emoționant, frumos, e și adevărat!

6. **Se știe, sînt mai multe feluri de umor și mai multe atitudini față de el: de la a-l lua ca pe o distracție ușoară pînă la a te teme de el. Tradiția noastră românească pe ce poziție s-ar situa în acest larg diapazon?**

— Sigur că umorul te și distrează, dar a-l fructifica numai la acest nivel e semn de ușurătate a spiritului. La noi, românii, umorul e o unealtă pusă să facă treburi serioase. Umorul e, cumva, o lovitură, un fel răspicat de-a spune **Nu!** Caragiale, Baranga, Mazilu nu se joacă! Gîndiți-vă numai că la sate cine s-a făcut „de rîsul satului" e un om pierdut, greu mai găsește prieteni, greu se mai însoară!

7. **Dem Rădulescu, mare maestru al rîsului, a făcut vreodată pe cineva să și... plîngă?**

Da, atunci cînd... mi-am rupt piciorul! E o glumă, desigur: i-am făcut pe spectatori nu să plîngă neapărat, dar i-am adus într-o dispoziție de adîncă tristețe, în finalul la Swejk. În apropiata mea premieră cu „Ploșnița" de Maiakovski, am un rol în care voi putea demonstra — ceea ce mulți actori au și făcut-o înaintea mea — că a fi actor comic nu e o etichetă, ci una din resursele largi ale meseriei noastre. Și că marele umor are undeva o unitate de origină cu marea dramă.

Club-Test

L-am întrebat în glumă pe oaspetele nostru ce ar face dacă s-ar întîlni într-o zi pe stradă cu... Caragiale însuși! Domnia-sa ne-a răspuns: „I-aș zice: Sal'tare, nene Iancule!" — iar el mi-ar răspunde: „Ai puțintică răbdare, onorabile, de unde mă cunoști?"

Ce piesă și ce personaje ale marelui dramaturg vă evocă acest dialog?

ILIE TRAIAN

Concursul de creație dramatică pentru șoimii patriei, pionieri și școlari

În urma jurizării lucrărilor prezentate în cadrul celei de-a II-a ediții a concursului de creație dramatică pentru șoimii patriei, pionieri și școlari, Consiliul Național al Organizației Pionierilor acordă următoarele premii și mențiuni:

A. SECȚIUNEA PENTRU PIONIERI ȘI ȘCOLARI

— lucrări pentru teatrul de păpuși:

PREMIUL III — „Bîrlogul zmeilor" de Dan Văiteanu.

B. SECȚIUNEA PENTRU ȘOIMII PATRIEI

— lucrări pentru teatrul de păpuși:

MENȚIUNE — „Poveste de iarnă" de Drăghia Niculae.

C. SECȚIUNEA DE CREAȚIE DRAMATICĂ PENTRU TEATRELE ȘCOLARE

MENȚIUNE — „Grădina cu albine" de Elisabeta Preda.

D. SECȚIUNEA DE SCENARII DRAMATICE DE FILM ȘI TELEVIZIUNE ȘI DRAMATIZĂRI DE OPERE LITERARE PENTRU COPII

PREMIUL I — „Drum de stele" de Alexandru Popescu.

Festivitatea de premiere a avut loc marți, 5 octombrie a.c., la Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

DIN ENCICLOPEDIA CUTEZANȚEI

AUREL VLAICU

Aurel Vlaicu s-a născut exact acum un secol, cam pe vremea cînd Academia franceză, cu aureola şi autoritatea pe care i-o dădeau luminatele minţi ale membrilor săi, decreta: este o inepţie să ne închipuim că se poate zbura cu aparate mai grele decît aerul! Clar, definitiv, odată pentru totdeauna...

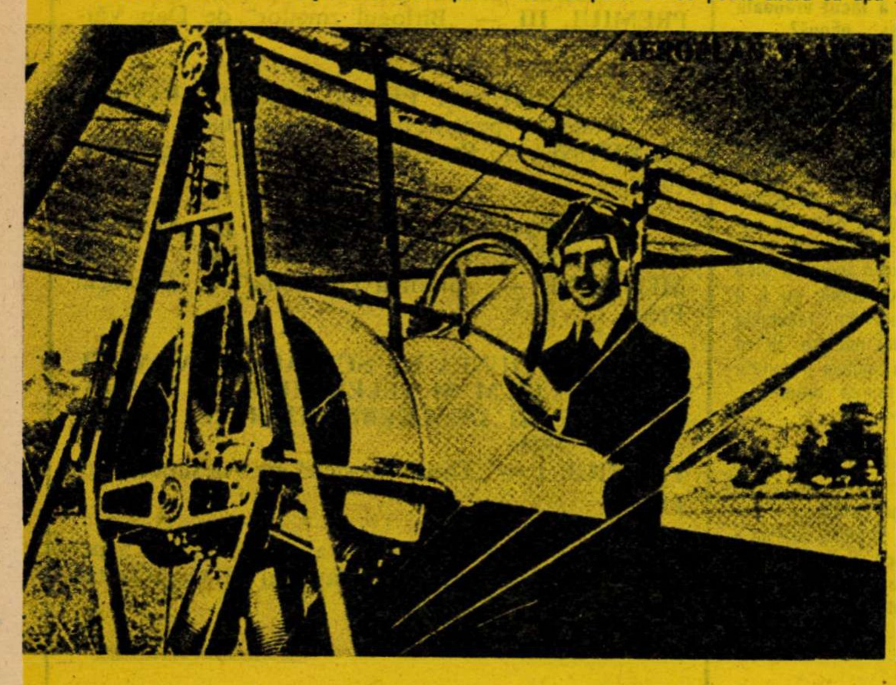

Lilienthal însă, fraţii Wright şi Traian Vuia, ignorînd teoria, s-au constituit în excepţii de la reguli, desprinzîndu-se binişor de pămînt, aşa că şi eroul nostru pleacă din Binţinţi către Orăştie şi Sibiu, la şcoală, de acolo la Politehnica budapestană şi apoi la cea müncheneză, păstrînd la suflet nostalgia unor viitoare zboruri şi în minte fantastice planuri de minunate maşini care vor imita păsările şi se vor înălţa graţioase, sfărîmînd lanţurile gravitaţiei şi dogmele unor teoreticieni.

Nimic nu este de nerealizat — îşi spune — şi pentru că are mîini de aur şi imaginaţie creatoare, după ce îşi face reputaţie realizînd o membrană de gramofon şi o nouă variantă de carburator — adevărate invenţii —, atacă mult visata construcţie: aeroplanul! Porneşte la drum cu un aeromodel, în 1904, un fel de pasăre din tuburi subţiri de aluminiu. Modelul zboară şi Vlaicu trece la un planor, îl va face la Binţinţi, acolo se va şi desprinde de sol, iar o demonstraţie făcută la Orăştie va convinge pe Octavian Goga şi Spiru Haret. Primeşte ajutorul cerut şi aşa prinde consistenţă şi va ocupa loc în istoria ştiinţei un vis de pînză şi metal, un straniu aparat cu fuzelaj şi aripi diafane, un unicat în tehnica lumii... Îl botează „Vlaicu II", îi pune un motor „Gnôme" rotativ de 50 CP, decolează, virează, se înalţă, zboară, zboară, zboară, urmărit cu aplauze şi urale de milioane de români care îşi văd prin el împlinite ancestrale şi chinuitoare doruri de zbor. Participă la Aspern, în Austria, în iunie 1912, la cel mai mare miting aviatic al vremii.

50 de piloţi, cu avioane care mai de care mai ciudate, 200 000 de spectatori, un mare as, Rolland Garros, şi un mare succes — al românului Aurel Vlaicu, cel venit dintr-o ţară eminamente agrară pentru a demonstra că pasiunea şi geniul nu au hotare.

Va fi după aceea curtat de mai marii aviaticii lumii, dar va lucra în continuare la Bucureşti. În construcţiile sale este original, de la elicea avionului pînă la ampenajul cozii, şi ceea ce va propune tehnicii aviatice are atîta consistenţă încît şi astăzi navele de zbor ale lumii păstrează în ele crîmpeie din gîndirea lui Vlaicu. Aripa cu profil variabil, folosirea a două elice coaxiale şi contrarotative, a unui singur volan pentru toate comenzile, a unui tren de aterizare cu roţi independente şi cu frîne pe roţi, dispunerea unor inele metalice în jurul cilindrilor motorului — sînt idei pe care le materializează pe „Vlaicu II" şi încearcă să le monteze şi pe „Vlaicu III".

Nu mai reuşeşte. Pentru că îşi propune să sfideze înălţimile Carpaţilor, într-un zbor pe traseul Bucureşti—Braşov—Tîrgovişte. Va porni la 13 septembrie 1913, va opri la Ploieşti, în aplauzele mulţimii prezente, pentru a decola din nou — de astă dată pentru ultima oară. Ce s-a întîmplat mai apoi lîngă satul Băneşti nu se ştie precis şi, probabil, nu se va şti niciodată. Un infarct, o criză de rinichi, un accident vascular — „Vlaicu II" şi-a oprit motorul, a ezitat o clipă, cu botul spre cer, apoi s-a angajat către scoarţa pămîntului într-o cădere ucigaşă.

Aşa l-a cîştigat din nou Pămîntul pe românul Aurel Vlaicu, cel plecat din Binţinţi, într-un zbor către Soare.

ALEXANDRU MIRONOV

MEDICINA DACILOR

Despre puternica dezvoltare pe care a cunoscut-o civilizaţia geto-dacilor stau mărturie numeroase descoperiri arheologice. Geto-dacii erau mari meşteri în prelucrarea metalelor şi în modelarea ceramicii, înălţau cetăţi temerare, aveau un sistem propriu de întărire a fortificaţiilor pe care specialiştii romani l-au numit „murus dacicus", adică zidul dacic. Despre vastele lor cunoştinţe din domeniul astronomiei stă mărturie calendarul de la Sarmizegetusa.

Dacii aveau însă şi preocupări din domeniul medicinei. Arheologii au descoperit la Sarmizegetusa şi la Poiana instrumente chirurgicale despre care se presupune că au fost folosite la operaţii delicate. În medicină, dacii se conduceau după principiul conform căruia sănătatea trupului este legată de cea a spiritului. Filozoful grec Platon îl citează pe Zamolxis cînd susţine că: „Pentru a vindeca o parte a organismului bolnav trebuie să-l pui în legătură cu întregul". Aici este formulat unul din principiile medicinii moderne.

Dacii foloseau drept leacuri plantele medicinale. La Muzeul de istorie a R.S.R. se află copia unui tratat de medicină aparţinînd învăţatului grec Dioscoride. Acesta a trăit la Roma pe vremea împăraţilor Claudius (41—54 e.n.) şi Nero (54—68 e.n.). În lucrarea sa, Dioscoride se referă la folosirea unor leacuri obţinute din plante medicinale. El citează în cartea sa, alături de denumirea grecească a plantei, şi pe cea dacică, întrucît ele au fost folosite mai întîi în medicina dacilor. Astfel, la muşeţel, alături cu denumirea latină **cammomila**, apare denumirea dacică **amolusta**. Cimbrul, în denumire romană **thymum**, în dacă este **mizila**. Lista este foarte lungă şi nu poate fi citată în întregime.

Originalul lucrării lui Dioscoride se află la Viena.

* * *

AVEȚI SIMȚUL UMORULUI?

Citiţi mai jos trei anecdote cărora le lipsesc „poantele", adică fraza de încheiere care de obicei stîrneşte rîsul. Încercaţi să o potriviţi voi. Poate veţi reuşi! Dacă vi se pare că nu aţi reuşit sau că „poanta" voastră nu are haz (mai sînt şi glume la care nu se rîde!!), alegeţi din variantele posibile cîte o „poantă" pentru fiecare din cele trei glume.

AVEȚI SIMȚUL UMORULUI ?

CE ŞTIŢI DESPRE CAI?

Veţi intîlni mai jos cîteva intrebări referitoare la cai. Pentru fiecare intrebare se propun trei răspunsuri: unul bun şi două greşite. Însemnaţi-l pe cel care vi se pare corect şi apoi uitaţi-vă la soluţii!

I) Cel mai vechi strămoş al calului, descoperit în depozitele eocenului inferior din America de Nord, avea talia:

1) unei vulpi; 2) unui cîine lup; 3) unui poney.

II) Se numeşte trap:

1) mersul în care calul înaintează în acelaşi timp cu amîndouă picioarele din aceeaşi parte; 2) mersul în fugă al calului, cu viteză mijlocie, păşind în acelaşi timp cu un picior din faţă şi cu piciorul de dinapoi opus primului; 3) mersul cel mai rapid al calului.

III) După naştere, un mînz bea zilnic:

1) 10—15 litri de lapte; 2) 5—8 litri; 3) 20—25 litri.

IV) Ce înţelegeţi prin cabrare?

1) timpul necesar unui cal pentru a face un pas; 2) ridicarea calului pe picioarele dinapoi; 3) frecarea calului cu un şomoiog de paie sau cu o cîrpă tare.

V) De ce se pun calului apărători la ochi?

1) pentru a nu-l jena soarele; 2) pentru a merge drept; 3) pentru a nu se speria.

VI) Prin galop înţelegeţi:

1) săritura unui cal în fugă, peste un obstacol; 2) mersul calului pe un cerc, cu umărul, capul şi şoldul plasate spre înăuntru; 3) mersul cel mai rapid al calului, alcătuit dintr-o succesiune de salturi.

VII) Numim buiestru:

1) aşezarea picioarelor calului în raport cu verticala, cînd calul stă pe loc; 2) un mers al calului în care paşii se fac în acelaşi timp cu picioarele din aceeaşi parte; 3) acţiunea calului de a evita sărirea unui obstacol.

VIII) Cum se numea calul înaripat din mitologia greacă, devenit simbol al inspiraţiei poetice?

1) Cerber; 2) Tifon; 3) Pegas.

IX) Prin echitaţie înţelegem:

1) dresarea calului; 2) călăria; 3) locul special amenajat în care se dresează şi se antrenează caii.

Răspunsurile exacte sînt: I—1; II—2; III—1; IV—2; V—3; VI—3; VII—2; VIII—3; IX—1.

PROF. TEODOR AXIOTI

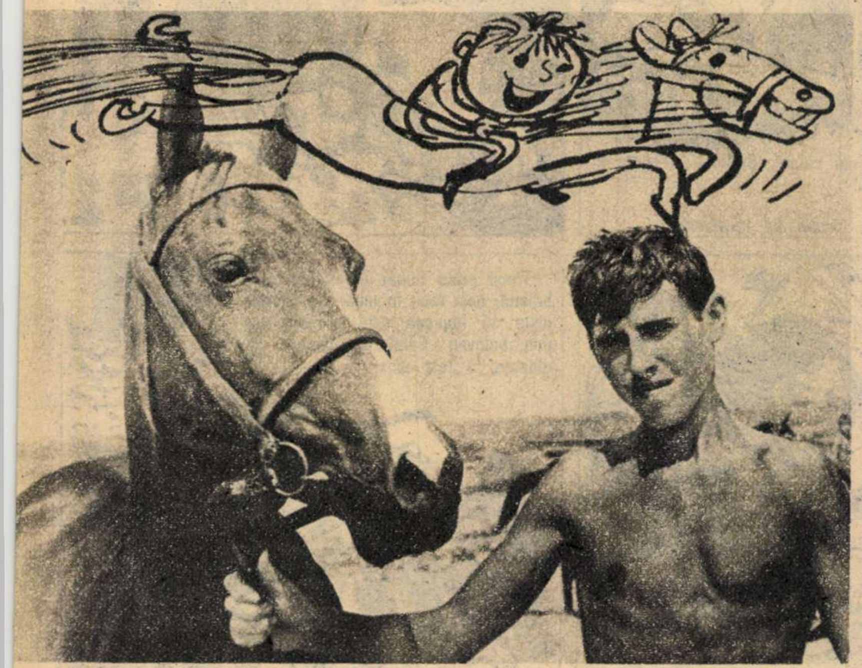

* * *

— Tăticule, întreabă Nuţi, e adevărat că ciupercile cresc numai în locurile umede?

— Fireşte.

— Atunci se vede că de aceea seamănă cu...

— Ia vezi, Ionele, de ce plînge surioara ta, se adresă mama fiului mai mare.

— Plînge pentru că, din joacă, s-a lovit la uşă.

— Minte, mamă, nu m-am lovit la uşă, ci...

Gigel se întoarce de la şcoală cu căciula cea nouă ruptă şi murdară de noroi.

— Ce s-a întîmplat cu căciula ta? îl întreabă mama.

— Au jucat băieţii fotbal cu ea.

— Şi tu unde erai?

—...

Răspunsuri posibile: 1) ...umbrelele! 2) ...m-am lovit la cap. 3) — Unde să fiu, eram în poartă.

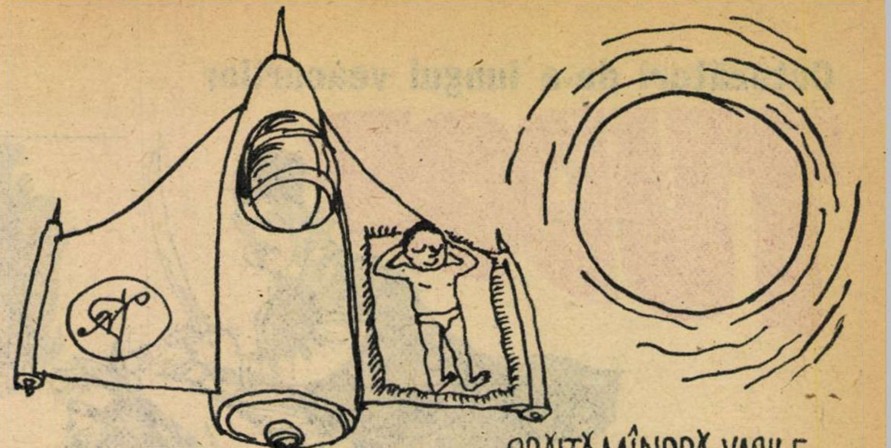

CRĂIŢĂ MÎNDRĂ VASILE

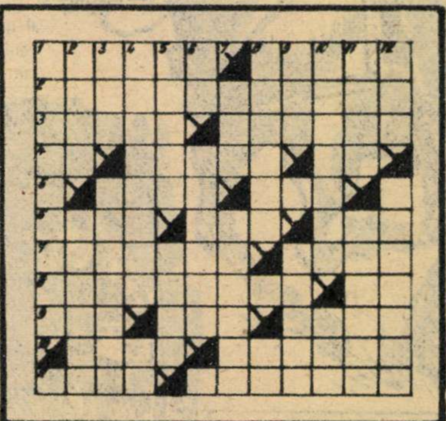

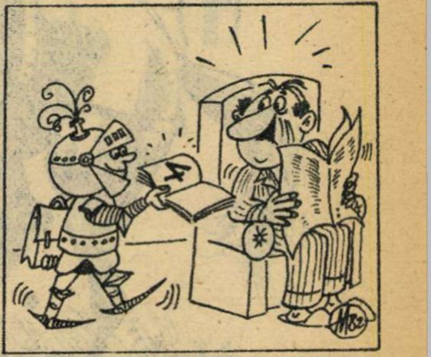

ADRIAN ANDRONIC

Picături de ploaie

ORIZONTAL: 1) Dezlănţuire a forţelor naturii cu ploi torenţiale şi vînt puternic. Cerul după ploaie. 2) Plouă cu găleata (3 cuv.). 3) Pămînt noroios după ploaie. Unul plouat! (fig.). 4) Prima silabă. A degaja vapori. Din schelet. 5) Îi tună şi-i fulgeră! Precipitaţie solidă. 6) Luna iunie din acest anotimp e cea mai ploioasă (pl.). Scriitor portughez (1845-1900). Localitate rurală. 7) Înlăturarea surplusului de apă dintr-o regiune. Roman de I. Slavici. 8) Provocate de ploi îndelungate. Gheorghiu Costel. 9) Insulă în Polinezia. Acoperit de nori! Mătase naturală. 10) A selecţiona. Apă curgătoare temporară, ce apare în urma ploilor. 11) Măsoară timpul. „Unitate" de măsură pentru ploi bogate.

VERTICAL: 1) Anotimp caracterizat la noi prin ploi bogate. 2) Localitate în Iugoslavia. Varietate de arbori care alcătuiesc o pădure (pl.). 3) Picături de ploaie. Stampă. 4) Impermeabil de ploaie (fem.). Sînt. 5) Cupru. Corabie legendară. 6) Dacă. Ploi de scurtă durată. 7) ...Deşliu, autorul poeziei „Pe fulgere". Cu tunete şi fulgere! 8) A se asemui ca două picături de apă! Vas. 9) Specie de gasteropode. Produs apicol obţinut în cantitate mică în anii ploioşi. 10) O zi cu cerul înnorat. Vreme ploioasă. 11) Floarea ochilor. Metal preţios. 12) Bătut în cap! Viţa bătută cu piatra.

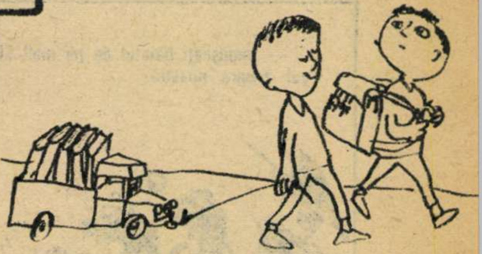

SORIN ŞTEFĂNESCU

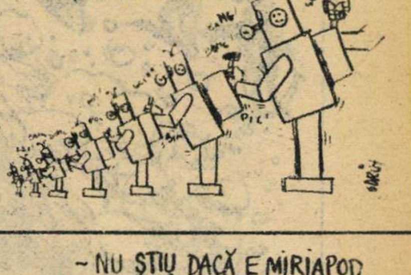

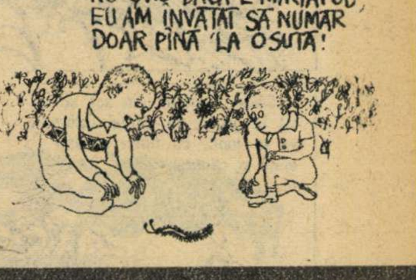
— NU ŞTIU DACĂ E MIRIAPOD, EU AM ÎNVĂŢAT SĂ NUMĂR DOAR PÎNĂ LA O SUTĂ!

Redactor şef: MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacţie: OVIDIU ZOTTA;
Prezentarea artistică şi coperta: Pompiliu DUMITRESCU
Prezentarea tehnică: ION MIHĂESCU. Responsabil de număr: C. DIACONU

Redacţia: Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAŢIA: Editura „Scînteia". TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137 Telex 11226 Bucureşti.

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

Cutezători de-a lungul veacurilor

TUDOR

SCENARIU: AL. MITRU
DESENE: PUIU MANU

(1)

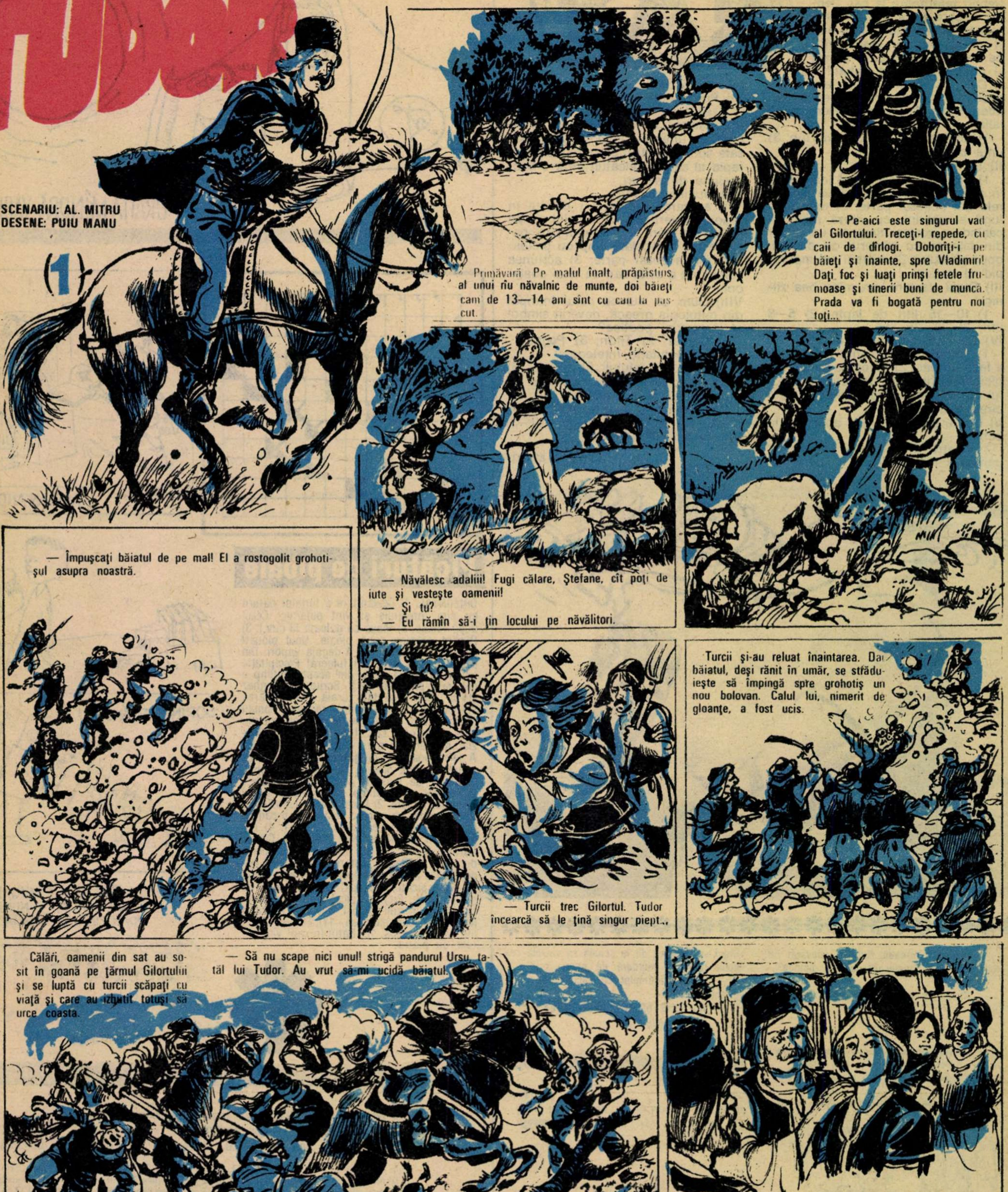
Primăvară. Pe malul înalt, prăpăstios, al unui rîu năvalnic de munte, doi băieţi cam de 13—14 ani sînt cu caii la păscut.
— Pe-aici este singurul vad al Gilortului. Treceţi-l repede, cu caii de dîrlogi. Doborîţi-i pe băieţi şi înainte, spre Vladimiri! Daţi foc şi luaţi prinşi fetele frumoase şi tinerii buni de muncă. Prada va fi bogată pentru noi toţi...
— Năvălesc adaliii! Fugi călare, Ştefane, cît poţi de iute şi vesteşte oamenii!
— Şi tu?
— Eu rămîn să-i ţin locului pe năvălitori.
— Împuşcaţi băiatul de pe mal! El a rostogolit grohotişul asupra noastră.
— Turcii trec Gilortul. Tudor încearcă să le ţină singur piept...
Turcii şi-au reluat înaintarea. Da băiatul, deşi rănit în umăr, se străduieşte să împingă spre grohotiş un nou bolovan. Calul lui, nimerit de gloanţe, a fost ucis.
Călări, oamenii din sat au sosit în goană pe ţărmul Gilortului şi se luptă cu turcii scăpaţi cu viaţă şi care au izbutit totuşi să urce coasta.
— Să nu scape nici unul! strigă pandurul Ursu, tatăl lui Tudor. Au vrut să-mi ucidă băiatul.
— Ai un fecior de ispravă, bade Ursule. Fără isteţimea şi neînfricarea lui, Vladimirii ar fi fost arşi şi prădaţi.

(va urma)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

42

JOI,
21 OCTOMBRIE 1982,
ANUL XVI (NR. 785)

25 OCTOMBRIE- ZIUA ARMATEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

CADRAN POLITIC

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, a efectuat, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, la invitaţia tovarăşului Todor Jivkov, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgaria, o vizită oficială de prietenie în Republica Populară Bulgaria, în perioada 12—14 octombrie a.c.

Întîmpinaţi pretutindeni cu deosebită cordialitate, stimă şi respect, înalţii oaspeţi români au vizitat obiective economice şi social-culturale din Sofia şi Plovdiv şi au avut întîlniri cu activişti de partid şi de stat, din organizaţiile obşteşti, cu oamenii muncii, făcînd cunoştinţă cu realizări ale poporului bulgar. În aceeaşi atmosferă, la Sofia, s-a desfăşurat mitingul prieteniei româno-bulgare la care au luat parte mii de oameni ai muncii din întreprinderile şi instituţiile capitalei Bulgariei socialiste şi în cadrul căruia au rostit cuvîntări tovarăşii Nicolae Ceauşescu şi Todor Jivkov.

În timpul vizitei, între conducătorii de partid şi de stat ai celor două ţări vecine şi prietene au avut loc fructuoase convorbiri care s-au desfăşurat într-o atmosferă de caldă prietenie, încredere, înţelegere şi stimă reciprocă.

Prin întreaga ei desfăşurare, prin rezultatele rodnice ale convorbirilor, vizita înalţilor soli ai poporului român a reprezentat un nou şi important moment în cronica raporturilor de strînsă prietenie şi colaborare ce unesc partidele, ţările şi popoarele român şi bulgar.

Oamenii muncii din întreaga noastră ţară întîmpină Conferinţa Naţională a partidului cu succese deosebite în muncă înfăptuind neabătut programul de dezvoltare continuă a patriei, în spiritul măsurilor adoptate, al chemărilor însufleţitoare ale secretarului general al partidului. Zilnic, din industrie şi agricultură făuritorii de bunuri materiale raportează cu mîndrie îndeplinirea cu succes a sarcinilor, depăşirea angajamentelor în muncă.

În cadrul amplului dialog pe care tovarăşul Nicolae Ceauşescu îl poartă cu oamenii muncii din întreaga ţară s-au înscris şi vizitele de lucru efectuate săptămîna trecută în unităţi producătoare de pîine şi produse de panificaţie din Capitală şi în unităţi industriale din judeţul Olt.

Atît în Capitală cît şi în judeţul Olt, prezenţa tovarăşului Nicolae Ceauşescu în mijlocul oamenilor muncii a prilejuit emoţionante manifestări de dragoste şi recunoştinţă faţă de secretarul general al partidului care şi-a dedicat întreaga viaţă propăşirii patriei, fericirii poporului nostru.

De pe itinerarele acţiunii „TOT ÎNAINTE!“

Aflată în faza pe localitate, ampla acţiune de educaţie patriotică „Tot înainte" mobilizează în aceste zile energiile entuziaste ale pionierilor din întreaga ţară

● *Pionierii vasluieni ne scriu că, în cadrul acţiunilor dedicate cunoaşterii vieţii şi activităţii revoluţionare a celui mai iubit fiu al poporului nostru, la Şcoala generală Rădeni, comuna Dragomireşti, s-a desfăşurat dezbaterea* **„Nicolae Ceauşescu — exemplul eroic al luptătorului neînfricat pentru triumful idealurilor comuniste".**

● *De la Lipovăţ, acelaşi judeţ, aflăm că duminică, 17 octombrie, pe pajiştile din împrejurimile comunei au ieşit zeci şi zeci de pionieri ai Şcolii generale Chiţoc. Harnicii şi voioşii ocrotitori ai naturii au participat la lucrările de curăţire, amenajare şi pregătire a pajiştilor pentru sezonul rece.*

● *O ştire de ultimă oră ne anunţă că, pînă la sfîrşitul trimestrului întîi, pionierii Şcolii generale din Cugir, judeţul Alba, îşi vor desfăşura activităţile sportive pe terenurile unei noi baze sportive. Lucrarea, începută la faza de masă a acţiunii, este continuată acum de pionieri în cadrul ciclului de activităţi înscrise în „Ştafeta generaţiilor".*

În bănci, în ateliere, ca şi în amfiteatrele toamnei, purtătorii cravatelor roşii cu tricolor cinstesc prin faptele lor de muncă şi învăţătură apropiata Conferinţă Naţională a Partidului Comunist Român. Din întreaga ţară ne sosesc în fiecare zi scrisori, fotografii, prin care, cu îndreptăţită mîndrie, pionierii raportează obţinerea unor frumoase succese la învăţătură, în îndeplinirea angajamentelor de muncă patriotică, rezultate deosebite în ajutorul dat la strînsul recoltei. Publicăm o mică parte din bogata corespondenţă primită de la subredacţii cu bucuria de a-i felicita pe toţi harnicii pionieri!

CHENAR DE ONOARE

Unităţile de pionieri din localităţile Drăgăşani, Muereasca, Şerbăneşti-Păuşeşti, Roşiile, Stăneşti, din judeţul **Vîlcea**, raportează îndeplinirea integrală a angajamentului de muncă patriotică pe acest an şi se angajează să-l depăşească în cursul acestei luni cu cel puţin 15 la sută.

RECORD. Zilnic, 18 tone de struguri, şi numai în zece zile, 20 de vagoane din fructul tămîios al toamnei, sînt performanţele în muncă obţinute la C.A.P.-Urecheşti, Ferma nr. 2, de către pionierii Şcolii generale nr. 10 din Focşani, judeţul **Vrancea.** În fiecare zi, dealtfel, pionierii din Focşani au sortat peste 10 tone de cartofi, legume şi fructe.

● **În judeţul Botoşani,** 400 de pionieri şi şcolari de la Şcoala generală Todireni au recoltat şi au sortat 20 tone de cartofi, 2 500 kg de prune, 8 tone de sfeclă de zahăr, 3 tone de seminţe de floarea soarelui etc.; 200 de pionieri şi şcolari de la Şcoala generală Hlipiceni au recoltat şi decoletat 150 tone de sfeclă furajeră; 400 de pionieri de la Şcoala generală Vorniceni au recoltat 1 400 kg de ceapă arpagic; asemenea lor, pionierii din comunele Ştiubieni, Unţeni, Broscăuţi, Coţuşca au înscris fapte de muncă neprecupeţite în amfiteatrele recoltei

● **25 000 de pionieri şi şcolari din judeţul Călăraşi** au recoltat numai într-o săptămînă 2 500 tone de legume, 35 tone de struguri şi au depănuşat 2 500 tone de porumb.

● *Zilnic, cei 200 de pionieri din clasele V–VIII ai Şcolii generale nr. 4* **(Cîmpulung Muscel)** *colectează în punctul „Mărcuş" peste 3500 kg de prune. Pînă în prezent, s-au evidenţiat în mod deosebit detaşamentele claselor a V-a A, a VII-a B şi a VIII-a A!*

S-au întrecut în hărnicie şi pionierii şcolilor generale nr. 1 şi

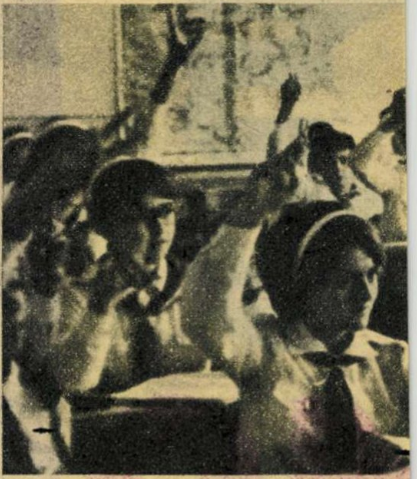

A doua înflorire a livezilor

Bine a spus cine a spus despre judeţul Argeş că are toate formele de relief, în afară de gheţari şi de ţărmuri de mare. Este judeţul cu cele mai multe livezi, cu podgorii întinse, cu destule grădini şi cu nesfîrşite lanuri de porumb.

În aceste zile însorite sau bătute de umbra norilor, s-au umplut de copii livezile argeşene, podgoriile, grădinile şi la-

Partidului iubit, omagiul faptelor noastre de muncă și învățătură

*

În toate detașamentele pionierești din țară se desfășoară, în această perioadă, alegerile pionierești. Expresie a democrației pionierești, acest moment deosebit in viața de organizație este folosit ca un bun prilej de analiză a muncii de învățătură, a intregii activități pionierești. Spiritul critic ca și inițiativa, dorința de mereu mai bine sînt întotdeauna prezente acolo unde pionierii hotărăsc asupra viitoarei lor activități. Iar cei mai buni, mai harnici și mai inimoși sînt aleși în fruntea detașamentului.

Iată două momente de la alegeri, surprinse la Școala generală nr. 172 din Capitală (foto 1) și la Școala generală nr. 2 din satul Gorgota, județul Dîmbovița (foto 2).

5 la strîngerea și sortarea cartofilor la C.L.F—Cîmpulung.

● **„Succesul notelor bune"**, *și-au intitulat schimbul de experiență pe teme de învățătură comandamentele detașamentelor claselor V-VIII de la Școala generală* **Parpanița, comuna Negrești, Vaslui."**

Fiecare clasă, fiecare detașament — un colectiv unit și hotărît să obțină succese de prestigiu în munca de învățătură!" și-au propus pionierii unității de la Școala generală nr. 172 din Capitală. În imagine, una dintre clasele fruntașe — a VII-a A.

Oțel și grîu

Aici unde puternic e oțelul și grîu-nalt în lan,
Aici unde oamenii sînt liberi
Și unde apa naște lumini printre stînci amețitoare,
E țara mea.

Aici unde marea sărută țărmul drept,
Aici unde miile de glasuri răspund la apel,
Aici unde ca niciodată visele înfloresc
E țara mea.

Luminița Moga
Cenaclul literar „Luminița"
al Casei pionierilor și șoimilor patriei, Ineu,
județul Arad.

nurile de porumb, de sub poalele munților Făgăraș pînă pe platforma Cotmenei.

— Sînteți obosite, fetelor?

— Ca după o dimineață de muncă (Carmen Ștefan).

Le joacă soarele în ochi și în păr. Le sînt rumeni obrajii, ca merele coapte.

— Ca după două săptămîni de muncă (Emilia Diaconu).

— Adică?

— Adică aici, la Vrănești, s-a lucrat la normă și în întrecere, iar clasa noastră nu vrea să rămînă în urmă (Varina Vartolaș).

— Și totuși, cum este după două săptămîni de muncă în cîmp, la cules de struguri?

— Este o oboseală plăcută, mă credeți? (Gabriela Csorba).

— Te cred... Dar poți să-mi descrii această stare?

— Nu știu... Să încerc... Simți așa o deosebită satisfacție în suflet, o mare mulțumire de tine... Parcă ți se odihnesc și gîndurile... Și totul este atît de frumos, frunzele de viță, pădurile din împrejurimi, satul din vale...

— Tu scrii, Gabriela? Faci literatură?

— Cîteodată, așa, pentru mine... De data aceasta încercam să descriu o stare. Adică încercam să exprim în cuvinte ce simt acum.

Gabriela este de-acum liceană. Dar să vedem ce spun pionierii clasei a V-a, de la Școala generală nr. 12, Pitești, unde ea a învățat odinioară:

— Eu vreau să merg la cules de fructe pentru a da ajutor cooperatorilor, dar și pentru că îmi place foarte mult munca (Coca Necșui).

— Îmi place să culegem împreună fructe, să le punem în lăzi și în autocamioane sau în remorci trase de tractoare (Victor Poroian).

— Merg la cules pentru că îmi place foarte mult și îmi aduc aminte de înfloritele livezi văzute astă—primăvară (Camelia Cheran).

Peste 49 000 de pionieri și școlari și aproape 30 000 de elevi de liceu în livezile, în podgoriile, în grădinile și pe lanurile de porumb ale județului Argeș.

Inginerul Gheorghe Erceanu, șeful fermei viticole Izvorani, este mulțumit în această zi de început de octombrie:

— Avem o recoltă de struguri foarte bună, iar copiii aceștia lucrează bine și sînt atît de voioși că ne simțim cu toții mai tineri. Parcă și podgoria este alta cînd vin ei...

Ce de lucruri știu copiii din satul Zărnești! Poți să afli de la ei că livada în care culeg mere este o plantație intensivă, cu o producție de 25 de tone la hectar, adică de peste zece ori mai mult decît se poate culege din livada veche în această toamnă, dar numai în această toamnă, pentru că livada a fost întinerită și îndesită cu pomi care așteaptă să intre pe rod. Mai poți să afli de la ei că ferma asociației pomicole, în afară de inventarul cu care a fost înzestrată, și-a crescut niște cai, cu fînul cosit de sub coroanele pomilor, iar caii aceștia, înhămați la căruțe, sînt de mare folos. Mai afli că cele opt hectare de porumb pe care le culeg au fost cultivate pe pămînt desțelenit, că profesorii lor, Nicolae Roșu, Mihai Diaconescu, Elena Bucur și mulți alții, sînt fii ai satului și au gospodării model în comună.

În livezi, în grădini, în lanurile de porumb, mulți copii lucrează cu o siguranță și cu o fermitate de oameni mari.

Toate școlile generale din aceste localități dispun de loturi de cultură. Și mai au copiii sere și solarii la Bunești, Izvoru, Stolnici, Vedea, Leordeni și plantații de duzi și venituri din valorificarea gogoșilor de mătase la Izvoru și la Recea. În plus, au stupi de albine la școlile din Drăghici și Boteni și un lac de acumulare transformat în eleșteu, la Costești, iar la Ungheni, pentru prima dată în țară, o seră încălzită cu biogaz.

— S-a înflorit pămîntul de copii, spune Gheorghe Ciuclea, președintele C.A.P.-Zărnești.

S-ar fi putut spune mai frumos?

Mergeți să vedeți copiii aceștia, cu munca lor de o zi, cu munca lor de două săptămîni, cu soarele în păr și în priviri, cu obrajii rumeni ca merele coapte, cu o satisfacție deplină în suflet, cu o deosebită mulțumire de sine... Dar de ce și unde să mergeți să-i vedeți? Copiii aceștia, sînteți voi și sînteți aici unde a înflorit pămîntul la timpul culegerii roadelor, aici, peste tot în țara asta, din hotar în hotar.

MARIN IONIȚĂ

PE AGENDA DEZBATERILOR PRILEJUITE DE ALEGERILE PIONIEREŞTI

STUDIUL INDIVIDUAL

SINGUR

Iată-ne deci la începutul unei zile de lucru, a unei zile de muncă a şcolarului. Sîntem singuri cu... orarul, binecunoscutul orar care ne dă, în fiecare zi, întîlnire cu **studiul individual.** De promptitudinea şi seriozitatea cu care răspundem chemării sale vor depinde foarte multe lucruri. Care anume? Ancheta noastră, desfăşurată printre pionierii şcolilor generale nr. 1 şi nr. 8 din Tîrgovişte, încearcă să dea unele răspunsuri acestei întrebări, inclusă, dealtfel, în toate dezbaterile ce se desfăşoară cu prilejul alegerilor pionereşti. Deci să le dăm cuvîntul interlocutorilor.

Timpul trece, cunoştinţele rămîn numai... dacă le ai!

Ionuţ Săvoiu, clasa a VIII-a C, Şcoala generală nr.1

— Dacă îmi ajunge timpul să fac tot ceea ce aş vrea? Depinde. Depinde şi de ceea ce-mi propun! Primul lucru care mă interesează, bineînţeles, este acela să învăţ bine. Şi numai în funcţie de cum reuşesc aceasta, îmi „permit” şi alte îndeletniciri, pot să spun chiar pasiuni, cum ar fi sportul.

Am descoperit „marele secret” — pe care ni-l spun mereu tovarăşii profesori — că **studiul individual serios şi intensiv este cheia succesului.** Adică, atunci cînd mă apuc de lecţii o fac conştiincios, fără să pierd timpul, să mă întrerup mereu, să mă gîndesc în altă parte. Am reuşit în felul acesta să-mi fac o autoeducaţie de care sînt mîndru. Eu zic că astfel putem da dovadă de voinţă, de autocontrol: dimineaţa sîntem, de obicei, singuri acasă, am avea libertatea „să ne pierdem” în fel de fel de alte preocupări. Ca prietenul meu, Vlad. Un băiat capabil, de altfel, dar care-şi consumă timpul asistînd la toate meciurile, urmărind toate emisiunile TV, nelipsind de la filme şi spectacole. Desigur, nimeni nu ne interzice aceste distracţii. Însă în toate este nevoie de o măsură, pe care noi înşine trebuie s-o cunoaştem. De curînd, prietenul meu nemulţumit şi neliniştit de rezultatele obţinute încă de la începutul anului şcolar şi-a propus să ia un 10 la fizică! Eu zic că n-o să-i fie greu. Dar aceasta nu va însemna nimic dacă nu va învăţa **cu regularitate** şi **la toate materiile,** dacă nu-şi va **împărţi riguros timpul** pentru munca de şcolar, dacă nu va **respecta programul alcătuit.** Şi fiindcă mi-e prieten o să-l ajut, mai mult decît pînă acum, să reuşească toate acestea.

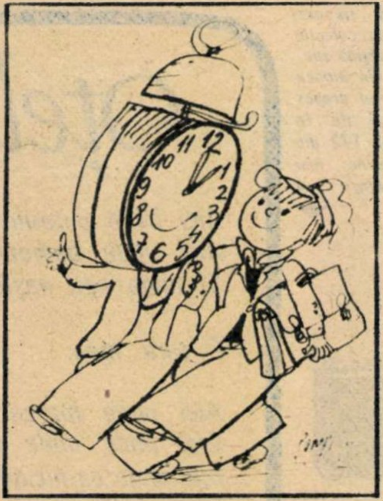

Nedreptatea notei 8 şi Gigi cel mult prea ocupat

Camelia Alexandru, comandant de unitate, Şcoala generală nr.1

Nota 8 la teza de matematică era o nedreptate. Întotdeauna luasem 10. „Greşisem acum ceva, dar, ţinînd seama de posibilităţile mele dovedite pînă atunci, se putea măcar un 9!” îmi ziceam eu cu amărăciune. Dar cînd supărarea mi-a mai trecut, a apărut şi întrebarea „De ce totuşi greşisem?” A trebuit să recunosc că, pur şi simplu, operaţiile acelea nu le ştiam. O singură lecţie, doar una n-o învăţasem ca lumea — mă antrenasem la joacă împreună cu fratele meu, Călin, în ziua cînd avusesem de învăţat lecţia respectivă. Pe cine mai puteam să fiu supărată? Doar pe mine. Mi se confirma, încă o dată, adevărul că **nu e bine să treci superficial nici măcar peste o lecţie!** Să nu laşi nici un loc gol. Şi m-am gîndit atunci cît de greu trebuie să le fie acelora care mereu, mereu adună astfel de „locuri goale”. Ca, de pildă, colegul meu Gigi. E drept, el are un program foarte încărcat. Dar... extraşcolar: pasionat „ciclist”, „cinefil” (chiar şi în timpul orelor), organizator şi jucător pasionat al meciurilor de pe strada Labirint, unde locuieşte. Petrecîndu-şi în felul acesta tim-

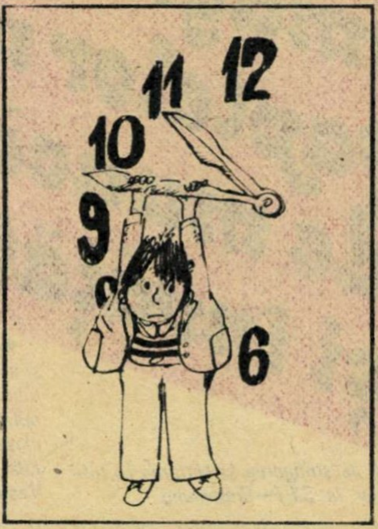

Balonaşe de toamnă

-FOILETON-

Citeva zile în şir, în drum spre şcoală, lui Mirel i se întîmplaseră lucruri ciudate. Totul începuse luni la amiază, aşadar, în plină zi. Şi ce zi! Cu lumina tremurînd ca guşa rîndunelelor aliniate de-a lungul firelor, cu un soare ca mierea din floare de arţar, cu un vînticel blînd ca... Dar comparaţia aceasta n-o mai nimeri căci exact în clipa cînd dădea colţul, din senin, din iarbă verde, în calea băiatului se ivise un fel de arătare. Era ceva ca un balonaş de săpun, săltăreţ şi străveziu, şi care de cum îi tăiase calea începuse să turuie în gura mare, dar parcă — iarăşi ciudat — pe o lungime de undă numai de Mirel auzită, dovadă că din toată forfota străzii nimeni nu se oprise din mers.

— Ia-te după mine, poruncise balonaşul, şi ţine-o tot la stînga.

— Dar eu merg la şcoală. În sens opus...

— Nu e chiar atît de opus cum ţi se pare. Şi eu tot la un fel de şcoală te chem. Uite, chiar astăzi vei face lecţia despre... curaj. Ai curajul să vii cu mine pe malul lacului, în parc? Luăm o barcă, facem o plajă, o partidă de pescuit, o scaldă chiar...

— Şi ce voi spune mîine, la şcoală?

— Te ştiam băiat cu imaginaţie. Vezi? Vom face împreună şi o lecţie de imaginaţie. Vei spune că bunica şi-a scrintit un picior, că telefonul era defect şi te-a trimis după doctor sau la farmacie, găsim noi, n-ai grijă...

— Bunica mea locuieşte în altă localitate.

— Şi mai bine. Spui că aţi primit o telegramă cum că se simte rău şi că te-a chemat la patul ei de suferinţă. In felul acesta poţi să lipseşti două zile. Mîine te plimbi cu bicicleta, poimîine e miercuri, zi de meci, mergem la stadion. Tu eşti băiat deştept, într-o oră-două te pui la punct cu toate lecţiile din urmă...

Sigur că Mirel era băiat deştept. Argumentul era real şi aproape hotărîtor. Rămînea de rezolvat un amănunt şi, aproape biruit de ispită, dădu glas flecuşteţului:

— Dar cu ghiozdanul ce fac? Îl car cu mine? Toată lumea mă poate întreba de ce nu sînt la şcoală...

— Fii deştept! Spui că aţi avut ore dimineaţa. Hai!

Şi balonaşul sălta hlizindu-se îmbietor.

În clipa aceea, de peste drum, Mirel se auzise strigat. Erau cîţiva colegi ce se grăbeau spre şcoală. Roşise brusc şi, smulgîndu-se din vraja balonaşului, începu să alerge spre ei. Balonaşul abia se ţinea după el. Ajunseseră în curtea şcolii exact cînd clopoţelul îşi vestea chemarea şi, curios, abia atunci arătarea pierise fără urmă.

Citeva zile apoi se petrecuse acelaşi lucru. Numai argumentele balonaşului se schimbau. Ba îl îndemna să spună că s-a stricat broasca de la uşă şi a rămas închis în casă, ba că urma să-şi întîmpine o mătuşă la gară, ba că mama pierduse cheia şi îi telefonase să o aştepte neapărat acasă. Discutau sub cerul senin şi blînd, se ciorovăiau pas cu pas pînă în apropierea şcolii. Atunci, la glasul clopoţelului, arătarea îşi pierdea,

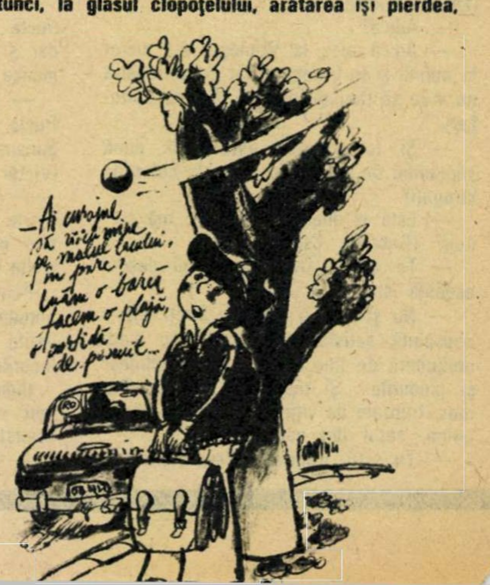
— Ai curajul să vii cu mine pe malul lacului, în parc! Luăm o barcă facem o plajă, o partidă de pescuit...

CU... ORARUL!

pul, mă şi mir cum de reuşeşte să capete, din cînd în cînd, cîte o notă mai bunicică. Cînd învaţă Gigi? Pe apucate!

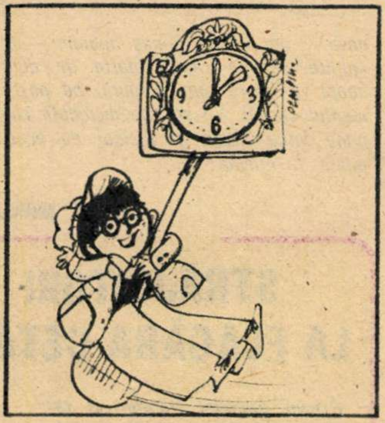

Îmi dau seama că noi, pionierii, n-am fost prea hotărîţi în atitudinea dezaprobatoare faţă de el. **Opinia pionierească trebuie să fie mai fermă!** Mă preocupă acest gînd. Trebuie să acţionăm...

O premiantă îi compătimeşte pe „tocilari"

Carmen Oprescu, comandant de unitate, Şcoala generală nr. 8

— Dacă sînt tocilară? Cred că nu m-ar ţine puterile. Să înveţi atîtea lucruri pe de rost! Este o treabă extrem de grea. Şi nefolositoare! Am colegi care aşa procedează, dar aceştia n-au fost niciodată lîngă mine la acordarea premiilor... Mi-am pus întrebarea de ce nu renunţă la felul defectuos de a-şi însuşi cunoştinţele pe care, dealtfel, foarte curînd le uită. N-am reuşit să-mi dau un răspuns. Cred totuşi că li se pare mai sigur să ştie „ca în carte". De fapt, acesta-i şi argumentul lor cînd este vreo discuţie: „aşa scrie în carte!". „Dar în mintea ta ce scrie?", îmi vine atunci să-i întreb. N-aş vrea însă să-i jignesc. Ei nu sînt nişte leneşi. Muncesc, şi încă mult, dar nu aşa cum trebuie, adică eficient. Este un stil defectuos al studiului individual, folosit mai ales în clasele mici. Dacă nu sîntem atenţi atunci, mai tîrziu se corectează cu multă greutate.

— Cum învăţ eu? **Îmi place să descopăr fiecare lecţie, s-o pătrund.** Este ca un joc captivant. Dar unul serios. Nu cred că este vreo lecţie pe care să n-o ştiu. Cum s-ar zice, sînt... conştiincioasă.

Liana vă supune atenţiei...

Liana Eftimie, clasa a VIII-a B, Şcoala generală nr. 1, premiantă în fiecare an

...programul, pe scurt, al unei zile proprii de lucru:

- 6,30—7,30: deşteptarea, înviorarea, ordinea în cameră, micul dejun.
- 7,30—11: învăţarea lecţiilor, efectuarea temelor, pauze de la 10—15 minute între ore.
- 11—12,30: timp dedicat lecturii, jocului, după cum şi treburilor gospodăreşti.

- 13—18: ore de curs.
- Seara, după caz, încă o oră, o oră şi jumătate studiu sau realizarea diferitelor hărţi, scheme, desene etc.
- Duminica — cîteva ore rezervate efectuării unor teme pentru săptămîna ce urmează, în eventualitatea participării la unele acţiuni, spectacole etc.

N.B.

- Ora de culcare — ora maximă, 22 — nu este niciodată depăşită.
- Renunţarea la emisiunile care nu-i se adresează, în favoarea lecturii, a odihnei, a jocului.

Anchetei noastre privind „studiul individual" i-au răspuns un număr mare de pionieri din diferite clase ale celor două şcoli. Cîteva dintre părerile exprimate de ei le-aţi aflat în acest articol.

Amintim încă alte nume de pionieri care, de asemenea, au exprimat păreri interesante: **Lelia Şerban,** cl. a VIII-a C, Şc. gen. nr. 1, excelentă gimnastă („de mică practic gimnastica, m-am afirmat pe judeţ obţinînd locul 1, dar n-am coborît niciodată ştacheta la învăţătură, sînt mereu premiantă! Secretul? **Împărţirea judicioasă a timpului, folosirea lui cu eficienţă); Delia Dobîndă,** cl. a VI-a B, Şc. gen. nr. 8 (**e necesar să ai un ţel pentru care înveţi** — eu aş vrea să devin ca tata, medic); **Eduard Chiru,** cl. a IV-a A, Şc. gen. nr. 1 (**atenţia la ore te ajută apoi foarte mult în studiul individual**).

Dar voi, dragi prieteni, ce ne puteţi spune despre subiectul pus în discuţie?

ELENA MĂNESCU

---

ca prin minune, intreaga putere.

— Cît o să se mai ţină balonaşul ăsta de mine? se intreba băiatul şi hotărî să nu mai plece singur spre şcoală. Aşa se face că a patra zi porni cu Sile, vecinul lui de palier. De-abia ajunseseră însă la colţ că acesta îi spuse:

— Ştii ceva, Mirele? Hai să dăm o raită prin parc.

— Şi mîine ce spunem la şcoală?

— Găsim noi, fii deştept: bunica, broasca de la uşă, frăţiorul...

Mirel îl privi cu uimire, dar Sile continua să turuie:

— Dacă ne întreabă cineva, spunem că am avut ore de dimineaţă. Hai! Fii deştept, uite ce zi frumoasă, cînd ne mai întîlnim noi cu soarele ăsta? Cu lecţiile ne punem noi la punct pe urmă, în jumătate de oră, gata!

Mirel nu işi putea desprinde ochii de la băiatul ce se agita în faţa lui. Părea aşa, rotund şi zîmbăreţ, din ce în ce mai străveziu. Ca un balon de săpun. Se smulse însă fără nici o greutate de lîngă el.

— Un balonaş de săpun, mai treacă, meargă, îşi zise el. Măcar e simpatic, săltăreţ şi străveziu, bătut de toate vînturile, dar ditamai vlăjganul, elevul dintr-a şaptea? Un balonaş ca ăsta nu are nici un fel de farmec. Şi nici un fel de putere. Iar Mirel simţea că ştie perfect ce are de făcut, că era stăpîn pe situaţie şi că nu avea nevoie nici măcar de glasul clopoţelului pentru a scăpa de ispita balonaşelor...

MIRCEA SÂNTIMBREANU

CUTEZĂTORII PRINTRE NOI

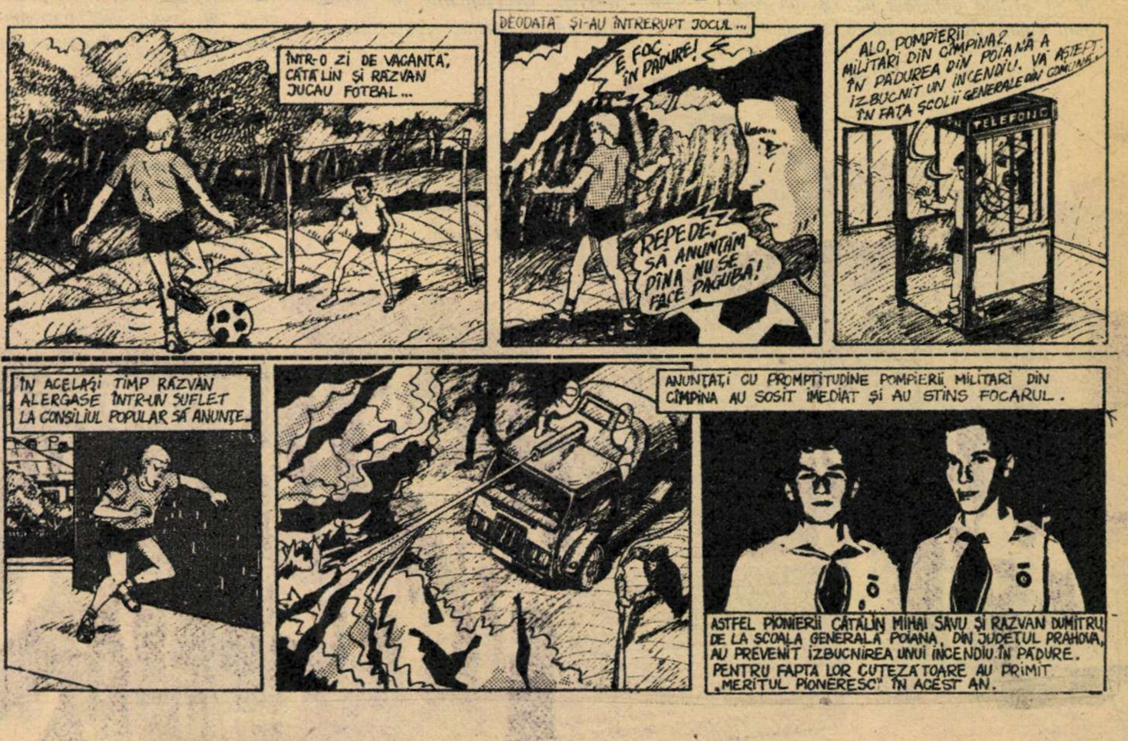
ÎNTR-O ZI DE VACANŢĂ, CĂTĂLIN ŞI RĂZVAN JUCAU FOTBAL...
DEODATĂ ŞI-AU ÎNTRERUPT JOCUL...
E FOC ÎN PĂDURE!
REPEDE, SĂ ANUNŢĂM PÎNĂ NU SE FACE PAGUBĂ!
ALO, POMPIERII MILITARI DIN CÎMPINA? ÎN PĂDUREA DIN POIANĂ A IZBUCNIT UN INCENDIU. VĂ AŞTEPT ÎN FAŢA ŞCOLII GENERALE DIN COMUNĂ.
TELEFON
ÎN ACELAŞI TIMP RĂZVAN ALERGASE ÎNTR-UN SUFLET LA CONSILIUL POPULAR SĂ ANUNŢE.
ANUNŢAŢI CU PROMPTITUDINE POMPIERII MILITARI DIN CÎMPINA AU SOSIT IMEDIAT ŞI AU STINS FOCARUL.
ASTFEL PIONIERII CĂTĂLIN MIHAI SAVU ŞI RĂZVAN DUMITRU DE LA ŞCOALA GENERALĂ POIANA, DIN JUDEŢUL PRAHOVA, AU PREVENIT IZBUCNIREA UNUI INCENDIU ÎN PĂDURE. PENTRU FAPTA LOR CUTEZĂTOARE AU PRIMIT „MERITUL PIONERESC" ÎN ACEST AN.

ZIUA ARMATEI R.S.R.

În fiecare an, la 25 octombrie, aducem un cald omagiu atît memoriei eroilor cît şi ostaşilor noştri de azi, care stau de strajă cu abnegaţie la pacea, independenţa şi libertatea patriei, gata oricînd pentru îndeplinirea exemplară a ordinelor Comandantului Suprem, tovarăşul *Nicolae Ceauşescu.*

În calendarul eroic al poporului român, ziua de 25 octombrie este înscrisă cu literele celui mai nobil eroism: în această zi, în luna octombrie 1944, ostaşii noştri au eliberat ultima brazdă de pămînt românesc, continuînd apoi lupta, alături de celelalte forţe ale coaliţiei antihitleriste, pentru eliberarea Ungariei, Cehoslovaciei, Austriei, pînă la victoria finală asupra odioasei maşini de război hitleriste. Istoricii din întreaga lume subliniază că eroismul armatei române a fost hotărîtor în zdrobirea fascismului şi în reinstaurarea păcii în Europa.

Azi, înscrisului cu litere de aur „Pentru patria noastră, Republica Socialistă România" de pe drapelele armatei, ostaşii îi răspund exemplar atît în pregătirea politică şi de luptă cît şi în activitatea plină de hărnicie pe care o desfăşoară alături de muncitori pe şantiere şi în alte domenii economice.

În zori de zi-o floare

Recent m-am întors de la Şofronea. Căutînd pe hartă, veţi găsi această localitate în lunca Mureşului, chiar lîngă Arad. Pe hartă, satul pare un punct mititel. În realitate este o localitate înfloritoare. Cînd am poposit eu însămi la Şofronea, adia deja un vînt răcoros care vestea toamna cea plină de roade. În faţa şcolii stă un bust turnat în bronz de inimosul şi talentatul sculptor şi profesor de la Şcoala generală nr. 19 din Arad, Ioan Tolan. Soclul şi postamentul statuii au fost executate însă chiar de mîinile destoinice ale pionierilor Şofronei.

Ori de cîte ori am trecut prin acest sat, m-am oprit de fiecare dată în faţa bustului din bronz, care imortalizează chipul frumos şi vajnic al unui elev erou, pe nume Virgil Iovănaş, care şi-a jertfit viaţa, la 15 ani, alăturîndu-se ca neînfricat luptător glorioasei armate române care-i alunga de pe teritoriul ţării pe cotropitorii fascişti. Nu departe de şcoală este păduricea de salcîm; creşte aici un salcîm ciudat de frumos, cu multe, foarte multe flori, aşa cum mi-a fost dat să văd doar la ora lunii de mai în Bărăgan. Este pădurea unde Virgil Iovănaş, în toamna anului 1944, a fost grav rănit de un obuz hitlerist, iar după ce a fost transportat la Spitalul militar din Lipova, s-a stins din viaţă. Cu ani în urmă am vorbit personal cu o rudă apropiată a lui Virgil Iovănaş. Acest elev şi-a iubit ţara cu inima înflăcărată, cu pasiune pînă la jertfa cea supremă.

Este meritul copiilor din Şofronea că s-au priceput a ţine vie amintirea tînărului erou, să explice generaţiilor întregi de pionieri fapta măreaţă a elevului Virgil Iovănaş.

În fiecare toamnă, la 25 octombrie, de Ziua armatei R.S.R., e sărbătoare tradiţională la Şofronea. În fiecare toamnă, în această zi, la monumentul tînărului erou, se desfăşoară ceremonialul de primire a noi membri în Organizaţia pionierilor. Soclul statuii este plin de flori, tinerii din gărzile patriotice şi pionierii stau de gardă, iar în careul unităţii se rosteşte jurămîntul: „Eu, tînăr pionier al Republicii Socialiste România..." Copiii, cu privirea aţintită pe drapelul patriei, jură veşnic credinţă patriei, cauzei Partidului Comunist Român.

Ca de obicei, şi în acest octombrie, şoimii partiei din clasa a II-a se pregătesc cu emoţie pentru a deveni pionieri în a douăzeci şi cincea zi a lunii. Sînt copii români, maghiari, germani, înfrăţiţi în muncă şi idealuri, mlădiţe de nădejde ale viitorului luminos al patriei socialiste: Florin Opriţescu, Lucian Babău, Téglás Mirella, Ioan Mariş, Gabor Gabriela, Ingrid Müller, Ramona Răsădean, Karai Mónika, Ioan Popa, Retezár Ildikó. Ca mulţi alţi colegi mai mari din promoţiile anterioare, ei vor deveni pionieri de Ziua armatei R.S.R.

De cîte ori am trecut prin faţa şcolii din Şofronea, pe postamentul statuii am văzut flori – nu buchete cumpărate din oraş cu ambalaj luxos, ci flori simple: margarete, bujori, trandafiri sau albele crizanteme, crescute de mîna pionierilor în grădinile caselor părinteşti. Dar înainte ca buchetele să apară acolo, cineva – un pionier rămas anonim – din unitate depune zilnic, foarte de dimineaţă, o floare, una singură, pe postamentul statuii. Nu se ştie niciodată cine pune întîia floare şi tocmai de aceea poate fi oricine.

MARIA MANU

STRĂJUITORI LA FLACĂRA CETĂŢII

Privim drapelul tricolor al ţării
Pe arcul dintre glorii şi zidiri,
Ne regăsim popor într-o simţire,
Trăind intens supremele iubiri.

Am fost prin vreme dave şi posade
Şi fulger roşu de Călugăreni
Şi grîu în lanurile roditoare
Şi joc rotund încins de pămînteni.

Ne ştim plugari, oşteni deopotrivă
Şi visători îndrăgostiţi de zbor,
Din pîinea rumenită-n ţestul vremii
Am rupt cîte-o fărîmă tuturor.

Şi apă le-am scos limpede şi dulce
Străinilor aduşi spre noi de vînt,
Dar cînd au vrut pămînt din vatra sacră
I-am obligat să muşte din pămînt.

Ni-i patria eternă şi sublimă,
De mii de ani aici o ctitorim;
Surîsul ei ne luminează fapta,
Străjuitori îi sîntem şi-o să-i fim!

Străjuitori la flacăra cetăţii!
Tăria ei de neînfrînt ne vrem!
Cu acest gînd îi prezentăm din inimii
Onorul Comandantului Suprem!

COLONEL ADRIAN MIERLUŞCĂ

Moment solemn la Monumentul eroilor din Carei.

POST-SCRIPTUM LA UN SERIAL:

„VITEJII CĂPITANULUI SCRIDON“

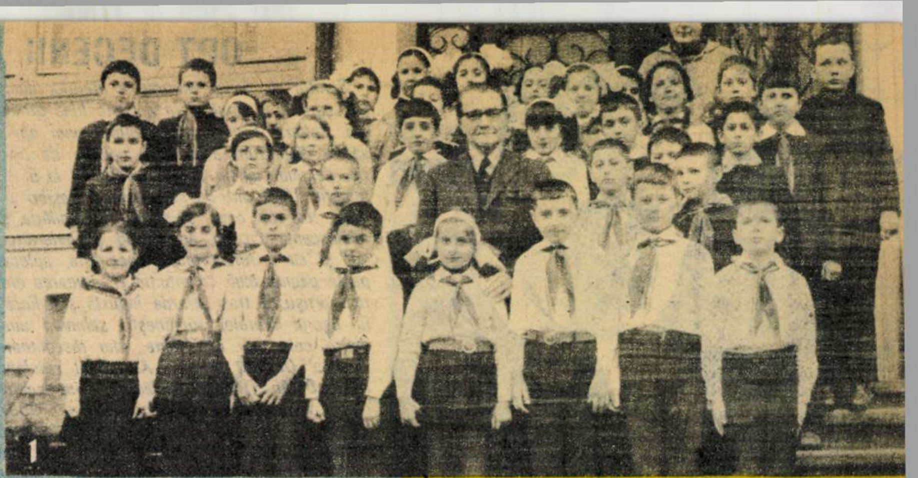

Faptele descrise în serialul cu acest titlu, apărut în numerele trecute ale revistei noastre, sînt reale. Reale sînt şi personajele. Numele eroilor dramaticelor episoade sînt înscrise în acte de stare civilă şi în documente militare.

Căpitanul **George Scridon** a fost unul dintre cei mai destoinici luptători pe frontul antihitlerist. S-a remarcat mai întîi în aprigele lupte duse de ostaşii români pe pămîntul Transilvaniei, pe cîmpul răvăşit de obuze din preajma comunei Tiream, la sud de Carei, unde vuietul luptei stăruia la hotarul ţării, zguduit de explozii, iar atacurile şi contraatacurile se prindeau într-un lanţ uriaş care avea să strîngă în chinga lui de foc ceasurile de încordare supremă ale acelor zile şi nopţi de octombrie 1944.

Pentru căpitanul Scridon, acele ceasuri aveau să fie măsurate cu izbînzile dobîndite în crîncenele încleştări. Acele ceasuri de eroism, născute din dragostea de ţară şi din ura nestinsă împotriva cotropitorilor fascişti, aparţineau marelui asalt al unităţilor române şi sovietice, în răstimpul căruia au fost zdrobite forţele inamice de pe aliniamentul oraşelor Carei şi Satu Mare.

În iureşul atacurilor, la 25 octombrie 1944 — zi de izbîndă, care avea să intre în istorie, zi încrustată cu foc şi sînge pe stindardele de luptă ale oştirii şi în conştiinţa poporului nostru — a fost eliberată ultima brazdă din teritoriul României.

Numele căpitanului George Scridon e consemnat în multe dintre filele îngălbenite de vreme ale dosarelor de arhivă care evocă epopeea războiului antihitlerist. Jurnalul istoric al Regimentului 92 infanterie, ordinele de zi prin care a fost citat şi propunerile la decorare imortalizează multe acte de curaj şi de bărbăţie ale fostului comandant de batalion. „Căpitanul Scridon a fost un ofiţer viteaz de cea mai înaltă clasă. Zi de zi, în toate luptele, a constituit stîlpul diviziei... admirabil luptător şi comandant" — se arată într-un document datat 27 ianuarie 1945 şi semnat de generalul Mihail Corbuleanu, fost comandant al Diviziei 18 infanterie.

George Scridon a văzut lumina zilei în anul 1904, într-un sat pitoresc de pe plaiurile năsăudene. Se trezise la viaţă sub stăpînire străină. Părinţii săi — Leon şi Firoana Scridon — au fost cei dintîi dascăli care i-au vorbit de glia strămoşească şi i-au dat primele învăţături despre dragostea de ţară. De la ei ştia numeroase întîmplări care aminteau despre nelegiuirile vremurilor de restrişte.

Elev fiind, la liceul grăniceresc din Năsăud, îndurase multe. Într-o seară, împreună cu un prieten al său, cîntase marşurile revoluţionarilor români de la 1848. A fost arestat de jandarmi. Pînă la post a fost pălmuit fără întrerupere. Acolo, însă, avea să treacă prin cumplite suplicii. Un jandarm i-a prins degetele unei mîini, i le-a făcut mănunchi şi i le-a strîns ca într-o menghină, în timp ce alt jandarm îl izbea cu o vergea peste vîrfurile degetelor, peste unghii. Loviturile s-au repetat pînă ce a început a ţîşni sînge din toate degetele.

De această întîmplare şi de multe altele, tot atît de amare, şi-a amintit căpitanul Scridon în acea zi neagră de august 1940, cînd, prin dictatul fascist de la Viena, partea de nord a Transilvaniei fusese smulsă din trupul ţării. A rămas înmărmurit cînd a aflat zguduitoarea veste. Cu indignarea-i nepotolită le-a vorbit ostaşilor din subordine despre nedreptatea actului samavolnic semnat la Viena şi s-a legat prin jurămînt să se consacre luptei pînă cînd acest pămînt strămoşesc va fi readus în hotarele sfinte ale patriei. A primit atunci, de la unitatea militară de care aparţinea, o permisie de cîteva zile şi a pornit spre nordul Transilvaniei să mai vadă o dată locurile de joacă ale copilăriei, să-şi umple sufletul cu icoana Mocodului — satul lui drag în care îi trăiau părinţii şi fraţii.

Cu sufletul împovărat de tristeţe şi de durere i-a îmbrăţişat pe cei dragi, care l-au întîmpinat cu chipuri cernite şi cu jale în ochii înlăcrimaţi. A fost nevoit să părăsească satul în grabă. „Ne vom întoarce curînd!" — a rostit la despărţire ofiţerul. Cuvintele aveau să-i fie legămînt.

În toamna anului 1944, căpitanul George Scridon a ajuns cu frontul pe plaiurile Transilvaniei. Şi-a ţinut legămîntul. Clocotul urii împotriva cotropitorilor fascişti avea să izbucnească în iureşul atacurilor, în crîncenele bătălii din pusta ungară şi din Munţii Cehoslovaciei unde, în ziua de 13 ianuarie 1945, a fost grav rănit de explozia unui proiectil de artilerie. Însîngerat, cu zeci de schije în corpul său, a rămas, acoperit de bulgări de pămînt, între liniile frontului. A fost salvat — aşa cum aţi văzut în serialul nostru — de către soldatul Iosif Micşescu, un tînăr de 23 de ani, originar dintr-un sat de la poalele Semenicului. Cu ajutorul lui şi al medicilor, a fost smuls din ghearele morţii...

...Anii au trecut în zbor. Într-o vară, după vreo două decenii, maiorul invalid George Scridon l-a vizitat pe Iosif Micşescu! Supravieţuitorul şi salvatorul, cei doi eroi, au lăcrimat de bucurie în clipa revederii. Despre emoţiile acestei revederi, despre clipele grele trăite pe cîmpul de luptă, despre vitejia ostaşilor români care, prin lupte eroice şi prin jertfe, şi-au adus contribuţia la triumful păcii, despre devotamentul soldatului de odinioară care i-a salvat viaţa, maiorul George Scridon le-a vorbit multor pionieri, multor tineri — muncitori, elevi, militari — cu care s-a întîlnit de-a lungul anilor, la Vaslui, la Năsăud şi la Bîrlad, oraşul în care s-a stabilit după război.

Cu doi ani în urmă, la Şcoala generală nr. 9 din Bîrlad, copiii şi-au manifestat bucuria întîlnirii lor cu fostul combatant, întîmpinîndu-l cu un emoţionant program artistic, cu poezii şi cîntece patriotice. După program, un grup de pionieri a ţinut să se fotografieze împreună cu veteranul. Imortalizînd acea clipă, pionierii îşi vor aduce aminte, peste ani, de lecţia de istorie predată de viteazul din Mocod.

În primăvara anului 1981, George Scridon a încetat din viaţă, la vîrsta de 77 de ani. El n-a mai avut deci posibilitatea să-şi vadă faptele de arme descrise în revista „Cutezătorii". Le-a citit însă soţia lui, căreia, după încheierea serialului, pionierii de la Şcoala generală nr. 9 din Bîrlad i-au oferit flori şi exemplarele din revista noastră care conţin acest serial.

VASILE BÂRZĂ

1. Maiorul George Scridon, în 1980 printre pionierii Şcolii generale nr. 9 din Bîrlad.

2. Căpitanul George Scridon.

3. Soldatul Iosif Micşescu.

4. Întîlnirea de peste ani. În dreapta, soldatul Micşescu.

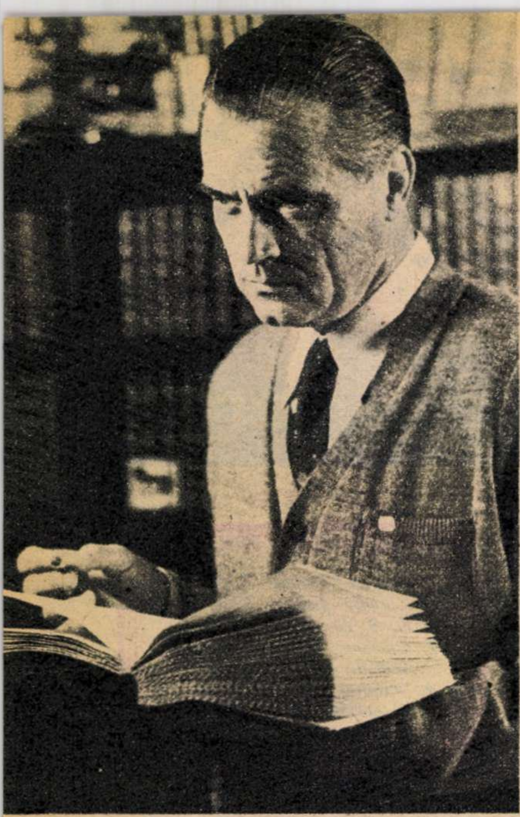

OPT DECENII DE LA NAŞTEREA UNUI MARE SCRIITOR

Scriitor de primă mărime a literelor noastre, care ar fi împlinit în această lună 80 de ani, Zaharia Stancu este autorul unei opere vaste, cuprinzînd deopotrivă volume de poezie, de publicistică, de proză. Născut la 5 octombrie 1902, într-un sat de lîngă Roşiori de Vede, cel ce avea să-şi evoce copilăria şi adolescenţa cu un ochi lucid şi neiertător, dar şi cu o tulburătoare sinceritate, aplecat peste pagina albă cu intuiţia şi fervoarea marilor artişti, a tras „brazdă îngustă şi adîncă" în ogorul literelor româneşti, semnînd unul dintre cele mai fascinante, mai răscolitoare romane: **Desculţ** (1948). Au urmat celelalte cărţi: **Dulăii** (1952), **Rădăcinile sînt amare** (patru volume, în 1958, al cincilea în 1959), **Jocul cu moartea** (1962), **Pădurea nebună** (1963), **Şatra** (1968), **Ce mult te-am iubit** (1968), **Vîntul şi ploaia**, roman în trei volume (1969).

Dar autorul romanului **Desculţ**, înainte de toate, a fost şi un mare poet, care a îmbogăţit registrul poeziei româneşti cu modulaţiile unui lirism viforos, cîntînd cu patimă iarba, roua, măceşul, plopul, pădurea, grîul, macii. Atît în **Poeme simple** (1927), **Albe** (1957), în **Clopotul de aur** (1939), în **Pomul roşu** (1940), **Iarba fiarelor** (1941), în **Anii de fum** (1944), **Cîntec şoptit** (1970) sau în **Sabia timpului** (1972), Zaharia Stancu aducea în poezia noastră prospeţimea de senzaţii a omului de la ţară, îndrăgostit de natură, dar şi o viziune colorată puternic de temperamentul său clocotitor, adăugînd către maturitate o nuanţă elegiacă şi o gravitate inconfundabile. De fapt, aşa cum s-a mai spus, Zaharia Stancu nu a părăsit poezia nici o clipă. Toate romanele îi sînt îmbibate de acel suflu liric specific poemelor sale care dă prospeţime, robusteţe, autenticitate: **„Te-am iubit! Te-am iubit totdeauna,/ Chiar şi atunci cînd ghimpii îmi înţepau picioarele./ Te-am iubit cum am iubit soarele,/ Te-am iubit cum am iubit luna/ Te-am iubit, ţară, te-am iubit totdeauna!" (Ţară).**

Zaharia Stancu şi-a iubit cu ardoare ţara. Cu aceeaşi ardoare şi-a evocat copilăria. A iubit mult oamenii pe care i-a numit „florile pămîntului". A iubit mai ales copiii. La una din nenumăratele întîlniri, pe care le-a avut cu copiii, am fost martor. Era pe la începutul anului 1974. Un ianuarie luminos, cu zăpadă şi soare. Deşi bolnav, scriitorul a găsit destulă voinţă şi mai ales dragoste să primească un grup de pionieri. Era la cîteva zile după Anul nou şi academicianul Zaharia Stancu şi-a primit oaspeţii aşa cum ar fi primit nişte colindători. A stat de vorbă cu ei, iar după ce a răspuns la toate întrebările, împărţind fiecăruia daruri, cum se împart colindătorilor (bomboane şi cîte o carte cu dedicaţie), a spus în încheiere:

„Atunci cînd omul gîndeşte frumos, trăieşte frumos. Cred că printre dumneavoastră – inginerii, tehnicienii, muncitorii de mîine – se află şi scriitorii de mîine, iar mîine acesta este foarte aproape.

E greu de spus cum va arăta o carte în anul 2000. Eu nu-mi iau răspunderea de a face previziuni. Aş putea spune cum va arăta omul în anul 2000. Pe noi ne interesează dacă omul se perfecţionează. Toată grija noastră trebuie să se îndrepte spre om, spre perfecţionarea omului. Şi aici ajută mult organizaţia dumneavoastră, a pionierilor. Nu-i suficient ce fac profesorii în şcoli sau în facultăţi. La educarea tineretului trebuie să participe toţi oamenii pentru că trebuie să ne gîndim nu numai la oamenii de azi, ci şi la oamenii viitorului.

Cred în tineret, pentru că dacă nu aş crede, nu aş crede în viitor. Dacă nu aş crede în tineretul ţării, nu aş crede în viitorul ei."

Zaharia Stancu, un copil oropsit din Cîmpia Dunării, iar mai tîrziu un om, un cetăţean, un scriitor, s-a zidit în opera pe care a înălţat-o şi cu care s-a înălţat firesc alături de marii ctitori ai prozei noastre: Ion Creangă, Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Hortensia Papadat-Bengescu, Camil Petrescu, Marin Preda.

Traduz în peste 30 de ţări, numele autorului romanului **Desculţ** este cunoscut astăzi pe toate meridianele.

COSTACHE ANTON

ZAHARIA STANCU

Pagini de antologie

ŢARA

Te-am iubit! Te-am iubit totdeauna,
Chiar atunci cînd ghimpii tăi îmi înţepau picioarele.
Te-am iubit cum am iubit soarele,
Te-am iubit cum am iubit luna.
Te-am iubit, ţară, te-am iubit totdeauna.

Te-am iubit cînd eram tînăr sfios,
Te-am iubit cînd eram beat de iubire.
Te-am iubit în ştire şi te-am iubit în neştire.
Cu tot sufletul meu vijelios
Te-am iubit cînd eram tînăr sfios.

Te-am iubit cînd am fost om în putere.
Pe atunci tu te aflai în revoluţie, în mişcare.
La hotare ţăcăneau armele. La hotare.
Pretutindeni fluturau steaguri în vînt. Adiere...
Adiere cu miros de sînge. Adiere de foc. Putere.

Fericit, am trăit revoluţia zi de zi.
Fericit, am trăit revoluţia noapte de noapte.
Oraşul mirosea a foamete. Mirosea a castane coapte.
Vom mai fi mîine? Vom mai fi?
Fericiţi, ne legănăm între noapte şi zi.

Fericiţi, ne legănăm între viaţă şi moarte.
Fericiţi, ne legănăm între moarte şi viaţă.
Apoi a venit o roşie dimineaţă.
Din adîncul istoriei, de departe,
Cu Doja, cu Horea, cu Tudor a venit, de departe.

Cîtă adunare de forţă! Cît avînt!
Cîtă adunare de muncă, de trudă.
Asudă muncitorul. Asudă ţăranul. Soldatul asudă.
Fabrici şi uzine. Sirene. Luptă. Pămînt.
Sînge la hotare. Sînge. Şi Pace. Pămînt
Republica! Trăiască Republica! Republica!...

Te-am iubit copil, tînăr şi matur
Ţară, totdeauna te-am iubit, ţară.
Acum te iubesc şi mai mult. Dă în seară,
Pentru mine dă-n seară. De zi nu mă satur.
Nici de soarele zilei nu mă satur,
Nici de soarele zilei...

Cu glas de aur vreau să cînt.
Cu glas de aur te cînt, ţară,
Cu glas de aur, de aur...

Sub cer albastru pe-albastru ocean
Corabia noastră aleargă-nainte.
Mîndră aleargă-nainte,
Spre viitor, spre comunism aleargă...

Prielnic e vîntul. Meşter cîrmaciul.
Mîndră corabia... Meşter cîrmaciul.

La oraş

Fragment din volumul „Să nu uiţi, Darie!"

M-a dus tata la oraş. Cu căruţa m-a dus. Cunoşteam drumul. Îl mai bătusem de atîtea ori!... Trecea pe lîngă măgură drumul, trecea prin pădurea de la Adîncata, pădure tăiată, în locul căreia se înălţa acum crîng tînăr. Trecea pe lîngă cetate. La marginea Ruşului, spre răsărit, se ridicau valurile vechii cetăţi. Cînd mergeam la oraş, opream lîngă cetate. Coboram şanţul, urcam dealurile, unde au fost cîndva zidurile, pătrundeam în ocolul ei. Scormoneam cu băţul în pămînt şi găseam vîrfuri de suliţă, arme vechi, nasturi, cîte altele. Se bătuseră pe-acolo ostaşi şi oasele lor le tot scoteau în lumină plugurile ruşenilor.

În noaptea aceea, pe ladă, în căruţă moţăiau tata şi mama. Caii la pas. Eu, zgribulit, înfăşurat în ţoale, îngropat pînă mai sus de brîu în paie. Lumina albastru luna. Înainte şi în urma noastră alţi călători curgeau spre tîrg. Auzeam hăuituri, vorbe, fluierături. Noaptea, vorba oamenilor se aude mai de departe şi mai desluşit. Pesemne unde aerul e mai subţire, mai limpede.

...Tata, mama vorbesc cu mătuşa-mea Finica unde să mă ducă, la ce stăpîn să mă bage... Se înţeleg pînă la urmă. Se îmbracă de ieşit în oraş tuşa Finica.

Pe maşina de gătit, oala de fasole. Vineri! Zi de tîrg Zi de post...

Plec cu mătuşa-mea şi cu tata în partea cealaltă a tîrgului, unde se află grădina publică şi piaţa unde-şi vînd rumânii vitele...

— Urît miroase, mai urît ca în orice altă parte a oraşului...

— Aici sînt tăbăcăriile, mă lămureşte ruda.

Mă simt împins într-o prăvălie îngustă, lungă, întunecoasă, încărcată cu piei uscate, curăţate. După mine intră tuşa, tata. Jupînul stă pe scaun, la tejgheaua lui, răsfoieşte nişte condici. Prăvălia e plină de săteni. Rămînem în picioare. Îl aud pe jupîn cum se ceartă cu rumânii, cum se tocmeşte.

Forfotă mare în dosul prăvăliei. Băieţi mai mari decît mine, intră, ies. Dă comenzi jupînul. Coboară în pivniţă băieţii şi aduc maldăre de piei. Ţăranii plătesc tăbăcitul, îşi iau pieile, pleacă la cojocării.

A văzut-o jupînul pe mătuşa-mea.

— Cu ce vă putem servi, madam Brătescu?

Mătuşa-mea se apropie de el, mă arată:

— Aş vrea să-mi faci un serviciu, jupîne Moţatu.

— Care?

— Să-l iei pe nepotul-meu la dumneata. Să-l iei ucenic...

Tata, cu căciula în cap, se uită. Strîmbă nasul, nu-i place cum arată jupînul, nu-i place cum arată prăvălia. M-ar lua de mînă. Ar pleca în altă parte cu mine. Unde să mă ducă?!...

Jupînul m-a cîntărit dintr-o privire.

— Cam slăbuţ...

— Eu, totuşi, te rog să-l iei — stăruie mătuşa-mea — să înveţe şi el o meserie...

— Am să-l iau, dacă mă rogi dumneata... Am nevoie de băieţi aici...

— Dar să nu te superi că nu ţi-am spus — adăugă mătuşa-mea — băiatul e şchiop...

— Da? Ia mergi, măi copile, prin prăvălie...

Întind prin prăvălie cîţiva paşi. Jupînul priveşte.

— N-are nimic, coană Finico, doar n-o să-l pun să alerge. Numai să fie muncitor şi să nu-l sperie la început mirosul. Că meseria noastră nu e... parfumerie...

— De asta ne punem noi garanţii — eu şi cu Tone. Omul ăsta e taică-său...

— Are şi tată?

— Are.

Pleacă mătuşa-mea Finica. Plecă şi tata odată cu ea.

— Cum te cheamă, puiule?

— Darie...

— Porţi nume rar, mă... Ia fă-te-ncoace...

Mă apropii de jupîn Moţatu.

Două scatoalce zdravene îmi trage. Uiuiu!... Îmi fluieră urechile!...

Mă dă pe mîna unuia cu mustăţi groase.

— Luaţi-l pe puişorul ăsta şchiop. Vrea să înveţe tăbăcăria. Tăbăciţi-l puţin. Ştiţi voi cum. Numai să nu-l omorîţi...

Pe sus m-a luat mustăciosul. M-am pomenit în curte, în dosul prăvăliei. I-a chemat şi pe ceilalţi. Erau zece găligani — cu băiatul jupînului, unsprezece.

Dinspre grădina publică se auzea cîntec. Cineva suspina la pian. Venea cîntecul dintr-o casă albă, cu etaj, cu toate ferestrele deschise. Ca o apă lină şi dulce venea cîntecul, mă înfăşura, mă pătrundea...

— Ne-a poruncit jupînul să-l tăbăcim, a spus mustăciosul.

Tata plecase din prăvălia jupînului, abătut. Îşi trecuse mîna aspră, uşor, peste ceafa mea, de parcă ar fi vrut să mă mîngîie, şi-mi şoptise:

— Să fii cuminte, băiatule...

Nu cutezase mama să vină să vadă unde am să lucrez. Dacă m-ar fi însoţit pînă aici, gîndeam, nu m-ar fi lăsat. Plecasem din curtea unchiului Tone. Se uitase după mine lung, apoi dintr-o dată întorsese capul să nu-i mai văd ochii. Nu-i văzusem ochii, dar îi simţisem umezi.

OASPEȚI LA
CLUB 14
Cutezătorii

7 ÎNTREBĂRI— 7 RĂSPUNSURI CU: Nicolae Culea

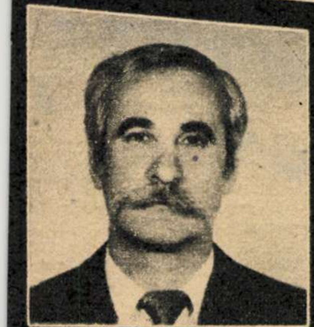

Omul din imagine este sudor.
Instalația uriașă din dreapta paginii
este rudă cu el. O „rudă" însă pe care
foarte puțini sudori din țară au curajul
să o recunoască,
fiindcă acest recipient uriaș poate produce
o explozie gravă dacă sudorul care a cusut-o
— confruntat cu o tehnologie foarte complexă —
a făcut cea mai mică greșeală.
Omul din imagine e, din acest punct de vedere,
un cascador!

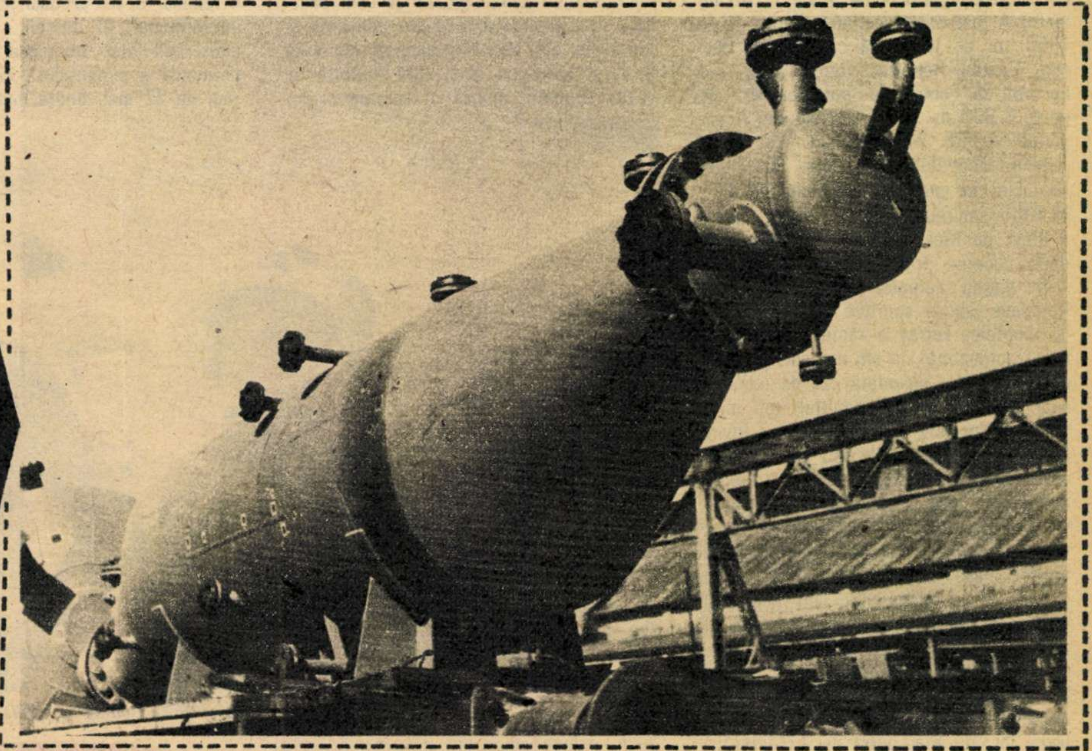

1 **Trebuie să fii, într-adevăr, curajos ca să prestezi o anumită muncă?**

– Vreți să știți dacă sînt curajos de felul meu? Ei bine, sînt. Cînd eram mic, în satul meu de pe malul Dunării, nu mă temeam de lupi; tot de mic am plecat cu un grup de tineri voluntari la Agnita Botorca, apoi tot pe șantiere, la Nadeș-Onești, apoi... Să nu uit, sînt și vînător; dacă vreți vă pot povesti o sumedenie de întîmplări palpitante cu mistreți. Dar nu de asta îmi pun eu pecetea (n.n orice sudor are o pecete cu un număr care se bate cu ciocanul pe lucrarea efectuată), ci fiindcă eu cred mai întîi că **se poate** *și în al doilea rînd că* **pot și eu.**

2 **Să înțelegem că sînt muncitori care nu cred în reușita unei astfel de operații? Cum vă explicați o astfel de situație?**

– Muncitorul care se consideră pe sine însuși doar un „om cu ciocanul", nu crede suficient în teorie, în știință. Schemele, parametrii tehnologici sînt pentru el o fandoseală a intelectualilor. Și atunci crede că un lucru **se poate și așa,** *ori lucrul acela se poate* **numai** *într-un anumit mod: respectînd cu exactitate parametrii tehnologici.*

3 **Ca tată și ca bunic sînteți și educator. Ca și noi toți v-ați pus, desigur, întrebarea: cum trebuie educați copiii ca să iubească munca? Dumneavoastră ce răspunsuri ați dat la această întrebare?**

– Sigur, aceasta nu-i un lucru ușor. Nu-i deloc ușor. Fetița mea după ce a terminat liceul a dat la facultate, dar n-a reușit. Toată lumea se aștepta s-o țin acasă pînă se pregătește iar. N-am ținut-o, am adus-o cu mine la uzină. A muncit, a învățat și acum e în anul IV la facultate, la seral. Morala acestei întîmplări, vor spune unii, e foarte simplă: nu ai să știi ce e munca dacă nu muncești efectiv. Dar așa simplă cum e în teorie, e foarte complicată în practică, dovadă că nu se grăbește toată lumea să-i urmeze îndemnul.

4 **Ce aduc nou în mentalitatea muncitorească muncitorii tineri? Și bun, dar și... mai puțin bun?**

– Sigur că sînt isteți, inventivi, dinamici. Nu e de mirare nici faptul că tineretul e mai receptiv la nou. Aș remarca însă în mod special camaraderia lor, ușurința cu care fac legătura unii cu alții. Vîrstnicii sînt uneori mai puțin solidari, au tendința spre izolare. Mai puțin bună însă este tendința unora de luare în ușor a disciplinei, a exactității. Uneori tînărul consideră aceste cerințe drept semne ale învechirii, ale rutinei. Ceea ce e fals. A veni la lucru la ora stabilită e nu doar o problemă administrativă, ci un fapt de civilizație.

5 **Ați văzut, desigur, deseori prin filme, la teatru, actori jucînd roluri de muncitori. Cum vi se par?**

– Unii exagerează nota muncitorească, o îngroașă, ca și cum muncitorul este neapărat altfel decît alți oameni. Îmi place de aceea foarte mult cum joacă astfel de roluri Ilarion Ciobanu. Foarte mult. (n.n. într-un număr viitor – frumoasă coincidență – invitatul rubricii noastre va fi chiar... Ilarion Ciobanu).

6 **Sînteți un fel de... supersudor! S-ar putea să existe în țara asta unul mai bun decît dumneavoastră?**

– Există, sigur. Vă spun și numele lui: îl cheamă Eugen Bîtă. Noi, românii, avem lucrători excepționali, avem oameni excepționali, pricepuți, inventivi, curajoși, un fel de viteji ai muncii. De aceea ar fi bine ca școlarii, copiii noștri, să cunoască mai bine meritele, faptele care ne reprezintă în lume și mai puțin etichetele scrise în diverse limbi străine.

7 **Sînteți un om viguros, aveți o mustață fotogenică și... vă place istoria. Aveți un personaj preferat din istoria noastră?**

– Da. Mihai Viteazul... Mi-ar fi plăcut să fiu ostaș în armata lui, să-l însoțesc în timp ce intra în Alba Iulia. M-am bucurat mult aflînd că i s-a ridicat un nou monument la Sfîntu Gheorghe.

ILIE TRAIAN

„Dimineața, cînd intru
în uzină, întîlnesc școlari
cu ghiozdanul. Asta îmi
dă un sentiment de liniște,
de bucurie
N. Culea

Club—Test

Mare iubitor al naturii, oaspetele nostru iubește mult cîmpia. Dar nu oricare, ci pe aceea al cărei nume se află în titlul unui cunoscut roman al lui Panait Istrati – scriitorul său preferat.

Despre ce cîmpie și despre ce roman este vorba?

DIN ENCICLOPEDIA CUTEZANTEI

ALPINIŞTII

CEI MAI NEÎNFRICAŢI DINTRE SEMENII NOŞTRI

„Omul... luptă împotriva forţelor naturii şi a propriei sale slăbiciuni. Cu rare excepţii, alpinistul nu aspiră la glorie şi nu are spectatori care să-l încurajeze..." Astfel se exprima unul din cunoscuţii cuceritori ai înălţimilor, francezul Lionel Terray, apreciat a fi fost printre cei mai cutezători alpinişti ai lumii. Ghid la Chamonix, în tinereţe, apoi instructor de alpinism în Franţa şi Canada, Terray a realizat, împreună cu un alt compatriot — Louis Lachenal —, a doua mare performanţă a tuturor timpurilor — „atacarea" Walker-ului, un înfricoşător vîrf din Alpi, cu un perete vertical de peste 1 100 de metri! A fost doar începutul. Pentru că în 1950 tot el, împreună cu Maurice Herzog, Gaston Rebuffat, Jean Couzy, s-a bucurat de cucerirea primului vîrf de peste 8 000 de metri, a celebrului Annapurna (8 078 m), moment care marchează începutul unei epoci de mare strălucire în istoria alpinismului. În fine, în 1955, împreună cu Jean Couzy, Terray a urcat pe Makalu (8 481 m), cea de-a doua cucerire franceză în Hymalaia!

În pofida aureolei create de aceste frumoase izbînzi sportive, în lupta aspră cu muntele, Terray a rămas (aşa cum a fost întotdeauna) un om modest, rezervat, care n-a făcut niciodată caz de isprăvile sale. Şi aşa au fost, dealtfel, toţi marii alpinişti, inclusiv sportivul care a învins Everestul, la 29 mai 1953 (ora 11,30), neozeelandezul Edmund Hillary („Lunganul blajin", cum îi spun prietenii şi colegii săi apicultori din Wellington), împreună cu nepalezul Torche Tensing („Tigrul tigrilor", aşa era apreciat între oamenii-călăuză ai alpiniştilor din Hymalaia). Cei doi neînfricaţi sportivi au ajuns, într-adevăr, pe cel mai înalt vîrf din lume, la 8 848 metri deasupra nivelului mării, pe „Ciomolungma", adică pe „Sălaşul bunei zeiţe-mame a pămîntului". Pînă la reuşita lor, nu mai puţin de 11 tentative de escaladare au eşuat, zece aparţinînd englezilor şi una elveţienilor. Ne reamintim:ştirea cuceririi Everestului s-a răspîndit repede pe întregul mapamond. Era realmente un eveniment istoric, acela de a păşi pe...„Creştetul lumii", versantul său sudic. Era un moment de o măreţie neobişnuită, de adevărată epopee, care răsplătea pe undeva toate eforturile de a ajunge pe Everest ,primele datînd încă din 1921, cînd Bury şi Mallory au ajuns doar la Şaua de Nord (7 007 metri). Dar, cum afirma marele scriitor Ernst Hemingway, „omul nu a fost creat pentru a suferi înfrîngeri. Omul poate fi nimicit, dar nu poate fi învins..."

Marele Hillary a rămas acelaşi om modest şi după grandioasa sa biruinţă. A revenit în Hymalaia, a condus cîteva şcoli de alpinişti chiar în satele „şerpaşilor" (oamenii-călăuză din Nepal), a ajuns după aceea în Antarctica urcînd pe vîrful Hirschel (3 570 m), o uriaşă redută de gheaţă.

Hymalaia a rămas însă locul vrăjit al marilor cutezători ai înălţimilor. O dovedeşte faptul că piscurile sale semeţe (nu mai puţine de 14!) au fost cucerite după asalturi care au reunit în timp sportivi din mai multe ţări. După Annapurna şi Everest, s-a înclinat în faţa cutezanţei omeneşti şi Nanga Parbat (8 125 m), muntele care a cerut cele mai multe jertfe, dar care, iată, a fost învins, tot în 1953, doar de un singur om, austriacul Hermann Buhl. Caz fără precedent în Hymalaia! Lui Buhl i-au trebuit 16 ore de ascensiune (de la două dimineaţa pînă la şase seara, şi acesta, într-un fel, un record!).

A venit apoi rîndul lui K 2, Chogori, cum îi spun localnicii (adică Muntele Mare — 8 611 m), cucerit de doi italieni, Achille Compagnomi şi Lino Lacedelli. Dar pentru a respecta adevărul istoric, cei doi temerari alpinişti nu şi-ar fi văzut visul cu ochii fără ajutorul lui Walter Bonatti; ajunsă în apropierea vîrfului, echipa celor doi a rămas blocată prin lipsa de oxigen. Cu riscul vieţii sale, petrecînd o noapte fără cort şi fără provizii, Bonatti a urcat pînă la tabăra de 8 000 de metri, unde se aflau Compagnomi şi Lacedelli, aducînd buteliile de oxigen salvatoare!

Primii alpinişti englezi care ajung pe un vîrf al Hymalaiei sînt Brown, Band, Hardie şi Streaher: în 1955 ei înving Kangchendzönga (8 597 m), „muntele cu cele cinci sipete de comori ale zăpezilor". Era împlinită astfel ambiţia lui Paul Bauer care încercase să-l escaladeze în 1931. Fără rezultat. Bauer a scris însă o emoţionantă carte despre acest pisc (şi peripeţiile pe care le-a trăit pînă în vecinătatea sa), pentru care a primit medalia de aur a literaturii sportive la J.O.de la Los Angeles, în 1932. Într-un fel, o consolare...

Alături de francezi, austrieci, italieni şi englezi, iată că şi elveţienii îşi înscriu numele printre cuceritorii Hymalaiei. Ei ajung pe Lhotse (8 501 m) în 1956, cu o expediţie condusă de Albert Egger şi din care au mai făcut parte Ernst Reiss şi Fritz Luchsinger. (O expediţie care, de fapt, a cuprins peste 300 de sportivi!) Egger şi-a înfipt pintenii de două ori în cinci zile în creştetul muntelui! Elveţienii vor fi din nou pe... prima treaptă a podiumului, în 1960, cînd au luat cu asalt Dhaulagiri (8 172 m), bineînţeles cu un alt echipaj de temerari, după 12 tentative anterioare nereuşite...

O curiozitate: cel mai... mic dintre vîrfurile Hymalaiei (Shisa Pangma — 8 013 m) „cade" ultimul. Autorii escaladei — un echipaj chinez condus de Hsu Ching.

Din 1953, cînd Hillary a ajuns primul pe Everest, peste 60 de alpinişti au repetat curajoasa sa tentativă. Între ei, şi o femeie, o chinezoaică, Pan To. În Anul internaţional al femeii, 1975, Pan a adus cea mai frumoasă ofrandă „Zeiţei-mamă a pămîntului", Ciomolungma În ziua de 27 mai, tînăra mamă a trei copii a avut bucuria să înalţe pe îngusta suprafaţă a „muntelui pe care orice pasare orbeşte, dacă zboară atît de sus", catargul înalt de trei metri cu stindardul ţării ei. Era prima femeie care, înfruntînd semeţia de gheaţă, capcanele şi primejdiile Hymalaiei, reuşea să ajungă la ţel. Soţul ei, Ten Kia-şan rămăsese la 7 600 de metri...

*

Alpinişti de mare cutezanţă s-au avîntat şi în munţii de pe continentul nostru, în neprimitorii Alpi. Cel mai inaccesibil (totodată şi cel mai înalt) vîrf din Alpi este, cum se ştie, Mont Blanc. Satisfacţia de a-l fi cucerit a revenit, încă din 1786 (8 august), lui Jacques Balmat. Dar de

30 mai 1953, Tenzing şi Hillary la tabăra a IV-a, a doua zi după ascensiunea vîrfului.

CUCERITORII CELOR 14 GIGANŢI AI TERREI

1. Annapurna, 8 078 m (în 1950): Herzog şi Lachenal (Franţa).

2. Everest, 8 848 m (1953):Hillary (N. Zeelanda) şi Tensing (Nepal).

3. Nanga Parbat, 8 125 m (1953): Buhl (Austria).

4. K 2 – Chogori, 8 611 m (1954): Compagnoni şi Lacedelli (Italia).

5. Cho Oyu, 8 153 m (1954): Tichy, Jöchler (Austria) şi Pasang (Nepal).

6. Broad Peak, 8 047 m (1954): Schmuck, Wintersteller, Diembergerm, Buhl (Austria).

7. Makalu, 8 481 m (1955): Terray şi Couzy (Franţa).

8. Kangchendzonga, 8 597 m (1955): Brown, Band, Hardie, Streaher (Anglia).

9. Lhotse, 8 501 m (1956): Reiss şi Luchsinger (Elveţia).

10. Manaslu, 8 125 m (1956): Nyima, Imanishi (Japonia).

11. Garserbrun, 8 035 m (1956): Moravec, Larch, Willenport (Austria).

12. Hidden Pick, 8 068 m (1958): Schöning şi Kaufmann (S.U.A.).

13. Dhaulagiri, 8 172 m (1960): Schelbert, Forrer, Diembergerum, Diener (Elveţia).

14. Shisha Pangma, 8 013 m (1964): Hsu Ching, Wang Fu-chon, Wu Tsung-ymek, Chen San, împreună cu alţi patru compatrioţi (China).

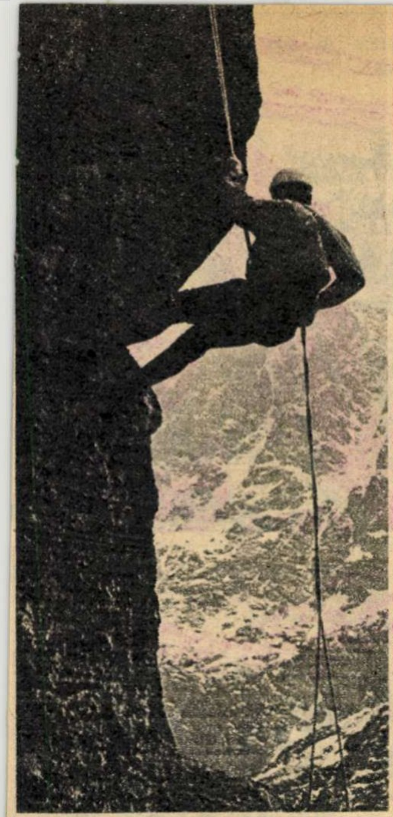

fiecare dată prăpastiile „Muntelui blestemat” i-au fost piedică! Înainte, în fine, de a-l cuceri, Balmat petrece (un fel de a spune!) o noapte în „Marele platou”, încercînd să desluşească mai bine drumul pe care îl căuta. Apoi, împreună cu elveţianul Michel Paccard, a urcat, de la patru dimineaţa, pe versantul nordic. Se făcuse ziuă, a trecut şi de amiază, cei doi alpinişti nu se mai distingeau. Ceaţa se întinsese ca un linţoliu greu peste tot în jur. Şi cînd speranţele celor care îi urmăreau aproape că se risipiseră, iată, pe la şase şi jumătate, spre seară, două puncte negre, mişcătoare şi-au făcut apariţia pe culmea cea mai de sus a Alpilor. Mont Blanc fusese învins!...

Munţii ţării noastre îşi au şi ei cuceritorii. Bucegii, de pildă, cu Fisura Albastră. A fost biruită în august 1952, după ani de încercări şi speranţe, după zeci de escalade, după sute de zile şi nopţi petrecute pe peretele de stîncă, după sute de pitoane şi corzi agăţate de el s-a putut trece peste cele trei surplombe şi s-a traversat în scăriţe un tavan de peste 10 metri, o „Punte a Diavolului”, cum au denumit-o alpiniştii... Şi ce curios: din gara Buşteni nu vezi, privind spre Fisura Albastră, decît un fel de jgheab negru în piatră, loc pentru vulturi sau zăpezi de primăvară. Numai că pentru a ajunge acolo „îţi trebuie fineţe şi curaj, lucru de adevărat acrobat, adică o mare îndemînare”, afirmă unul din marii noştri alpinişti, Emilian Cristea. Deşi aflată sub înălţimea altor vîrfuri din Carpaţi (Moldoveanu — 2 543 m, Negoiul — 2 535 m), Fisura Albastră rămîne o invitaţie la îndrăzneală şi virtuozitate, o dovadă a iscusinţei, a victoriei omului asupra naturii!

Nu s-a scris încă o istorie a alpinismului. Poate că pînă la apariţia ei vom citi primele pagini din escaladarea... munţilor Lunii sau — cine ştie? — a celor de pe alte planete. Spiritul de cutezanţă al omului, cum s-a dovedit, nu are limite...

TIBERIU STAMA

ȚINTE CU ÎNVĂȚĂMINTE

Unui elev care a pierdut multe ore la patinaj

Nu mi-e vorba cu dulceaţă,
Ştiu că-i vine peste mînă,
C-a alunecat pe gheaţă
Şi-a scrîntit-o la română!

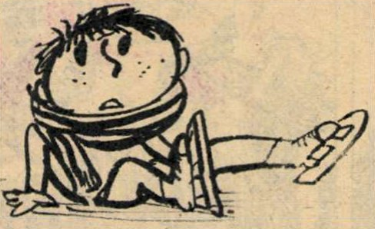

Instantaneu la ora de practică

Un elev (de-a opta-mi pare!)
Cazul este de mirare!
M-a văzut sub braţ cu-n cleşte
Şi-a-ntrebat cum se numeşte?

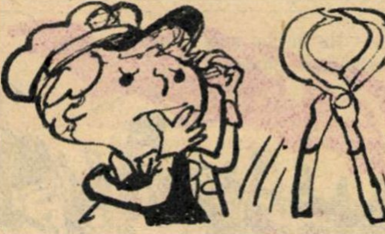

Discreţie

Nota „zece”, deşi rară,
El o strigă de pe scară,
Dar cînd are „doi” şi „trei”
Le şopteşte lui Grivei.

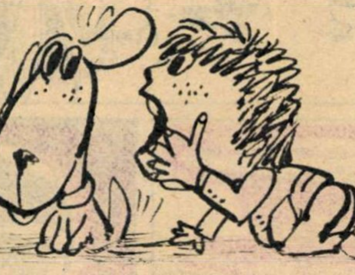

Surprize

Eu i-am oferit în dar
Cartea **Fram, ursul polar,**
Şi pe urmă sora sa
Mi-o dădu de ziua mea.

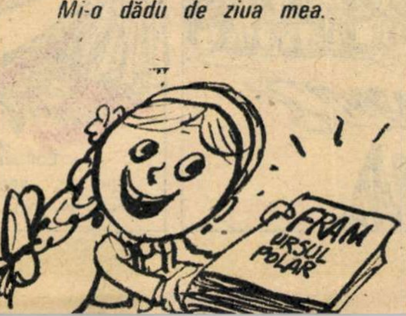

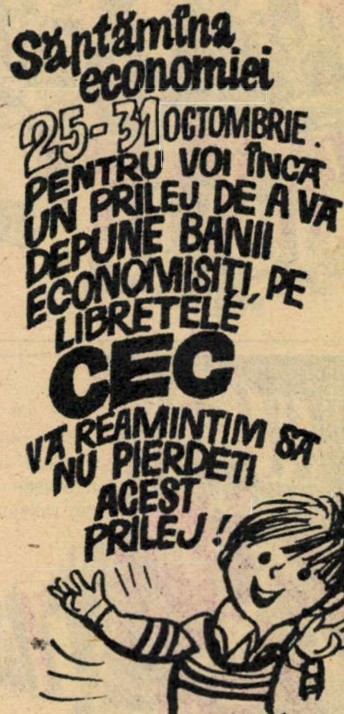
Săptămîna economiei
25-31 OCTOMBRIE.
PENTRU VOI ÎNCĂ UN PRILEJ DE A VĂ DEPUNE BANII ECONOMISIŢI, PE LIBRETELE CEC
VĂ REAMINTIM SĂ NU PIERDEŢI ACEST PRILEJ!

VASILE CRĂIŢĂ MÎNDRĂ

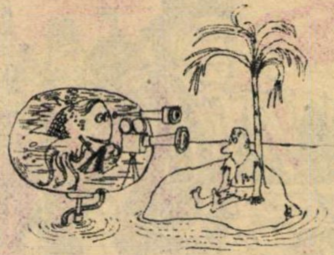

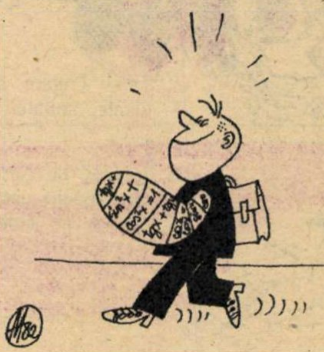

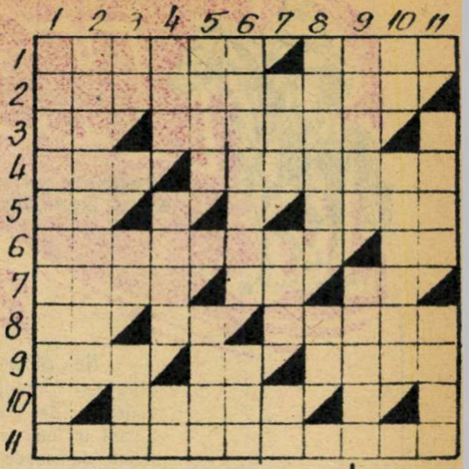

FILATELIE

ORIZONTAL: 1) Bucată de hîrtie de dimensiuni mici pe care sînt tipărite una sau mai multe mărci poştale, dantelate sau nu, pe marginile căreia se află imprimate ornamente sau inscripţii legate de tema sau de scopul emisiunii. Chemare. 2) Se dezvoltă în procesul colecţionării, clasării şi cercetării mărcilor. 3) Lazăr Lucian. Altă denumire a cavalinilor apăruţi pe la 1819 în Sardinia şi socotiţi de unii ca fiind primele timbre. 4) Insulă bazaltică scoţiană. Foloseşte la fixarea mărcilor în album. 5) Din acte! Invalid. 6) Totalitatea mărcilor din cadrul aceleiaşi teme. Două din coală! 7) Fertilizează un teren agricol prin alimentarea lui cu apă. Dînsa. Bătută ca să priceapă iapa. 8) Oprescu Aurel. Una lîngă alta! A dispărea. 9) Îndeamnă copiii mici la mîncare (reg.). Loc ştampilă (abr.). Sumă indicată în cataloagele de specialitate pentru o serie completă. 10) Volum sau caiet filatelic destinat păstrării, conservării, prezentării în condiţii estetice şi cronologice a emisiunilor filatelice. 11) Multiplicarea pe mărci poştale a unor picturi celebre constituind unul din subiectele preferate de colecţionari.

VERTICAL: 1) Un pasionat filatelist. 2) Un timbru ştampilat. 3) Lucia Scurtu. Prima şi ultima la mărci! Uzina de automobile Piteşti (abr.). 4) Comisia electrotehnică internaţională (abr.). Capitala ţării care a emis cele mai multe mărci pentru copii. Ler! 5) O marcă „scoasă” într-un anumit tiraj (masc.). Munte şi localitate în Italia. 6) Transportă cu rapiditate efecte poştale francate în mod special. În opoziţie cu Nordul. 7) Asociaţia sportivă „Recolta”. „...de bour”, denumire purtată de primele două emisiuni de mărci poştale româneşti puse în circulaţie în Moldova între anii 1858—1862. Începe multiplicarea! 8) Lipsă de vitalitate. În lipici! 9) Un rîu mititel. Ansamblul mărcilor poştale ce formează o anumită emisiune. 10) Două din serie! Greşeală filatelică mult căutată de colecţionari. 11) Sub diversele ei forme este bine reprezentată în clasoare. Prinţesă a francilor (590—625).

DICŢIONAR: EIG, IURT, NTU, IEC, ALBO, ITTE.

Redactor şef: MIHAI NEGULESCU: Secretar responsabil de redacţie: OVIDIU ZOTTA:

Prezentare tehnică: LUCIA SICOMAŞ. Responsabil de număr: ELENA MĂNESCU

Redacţia Piaţa Scînteii nr. 1 Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAŢIA: Editura „Scînteia”. TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.T. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137. Telex:11226 Bucureşti.

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei